

20
24

ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ

ΑΡΧΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΤΟΥ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

www.adae.gov.gr

20
24

ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ

ΑΡΧΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΤΟΥ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

www.adae.gov.gr

Πρόλογος

Το έτος 2024 αποτέλεσε για την Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών περίοδο εντατικής δράσης και αυξημένων προκλήσεων. Η ραγδαία εξέλιξη των τεχνολογιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, η εξάπλωση των δικτύων 5ης γενιάς (5G) και η προετοιμασία για τις επόμενες γενιές (6G), η ολοένα μεγαλύτερη χρήση εφαρμογών ανταλλαγής μηνυμάτων και υπηρεσιών κοινωνικής δικτύωσης, η διεύθυνση λύσεων υπολογιστικού νέφους και η εκτεταμένη αξιοποίηση τεχνητής νοημοσύνης από εμπορικούς και κρατικούς φορείς, δημιουργούν νέες συνθήκες που απαιτούν συνεχή επαγρύπνηση και άμεση προσαρμογή των μηχανισμών προστασίας του απορρήτου. Παράλληλα, οι απειλές από λογισμικά και συσκευές παρακολούθησης, οι στοχευμένες κυβερνοεπιθέσεις και η διαρροή δεδομένων σε παγκόσμιο επίπεδο, καθιστούν επιτακτική την ενίσχυση των μέτρων ασφάλειας.

Στον ταχυδρομικό τομέα, η ψηφιοποίηση των διαδικασιών και η εφαρμογή σύγχρονων τεχνολογιών, όπως οι αυτόματες ταχυδρομικές θυρίδες (parcel lockers), η εισαγωγή των ΑΠΕ, τα ρομποτικά συστήματα στα κέντρα διαλογής, καθώς και τα αυτοματοποιημένα logistic hubs, σε συνδυασμό με την αλλαγή των καταναλωτικών απαιτήσεων των πολιτών, μετά την περίοδο της επιδημίας, αλλάζουν τον τρόπο διακίνησης και παραλαβής ταχυδρομικών αντικειμένων, εισάγοντας νέα ζητήματα που αφορούν στη διασφάλιση του απορρήτου των ταχυδρομικών επικοινωνιών. Η παρακολούθηση και διασφάλιση ότι η διακίνηση των ταχυδρομικών αντικειμένων πραγματοποιείται με τρόπο που αποτρέπει κάθε μη εξουσιοδοτημένη πρόσβαση ή παραβίαση του περιεχομένου τους, αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της αποστολής της ΑΔΑΕ σε μια εποχή που η ραγδαία εξέλιξη της τεχνολογίας επηρεάζει βαθύτατα τον κλάδο των ταχυδρομικών επικοινωνιών παγκοσμίως.

Η Αρχή, στο πλαίσιο των ελεγκτικών και κανονιστικών της αρμοδιοτήτων, διενήργησε το 2024 εκτεταμένους τακτικούς και έκτακτους ελέγχους σε παρόχους δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και ταχυδρομικών υπηρεσιών, καθώς και σε δημόσιες υπηρεσίες στη Διεύθυνση Αντιμετώπισης Ειδικών Εγκλημάτων Βίας (ΔΑΕΕΒ) και τη Διεύθυνση Διαχείρισης και Ανάλυσης Πληροφοριών (ΔΙΔΑΠ). Οι έλεγχοι περιλάμβαναν τόσο επιτόπιες επισκέψεις και επιθεωρήσεις, όσο και εξειδικευμένες τεχνικές αξιολογήσεις συστημάτων και διαδικασιών. Η ΑΔΑΕ αξιολόγησε και ενέκρινε πολιτικές ασφάλειας, διερεύνησε πλήθος καταγγελιών πολιτών και επέβαλε τις προβλεπόμενες διοικητικές κυρώσεις όπου κρίθηκε απαραίτητο. Παράλληλα, κατέγραψε, ανέλυσε και διαχειρίστηκε περιστατικά ασφάλειας, συνεργαζόμενη με τους παρόχους για την άμεση αποκατάσταση των προβλημάτων και την αποτροπή επανάληψής τους, ελέγχοντας την τήρηση της νομοθεσίας για την άρση του απορρήτου.

Η Αρχή έθεσε σε προτεραιότητα και δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης πολιτών και φορέων για θέματα ασφαλούς χρήσης ψηφιακών υπηρεσιών,

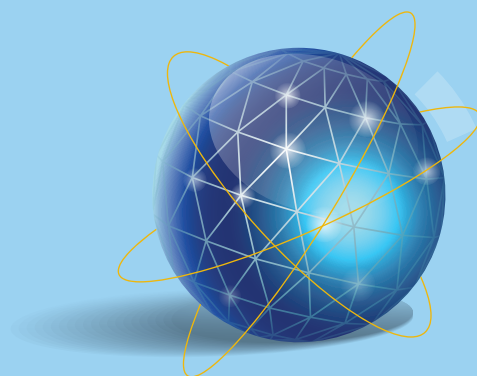
προστασίας του απορρήτου και πρόληψης κινδύνων, αξιοποιώντας ημερίδες, κατευθυντήριες οδηγίες και δημόσιες παρεμβάσεις. Σε θεσμικό επίπεδο, συνέχισε να επεξεργάζεται και να διατυπώνει προτάσεις για τον εκσυγχρονισμό του νομοθετικού πλαισίου, με στόχο την καλύτερη ανταπόκριση στις προκλήσεις της ψηφιακής εποχής, συμπεριλαμβανομένης της ενσωμάτωσης της Οδηγίας NIS 2.

Η διεθνής παρουσία της ΑΔΑΕ το 2024 υπήρξε ενεργή, με συμμετοχή σε ευρωπαϊκές και διεθνείς ομάδες εργασίας, ανταλλαγή τεχνογνωσίας και συνεισφορά στη διαμόρφωση κοινών προτύπων ασφάλειας, με ιδιαίτερη έμφαση στην προστασία των επικοινωνιών σε περιβάλλοντα νέων τεχνολογιών, όπως το Διαδίκτυο των Πραγμάτων (IoT) και τα έξυπνα δίκτυα.

Η δράση της ΑΔΑΕ το 2024 δεν περιορίστηκε μόνο στην αντιμετώπιση των τρεχουσών προκλήσεων, αλλά επεκτάθηκε και στην προετοιμασία για το μέλλον. Με σταθερό προσανατολισμό στην προστασία του συνταγματικά κατοχυρωμένου δικαιώματος του απορρήτου και στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης των πολιτών στα συστήματα επικοινωνίας, η Αρχή συνεχίζει να επενδύει στην τεχνολογική αναβάθμιση, στην εξειδικευμένη εκπαίδευση και ενημέρωση του προσωπικού, καθώς και στην προσαρμογή του θεσμικού πλαισίου, ώστε να ανταποκρίνεται αποτελεσματικά στις δυναμικές αλλαγές και τις απαιτήσεις του σύγχρονου ψηφιακού περιβάλλοντος.

Αυτή η Έκθεση Πεπραγμένων καταγράφει τις σημαντικές προσπάθειες και τα επιτεύγματα της ΑΔΑΕ κατά το έτος 2024, παρουσιάζοντας παράλληλα τις προκλήσεις που διαμορφώνονται στον ορίζοντα και τις στρατηγικές για την αντιμετώπισή τους.

Γεώργιος Ν. Μπακάλης
Αντιπρόεδρος της ΑΔΑΕ

Σύνθεση της ΑΔΑΕ

Πρόεδρος Χρήστος Ράμμος

Αντιπρόεδρος Γεώργιος Μπακάλης

Αναπληρωτής
Αντιπρόεδρος Αθανάσιος Παλιάτσος

Τακτικά μέλη Δημοσθένης Ασημακόπουλος
Κωνσταντίνος Οικονόμου
Νικόλαος Παπαδάκης
Δημήτρης Βέργαδος
Στέφανος Γκρίτζαλης

Αναπληρωτές
τακτικών μελών
(κατ' αντιστοιχία) Νικόλαος Μυριδάκης
Σταύρος Κωτσόπουλος
Χαράλαμπος Τσιλιώτης
Δαμιανός Χατζηαντωνίου
Βασιλική Διαμαντοπούλου

Περιεχόμενα

Πίνακας περιεχομένων

Πρόλογος	4
Σύνθεση της ΑΔΑΕ	9
Εισαγωγή	18
Διάρθρωση της Έκθεσης Πεπραγμένων της ΑΔΑΕ	

01

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	20
Θεσμικό πλαίσιο και λειτουργία της ΑΔΑΕ	
1. Σύσταση της ΑΔΑΕ	22
2. Σύνθεση Ολομέλειας και στελέχωση της ΑΔΑΕ	22
2.1 Ολομέλεια της ΑΔΑΕ	22
2.2 Προσωπικό της ΑΔΑΕ	24
3. Υποχρεώσεις των μελών της ΑΔΑΕ	28
3.1 Καθήκοντα των μελών	28
3.2 Κωλύματα και ασυμβίβαστο των μελών	28
3.3 Άλλες ρυθμίσεις για τα μέλη των συνταγματικά κατοχυρωμένων ανεξάρτητων αρχών	29
3.4 Πειθαρχική διαδικασία για τα μέλη της ΑΔΑΕ	30
4. Αρμοδιότητες της ΑΔΑΕ	31
4.1 Γενικά	31
4.2 Αναλυτική παρουσίαση των αρμοδιοτήτων της Αρχής	31
4.3 Διενέργεια ελέγχων και επιβολή κυρώσεων	38
4.4 Άλλες αρμοδιότητες	39
5. Λειτουργία της ΑΔΑΕ	39

02

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	42
Δραστηριότητες της ΑΔΑΕ κατά το 2024	
1. Έλεγχοι σε εγκαταστάσεις παρόχων δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και ταχυδρομικών υπηρεσιών	44
1.1 Τακτικοί έλεγχοι σε παρόχους δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών	44
1.2 Τακτικοί έλεγχοι σε παρόχους ταχυδρομικών υπηρεσιών	45
1.3 Έκτακτοι έλεγχοι σε παρόχους δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και άλλους φορείς	47
1.4 Έκτακτοι έλεγχοι σε παρόχους υπηρεσιών ταχυμεταφορών	50

2. Εξέταση καταγγελιών - ερωτημάτων	50
2.1 Καταγγελίες και ερωτήματα που αφορούν τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες	52
2.2 Καταγγελίες και ερωτήματα που αφορούν τις ταχυδρομικές υπηρεσίες	53
2.3 Καταγγελίες και αιτήματα ενημέρωσης σχετικά με την προστασία των δικαιωμάτων των αιτούντων, όταν θίγονται από τον τρόπο και τη διαδικασία άρσης του απορρήτου	53
3. Πολιτικές ασφάλειας παρόχων δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και ταχυδρομικών υπηρεσιών	54
3.1 Πολιτικές Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών	55
3.2 Κατάσταση παρόχων σχετικά με την υποχρέωση υποβολής Πολιτικής Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών	57
3.3 Πολιτικές διασφάλισης απορρήτου επικοινωνιών για ταχυδρομικές υπηρεσίες	60
4. Περιστατικά ασφάλειας που αφορούν υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών	62
5. Άρση του απορρήτου των επικοινωνιών	64
5.1 Νομολογιακές εξελίξεις σε σχέση με την άρση απορρήτου των επικοινωνιών	64
5.1.1 Απόφαση Ολομέλειας Συμβουλίου της Επικρατείας υπ' αριθμ. 465/2024	64
5.1.2 Απόφαση Ολομέλειας Αρείου Πάγου 4/2024 (σε Συμβούλιο)	66
6. Παρεμβάσεις και πράξεις νομοθετικού περιεχομένου	68
6.1 Συμμετοχή σε δημόσιες διαβουλεύσεις	68
6.1.1 Συμμετοχή της ΑΔΑΕ στη δημόσια διαβούλευση για την ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2022/2555 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (Οδηγία NIS 2).	68
6.1.2 Διατύπωση γνώμης της ΑΔΑΕ αναφορικά με την προμήθεια και χρήση λογισμικών ή συσκευών παρακολούθησης από κρατικές δομές.	69
6.1.3 Συμμετοχή της ΑΔΑΕ στη Δημόσια Διαβούλευση της EETT για τον ταχυδρομικό τομέα	69
6.2 Κανονιστικές πράξεις της ΑΔΑΕ	69
6.2.1 Κανονισμός για την Ασφάλεια Δικτύων και Υπηρεσιών Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών - Τροποποίηση των Αποφάσεων 165/2011 και 205/2013	69
6.3 Παρεμβάσεις κανονιστικού περιεχομένου σε ευρωπαϊκό επίπεδο	71
6.3.1 Συμμετοχή στην Ομάδα Εργασίας ECASEC	71
6.3.2 Συμμετοχή στην Ομάδα Εργασίας 5G/Telecoms Cybersecurity WS του NIS Cooperation Group	73

6.3.3 Πρόταση Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση κανόνων με σκοπό την καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών {COM (2022) 209 final}	74
7. Νομοθετικές εξελίξεις	75
8. Ακροάσεις και κυρωτική αρμοδιότητα της ΑΔΑΕ	76
9. Ετήσιες εκθέσεις για τις κακόβουλες ή ενοχλητικές κλήσεις και επεξεργασία κλήσεων εκτάκτου ανάγκης	81
10. Αποφάσεις της ΑΔΑΕ και συνεδριάσεις της Ολομέλειας	82
11. Ομιλία του Προέδρου στο 9ο Οικονομικό Φόρουμ των Δελφών	83
12. Εκπαιδευτικές Δράσεις της ΑΔΑΕ σε Παρόχους Ταχυδρομικών Υπηρεσιών	83
13. Συμμετοχή της ΑΔΑΕ σε εκδήλωση της εταιρείας ΕΛΤΑ Α.Ε.	83
14. Συμμετοχή της ΑΔΑΕ σε ευρωπαϊκές ομάδες εργασίας, συνέδρια και fora	84
14.1 Συμμετοχή της ΑΔΑΕ στο Telecom & Digital Infrastructure Security Forum	84
14.2 Συμμετοχή της ΑΔΑΕ στην Ομάδα Εργασίας ECASEC του ENISA	84
14.3 Συμμετοχή στην Ομάδα Εργασίας 5G/Telecoms Cybersecurity WS του NIS Cooperation Group	85
14.4 Ανταπόκριση σε ερωτηματολόγια Ευρωπαϊκών και Διεθνών Οργανισμών	85
14.5 Ανταπόκριση σε αίτημα του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης	85
14.6 Παρακολούθηση των εργασιών του ISS World Training	85
14.7 Συμμετοχή της ΑΔΑΕ στην Ημερίδα Επίκαιρα ζητήματα προστασίας προσωπικών δεδομένων – πρόσφατες εξελίξεις	86
14.8 Συμμετοχή της ΑΔΑΕ στην Parcel+Post Expo 2024	86
14.9 Συμμετοχή της ΑΔΑΕ στο UPU World Leaders Forum και στο Innovation Forum	86
14.10 Συμμετοχή της ΑΔΑΕ σε workshops της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το μέλλον του ταχυδρομικού τομέα	87
14.11 Συμμετοχή της ΑΔΑΕ στο Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Καινοτομίας DigiGreenPost	87
14.12 Συμμετοχή της ΑΔΑΕ στις Δραστηριότητες του ERGP και το 5ο Προγραμματισμένο Forum	88
15. Έκδοση Συστάσεων και Οδηγιών	88
15.1 Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες	88
16. Ομάδες Εργασίας	89
16.1 Ομάδα Εργασίας για την κατάρτιση της Κ.Υ.Α. της παρ. 26 του άρθρου 30 του Ν.5160/2024	89

16.2	Ομάδα εργασίας για την τροποποίηση του Κανονισμού για τη Διασφάλιση του Απορρήτου των Ταχυδρομικών Υπηρεσιών της ΑΔΑΕ - Τροποποίηση του Κανονισμού για τη Διασφάλιση του Απορρήτου των Ταχυδρομικών Υπηρεσιών	89
17.	Συμμετοχή της ΑΔΑΕ σε συνέδρια	90
17.1	Συμμετοχή της ΑΔΑΕ στο 10ο Διεθνές Συνέδριο για το Δίκαιο Τεχνολογίας & Επικοινωνίας	90
17.2	Συμμετοχή της ΑΔΑΕ στο Διεθνές Συνέδριο του International Bar Association	90
17.3	Συμμετοχή της ΑΔΑΕ στο 3ο Συνέδριο InfoLaw2024	90
17.4	Συμμετοχή της ΑΔΑΕ στο Συνέδριο DPO & ICT Security World for Public Sector	91
17.5	Συμμετοχή της ΑΔΑΕ στο 14ο Infocom Security	91
17.6	Συμμετοχή της ΑΔΑΕ στο Οικονομικό Φόρουμ των Δελφών	91
17.7	Συμμετοχή της ΑΔΑΕ στο 1ο Secure Digital Governance 2024	92
17.8	Συμμετοχή της ΑΔΑΕ το 26ο Συνέδριο InfoCom World 2024 «Digital Greece: Time for a Leap!»	92
17.9	Συμμετοχή της ΑΔΑΕ στο Digital World Summit Greece - Shaping the future of AI	92
17.10	Συμμετοχή της ΑΔΑΕ στο 26ο Συνέδριο Greek ICT Forum - Digitalizing the Future	92
18.	Συμμετοχή του προσωπικού της ΑΔΑΕ σε προγράμματα επιμόρφωσης	93
18.1	Συμμετοχή της ΑΔΑΕ σε δύο διαδικτυακά σεμινάρια που οργάνωσε η ERA (Academy of European Law)	93
18.2	Συμμετοχή της ΑΔΑΕ στο Δίκτυο Καινοτομίας	93
19.	Η διαδικτυακή πύλη της ΑΔΑΕ	93
20.	Προϋπολογισμός της ΑΔΑΕ	95

03

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	98
Νομοθετικές προτάσεις της ΑΔΑΕ	
1. Νομοθετικές προτάσεις της ΑΔΑΕ	100
2. Ανάλυση των νομοθετικών προτάσεων της ΑΔΑΕ	100
2.1 Άσκηση ελέγχου από το προσωπικό της ΑΔΑΕ και διεύρυνση του ελέγχου και στα στοιχεία επικοινωνίας. β. Έλεγχος καταγγελιών για παραβίαση του απορρήτου των επικοινωνιών. γ. Δυνατότητα κατάσχεσης των μέσων παραβίασης του απορρήτου των επικοινωνιών. δ. Πολιτική λειτουργίας και ασφάλειας δικτύου της ΑΔΑΕ	100
2.2 Διατύπωση γνώμης της ΑΔΑΕ για την έκδοση του κανονισμού γενικών αδειών	101

2.3	Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αντιπρόεδρο της ΑΔΑΕ	102
2.4.	Οικονομική ευελιξία – Πόροι της ΑΔΑΕ	102
3.	Άλλες προτάσεις της ΑΔΑΕ	104
3.1.	Αρμοδιότητα επί εσωτερικών δικτύων σε οργανισμούς, υπηρεσίες και επιχειρήσεις, οι οποίες διαθέτουν δίκτυα επικοινωνιών	104
4.	Εξασφάλιση των αναγκαίων μέσων για την υλοποίηση του θεσμικού ρόλου της ΑΔΑΕ	106
4.1.	Προϋπολογισμός	106

04

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4	108
Προγραμματισμός δράσης για το 2025	

Παράρτημα	114
-----------	-----

Πίνακας Διαγραμμάτων και Πινάκων

Διάγραμμα 1	Επίπεδο σπουδών του προσωπικού της ΑΔΑΕ	27
Διάγραμμα 2	Επίπεδο σπουδών του επιστημονικού προσωπικού και των δικηγόρων της ΑΔΑΕ	27
Διάγραμμα 3	Τακτικοί έλεγχοι υπό επεξεργασία και επισκέψεις στις εγκαταστάσεις παρόχων ταχυδρομικών υπηρεσιών, 2022-2024	46
Διάγραμμα 4	Καταγγελίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών και ταχυδρομικών υπηρεσιών που υποβλήθηκαν στην ΑΔΑΕ, 2015-2024	51
Διάγραμμα 5	Κατηγοριοποίηση καταγγελιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, 2024	52
Διάγραμμα 6	Κατηγοριοποίηση καταγγελιών ταχυδρομικών επικοινωνιών, 2024	53
Διάγραμμα 7	Πολιτικές ασφάλειας (συμπεριλαμβάνονται οι αναθεωρημένες πολιτικές ασφάλειας) για τη διασφάλιση του απορρήτου των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και την ασφάλεια δικτύων και υπηρεσιών που κατατέθηκαν στην ΑΔΑΕ, 2015-2024	56
Διάγραμμα 8	Κατηγοριοποίηση των πολιτικών ασφάλειας για την ασφάλεια δικτύων και υπηρεσιών, 2024	56
Διάγραμμα 9	Επισκόπηση των παρόχων υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών σχετικά με την υποβολή Πολιτικής Ασφάλειας, 2024	58
Διάγραμμα 10	Σύνολο εγκεκριμένων από την ΑΔΑΕ πολιτικών ασφάλειας για τη διασφάλιση του απορρήτου των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και της ασφάλειας δικτύων και υπηρεσιών, 2017-2024	59
Διάγραμμα 11	Πολιτικές διασφάλισης του απορρήτου ταχυδρομικών επιχειρήσεων που εξετάστηκαν από την ΑΔΑΕ, 2024	60
Διάγραμμα 12	Αυξομειώσεις του αριθμού των ταχυδρομικών επιχειρήσεων και Πολιτικών Διασφάλισης του Απορρήτου (ΠΔΑΤΥ) στο τέλος κάθε έτους, 2022-2024	61
Διάγραμμα 13	Περιστατικά ασφάλειας που αφορούν υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, 2022-2024	63

Διάγραμμα 14	Κατηγοριοποίηση των ακροάσεων παρόχων που πραγματοποιήθηκαν στην ΑΔΑΕ, 2024	76
Διάγραμμα 15	Διοικητικές κυρώσεις, 2021-2024	80
Διάγραμμα 16	Προϋπολογισμός της ΑΔΑΕ 2015-2024	96
Διάγραμμα 17	Δαπάνες της ΑΔΑΕ 2015-2024	97
Πίνακας 1	Οργανόγραμμα ΑΔΑΕ	41
Πίνακας 2	Πίνακας Ελέγχου	48
Πίνακας 3	Εγκεκριμένοι προϋπολογισμοί της ΑΔΑΕ 2015-2024	106
Πίνακες Συντομογραφιών		112

Εισαγωγή

Θεσμικό πλαίσιο
και λειτουργία
της ΑΔΑΕ

1. Σύσταση της ΑΔΑΕ

Η Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών (ΑΔΑΕ) συστάθηκε με τον Ν. 3115/2003 (ΦΕΚ 47/Α'/27.2.2003), κατ' επιταγήν του άρθρου 19 § 2 του Συντάγματος, όπως αναθεωρήθηκε με απόφαση της Ζ' Αναθεωρητικής Βουλής (Μάρτιος 2001).

Σύμφωνα με το άρθρο 1 του ιδρυτικού της νόμου, σκοπός της Αρχής είναι η προστασία του απορρήτου των επιστολών και της ελεύθερης ανταπόκρισης ή επικοινωνίας με οποιονδήποτε άλλο τρόπο. Στην έννοια της προστασίας του απορρήτου των επικοινωνιών περιλαμβάνεται και ο έλεγχος της τήρησης των όρων και της διαδικασίας άρσης του απορρήτου.

Η ΑΔΑΕ είναι ανεξάρτητη αρχή και έχει διοικητική αυτοτέλεια, αλλά υπόκειται σε κοινοβουλευτικό έλεγχο με τον τρόπο και τη διαδικασία που ορίζονται από τον Κανονισμό της Βουλής. Έδρα της είναι το Μαρούσι, μπορεί όμως με απόφασή της να εγκαθιστά και να θέτει σε λειτουργία γραφεία και σε άλλες πόλεις της Ελλάδας. Οι αποφάσεις της Αρχής κοινοποιούνται με μέριμνά της στον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και, στο τέλος κάθε έτους, υποβάλλεται η έκθεση των πεπραγμένων της στον Πρόεδρο της Βουλής, στον Υπουργό Δικαιοσύνης, στους αρχηγούς των κομμάτων που εκπροσωπούνται στη Βουλή, καθώς και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

2. Σύνοψη Ολομέλειας και στελέχωση της ΑΔΑΕ

2.1 Ολομέλεια της ΑΔΑΕ

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 του Ν. 3115/2003, η Ολομέλεια της ΑΔΑΕ συγκροτείται από τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο, τον αναπληρωτή Αντιπρόεδρο, πέντε μέλη και τους αναπληρωτές τους. Η Ολομέλεια της Αρχής επιλέγεται από τη Βουλή, σύμφωνα με το άρθρο 101Α, § 2 του Συντάγματος και τη διαδικασία που προβλέπεται από τον Κανονισμό της Βουλής, και διορίζεται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, μέσα σε 15 ημέρες από την κοινοποίηση σε αυτόν της απόφασης της διάσκεψης των Προέδρων της Βουλής.

Με την υπ' αριθμ. 16887/17.3.2016 απόφαση του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΦΕΚ 151/ΥΟΔΔ /21.3.2016) ορίστηκαν τα μέλη της ΑΔΑΕ, ενώ με τις αποφάσεις 4934/09.02.2018 (ΦΕΚ 84/ΥΟΔΔ/16.02.2018) και 73166 οικ. /05.10.2018 (ΦΕΚ 583 ΥΟΔΔ /11.10.2018) έγιναν δεκτές οι παραιτήσεις δύο εκ των μελών. Με την υπ' αριθμ. 34051/29.05.2019 απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΦΕΚ 326/ΥΟΔΔ/5.6.2019) όπως διορθώθηκε στο ορθό με το ΦΕΚ 396/ΥΟΔΔ/20.06.2019 ορίστηκε νέος Πρόεδρος της ΑΔΑΕ με θητεία έξι ετών. Με την υπ' αριθμ. 58347/21.12.2020 απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης (ΦΕΚ 1066/ΥΟΔΔ /24.12.2020) ορίστηκαν νέα μέλη της ΑΔΑΕ, τρία τακτικά και τρία αναπληρωματικά, στη θέση των παραιτηθέντων και εκείνων των οποίων η θητεία έληξε.

Με την υπ' αριθμ. 48024οικ./28.09.2023 απόφαση του Υπουργείου Δικαιοσύνης (ΦΕΚ 1039/ΥΟΔΔ/28.09.2023) ορίστηκε ο νέος αντιπρόεδρος και ο νέος αναπληρωτής αντιπρόεδρος της ΑΔΑΕ, με θητεία έξι ετών. Με την υπ' αριθμ. 48025οικ./28.09.2023 απόφαση του Υπουργείου Δικαιοσύνης (ΦΕΚ 1039/ΥΟΔΔ/28.09.2023) ορίστηκαν δύο τακτικά και δύο αναπληρωματικά μέλη, στη θέση εκείνων που η θητεία είχε λήξει, για θητεία έξι ετών και ένα αναπληρωματικό μέλος, έως τις 24.12.2026.

Η σύνθεση της ΑΔΑΕ είναι η ακόλουθη:

(ΦΕΚ 1039/ΥΟΔΔ/28.09.2023)

Πρόεδρος

Χρήστος Ράμμος, Επίτιμος Αντιπρόεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας

Αντιπρόεδρος

Γεώργιος Μπακάλης, Ηλεκτρολόγος Μηχανικός, πρώην Τακτικό Μέλος της Ολομέλειας της ΑΔΑΕ, πρώην Διευθυντής Τηλεπικοινωνιών της ΑΔΑΕ

Αναπληρωτής Αντιπρόεδρος

Αθανάσιος Παλιάτσος, Προϊστάμενος Διεύθυνσης, Γενική Γραμματεία Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης

Τακτικά μέλη

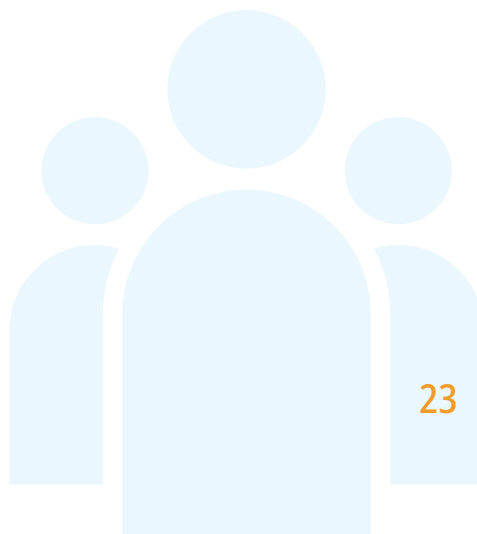
Δημοσθένης Ασημακόπουλος, Καθηγητής Φυσικής του Τμήματος Φυσικής και πρώην Πρύτανης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

Δημήτριος Βέργαδος, Καθηγητής στο Τμήμα Πληροφορικής του Πανεπιστημίου Πειραιώς

Στέφανος Γκρίτζαλης, Καθηγητής στο Τμήμα Ψηφιακών Συστημάτων του Πανεπιστημίου Πειραιώς, πρώην Πρύτανης Πανεπιστημίου Αιγαίου, πρώην Ειδικός Γραμματέας Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

Κωνσταντίνος Οικονόμου, Καθηγητής Τμήματος Πληροφορικής της Σχολής Επιστήμης της Πληροφορίας και Πληροφορικής του Ιονίου Πανεπιστημίου

Νικόλαος Παπαδάκης, Τηλεπικοινωνιακός Μηχανικός με θητεία στη Διοίκηση ΔΕΚΟ Μεταφορών & Επικοινωνιών

Αναπληρωτές τακτικών μελών (κατ' αντιστοιχία)

Νικόλαος Μυριδάκης, Αναπληρωτής Καθηγητής του Τμήματος Μηχανικών Πληροφορικής και Υπολογιστών του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής

Δαμιανός Χατζηαντωνίου, Αναπληρωτής Καθηγητής του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών

Βασιλική Διαμαντοπούλου, Επίκουρη Καθηγήτρια του Πανεπιστημίου Αιγαίου

Σταύρος Κωτσόπουλος, Ομότιμος Καθηγητής του Τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Τεχνολογίας Υπολογιστών του Πανεπιστημίου Πατρών

Χαράλαμπος Τσιλιώτης, Αναπληρωτής Καθηγητής Συνταγματικού και Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

2.2 Προσωπικό της ΑΔΑΕ

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 8 του ν.3115/2003 (Α' 47) «Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών» για τη στελέχωση της ΑΔΑΕ είχαν αρχικά συσταθεί 40 θέσεις προσωπικού. Με νεότερες ρυθμίσεις του ν.4024/2011 (Α' 226) «Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις, ενιαίο μισθολόγιο – βαθμολόγιο, εργασιακή εφεδρεία και άλλες διατάξεις εφαρμογής του μεσοπρόθεσμου πλαισίου δημοσιονομικής στρατηγικής 2012-2015», καταργήθηκαν δύο θέσεις. Οι διατάξεις του άρθρου 8, των περ. α' και β' της § 5, όπως είχαν αντικατασταθεί με την § 2 άρθρ. 19 του ν.3472/2006 (Α' 135), αντικαταστάθηκαν και συμπληρώθηκαν με το άρθρο 37 § 3 του ν.4509/2017 (Α' 201), σύμφωνα με το οποίο, για τη στελέχωση της ΑΔΑΕ συστάθηκαν πενήντα (50) θέσεις προσωπικού. Μέσω της ολοκλήρωσης της διαδικασίας μετάταξης υπαλλήλων από άλλους φορείς του Δημοσίου η οποία είχε προκηρυχθεί με την υπ' αριθ. πρωτ.: 1556/11-7-2016, (ΑΔΑ: ΩΗ3ΡΙΔ1-3ΚΥ) Ανακοίνωση – Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για μετατάξεις Διοικητικού Προσωπικού στην ΑΔΑΕ αυξήθηκαν κατά τέσσερις (4) οι οργανικές θέσεις της Αρχής, λόγω μεταφοράς οργανικής θέσης από τον φορέα προέλευσης των υπαλλήλων. Τέλος, συνεπεία της έκδοσης της υπ' αριθμ. 1553/09.06.2022 κοινής απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών και του Προέδρου της ΑΔΑΕ (Β' 3030) «Έγκριση Οργανισμού της Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών (Α.Δ.Α.Ε.)», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, και ιδίως του άρθρου 11 αυτού, οι οργανικές θέσεις του προσωπικού της Αρχής ανέρχονται πλέον στις 54.

Οι 54 οργανικές θέσεις του προσωπικού της ΑΔΑΕ κατανέμονται κατά εργασιακή σχέση, κατηγορία/εκπαιδευτική βαθμίδα, κλάδο και ειδικότητα, ως εξής:

1. Οι οργανικές θέσεις του μόνιμου προσωπικού (προσωπικού με σχέση δημοσίου δικαίου) ανέρχονται σε 23 και κατανέμονται κατά κατηγορία, κλάδο και ειδικότητα ως εξής:

α) Κατηγορία Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ):

- Κλάδος/ειδικότητα ΠΕ Διοικητικού - Οικονομικού, θέσεις τέσσερις. Περιέχει μία θέση προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου που δεσμεύει οργανική θέση μόνιμου προσωπικού του παρόντος κλάδου μετά από μετάταξη στην Αρχή.
- Κλάδος ΠΕ Πληροφορικής, ειδικότητας ΠΕ Πληροφορικής (Software – Hardware) θέση μία.

β) Κατηγορία Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΤΕ):

- Κλάδος ΤΕ Διοικητικού - Λογιστικού, θέσεις τέσσερις, εκ των οποίων δύο ειδικότητας ΤΕ Διοικητικού - Λογιστικού και οι άλλες δύο ειδικότητας ΤΕ Λογιστικού,
- Κλάδος/ειδικότητα ΤΕ Μηχανικών, θέσεις πέντε,
- Κλάδος ΤΕ Πληροφορικής, ειδικότητας ΤΕ Πληροφορικής (Software – Hardware) θέση μία.

γ) Κατηγορία Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ΔΕ):

- Κλάδος/ειδικότητα ΔΕ Διοικητικού - Λογιστικού, θέσεις έξι,
- Κλάδος/ειδικότητα ΔΕ Οδηγών, θέση μία.

δ) Κατηγορία Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης (ΥΕ):

- Κλάδος ΥΕ Επιμελητών - Κλητήρων, ειδικότητα ΥΕ Γενικών Καθηκόντων θέση μία.

2. Οι οργανικές θέσεις του προσωπικού με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου ανέρχονται σε 24 και κατανέμονται κατά εκπαιδευτική βαθμίδα, κλάδο και ειδικότητα, ως εξής:

Βαθμίδα Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ): Κλάδος Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό: θέσεις 24:

- Ειδικότητα: Ασφάλεια Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών: θέσεις δεκαέξι,
- Ειδικότητα: Ασφάλεια Ταχυδρομικών Επικοινωνιών: θέσεις δύο,
- Ειδικότητα: Νομική: θέσεις τέσσερις,
- Ειδικότητα: Διεθνείς Συνεργασίες και Δημόσιες Σχέσεις: θέσεις δύο.

3. Οι λοιπές οργανικές θέσεις του προσωπικού με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου κατά εκπαιδευτική βαθμίδα, κλάδο και ειδικότητα είναι τέσσερις και έχουν ως ακολούθως:

α) Βαθμίδα Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ):

- Κλάδος/ειδικότητα ΠΕ Διοικητικού – Οικονομικού, θέση μία,
- Κλάδος ΠΕ Πληροφορικής, ειδικότητας ΠΕ Πληροφορικής (Software – Hardware), θέση μία.

β) Βαθμίδα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ΔΕ):

- Κλάδος/ειδικότητα ΔΕ Διοικητικού- Λογιστικού, θέσεις δύο.

4. Το προσωπικό με σχέση έμμισθης εντολής της Αρχής κατανέμεται ως εξής:

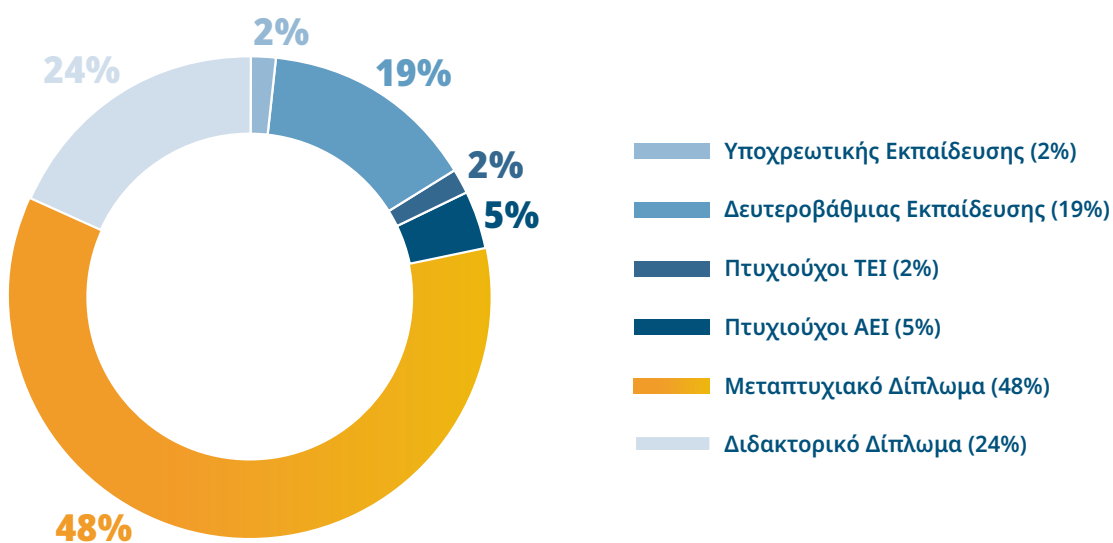
- Νομικός Σύμβουλος: θέση μία,
- Δικηγόροι παρ' Εφέταις ή παρ' Αρείω Πάγω: θέσεις δύο.

Ως προς την κατανομή του προσωπικού της Αρχής, στις 31 Δεκεμβρίου 2024, το ανθρώπινο δυναμικό της ΑΔΑΕ αριθμούσε 42 άτομα, τα οποία κατανέμονται σε: 18 θέσεις προσωπικού με σχέση εργασίας Δημοσίου Δικαίου και 21 θέσεις προσωπικού με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου (εκ των οποίων τρεις θέσεις προσωπικού με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου και 18 θέσεις Ειδικού Επιστημονικού Προσωπικού), δύο θέσεις δικηγόρων με έμμισθη εντολή και μία θέση νομικού συμβούλου. Από τα 42 άτομα, στην ΑΔΑΕ υπηρέτουσαν στις 31 Δεκεμβρίου 2024, εν τοις πράγμασι, 38 άτομα.

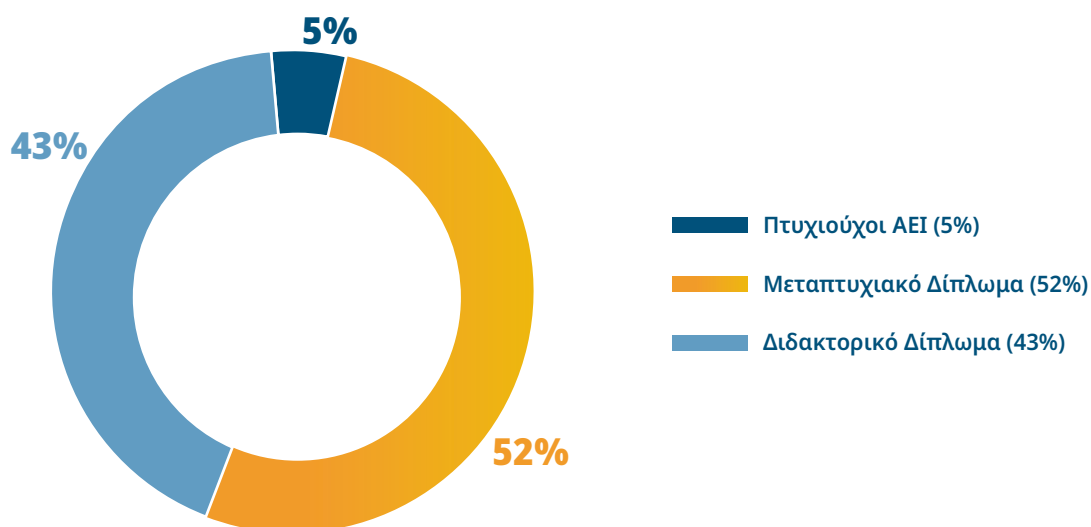
Κατά το έτος 2024 ένας υπάλληλος με σχέση εργασίας Δημοσίου Δικαίου υπήρξε αποσπασμένος σε άλλο φορέα, κατόπιν επιλογής του σε θέση Γενικού Διευθυντή, ενώ μια υπάλληλος με σχέση εργασίας Δημοσίου Δικαίου αποσπάστηκε σε άλλο φορέα σε συνέχεια απόφασης της Κεντρική Επιτροπής Κινητικότητας. Επίσης τρεις υπάλληλοι με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου τελούσαν σε άδεια άνευ αποδοχών για την απασχόλησή τους σε ευρωπαϊκό οργανισμό, εκ των οποίων η μία υπέβαλε παραίτηση και αποχώρησε κατά το α' εξάμηνο του έτους αναφοράς. Στο πλαίσιο του Α' Κύκλου Κινητικότητας του ΕΣΚ 2024 αποχώρησαν από την ΑΔΑΕ δύο υπάλληλοι με σχέση εργασίας Δημοσίου Δικαίου, λόγω μετάταξης, ενώ με τον Β' Κύκλο Κινητικότητας του ΕΣΚ 2024 αποχώρησε μία υπάλληλος με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου, λόγω μετάταξης. Τέλος, μέσα στο α' εξάμηνο του 2024 έληξε η θητεία μιας υπαλλήλου με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου, οπότε και αποχώρησε από την Αρχή, και επίσης παραιτήθηκε μία υπάλληλος με σχέση εργασίας Δημοσίου Δικαίου λόγω πρόσληψης σε άλλη δημόσια υπηρεσία.

Η κατανομή προσωπικού που υπηρετούσε στην ΑΔΑΕ στις 31 Δεκεμβρίου 2024 με βάση το επίπεδο σπουδών του, απεικονίζεται στα διαγράμματα 1 και 2.

Διάγραμμα 1 Επίπεδο σπουδών του προσωπικού της ΑΔΑΕ

Διάγραμμα 2 Επίπεδο σπουδών του επιστημονικού προσωπικού και των δικηγόρων της ΑΔΑΕ

3. Υποχρεώσεις των μελών της ΑΔΑΕ

3.1 Καθήκοντα των μελών

Τα μέλη της ΑΔΑΕ, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, δεσμεύονται από τον νόμο και υπόκεινται στο καθήκον της εχεμύθειας, το οποίο υφίσταται και μετά την, με οποιονδήποτε τρόπο, αποχώρησή τους. Επίσης, υποβάλλουν κάθε χρόνο στην Εισαγγελία του Αρείου Πάγου την προβλεπόμενη από τον Ν. 2429/1996 (ΦΕΚ 155/Α/10.7.1996), όπως ισχύει κάθε φορά, δήλωση της περιουσιακής τους κατάστασης.

3.2 Κωλύματα και ασυμβίβαστο των μελών

Σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν. 3115/2003, τα μέλη της ΑΔΑΕ υπόκεινται στους ακόλουθους περιορισμούς:

i. Ως μέλος της Αρχής δεν μπορεί να διοριστεί όποιος:

α) Έχει καταδικαστεί με τελεσίδικη δικαστική απόφαση για αδίκημα που συνεπάγεται κώλυμα διορισμού ή έκπτωση δημοσίου υπαλλήλου, σύμφωνα με τις διατάξεις του Δημοσιοϋπαλληλικού Κώδικα.

β) Είναι εταίρος, μέτοχος, μέλος διοικητικού συμβουλίου, διαχειριστής, υπάλληλος, σύμβουλος, μελετητής ατομικής ή άλλης επιχείρησης, η οποία δραστηριοποιείται στους τομείς των ταχυδρομικών υπηρεσιών, των τηλεπικοινωνιών, της πληροφορικής ή της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

ii. Εκπίπτει από την ιδιότητα του μέλους της Αρχής όποιος, μετά τον διορισμό του:

α) Καταδικαστεί με τελεσίδικη δικαστική απόφαση για αδίκημα που συνεπάγεται κώλυμα διορισμού ή έκπτωση δημοσίου υπαλλήλου, σύμφωνα με τις διατάξεις του Δημοσιοϋπαλληλικού Κώδικα.

β) Καταστεί εταίρος, μέτοχος, μέλος διοικητικού συμβουλίου, διαχειριστής, υπάλληλος, σύμβουλος, μελετητής ατομικής ή άλλης επιχείρησης, η οποία δραστηριοποιείται στους τομείς των ταχυδρομικών υπηρεσιών, των τηλεπικοινωνιών, της πληροφορικής ή της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Σε περίπτωση που μέλος κατέχει εταιρικά μερίδια ή μετοχές των παραπάνω επιχειρήσεων, τις οποίες απέκτησε κατά τη διάρκεια της θητείας του από κληρονομική διαδοχή, υποχρεούται να απέχει από την ενάσκηση των δικαιωμάτων συμμετοχής και ψήφου στα όργανα της διοίκησης, της διαχείρισης και του ελέγχου των εν λόγω επιχειρήσεων, μέχρι τον χρόνο λήξης της θητείας του.

γ) Προβαίνει σε πράξεις, αναλαμβάνει εργασία ή έργο ή αποκτά άλλη ιδιότητα που, κατά την κρίση της ΑΔΑΕ, δεν συμβιβάζεται με τα καθήκοντά του ως μέλος της Αρχής.

Επίσης, η έκπτωση από το καθεστώς μέλους της ΑΔΑΕ λόγω τελεσίδικης καταδικαστικής απόφασης, σύμφωνα με το εδάφιο α' της § 2 του άρθρου 4 του Ν. 3115/2003, γίνεται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, μέσα σε 15 ημέρες από την κοινοποίηση σε αυτόν της απόφασης της Διάσκεψης των Προέδρων της Βουλής. Η ΑΔΑΕ προβαίνει στη διαπίστωση των υπόλοιπων κωλυμάτων και ασυμβιβάστων, όπως ορίζονται με το παρόν άρθρο, χωρίς συμμετοχή του μέλους της για το οποίο ενδέχεται να συντρέχει το ασυμβίβαστο. Η τελική απόφαση λαμβάνεται ύστερα από ακρόαση του εν λόγω μέλους. Τη σχετική διαδικασία κινεί ο Πρόεδρος της ΑΔΑΕ ή ο Υπουργός Δικαιοσύνης.

3.3 Άλλες ρυθμίσεις για τα μέλη των συνταγματικά κατοχυρωμένων ανεξάρτητων αρχών

Με το άρθρο 3 § 2 του Ν. 3051/2002, όπως τροποποιήθηκε με τον Ν. 4055/2012, και μεταγενέστερα με τον Ν. 4325/2015 και όπως εκ νέου τροποποιήθηκε με τους Ν. 4779/2021, 4786/2021 και 4795/2021, το νομικό καθεστώς των μελών των ανεξαρτήτων αρχών ορίζεται ως ακολούθως:

- i. Τα μέλη της Αρχής και οι αναπληρωτές τους, όπου προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις, επιλέγονται με απόφαση της Διάσκεψης των Προέδρων της Βουλής των Ελλήνων, σύμφωνα με το άρθρο 101Α του Συντάγματος, μετά από προηγούμενη εισήγηση της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας κατά τα οριζόμενα στον Κανονισμό της Βουλής. Η απόφαση της Διάσκεψης των Προέδρων της Βουλής κοινοποιείται αμελλητί στον αρμόδιο κατά περίπτωση Υπουργό, ο οποίος οφείλει να εκδώσει την πράξη διορισμού εντός προθεσμίας 15 ημερών από την κοινοποίηση. Η θητεία των μελών, περιλαμβανομένων των Προέδρων, του Συνηγόρου του Πολίτη, των Αντιπροέδρων και Αναπληρωτή Προέδρου, είναι εξαιτής χωρίς δυνατότητα ανανέωσης, με την επιφύλαξη της § 2 του άρθρου 44 του Ν. 4765/2021 περί δυνατότητας παράτασης της θητείας των μελών του ΑΣΕΠ. Διανυθείσα ή διανυόμενη θητεία σε θέση Αντιπροέδρου ή Αναπληρωτή Προέδρου ή απλού μέλους δεν κωλύει τον διορισμό του για πλήρη θητεία σε θέση υψηλότερης βαθμίδας της ίδιας Αρχής. Σε μια τέτοια περίπτωση, δεν επιτρέπονται περισσότερες από δύο θητείες συνολικά και το συνολικό χρονικό διάστημα των διανυόμενων θητειών δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τα δώδεκα έτη. Ο Πρόεδρος της ανεξάρτητης αρχής ενημερώνει εγγράφως τον Πρόεδρο της Βουλής για τη λήξη της θητείας των μελών τρεις μήνες πριν από την ημερομηνία λήξης της θητείας τους. Σε περίπτωση θανάτου, παραίτησης ή έκπτωσης μέλους ανεξάρτητης αρχής διορίζεται νέο μέλος για εξαιτή θητεία. Σύμφωνα εξάλλου με τη διάταξη του άρθρου 25 του Ν. 4800/2021 η εν λόγω πρόβλεψη του διορισμού μέλους για πλήρη θητεία σε περίπτωση θανάτου, παραίτησης ή έκπτωσης κάποιου μέλους, ισχύει και για

τα ήδη υπηρετούντα μέλη των Ανεξαρτήτων Αρχών. Η παραίτηση θεωρείται ότι έγινε αποδεκτή μετά την πάροδο τριών μηνών από την υποβολή της, εφόσον μέχρι την ημερομηνία αυτή δεν έχει εκδοθεί και κοινοποιηθεί η πράξη αποδοχής της παραίτησης. Η θητεία των μελών της Αρχής παρατείνεται αυτοδίκαια μέχρι τον διορισμό νέων. Σε περίπτωση που ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος και τα μέλη, καθώς και τα αντίστοιχα αναπληρωματικά μέλη Ανεξάρτητης Αρχής εκλείψουν ή αποχωρήσουν για οποιονδήποτε λόγο ή παραιτηθούν ή απωλέσουν την ιδιότητα, βάσει της οποίας ορίστηκαν, η Αρχή συνεχίζει να έχει νόμιμη συγκρότηση μέχρι το διορισμό νέων, εφόσον τα λοιπά μέλη επαρκούν για τον σχηματισμό απαρτίας. Στην περίπτωση αυτή τα καθήκοντα του Προέδρου ασκούνται από τον Αντιπρόεδρο της Αρχής ή σε περίπτωση ελλείψεώς τους από τον αναπληρωτή τους ή από μέλος που ορίζεται από την Ολομέλεια της Αρχής.

- ii. Ο Πρόεδρος, ο Αναπληρωτής Πρόεδρος ή ο Αντιπρόεδρος κάθε ανεξάρτητης αρχής υπηρετούν με καθεστώς πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης. Με την ειδική νομοθεσία που διέπει τη λειτουργία της οικείας αρχής μπορεί να προβλέπεται πλήρης και αποκλειστική απασχόληση και για άλλα μέλη της αρχής. Κατά τη διάρκεια της θητείας των μελών των ανεξαρτήτων αρχών αναστέλλεται η άσκηση καθηκόντων σε οποιαδήποτε θέση του Δημοσίου, σε ΝΠΔΔ και νομικά πρόσωπα του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Η κατά τα ως άνω αναστολή άσκησης καθηκόντων δεν ισχύει για τα αναπληρωματικά μέλη των Ανεξαρτήτων Αρχών, εφόσον δεν είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης στην Αρχή, τα καθήκοντα αυτά αφορούν σε τομείς μη συναφείς προς το αντικείμενο και τις αρμοδιότητες της Αρχής από την οποία προέρχεται το μέλος και η Αρχή χορηγεί σχετική άδεια. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται ο διορισμός στις ανεξάρτητες αρχές μελών του διδακτικού προσωπικού πανεπιστημιακού και τεχνολογικού τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης, σύμφωνα με το άρθρο 23 § 2στ του Ν. 4009/2011 (Α'195), καθώς και, αντιστοίχως, του ερευνητικού προσωπικού των ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13 του Ν. 4310/2014 (Α'258), χωρίς να αναστέλλεται η άσκηση των διδακτικών και ερευνητικών τους καθηκόντων. Επίσης, επιτρέπεται στα μέλη των ανεξάρτητων αρχών η άμισθη άσκηση καθηκόντων σε ΝΠΔΔ και νομικά πρόσωπα του ευρύτερου δημόσιου τομέα, σε τομείς μη συναφείς προς το αντικείμενο και τις αρμοδιότητες της αρχής από την οποία προέρχεται το μέλος και μετά από άδειά της.

3.4 Πειθαρχική διαδικασία για τα μέλη της ΑΔΑΕ

Στο άρθρο 5 του Ν. 3115/2003, προβλέπεται η πειθαρχική διαδικασία για τα μέλη της ΑΔΑΕ.

4. Αρμοδιότητες της ΑΔΑΕ

4.1 Γενικά

Οι κύριες αρμοδιότητες της ΑΔΑΕ σύμφωνα με τον ιδρυτικό της νόμο 3115/2003 είναι:

- α) Η διενέργεια τακτικών και έκτακτων ελέγχων σε εγκαταστάσεις δημόσιων υπηρεσιών ή και ιδιωτικών επιχειρήσεων που ασχολούνται με ταχυδρομικές, τηλεπικοινωνιακές ή άλλες υπηρεσίες.
- β) Ο έλεγχος από πλευράς νομιμότητας σε ό,τι αφορά τους όρους και τις διαδικασίες που ακολουθούνται κατά την εφαρμογή των διατάξεων για άρση του απορρήτου, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην κείμενη νομοθεσία.
- γ) Η διενέργεια ακροάσεων παρόχων υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και ταχυδρομικών υπηρεσιών για πιθανές παραβάσεις της κείμενης νομοθεσίας για τη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών.
- δ) Η επιβολή των προβλεπόμενων διοικητικών κυρώσεων, σε περίπτωση που διαπιστώνεται παραβίαση της κείμενης νομοθεσίας περί απορρήτου των επικοινωνιών.
- ε) Η έκδοση κανονιστικών και άλλων αναγκαίων πράξεων αναφορικά με τα εφαρμοστέα μέτρα για τη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών.
- στ) Η έκδοση γνωμοδοτήσεων, συστάσεων και υποδείξεων επί θεμάτων της αρμοδιότητας της Αρχής.
- ζ) Η εξέταση καταγγελιών για παραβίαση του απορρήτου τηλεφωνικών και διαδικτυακών επικοινωνιών ή επικοινωνιών μέσω ταχυδρομικών υπηρεσιών.

4.2 Αναλυτική παρουσίαση των αρμοδιοτήτων της Αρχής

Η ΑΔΑΕ, σύμφωνα με τον ιδρυτικό της νόμο 3115/2003, έχει μεταξύ άλλων, τις εξής αρμοδιότητες:

- α) Διενεργεί, αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από καταγγελία, τακτικούς και έκτακτους ελέγχους, σε εγκαταστάσεις, τεχνικό εξοπλισμό, αρχεία, τράπεζες δεδομένων και έγγραφα της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών (ΕΥΠ), άλλων δημόσιων υπηρεσιών, οργανισμών, επιχειρήσεων του ευρύτερου δημόσιου τομέα, καθώς και ιδιωτικών επιχειρήσεων που ασχολούνται με ταχυδρομικές, τηλεπικοινωνιακές ή άλλες υπηρεσίες σχετικές με την ανταπόκριση και την επικοινωνία. Τον έλεγχο διενεργεί μέλος (ή μέλη) της ΑΔΑΕ. Για τη γραμματειακή υποστήριξη της διαδικασίας ελέγχου συμμετέχει και υπάλληλος της Αρχής, εντεταλμένος προς τούτο από τον Πρόεδρό της. Κατά τον έλεγχο αρχείων που τηρούνται για λόγους εθνικής ασφάλειας, παρίσταται αυτοπροσώπως ο Πρόεδρος της ΑΔΑΕ.

- β) Λαμβάνει πληροφορίες σχετικές με την αποστολή της από τις υπηρεσίες που προαναφέρθηκαν, τους οργανισμούς και τις επιχειρήσεις, καθώς και από τους εποπτεύοντες υπουργούς.
- γ) Καλεί σε ακρόαση τις διοικήσεις των εν λόγω υπηρεσιών, οργανισμών, νομικών προσώπων και επιχειρήσεων, τους νόμιμους εκπροσώπους τους, υπαλλήλους και κάθε άλλο πρόσωπο το οποίο κρίνει ότι μπορεί να συμβάλει στην εκπλήρωση της αποστολής της.
- δ) Προχωρεί σε κατάσχεση των μέσων παραβίασης του απορρήτου που υποπίπτουν στην αντίληψή της κατά την άσκηση του έργου της και ορίζεται μεσεγγυούχος τους μέχρι να αποφανθούν τα αρμόδια δικαστήρια. Προβαίνει στην καταστροφή πληροφοριών, στοιχείων ή δεδομένων τα οποία αποκτήθηκαν με παραβίαση του απορρήτου των επικοινωνιών.
- ε) Εξετάζει καταγγελίες σχετικά με την προστασία των δικαιωμάτων τα οποία θίγονται από τη διαδικασία άρσης του απορρήτου.
- στ) Στις περιπτώσεις των άρθρων 3, 4 και 5 του Ν. 2225/1994¹, η ΑΔΑΕ υπεισέρχεται μόνο στον έλεγχο της τήρησης των όρων και της διαδικασίας άρσης του απορρήτου, χωρίς να εξετάζει την κρίση των αρμόδιων δικαστικών αρχών.
- ζ) Τηρεί αρχείο απόρρητης αλληλογραφίας, σύμφωνα με το στοιχείο β' της § 2 του άρθρου 12 του Ν. 3115/2003².
- η) Συνεργάζεται, για θέματα της αρμοδιότητάς της, με άλλες αρχές της χώρας, με αντίστοιχες αρχές άλλων κρατών, με ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς.
- θ) Συντάσσει κάθε χρόνο την προβλεπόμενη στην παράγραφο 2 του άρθρου 1 του ιδρυτικού της νόμου Έκθεση πεπραγμένων, στην οποία περιγράφει το έργο της, διατυπώνει παρατηρήσεις, επισημαίνει παραλείψεις και προτείνει τις ενδεικνυόμενες νομοθετικές μεταβολές στον τομέα της διασφάλισης του απορρήτου των επικοινωνιών.
- ι) Γνωμοδοτεί και απευθύνει συστάσεις και υποδείξεις για τη λήψη μέτρων διασφάλισης του απορρήτου των επικοινωνιών, καθώς και για τη διαδικασία άρσης του.
- ια) Εκδίδει τον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας της, ο οποίος πρέπει να

1 'Ηδη άρ. 4, 6 και 8 του Ν. 5002/2022, όπως ορίζεται στο άρ. 48 § 2 του ίδιου νόμου.

2 Πρβλ. το άρ. 8 § 2 του Ν. 5002/2022 που όμως όπως θα καταφανεί κατωτέρω δεν έχει εισέτι τεθεί σε εφαρμογή αφού εκκρεμεί η έναρξη λειτουργίας των ηλεκτρονικών εφαρμογών που προβλέπεται στα άρ. 47 § 1-3 του Ν. 5002/2022.

είναι σύμφωνος με τις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ιβ) Καταρτίζει τον Κανονισμό Οικονομικής Διαχείρισης, ο οποίος υποβάλλεται αρμοδίως και εγκρίνεται από τον Υπουργό Οικονομικών.

ιγ) Εκδίδει κανονιστικές πράξεις που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, με τις οποίες ρυθμίζεται κάθε διαδικασία και λεπτομέρεια σε σχέση με τις παραπάνω αρμοδιότητές της και την εν γένει διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών.

Επίσης η ΑΔΑΕ έχει και τις παρακάτω αρμοδιότητες:

- i. Εκδίδει πράξη με την οποία καθορίζονται οι διαδικασίες, ο τρόπος και κάθε άλλη τεχνική λεπτομέρεια για την εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 6 § 4 του Ν. 3471/2006 για την επεξεργασία των δεδομένων θέσης χρήστη ή συνδρομητή από τους φορείς παροχής δημοσίου δικτύου ή διαθέσιμης στο κοινό υπηρεσίας ηλεκτρονικών επικοινωνιών, ώστε σε περίπτωση κλήσεων άμεσης επέμβασης, να παρέχουν στις αρμόδιες για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης αρχές τις απαραίτητες πληροφορίες για τον εντοπισμό του καλούντος. Η επεξεργασία των δεδομένων θέσης στην περίπτωση αυτή γίνεται, κατ' εξαίρεση, χωρίς προηγούμενη συγκατάθεση του συνδρομητή ή του χρήστη.
- ii. Εκδίδει πράξη με την οποία καθορίζονται οι ειδικότερες διαδικασίες, ο τρόπος και η διάρκεια εξουδετέρωσης της δυνατότητας μη αναγραφής της καλούσας γραμμής και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια, ώστε να διασφαλίζεται η διαφάνεια της διαδικασίας για την εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 8 § 7 του Ν. 3471/2006 για τον εντοπισμό κακόβουλων ή ενοχλητικών κλήσεων για περιορισμένο χρονικό διάστημα, μετά από αίτηση του συνδρομητή.
- iii. Εκδίδει κανονισμούς για τη ρύθμιση θεμάτων συμβατότητας της διαδικασίας κρυπτογράφησης φωνητικών μηνυμάτων μεταξύ των παρόχων σύμφωνα με το άρθρο 2 του Ν. 3674/2008. Οι μέθοδοι κρυπτογράφησης γνωστοποιούνται από τον πάροχο στην ΑΔΑΕ. Ο πάροχος συμμορφώνεται προς τις οδηγίες της Αρχής, καθόσον αφορά ιδίως την καταλληλότητα, την αποτελεσματικότητα ή την αντικατάσταση των μεθόδων κρυπτογράφησης που χρησιμοποιεί.
- iv. Εκδίδει κανονισμό για τη ρύθμιση θεμάτων τήρησης αρχείων καταγραφής διαχειριστικών λειτουργιών από τους παρόχους οι οποίοι, σύμφωνα με το άρθρο 5 του Ν. 3674/2008, υποχρεούνται να καταγράφουν τις διαχειριστικές λειτουργίες που επιχειρούνται στο λογισμικό κάθε ψηφιακού κέντρου μεταγωγής.

- v. Προβαίνει σε τακτικούς και έκτακτους ελέγχους της υποδομής, των συστημάτων υλικού και λογισμικού και γενικώς των μέσων που τελούν υπό την εποπτεία του παρόχου, προκειμένου να διαπιστωθεί η τήρηση των διατάξεων του Ν. 3674/2008 και της κείμενης νομοθεσίας για την προστασία του απορρήτου της επικοινωνίας. Ο έλεγχος της ΑΔΑΕ δύναται να περιλαμβάνει και τεχνικές δοκιμές με χρήση της υποδομής του παρόχου ή της υποδομής των συστημάτων υλικού και λογισμικού που διαθέτει η ΑΔΑΕ ή άλλη δημόσια αρχή.
- vi. Εκδίδει κανονισμό για την επεξεργασία και τη διαβίβαση των διατηρούμενων δεδομένων από τους παρόχους, με τον οποίο καθορίζεται κάθε θέμα σχετικό με τις ειδικότερες αρχές ασφάλειας, τη διαδικασία και τον τρόπο εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 8 του Ν. 3917/2011 σχετικά με τις υποχρεώσεις των παρόχων. Εκδίδει κοινή πράξη με την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (ΑΠΔΠΧ) με την οποία καθορίζεται κάθε θέμα σχετικό με τη διαδικασία και τον τρόπο εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 7 του Ν. 3917/2011 σχετικά με τις υποχρεώσεις των παρόχων υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών διαθέσιμων στο κοινό ή δημόσιου δικτύου επικοινωνιών ως προς την προστασία και την ασφάλεια των διατηρούμενων δεδομένων, όπως ορίζονται στον ίδιο νόμο.
- i. Εκδίδει κοινή πράξη με την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (ΑΠΔΠΧ) με την οποία δίνονται οδηγίες στους παρόχους σχετικά με τις περιστάσεις κατά τις οποίες απαιτείται από τον φορέα η γνωστοποίηση των παραβιάσεων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, το μορφότυπο της εν λόγω γνωστοποίησης, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να γίνεται η γνωστοποίηση αυτή, σε εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 12 § 8 του Ν. 3471/2006. Στο άρθρο 216 του Νόμου 4727/2020 (ΦΕΚ 184/Α/23.9.2020) «Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024 - Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις», με τον τίτλο «Διαθεσιμότητα των υπηρεσιών», ορίζονται τα ακόλουθα: «Προκειμένου να εξασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή διαθεσιμότητα υπηρεσιών φωνητικών επικοινωνιών και υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο που παρέχονται μέσω των δημόσιων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών, σε περίπτωση καταστροφικής βλάβης του δικτύου ή σε περιπτώσεις ανωτέρας βίας, οι πάροχοι υποχρεούνται να λαμβάνουν όλα τα απαιτούμενα μέτρα. Οι πάροχοι υπηρεσιών φωνητικών επικοινωνιών υποχρεούνται να λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα ατελώς ώστε να εξασφαλίζουν αδιάλειπτη πρόσβαση σε υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης και αδιάλειπτη διαβίβαση προειδοποιήσεων του κοινού. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Προστασίας του Πολίτη, Δικαιοσύνης και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, κατόπιν εισήγησης της

Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών (Α.Δ.Α.Ε.) και γνώμης της Ε.Ε.Τ.Τ. καθορίζονται οι ελάχιστες υποχρεώσεις προς τις οποίες οφείλουν να συμμορφώνονται οι επιχειρήσεις. Αρμόδιος φορέας για τον έλεγχο των επιχειρήσεων σχετικά με την τήρηση των ανωτέρω ελάχιστων υποχρεώσεων είναι η Α.Δ.Α.Ε., η οποία δύναται για τον σκοπό αυτόν να ζητά από τις επιχειρήσεις την παροχή σχετικών πληροφοριών». Εν συνεχεία εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 1440 ΦΕΚ Β' 7575/31.12.2023 ΚΥΑ των Υπουργών Δικαιοσύνης, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, με την οποία προβλέφθηκαν οι ελάχιστες υποχρεώσεις προς τις οποίες οφείλουν να συμμορφώνονται οι επιχειρήσεις για α) την εξασφάλιση της μέγιστης δυνατής διαθεσιμότητας υπηρεσιών φωνητικών επικοινωνιών και υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο που παρέχονται μέσω των δημόσιων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών, σε περίπτωση καταστροφικής βλάβης του δικτύου ή σε περιπτώσεις ανωτέρας βίας και β) την εξασφάλιση ατελώς της αδιάλειπτης πρόσβασης σε υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης και αδιάλειπτης διαβίβασης προειδοποιήσεων του κοινού. Μεταξύ των υποχρεώσεων αυτών είναι, κατά το άρθρο 8 της ΚΥΑ, η υποχρέωση του παρόχου να ενημερώνει αμελλητί την ΑΔΑΕ για κάθε περιστατικό καταστροφικής βλάβης δικτύου ή ανωτέρας βίας, το οποίο οδηγεί σε διακοπή παροχής φωνητικών υπηρεσιών και υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο προς τους συνδρομητές του. Επίσης σύμφωνα με το άρ. 9 της ΚΥΑ «1. Προς τον σκοπό της τήρησης των προβλεπόμενων στην παρούσα ελάχιστων υποχρεώσεων ο πάροχος υποβάλλεται σε έλεγχο ασφάλειας, που διενεργείται αυτεπαγγέλτως από την Α.Δ.Α.Ε., σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 216 του ν. 4727/2020. Κατά τη διενέργεια του ελέγχου της, η Α.Δ.Α.Ε. έχει την εξουσία και τις αρμοδιότητες που προβλέπονται από τον ν. 3115/2003, τον ν. 3959/2011 και τον ν. 3674/2008. 2. Στο πλαίσιο του εν λόγω ελέγχου, η Α.Δ.Α.Ε. έχει το δικαίωμα να ζητά στοιχεία και να επιθεωρεί τους χώρους εγκαταστάσεων και λειτουργίας του παρόχου, ο οποίος υποχρεούται να συνεργάζεται με την Α.Δ.Α.Ε. και να της παρέχει κάθε σχετική πληροφορία και διευκόλυνση» Τέλος, σύμφωνα με το άρθρο 10 της ΚΥΑ «Σε περίπτωση διαπίστωσης παραβάσεως των διατάξεων της παρούσας απόφασης, η ΑΔΑΕ δύναται να επιβάλει τις προβλεπόμενες στο άρθρο 149 του ν. 4727/2020 διοικητικές κυρώσεις».

- ii. Με τον Ν. 5160/2024 (ΦΕΚ Α' 195/27.11.2024) με τίτλο: Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2022/2555 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2022, σχετικά με μέτρα για υψηλό κοινό επίπεδο κυβερνοασφάλειας σε ολόκληρη την Ένωση, την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 910/2014 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972, και την κατάργηση της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/1148 (Οδηγία NIS 2) και άλλες διατάξεις, προβλέφθηκαν τα ακόλουθα:

Στο άρ. 29 ορίσθηκε ότι:

«1. Η Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών (Α.Δ.Α.Ε.) δύναται, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, να υποχρεώνει τους παρόχους δημόσιων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, να λαμβάνουν ενισχυμένα μέτρα κυβερνοασφάλειας, πέραν των προβλεπομένων στις λοιπές διατάξεις του παρόντος Μέρους. 2. Οι πάροχοι δημόσιων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών κοινοποιούν, αμελλητί, κάθε περιστατικό που έχει σημαντικό αντίκτυπο στη λειτουργία των δικτύων και υπηρεσιών στην Α.Δ.Α.Ε. σύμφωνα με τους εκάστοτε ισχύοντες κανονισμούς της και στην Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας (Ε.Α.Κ.) σύμφωνα με το άρθρο 16. Η Ε.Α.Κ. με τη σειρά της κοινοποιεί τα συμβάντα που έχουν αντίκτυπο στη διαθεσιμότητα ή στην ακεραιότητα δικτύων ή υπηρεσιών στην Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων. Η Α.Δ.Α.Ε. μπορεί να ενημερώνει το κοινό ή να απαιτεί την ενημέρωση αυτή από τους παρόχους, εφόσον κρίνει ότι η αποκάλυψη του συμβάντος είναι προς το δημόσιο συμφέρον. 3. Η Α.Δ.Α.Ε. συνεργάζεται κατά περίπτωση, σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, με τις αρμόδιες αρχές επιβολής του νόμου, με την Ε.Α.Κ. και με την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Α.Π.Δ.Π.Χ.). 4. Η Α.Δ.Α.Ε. ορίζεται ως τομεακό σημείο επαφής και συνεργασίας σε εθνικό επίπεδο με την Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας (National Sectorial Focal Point, NSFP) αναφορικά με τους παρόχους δημόσιων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, εφαρμοζομένου του δευτέρου εδαφίου της παρ. 6 του άρθρου 13. Η κοινή υπουργική απόφαση της παρ. 26 του άρθρου 30 δεν θίγει τις αρμοδιότητες της Ε.Α.Κ. ή της Α.Δ.Α.Ε., με βάση τις κατά περίπτωση εφαρμοστέες γενικές ή ειδικές διατάξεις της εθνικής, ενωσιακής και διεθνούς νομοθεσίας».

Με το άρ. 30 παρ. 25 και 26 ορίσθηκε ότι: «25. Με τη διαδικασία της περ. ιβ) της παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 3115/2003 (Α` 47), η Α.Δ.Α.Ε. μπορεί να θεσπίζει Κανονισμό για την εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 29 του παρόντος, εφαρμόζοντας κατά περίπτωση τις κυρώσεις του Κανονισμού και του ν. 3115/2003. 26. Εντός τεσσάρων (4) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, με κοινή απόφαση των Υπουργών Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Δικαιοσύνης καθορίζεται κάθε ειδικότερο θέμα σχετικό με τη συνεργασία μεταξύ της Ε.Α.Κ. και της Α.Δ.Α.Ε. ως NSFP, ιδίως στο πλαίσιο της εκατέρωθεν ανταλλαγής πληροφοριών, της συντονισμένης εποπτείας, της αποτελεσματικής εφαρμογής, παρακολούθησης και ανατροφοδότησης του εθνικού στρατηγικού σχεδιασμού και της θέσπισης ειδικότερων μέτρων κυβερνοασφάλειας για τον οικείο τομέα, κάθε ειδικότερο θέμα που άπτεται της συνεργασίας των οικείων υπηρεσιών σε θέματα διαχείρισης και διερεύνησης συμβάντων κυβερνοασφάλειας, σημαντικών περιστατικών, καθώς και διαχείρισης κρίσεων».

Τέλος με το άρ. 31 παρ. 3 του ίδιου νόμου ορίστηκε ότι: «3.α. Μέχρι την έκδοση των αποφάσεων της περ. α) της παρ. 13 και της περ. β) της παρ. 15 του άρθρου 30 και σε κάθε περίπτωση όχι πέραν των έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος, ισχύει ο Κανονισμός για την Ασφάλεια Δικτύων και Υπηρεσιών Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (υπ' αρ. 28/2024 απόφαση της Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών, Β' 551), στο μέτρο που αφορά τα ζητήματα του παρόντος Μέρους αναφορικά με τις υποχρεώσεις των παρόχων δημόσιων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών. β. Μέχρι την έκδοση της απόφασης της παρ. 25 του άρθρου 30 και σε κάθε περίπτωση όχι πέραν των έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος, ισχύει ο Κανονισμός για την Ασφάλεια Δικτύων και Υπηρεσιών Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (υπ' αρ. 28/2024 απόφαση της Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών), στο μέτρο που αφορά τα ενισχυμένα μέτρα κυβερνοασφάλειας της παρ. 1 του άρθρου 29».

Έτι περαιτέρω, από τον Ν. 5002/2022 προβλέπονται οι εξής αρμοδιότητες της ΑΔΑΕ:

Σύμφωνα με την § 7 του άρ. 4 του Ν. 5002/2022 η ΑΔΑΕ είναι αρμόδια, σε περίπτωση υποβολής αιτήματος, μετά την πάροδο τριών (3) ετών από την παύση της ισχύος της διάταξης άρσης του απορρήτου για λόγους εθνικής ασφάλειας, να γνωστοποιήσει την επιβολή του περιοριστικού μέτρου στον θιγόμενο, υπό την προϋπόθεση ότι δεν διακυβεύεται ο σκοπός για τον οποίο αυτό διατάχθηκε, μετά από απόφαση τριμελούς οργάνου, το οποίο αποφασίζει εντός προθεσμίας εξήντα (60) ημερών. Στην περίπτωση διενέργειας της άρσης από την Ε.Υ.Π., το όργανο αποτελείται από τον εισαγγελικό λειτουργό της § 3 του άρθρου 5 του Ν. 3649/2008, τον δεύτερο εισαγγελικό λειτουργό της § 2 του άρθρου 4 του Ν. 5002/2022 και τον Πρόεδρο της Α.Δ.Α.Ε.. Στην περίπτωση διενέργειας της άρσης από τη Δ.Α.Ε.Ε.Β., το όργανο αποτελείται από τον εισαγγελικό λειτουργό της § 3 του άρθρου 4 του Ν. 2265/1994, τον δεύτερο εισαγγελικό λειτουργό της § 2 του άρθρου 4 του Ν. 5002/2022 και τον Πρόεδρο της Α.Δ.Α.Ε.. Το όργανο προεδρεύει ο ανώτερος ιεραρχικά ή, επί ομοιοβάθμων, ο αρχαιότερος εισαγγελικός λειτουργός. Το όργανο αποφασίζει κατά πλειοψηφία, με τήρηση απόρρητων συνοπτικών πρακτικών και καταγραφή της γνώμης της μειοψηφίας, εφόσον υφίσταται. Αν αποφασισθεί η ενημέρωση, ο θιγόμενος ενημερώνεται για την επιβολή του περιοριστικού μέτρου και για τη διάρκεια του. Δεν επιτρέπεται η υποβολή νέου αιτήματος πριν την πάροδο ενός (1) έτους από την υποβολή του προηγούμενου.

Σύμφωνα με την § 8 του άρ. 6 του Ν. 5002/2022 η Α.Δ.Α.Ε., μετά τη λήξη ισχύος του μέτρου της άρσης του απορρήτου των επικοινωνιών για τη διακρίβωση εγκλημάτων και κατόπιν υποβολής σχετικού αιτήματος από τον θιγόμενο, του γνωστοποιεί την επιβολή του μέτρου αυτού εντός προθεσμίας εξήντα (60) ημε-

ρών, με τη σύμφωνη γνώμη του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου και υπό την προϋπόθεση ότι δεν διακυβεύεται ο σκοπός για τον οποίο διατάχθηκε.

Σύμφωνα με την § 6 του άρθ. 8 του Ν. 5002/2022 ο Πρόεδρος της Α.Δ.Α.Ε. ενημερώνει για θέματα άρσεων απορρήτου επικοινωνιών τον Πρόεδρο της Βουλής, τους αρχηγούς των κομμάτων που εκπροσωπούνται στη Βουλή και τον Υπουργό Δικαιοσύνης.

Σύμφωνα με τα εδ. β' και γ' της § 2 του άρθ. 8 του Ν. 5002/2022 οι διατάξεις και τα βουλεύματα που αποστέλλονται σε μη επεξεργάσιμη μορφή, με ηλεκτρονικό κρυπτογραφημένο μήνυμα το οποίο καλύπτει τις προϋποθέσεις ασφάλειας του απορρήτου του περιεχομένου, στην Α.Δ.Α.Ε. αποθηκεύονται και τηρούνται σε ειδικά ηλεκτρονικά αρχεία, που βρίσκονται σε σύστημα βάσης δεδομένων. Την αποθήκευση διενεργεί προσωπικό της Α.Δ.Α.Ε. ειδικά εξουσιοδοτημένο προς τούτο από την Ολομέλεια αυτής. Πρόσβαση στο εν λόγω ειδικό αρχείο, καθώς και αναζήτηση στοιχείων πραγματοποιούνται μόνο από τον Πρόεδρο της Α.Δ.Α.Ε. και δύο (2) ακόμη μέλη της Ολομέλειας που ορίζονται από αυτήν. Τα αποτελέσματα της αναζήτησης παρουσιάζονται σε επόμενη συνεδρίαση της Ολομέλειας.

4.3 Διενέργεια ελέγχων και επιβολή κυρώσεων

Τα μέλη και το προσωπικό της ΑΔΑΕ, πλην του βοηθητικού προσωπικού, κατά τη διενέργεια των ελέγχων που πραγματοποιούν, διαθέτουν τις εξουσίες και τα δικαιώματα που προβλέπονται στον Ν. 703/1977, ο οποίος αντικαταστάθηκε με τον Ν. 3959/2011, όπως ισχύει. Επίσης, έχουν δικαίωμα να ελέγχουν τα προβλεπόμενα από το Π.Δ. 186/1992 (Κώδικας Βιβλίων και Στοιχείων) βιβλία και στοιχεία επιχειρήσεων και οργανισμών, αποκλειόμενης της κατάσχεσης ή της παραλαβής τους, καθώς και πάσης φύσεως αρχεία, βιβλία, στοιχεία και άλλα έγγραφα των υπό έλεγχο προσώπων, να διενεργούν έρευνα σε γραφεία και άλλες εγκαταστάσεις τους και, τέλος, να λαμβάνουν ένορκες και ανωμοτί, κατά την κρίση τους, καταθέσεις, με την επιφύλαξη του άρθρου 212 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Οι σχετικές διατάξεις, απαγορεύσεις, ποινές και κυρώσεις του Ν. 703/1977, ο οποίος αντικαταστάθηκε με τον Ν. 3959/2011, όπως ισχύει, εφαρμόζονται αναλόγως σε περίπτωση άρνησης παροχής στοιχείων, παρεμπόδισης ή προβολής δυσχερειών του έργου της ΑΔΑΕ, με την επιφύλαξη των προβλεπόμενων από τον Ν. 3115/2003 κυρώσεων.

Κατά των εκτελεστών αποφάσεων της ΑΔΑΕ μπορεί να ασκηθεί αίτηση ακύρωσης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, καθώς και οι προβλεπόμενες από το Σύνταγμα και τη νομοθεσία διοικητικές προσφυγές, σύμφωνα με το άρθρο 6 § 4 του Ν. 3115/2003. Ένδικα βοηθήματα κατά των αποφάσεων της ΑΔΑΕ μπορεί να ασκεί και ο Υπουργός Δικαιοσύνης. Η ΑΔΑΕ παρίσταται αυτοτελώς σε κάθε είδους δίκες που έχουν ως αντικείμενο πράξεις ή παραλείψεις της. Εκ-

προσωπείται δικαστικώς από μέλη του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ή από μέλη της νομικής της υπηρεσίας.

Κατά των αποφάσεων της ΑΔΑΕ, που εκδίδονται κατ' εφαρμογήν των διατάξεων του άρθρου 11 του Ν. 3674/2008 για τα ζητήματα παραβίασης του απορρήτου που αφορούν την τηλεφωνία, μπορεί να ασκηθεί προσφυγή ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών³. Για την άσκηση και την εκδίκαση της προσφυγής εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας. Κατά των αποφάσεων του Διοικητικού Εφετείου επιτρέπεται αίτηση αναίρεσης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

4.4 Άλλες αρμοδιότητες

Η ΑΔΑΕ μπορεί με απόφασή της να συγκροτεί μόνιμες και έκτακτες επιτροπές και ομάδες εργασίας για την εξέταση και την έρευνα ζητημάτων ειδικού ενδιαφέροντος τα οποία σχετίζονται με θέματα των αρμοδιοτήτων της. Σε αυτές μπορούν να συμμετέχουν και πρόσωπα που δεν αποτελούν μέλη ή προσωπικό της ΑΔΑΕ. Το έργο των επιτροπών ή των ομάδων εργασίας διευθύνεται από μέλη της Αρχής. Οι εισηγήσεις και οι γνωμοδοτήσεις των επιτροπών και των ομάδων εργασίας υποβάλλονται στα αρμόδια όργανα της ΑΔΑΕ, που αποφασίζουν για ενδεχόμενη δημοσιοποίηση των πορισμάτων.

Η Αρχή μπορεί, επίσης, να συνάπτει συμβάσεις παροχής υπηρεσιών, μελετών και προμηθειών για θέματα που άπτονται των σκοπών και της λειτουργίας της. Η σύναψη και η υλοποίηση αυτών των συμβάσεων διέπονται από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τις διατάξεις περί προμηθειών του Ελληνικού Δημοσίου.

5. Λειτουργία της ΑΔΑΕ

Η ΑΔΑΕ συνέρχεται στην έδρα της ή και εκτός αυτής, αν αυτό έχει οριστεί προηγουμένως, τακτικά (τουλάχιστον μία φορά τον μήνα) και εκτάκτως, με αίτημα του Προέδρου ή δύο μελών της. Θεωρείται ότι υπάρχει απαρτία των συνεδριάσεων, εφόσον μετέχουν τουλάχιστον τρία μέλη της Αρχής. Οι αποφάσεις λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου ή, σε περίπτωση απουσίας του, του Αντιπροέδρου. Η αδικαιολόγητη απουσία μέλους από τρεις διαδοχικές συνεδριάσεις της ΑΔΑΕ συνεπάγεται την έκπτωσή του, σύμφωνα με την § 4 του άρθρου 4 του ιδρυτικού της νόμου.

3 Πρβλ. κατωτέρω υπό 6. Πρόταση της ΑΔΑΕ για τροποποίηση του καθεστώτος των ενδίκων βοηθημάτων.

Τα θέματα της ημερήσιας διάταξης καθορίζονται από τον Πρόεδρο, ο οποίος και τα εισηγείται. Μπορεί να τα εισηγηθεί όμως και άλλο μέλος το οποίο έχει ορίσει ο Πρόεδρος. Οι αποφάσεις της ΑΔΑΕ αιτιολογούνται, καταχωρίζονται σε ειδικό βιβλίο και είναι δυνατόν να ανακοινώνονται δημοσίως, εκτός και αν αφορούν την εθνική άμυνα ή τη δημόσια ασφάλεια. Επίσης, τα τηρούμενα πρακτικά των συνεδριάσεων, καθώς και οι φάκελοι των υποθέσεων που διεκπεραιώθηκαν από την ΑΔΑΕ, είναι προσιτά στους άμεσα ενδιαφερομένους, εκτός και αν αφορούν την εθνική άμυνα ή τη δημόσια ασφάλεια. Σε κάθε περίπτωση, η ΑΔΑΕ οφείλει να μην αποκαλύπτει πληροφορίες και δεδομένα για φυσικά ή νομικά πρόσωπα, τα οποία προσβάλλουν ενδεχομένως την προσωπικότητά τους ή επηρεάζουν δυσμενώς την επαγγελματική ή την κοινωνική τους θέση, εκτός αν υποχρεώνεται για αυτό από τον νόμο.

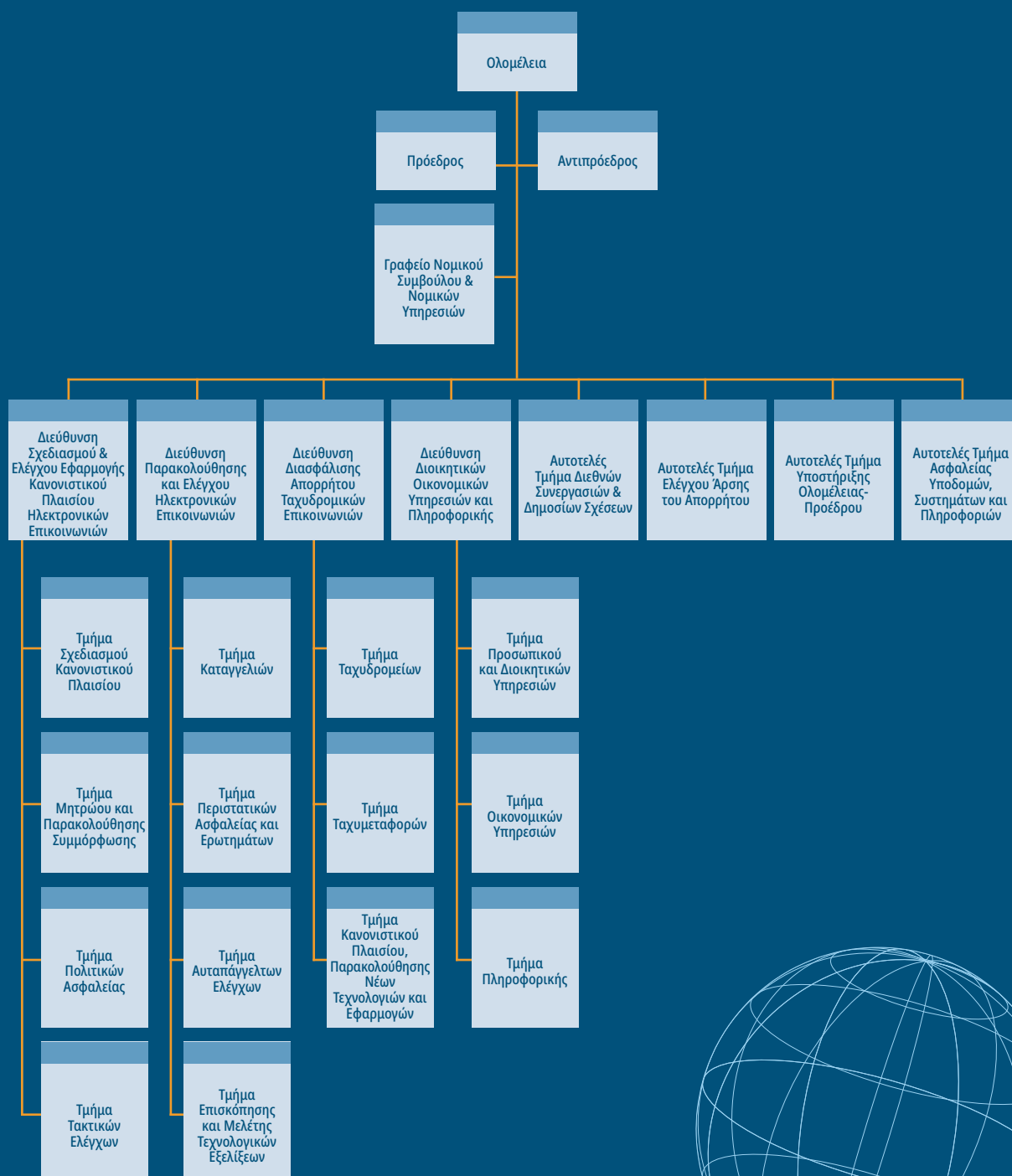
Τα μέλη της ΑΔΑΕ, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, ενεργούν συλλογικά. Στον Πρόεδρο ανατίθενται καθήκοντα συντονισμού και διοίκησης των υπηρεσιών της, καθώς και παρακολούθησης της εκτέλεσης των αποφάσεων, των πορισμάτων και οποιωνδήποτε άλλων πράξεών της. Με απόφαση του Προέδρου και σύμφωνη γνώμη της ΑΔΑΕ μπορούν να ανατίθενται στα μέλη ή το προσωπικό της συγκεκριμένες αρμοδιότητες, μεταξύ των οποίων καθήκοντα διοίκησης ή διαχείρισης. Με απόφαση του Προέδρου, επίσης, είναι δυνατόν να εξουσιοδοτούνται μέλη ή άλλα όργανα της ΑΔΑΕ να υπογράφουν «με εντολή Προέδρου» έγγραφα ή άλλες πράξεις της. Έναντι τρίτων η Αρχή εκπροσωπείται δικαστικώς και εξωδίκως από τον Πρόεδρό της και, όταν αυτός κωλύεται, από τον Αντιπρόεδρο. Σε περίπτωση κωλύματος και του Αντιπροέδρου, η ΑΔΑΕ μπορεί να αναθέτει σε άλλο μέλος της την εκπροσώπησης της για συγκεκριμένη πράξη ή ενέργεια ή κατηγορία πράξεων ή ενεργειών.

Οι αναγκαίες για τη λειτουργία της ΑΔΑΕ πιστώσεις εγγράφονται στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Τον προϋπολογισμό της Αρχής εισηγείται στον Υπουργό Οικονομικών ο Πρόεδρος της ΑΔΑΕ, ο οποίος είναι και διατάκτης των δαπανών της. Οι σχετικές δαπάνες εκκαθαρίζονται από την αρμόδια Οικονομική Υπηρεσία του φορέα και υπόκεινται σε δειγματοληπτικό κατασταλτικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Με την υπ' αριθμ. 1553/2022 (ΦΕΚ Β'3030/2022) απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών και της Ολομέλειας της Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών, εγκρίθηκε ο νέος Οργανισμός της ΑΔΑΕ.

Με την υπ' αριθμ. 1560/12.04.2023 (ΦΕΚ Β'2577/2023) κοινή απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών και του Προέδρου της ΑΔΑΕ έγινε τροποποίηση της υπ' αριθμ. 1553/09.06.2022 κοινής απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών και της Ολομέλειας της Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών.

Πίνακας 1 Οργανόγραμμα ΑΔΑΕ

Δραστηριότητες της ΑΔΑΕ κατά το 2024

Στο κεφάλαιο αυτό παρουσιάζονται συνολικά οι δραστηριότητες της ΑΔΑΕ για το έτος 2024, με βάση τις αρμοδιότητές της, όπως αυτές προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία και περιγράφονται στο προηγούμενο κεφάλαιο της παρούσας Έκθεσης.

1. Έλεγχοι σε εγκαταστάσεις παρόχων δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και ταχυδρομικών υπηρεσιών

Η ΑΔΑΕ, μέσω των ελέγχων που διενεργεί στους παρόχους δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και ταχυδρομικών υπηρεσιών, αποσκοπεί στον εντοπισμό τυχόν προβλημάτων, αναφορικά με την ασφάλεια δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και τη διασφάλιση του απορρήτου των ταχυδρομικών επικοινωνιών και τον έλεγχο της τήρησης των όρων και της διαδικασίας άρσης του απορρήτου που προβλέπονται στη νομοθεσία. Οι έλεγχοι διακρίνονται σε τακτικούς και έκτακτους και αφορούν κυρίως: την εφαρμογή της νομοθεσίας, των κανονισμών και των εγκεκριμένων πολιτικών ασφάλειας για την ασφάλεια δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και τη διασφάλιση του απορρήτου των παρεχομένων ταχυδρομικών υπηρεσιών, καθώς και των διαδικασιών που απορρέουν από αυτές, την εξέταση καταγγελιών, την εξέταση των περιστατικών ασφάλειας που παρουσιάζονται, την εξέταση τεχνικών προβλημάτων, τα οποία κοινοποιήθηκαν στην ΑΔΑΕ από τους παρόχους δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και ταχυδρομικών υπηρεσιών.

1.1 Τακτικοί έλεγχοι σε παρόχους δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών

Η ΑΔΑΕ διενεργεί τακτικούς ελέγχους στους παρόχους δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, με σκοπό να εξεταστεί η εφαρμογή της εγκεκριμένης από την Αρχή Πολιτική Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών, καθώς και των σχετικών διαδικασιών, όπως προβλέπεται στον νέο «Κανονισμό για την Ασφάλεια Δικτύων και Υπηρεσιών Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών» (Απόφαση 28/2024, ΦΕΚ Β' 551/26.01.2024)⁴, καθώς και στις διατάξεις του Ν. 3115/2003 «Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών» (ΦΕΚ Α' 47/27.02.2003, όπως ισχύει). Οι τακτικοί έλεγχοι διενεργούνται με επιτόπια επίσκεψη στις εγκαταστάσεις του παρόχου και συμπληρωματική αλληλογραφία όπου κρίνεται απαραίτητο.

Λόγω της έκδοσης του νέου κανονισμού της Αρχής τον Ιανουάριο του 2024 δεν προγραμματίστηκαν νέοι τακτικοί έλεγχοι για το 2024 καθώς οι πάροχοι δι-

4 Βλ. ενότητα 6.2.1

κτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, κατά τη διάρκεια του έτους, είχαν την υποχρέωση να συντάξουν και να καταθέσουν στην ΑΔΑΕ τις νέες τους Πολιτικές Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών. Σύμφωνα με τον κανονισμό της Αρχής, μετά την έγκριση της Πολιτικής Ασφαλείας Δικτύων και Υπηρεσιών οι πάροχοι έχουν στην διάθεσή τους χρονικό διάστημα έξι μηνών ώστε να την εφαρμόσουν πλήρως και μετά από αυτό το χρονικό διάστημα η ΑΔΑΕ δύναται να προβεί σε τακτικό έλεγχο.

Κατά το έτος 2024 ολοκληρώθηκαν οι τακτικοί έλεγχοι στους παρόχους Arifon ΑΕ, ΕΔΚ ΕΠΕ, Ινφομπελ και Microbase που εκκρεμούσαν από το προηγούμενο έτος καθώς και ο τακτικός έλεγχος στον πάροχο Omninet, τα αποτελέσματα του οποίου εγκρίθηκαν από την Ολομέλεια της Αρχής τον Ιανουάριο του 2025. Αναφορικά με τους ως άνω ελέγχους πραγματοποιήθηκαν συνολικά επτά (7) επιτόπιες επισκέψεις στις εγκαταστάσεις των εν λόγω παρόχων.

Για το έτος 2025 έχουν προγραμματιστεί τακτικοί έλεγχοι στους παρόχους δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών που κατέχουν σημαντικό μερίδιο στην αγορά και των οποίων οι Πολιτικές Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών έχουν ήδη εγκριθεί.

1.2 Τακτικοί έλεγχοι σε παρόχους ταχυδρομικών υπηρεσιών

Η ΑΔΑΕ διενεργεί τακτικούς ελέγχους στους παρόχους ταχυδρομικών υπηρεσιών με σκοπό να διερευνηθεί η εφαρμογή της εγκεκριμένης από την Αρχή πολιτικής για τη διασφάλιση του απορρήτου των ταχυδρομικών υπηρεσιών, καθώς και των σχετικών διαδικασιών, όπως προβλέπεται από τον Κανονισμό που έχει εκδώσει η Αρχή για τη διασφάλιση του απορρήτου των ταχυδρομικών υπηρεσιών (ΦΕΚ 384/Β/24.3.2005).

Εντός του έτους 2024 η ΑΔΑΕ συνέχισε τον τακτικό έλεγχο στις εγκαταστάσεις της εταιρείας «EASY MAIL ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΑΧΥΜΕΤΑΦΟΡΩΝ» με σκοπό την εφαρμογή της εγκεκριμένης Πολιτικής Διασφάλισης του Απορρήτου των Ταχυδρομικών Υπηρεσιών στις εγκαταστάσεις της εταιρείας «EASY MAIL Α.Ε». Μέχρι το τέλος του έτους 2024, είχαν πραγματοποιηθεί επιπλέον δύο έλεγχοι σε εγκαταστάσεις της εταιρείας στην Περιφέρεια Κρήτης (Ν. Ηρακλείου) με σκοπό τη διερεύνηση και ζητημάτων που αφορούσαν την άρση απορρήτου και στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου στη νήσο Χίο. Ο έλεγχος αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του 2025 με τη διεξαγωγή επιπλέον ελέγχων στην εταιρεία τόσο στην επαρχία, όσο και την Αττική.

Επιπλέον, εντός του έτους 2024 η ΑΔΑΕ συνέχισε τους τακτικούς ελέγχους με σκοπό την εφαρμογή των εγκεκριμένων Πολιτικών Διασφάλισης του Απορρήτου των Ταχυδρομικών Υπηρεσιών στις εγκαταστάσεις των εταιρειών Courier

Center και Skroutz Last Mile. Πιο συγκεκριμένα, αναφορικά με τον έλεγχο στις εγκαταστάσεις της εταιρείας Courier Center εντός του 2024 πραγματοποιήθηκαν επισκέψεις σε τρεις θέσεις (κέντρο διαλογής, καταστήματα και σημεία εξυπηρέτησης Clever Points) στο νομό Θεσσαλονίκης και σε δύο θέσεις στο νομό Εύβοιας (κατάστημα και σημείο εξυπηρέτησης Clever Point). Ο έλεγχος στις εγκαταστάσεις της συγκεκριμένης εταιρείας ολοκληρώθηκε εντός του 2024 με την συγγραφή της αντίστοιχης έκθεσης τακτικού ελέγχου. Αναφορικά με τον έλεγχο στις εγκαταστάσεις της εταιρείας Skroutz Last Mile, εντός του 2024 πραγματοποιήθηκε επίσκεψη σε μία θέση (κέντρο διαλογής) στο νομό Αχαΐας. Ο έλεγχος στις εγκαταστάσεις της συγκεκριμένης εταιρείας αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του 2025.

Στο ακόλουθο διάγραμμα παρουσιάζονται οι τακτικοί έλεγχοι των παρόχων ταχυδρομικών υπηρεσιών για το διάστημα (2022-2024).

Διάγραμμα 3 Τακτικοί έλεγχοι υπό επεξεργασία και επισκέψεις στις εγκαταστάσεις παρόχων ταχυδρομικών υπηρεσιών, 2022-2024

1.3 Έκτακτοι έλεγχοι σε παρόχους δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και άλλους φορείς

Η ΑΔΑΕ διενεργεί εκτάκτους ελέγχους με σκοπό τη διερεύνηση καταγγελιών⁵, τη διερεύνηση περιστατικών ασφάλειας που αφορούν το απόρρητο των υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών⁶, τη διερεύνηση περιστατικών ασφάλειας που αφορούν την ασφάλεια και την ακεραιότητα δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, και σχετίζονται με πιθανή παραβίαση του απορρήτου των επικοινωνιών και γενικότερα προβλημάτων που άπτονται της διασφάλισης του απορρήτου των επικοινωνιών και της ασφάλειας και ακεραιότητας δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

Εντός του 2024, η ΑΔΑΕ ολοκλήρωσε πέντε υποθέσεις εκτάκτων ελέγχων εγκρίνοντας τις σχετικές Εκθέσεις Ελέγχου, πλέον της διερεύνησης των καταγγελιών, περιστατικών ασφάλειας ή άλλων γεγονότων. Ειδικότερα:

- Έλεγχος στις εταιρείες, Cosmote και Nova με σκοπό τον έλεγχο της διαθεσιμότητας και αδιάλειπτης πρόσβασης σε υπηρεσίες.
- Έλεγχος στην εταιρεία Vodafone κατόπιν δημοσιεύματος.
- Έλεγχος στις Αρχές, ΔΑΕΕΒ και ΔΙΔΑΠ.

Αναφορικά με τους ελέγχους στις εταιρείες, Cosmote και Nova, ο έλεγχος είχε σκοπό τον έλεγχο της ΥΠ 1440: «α) εξασφάλιση της μέγιστης δυνατής διαθεσιμότητας υπηρεσιών φωνητικών επικοινωνιών και υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο που παρέχονται μέσω των δημόσιων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών, σε περίπτωση καταστροφικής βλάβης του δικτύου ή σε περιπτώσεις ανωτέρας βίας και β) εξασφάλιση ατελώς της αδιάλειπτης πρόσβασης σε υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης και αδιάλειπτης διαβίβασης προειδοποιήσεων του κοινού».

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται τα επιμέρους σημεία της ΚΥΑ που εξετάστηκαν:

-
- 5 Οι έλεγχοι που πραγματοποιήθηκαν μετά από καταγγελία παρουσιάζονται παρακάτω σε ξεχωριστή ενότητα (βλ. ενότητα 2.1 Καταγγελίες και ερωτήματα που αφορούν τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες)
- 6 Οι έλεγχοι που πραγματοποιήθηκαν μετά από διερεύνηση περιστατικών ασφάλειας που αφορούν στο απόρρητο των υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών παρουσιάζονται παρακάτω σε ξεχωριστή ενότητα (βλ. ενότητα 4 Περιστατικά ασφάλειας που αφορούν υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών)

Πίνακας 2 Πίνακας Ελέγχου

Σημείο Ελέγχου	Πεδίο της ΚΥΑ
Γενικοί όροι και υποχρεώσεις των παρόχων	Άρθρο 3
Στόχος Σχεδίου Ανάκαμψης από καταστροφή α) Διατήρηση της διαθεσιμότητας των υπηρεσιών φωνητικών επι- κοινωνιών και υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο, (β) αδιάλει- πτης πρόσβασης σε υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης και (γ) αδιάλει- πτης διαβίβασης προειδοποιήσεων του κοινού μέσω δημόσιων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Σε περίπτωση καταστροφικής βλάβης ή ανωτέρας βίας	Άρθρο 4, παρ. 1
Περιλαμβάνει το σχέδιο:	Άρθρο 4, παρ.2
α) τις συνθήκες υπό τις οποίες ενεργοποιείται, καθώς και το εξου- σιοδοτημένο για την ενεργοποίησή του προσωπικό;	
β) τους ρόλους και τις αρμοδιότητες του προσωπικού που εμπλέ- κεται στην εκτέλεσή του	
γ) τους τρόπους και τα στοιχεία επικοινωνίας του εμπλεκόμενου προσωπικού και εκτός ωρών εργασίας, καθώς και με τεχνικούς, προμηθευτές, εργολάβους, με άλλους παρόχους, με τις αρμόδιες Αρχές και τις διαδικασίες συνεργασίας μεταξύ τους,	
δ) την ενημέρωση των συνεργατών σχετικά με την υποχρέωσή τους να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις που ενδέχεται να προ- κύψουν για αυτούς σε περίπτωση καταστροφικής βλάβης του δι- κτύου ή ανωτέρας βίας; Απαιτείται η αποδοχή της σχετικής υπο- χρέωσης μέσω σχετικού όρου στη μεταξύ σας σύμβαση;	
ε) τις διαδικασίες διαβίβασης της πληροφορίας στο αρμόδιο προ- σωπικό,	
στ) τις προς εκτέλεση ενέργειες με προτεραιοποίηση αυτών, τις διαδικασίες και τους πόρους που απαιτούνται για την αποκατά- σταση του δικτύου και των υπηρεσιών, καθώς και χρονοδιάγραμ- μα υλοποίησης, όπου θα αναφέρονται ιδίως οι εκτιμώμενοι στό- χοι χρόνου αποκατάστασης (Recovery Time Objectives, RTO) και ο εκτιμώμενος στόχος αποκατάστασης σημείου για τη λειτουργία τη υπηρεσίας (Recovery Point Objective, RPO). Σε περίπτωση που η διακοπή της υπηρεσίας υπερβαίνει τη μία (1) ώρα, ο πάροχος θα πρέπει να αιτιολογεί ειδικά την εν λόγω υπέρβαση,	

ζ) τις λύσεις εφεδρείας σε εξοπλισμό με δυνατότητα ευέλικτης χρήσης του σε οποιοδήποτε γεωγραφικό σημείο παρίστανται ανάγκη για τη λειτουργία των συστημάτων, των δικτύων ή των υπηρεσιών;	
η) τις λύσεις εναλλακτικής λειτουργίας συστημάτων και υπηρεσιών (failover sites),	
θ) τις συνθήκες δημιουργίας και αποθήκευσης των εφεδρικών αντιγράφων ασφαλείας (backups) κρίσιμων συστημάτων σε τοποθεσίες φυσικά διαχωρισμένες και απομακρυσμένες;	
Οι αρμόδιες δημόσιες αρχές έχουν θέσει επιπλέον εξειδικευμένες απαιτήσεις, εκτός των όσων γράφονται στην ΚΥΑ;	Άρθρο 4, παρ.3
Έχετε προβεί σε προγραμματισμένες ασκήσεις ετοιμότητα και δοκιμών των σχεδίων ανάκαμψης από καταστροφή;	Άρθρο 4, παρ.4
Μέτρα για αδιάλειπτη πρόσβαση σε Υπηρεσίες Έκτακτης Ανάγκης	Άρθρο 5, παρ. 1-3
Στη σύμβαση με τον πάροχο ορίζεται ότι ο καταναλωτής ενημερώνεται για περιστατικά που απειλούν ή επηρεάζουν τη λειτουργία του δικτύου και την παροχή των υπηρεσιών. Η εν λόγω ρύθμιση αναρτάται και στον ιστότοπο του παρόχο.	Άρθρο 7, παρ. 1
Υπάρχουν διαδικασίες για την ενημέρωση των καταναλωτών σε περίπτωση περιστατικού που απειλεί ή επηρεάζει τη λειτουργία του δικτύου και την παροχή των υπηρεσιών. Πως πραγματοποιείται;	Άρθρο 7, παρ. 2
Όπου αυτό είναι τεχνικά εφικτό, ο πάροχος ενημερώνει τον καταναλωτή με ηχογραφημένο και γραπτό μήνυμα για την αδυναμία παροχής υπηρεσίας. Πραγματοποιείται κάτι τέτοιο;	Άρθρο 7, παρ. 3

Επιπλέον, η Ολομέλεια της Αρχής αποφάσισε τη διενέργεια εκτάκτων ελέγχων στις εταιρείες Vodafone, Cosmote και Nova με σκοπό τον έλεγχο και την διαχείριση των μικτονομήσεων κατά την απόδοση και λειτουργία των τηλεφωνικών συνδέσεων.

Οι εν λόγω έλεγχοι βρίσκονται σε επεξεργασία και αναμένεται να ολοκληρωθούν εντός του έτους 2025.

1.4 Έκτακτοι έλεγχοι σε παρόχους υπηρεσιών ταχυμεταφορών

Μέσα στο 2024, η ΑΔΑΕ διεξήγαγε έκτακτο έλεγχο ειδικού σκοπού στις εγκαταστάσεις της εταιρείας ΕΛΤΑ ΑΕ με αντικείμενο τη διαδικασία που ακολουθεί η εταιρεία στις αυτόματες ταχυδρομικές θυρίδες στο πλαίσιο της διασφάλισης της αποτελεσματικότητας και της συμμόρφωσης με τις σχετικές κανονιστικές απαιτήσεις και της προσαρμογής στο υπό διαμόρφωση κανονιστικό πλαίσιο.

Η ΑΔΑΕ το 2024 πραγματοποίησε μία επίσκεψη στο κέντρο διαλογής στο Νομό Θεσσαλονίκης, επίσκεψη με την οποία ολοκλήρωσε τον συγκεκριμένο έλεγχο ειδικού σκοπού.

2. Εξέταση καταγγελιών - ερωτημάτων

Με βάση το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να υποβάλλουν στην ΑΔΑΕ καταγγελίες ή ερωτήματα σχετικά με το απόρρητο των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών.

Οι καταγγελίες υποβάλλονται στην ΑΔΑΕ μέσω της ηλεκτρονικής πύλης (portal) της ΑΔΑΕ.

Εξάιρεση αποτελούν οι περιπτώσεις ΑΜΕΑ, αλλοδαπών και ανώνυμης καταγγελίας, οι οποίες μπορούν να υποβληθούν:

- Ταχυδρομικώς, στη διεύθυνση Ιερού Λόχου 3, Μαρούσι 151 24, Αθήνα
- Αυτοπροσώπως, στα γραφεία της ΑΔΑΕ στην Ιερού Λόχου 3, Μαρούσι 151 24, Αθήνα (εργάσιμες ώρες και ημέρες)

Η Αρχή, μέσω της εξέτασης των καταγγελιών, έχει σκοπό τη διερεύνηση πιθανής παράβασης της κείμενης νομοθεσίας και στη διαπίστωση τυχόν κενών ασφάλειας στους παρόχους υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και ταχυδρομικών υπηρεσιών, προκειμένου να προτείνει λύσεις ή να επιβάλει κυρώσεις. Παράλληλα, απαντώνται τα ερωτήματα φορέων και πολιτών/χρηστών αναφορικά με τη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών τους.

Συνολικά, το 2024 υποβλήθηκαν στην ΑΔΑΕ 115 νέες καταγγελίες, εκ των οποίων οι 98 αφορούσαν υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών και οι 17 αφορούσαν ταχυδρομικές υπηρεσίες

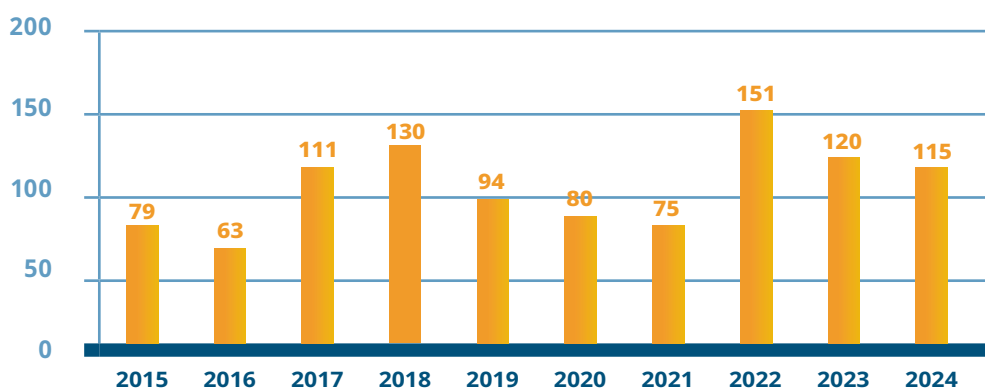
Επίσης, το 2024, υποβλήθηκαν στην Αρχή 22 ερωτήματα πολιτών και 6 ερωτήματα φορέων, τα οποία αφορούσαν υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών και πέντε ερωτήματα φορέων που αφορούσαν ταχυδρομικές υπηρεσίες. Τα 2 ερωτήματα για τις ταχυδρομικές υπηρεσίες απαντήθηκαν. Από το σύνολο των ερωτημάτων των πολιτών που αφορούσαν σε υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών και εξετάστηκαν εντός του έτους, τα 26 απαντήθηκαν, 21 εκ των οποίων

ων αφορούσαν ερωτήματα ιδιωτών και 5 εξ' αυτών σε ερωτήματα φορέων, ενώ τα υπόλοιπα τελούν υπό επεξεργασία.

Στο διάγραμμα 4 απεικονίζεται η διαχρονική εξέλιξη των καταγγελιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και ταχυδρομικών υπηρεσιών που υποβλήθηκαν στην ΑΔΑΕ κατά την περίοδο 2015-2024.

Διάγραμμα 4 Καταγγελίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών και ταχυδρομικών υπηρεσιών που υποβλήθηκαν στην ΑΔΑΕ, 2015-2024

2.1 Καταγγελίες και ερωτήματα που αφορούν τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες

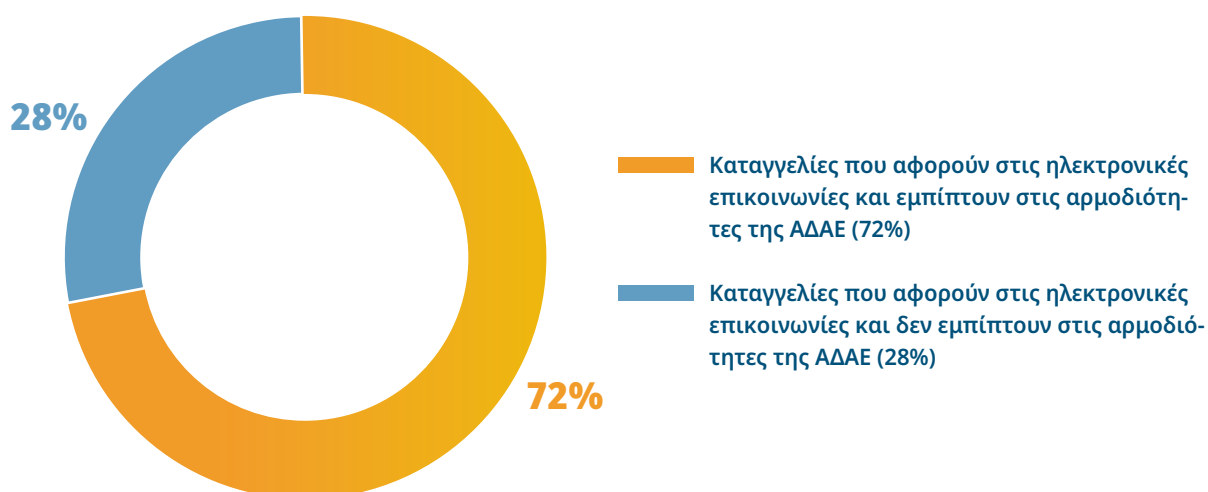
Το 2024 υποβλήθηκαν 98 καταγγελίες που αφορούσαν τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, ενώ από τα προηγούμενα έτη βρίσκονταν σε επεξεργασία άλλες 59 καταγγελίες (συνολικά 157 καταγγελίες προς επεξεργασία).

Στο τέλος του έτους, είχε ολοκληρωθεί η επεξεργασία των 108 από τις παραπάνω καταγγελίες, ενώ για τις υπόλοιπες 49, η επεξεργασία αναμένεται να ολοκληρωθεί μέσα στο έτος 2025.

Οι 108 καταγγελίες, οι οποίες ολοκληρώθηκαν μέσα στο έτος, κατανέμονται από πλευράς περιεχομένου ως εξής:

- 78 καταγγελίες αφορούσαν ζητήματα που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της ΑΔΑΕ, όπως ενδεικτικά περιπτώσεις πιθανής παραβίασης του απορρήτου υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, απορρήτου ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και κακόβουλων - ενοχλητικών κλήσεων.
- 30 καταγγελίες αφορούσαν ζητήματα που δεν εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της ΑΔΑΕ, όπως, ενδεικτικά, ανεπιθύμητη ηλεκτρονική επικοινωνία, μη ζητηθείσα επικοινωνία, μέσα κοινωνικής δικτύωσης και πρόσβαση στο διαδίκτυο ή σε λογαριασμούς ηλεκτρονικού ταχυδρομείου παρόχων εξωτερικού.

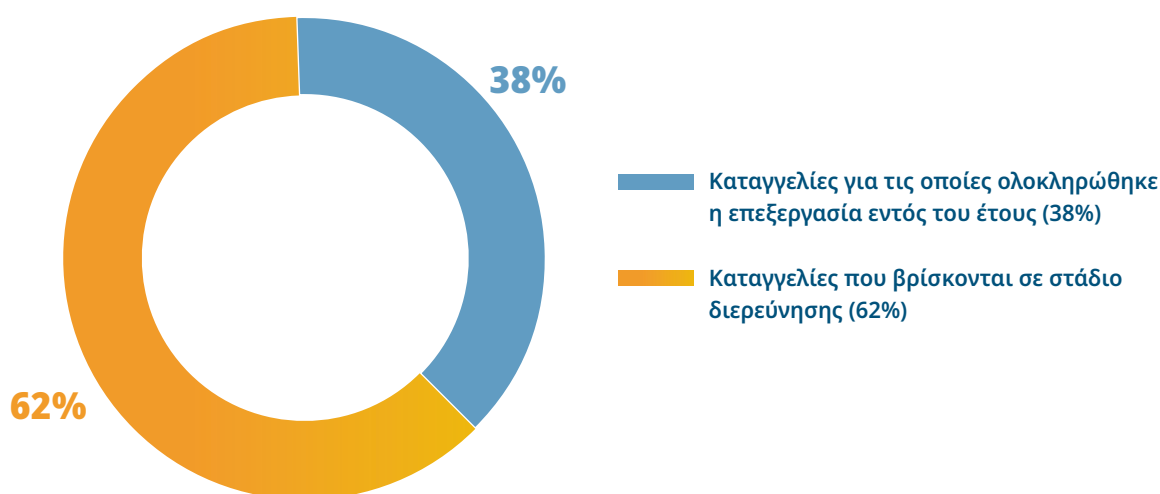
Διάγραμμα 5 Κατηγοριοποίηση καταγγελιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, 2024

2.2 Καταγγελίες και ερωτήματα που αφορούν τις ταχυδρομικές υπηρεσίες

Το 2024 η Αρχή επεξεργάστηκε 29 καταγγελίες, εκ των οποίων για τις 11 ολοκληρώθηκε η επεξεργασία εντός του έτους, και οι υπόλοιπες 18 βρίσκονται σε στάδιο διερεύνησης. Από τις παραπάνω 29 καταγγελίες οι 12 εκκρεμούσαν από το έτος 2023.

Διάγραμμα 6 Κατηγοριοποίηση καταγγελιών ταχυδρομικών επικοινωνιών, 2024

2.3 Καταγγελίες και αιτήματα ενημέρωσης σχετικά με την προστασία των δικαιωμάτων των αιτούντων, όταν θίγονται από τον τρόπο και τη διαδικασία άρσης του απορρήτου

Το 2024 η Αρχή επεξεργάστηκε 21 καταγγελίες που αφορούσαν υπόνοιες σχετικά με την παραβίαση της νομοθεσίας του απορρήτου των επικοινωνιών σε σχέση με πιθανή άρση απορρήτου, οι οποίες συνοδευόντουσαν κατά κανόνα από αίτημα του θιγόμενου για ενημέρωση. Από τις ως άνω 21 καταγγελίες, οι 13 αφορούσαν πιθανή παρακολούθηση για λόγους εθνικής ασφάλειας, ενώ οι υπόλοιπες 8 έκαναν λόγο γενικά για παράνομη παρακολούθηση χωρίς να προσδιορίζεται κάποια συγκεκριμένη κρατική υπηρεσία. Επίσης, από τις 21 ως άνω καταγγελίες, οι 7 βρίσκονται ακόμη υπό επεξεργασία, μαζί με άλλες 8 που εκκρεμούν προς επεξεργασία από το προηγούμενο έτος και άλλες 2 από το προπροηγούμενο.

3.
Πολιτικές ασφάλειας
παρόχων δικτύων
και υπηρεσιών
ηλεκτρονικών
επικοινωνιών και
ταχυδρομικών
υπηρεσιών

Η Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών (ΑΔΑΕ.) εξέδωσε νέο Κανονισμό για την Ασφάλεια Δικτύων και Υπηρεσιών Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (Απόφαση ΑΔΑΕ υπ' αριθμ. 28/2024, ΦΕΚ Β'/551/26.1.2024), από την έναρξη ισχύος του οποίου καταργήθηκαν ο Κανονισμός για τη Διασφάλιση του Απορρήτου των Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (απόφαση ΑΔΑΕ. υπ' αριθμ. 165/2011) και ο Κανονισμός για την Ασφάλεια και την Ακεραιότητα Δικτύων και Υπηρεσιών Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (απόφαση ΑΔΑΕ. υπ' αριθμ. 205/2013). Στις διατάξεις του ως άνω Κανονισμού εμπίπτουν όλα τα πρόσωπα που παρέχουν δημόσια δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή διαθέσιμες στο κοινό υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών («οι πάροχοι») τα οποία υποχρεούνται να διαθέτουν και να εφαρμόζουν Πολιτική Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών, της οποίας το περιεχόμενο πρέπει να είναι σύμφωνο με τις διατάξεις του ως άνω Κανονισμού.

Σύμφωνα με τις προθεσμίες που ορίζονται στο άρθρο 13 του ως άνω Κανονισμού, οι πάροχοι οι οποίοι ασκούν εν τοις πράγμασι τις δραστηριότητες για τις οποίες έχουν υποβάλει Δήλωση Καταχώρησης στην ΕΕΤΤ, υποχρεούνται να υποβάλουν στην ΑΔΑΕ προς έγκριση την Πολιτική Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών που πρόκειται να εφαρμόσουν. Εάν η Πολιτική Ασφάλειας που υποβληθεί πληροί τις απαιτήσεις του Κανονισμού, εγκρίνεται από την ΑΔΑΕ και η έγκριση γνωστοποιείται στον πάροχο υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Στην περίπτωση που η Πολιτική Ασφάλειας δε συμμορφώνεται πλήρως με τον Κανονισμό, δεν εγκρίνεται από την ΑΔΑΕ και ο πάροχος καλείται να την αναθεωρήσει εντός συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος, σύμφωνα με τις παρατηρήσεις της Αρχής. Η αναθεωρημένη Πολιτική που υποβάλλει ο πάροχος εξετάζεται εκ νέου από την Αρχή και σε περίπτωση μη έγκρισής της, ο πάροχος καλείται σε ακρόαση, προκειμένου να αιτιολογήσει τη μη συμμόρφωσή του στις απαιτήσεις του Κανονισμού. Επίσης, στην περίπτωση μη κατάθεσης Πολιτικής Ασφάλειας (αρχικής ή αναθεωρημένης) στο ορισμένο χρονικό διάστημα, ο πάροχος καλείται σε ακρόαση.

Οι πάροχοι ταχυδρομικών υπηρεσιών υποχρεούνται να καταθέσουν στην ΑΔΑΕ Πολιτική Διασφάλισης του Απορρήτου των Ταχυδρομικών Υπηρεσιών (ΠΔΑΤΥ), σύμφωνα με τον Κανονισμό που έχει εκδώσει η Αρχή για τη διασφάλιση του απορρήτου των ταχυδρομικών υπηρεσιών (απόφαση 1001/2005 της ΑΔΑΕ, ΦΕΚ 384/Β'/24.3.2005). Η ΑΔΑΕ ελέγχει τις πολιτικές για τη διασφάλιση του απορρήτου των ταχυδρομικών υπηρεσιών που καταθέτουν στην Αρχή οι ταχυδρομικές επιχειρήσεις (ΤΕ). Επίσης, εντοπίζει τις νέες ΤΕ, καθώς και εκείνες που έχουν κάνει παύση εργασιών, και εισηγείται την κλήση σε ακρόαση των εταιρειών που δεν έχουν υποβάλει ΠΔΑΤΥ. Η διαδικασία που ακολουθείται είναι, σε γενικές γραμμές, παρόμοια με την παραπάνω περιγραφόμενη για τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

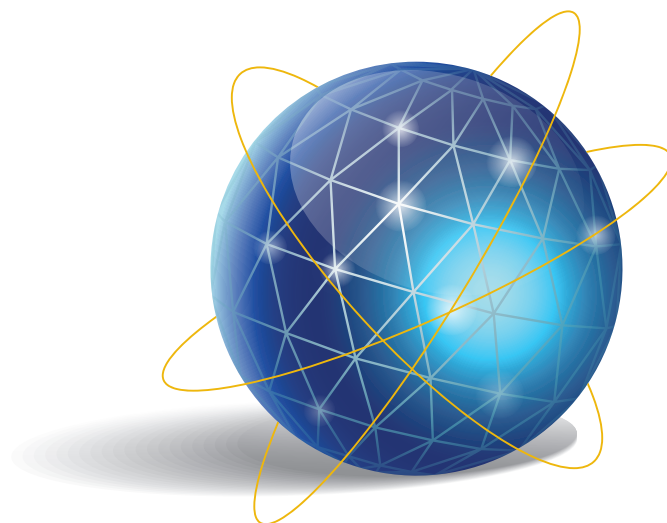
3.1 Πολιτικές Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών

Το έτος 2024 κατατέθηκαν στην Αρχή συνολικά 78 πολιτικές ασφάλειας δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών (βλ. διάγραμμα 7), στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και οι αναθεωρημένες πολιτικές ασφάλειας, σύμφωνα με τον νέο Κανονισμό της Αρχής, εκ των οποίων:

- Δεκαέξι (16) εγκρίθηκαν.
- Δέκα (10) δεν εγκρίθηκαν και ζητήθηκε από τους παρόχους να υποβάλλουν αναθεωρημένη Πολιτική Ασφάλειας και
- Πενήντα δύο (52) τελούν υπό επεξεργασία.

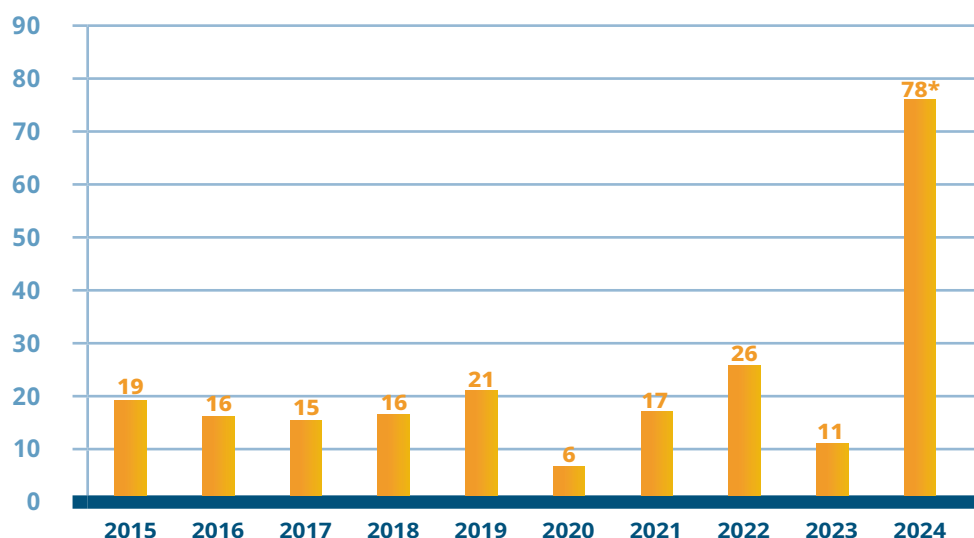
Τα ως άνω στοιχεία παρουσιάζονται στο διάγραμμα 8.

Επισημαίνεται ότι η Αρχή επεξεργάστηκε επιπλέον έξι (6) πολιτικές (μία από αυτές ήταν σε εκκρεμότητα από το 2023), οι οποίες έχρηζαν αναπροσαρμογής διότι είχαν συνταχθεί με γνώμονα τον προηγούμενο Κανονισμό, και συνεπώς ενημερώθηκαν σχετικώς οι αντίστοιχοι πάροχοι.

Διάγραμμα 7

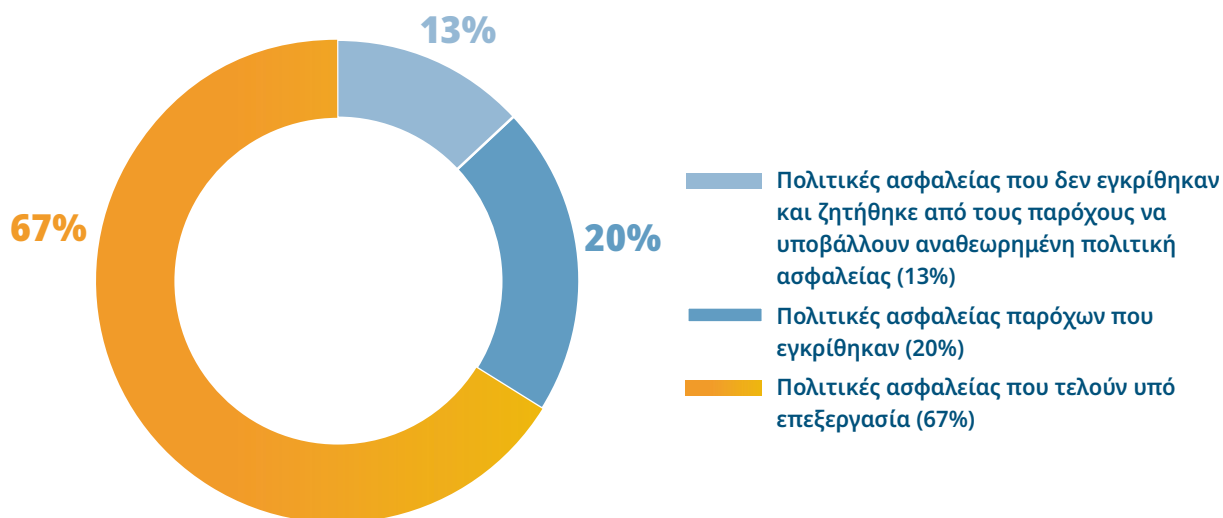
Πολιτικές ασφάλειας (συμπεριλαμβάνονται οι αναθεωρημένες πολιτικές ασφάλειας) για τη διασφάλιση του απορρήτου των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και την ασφάλεια δικτύων και υπηρεσιών που κατατέθηκαν στην ΑΔΑΕ, 2015-2024

*Από το 2024 ξεκινά η έναρξη του νέου Κανονισμού.

Διάγραμμα 8

Κατηγοριοποίηση των πολιτικών ασφάλειας για την ασφάλεια δικτύων και υπηρεσιών, 2024

3.2 Κατάσταση παρόχων σχετικά με την υποχρέωση υποβολής Πολιτικής Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών

Κατά το έτος 2023 προβλέφθηκε η διενέργεια ελέγχων μητρώου δειγματοληπτικά, σε οκτώ εταιρείες (έξι εντός του νομού Αττικής και δύο στην υπόλοιπη Ελλάδα) από τις 178 που είχαν εξαιρεθεί από την υποχρέωση υποβολής Πολιτικής Ασφάλειας για τη Διασφάλιση του Απορρήτου των Επικοινωνιών. Από τους ως άνω ελέγχους υπαγωγής στο ισχύον κανονιστικό πλαίσιο της ΑΔΑΕ, εντός του 2024, ολοκληρώθηκαν οι 4 και οι υπόλοιποι αναμένεται να ολοκληρωθούν εντός του πρώτου τετράμηνου του έτους 2025. Σημειώνεται ότι στον έναν έλεγχο διαπιστώθηκε παράλειψη της εταιρείας να ενημερώσει επικαίρως την Αρχή περί της μεταβολής του επιχειρησιακού της μοντέλου και να αποστείλει εγκαίρως στην ΑΔΑΕ Πολιτική Ασφάλειας, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα.

Επιπρόσθετα, συνεχίστηκε η εξέταση του Μητρώου Παρόχων Δικτύων και Υπηρεσιών Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΕΕΤΤ), με σκοπό την ανανέωση του καταλόγου των παρόχων που έχουν υποχρέωση υποβολής Πολιτικής Ασφάλειας στην Αρχή. Διαπιστώθηκε εισαγωγή στο μητρώο 25 νέων Παρόχων για τους οποίους ισχύουν τα εξής:

- 5 Πάροχοι εξαιρέθηκαν της υποχρέωσης υποβολής Πολιτικής Ασφάλειας.
- 10 Πάροχοι έχουν εκκρεμότητα ως προς την υποβολή ενημέρωσης για τις εν τις πράγμασι ασκούμενες δραστηριότητες και τελούν σε διαδικασία κλήσης σε ακρόαση.
- 2 Πάροχοι έχουν εγκεκριμένη Πολιτική Ασφάλειας.
- 5 Πάροχοι έχουν Πολιτική Ασφάλειας υπό εξέταση.
- 2 Πάροχοι έχουν εκκρεμότητα ως προς την υποβολή Πολιτικής Ασφάλειας.
- 1 Πάροχος τελεί υπό εξέταση αναφορικά με την υποχρέωση υποβολής Πολιτικής Ασφάλειας.

Ωστόσο, λόγω του νέου Κανονισμού (Απόφαση ΑΔΑΕ. υπ' αριθμ. 28/2024), όλοι οι πάροχοι, ακόμη και αυτοί με ήδη εγκεκριμένη Πολιτική Ασφάλειας για τη Διασφάλιση του Απορρήτου των επικοινωνιών, υποχρεούνται να υποβάλουν εκ νέου στην ΑΔΑΕ προς έγκριση Πολιτική Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών.

Ο συνολικός αριθμός των παρόχων αυτών είναι 171, εκ των οποίων 69 έχουν υποβάλει, ως όφειλαν, προς έγκριση στην Αρχή Πολιτική ασφάλειας, ενώ 102 πάροχοι δεν έχουν υποβάλει πολιτική ασφάλειας.

Αναλυτικότερα, ως προς τους 69 παρόχους που έχουν υποβάλει Πολιτική ασφάλειας ισχύουν τα εξής (βλ. διάγραμμα 9):

- για 16 παρόχους έχει εγκριθεί η Πολιτική Ασφάλειας,
- για 52 παρόχους η Πολιτική ασφάλειας τελεί υπό επεξεργασία,
- για 1 πάροχο αναμένεται η υποβολή αναθεωρημένης πολιτικής ασφάλειας

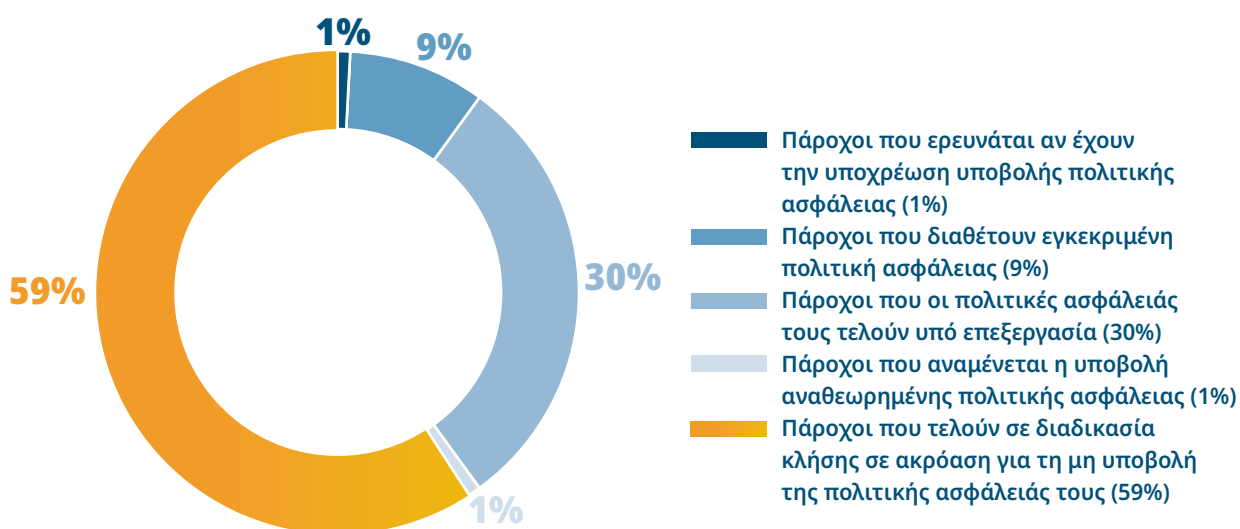
Επισημαίνεται ότι από τους 52 ως άνω παρόχους οι 39 έχουν εγκεκριμένη Πολιτική Ασφάλειας που έχουν υποβάλει στην ΑΔΑΕ σε εκπλήρωση της σχετικής υποχρέωσής με βάση την υπ' αριθμ. 165/2011 Απόφαση της ΑΔΑΕ την οποία και οφείλουν να εφαρμόζουν καθώς και τα οριζόμενα στην υπ' αριθμ. 205/2013 Απόφαση της ΑΔΑΕ, μέχρι την έγκριση και υλοποίηση της Πολιτικής Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών.

Αναλυτικότερα, ως προς τους 102 παρόχους που δεν έχουν υποβάλει πολιτική ασφάλειας (βλ. διάγραμμα 9):

- 100 πάροχοι τελούν σε διαδικασία κλήσης σε ακρόαση για τη μη υποβολή της πολιτικής ασφάλειάς τους,
- για 2 παρόχους ερευνάται εάν έχουν την υποχρέωση υποβολής πολιτικής ασφάλειας.

Σημειώνεται ότι από τους 100 ως άνω παρόχους οι 72 έχουν εγκεκριμένη Πολιτική Ασφάλειας που έχουν υποβάλει στην ΑΔΑΕ σε εκπλήρωση της σχετικής υποχρέωσης με βάση την υπ' αριθμ. 165/2011 Απόφαση της ΑΔΑΕ την οποία και οφείλουν να εφαρμόζουν καθώς και τα οριζόμενα στην υπ' αριθμ. 205/2013 Απόφαση της ΑΔΑΕ, μέχρι την υποβολή της Πολιτικής Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών.

Διάγραμμα 9 Επισκόπηση των παρόχων υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών σχετικά με την υποβολή Πολιτικής Ασφάλειας, 2024

Πρέπει να σημειωθεί ότι οι πάροχοι δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών που κατέχουν σημαντικό μερίδιο στην αγορά έχουν καταθέσει πολιτικές ασφάλειας με βάση τον νέο Κανονισμό της Αρχής, οι οποίες έχουν εγκριθεί από την Ολομέλεια της ΑΔΑΕ. Στο διάγραμμα 10 παρουσιάζεται η εξέλιξη, ανά έτος, των εγκεκριμένων πολιτικών ασφάλειας από το 2017 έως και σήμερα.

Διάγραμμα 10 Σύνολο εγκεκριμένων από την ΑΔΑΕ πολιτικών ασφάλειας για τη διασφάλιση του απορρήτου των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και της ασφάλειας δικτύων και υπηρεσιών, 2017-2024

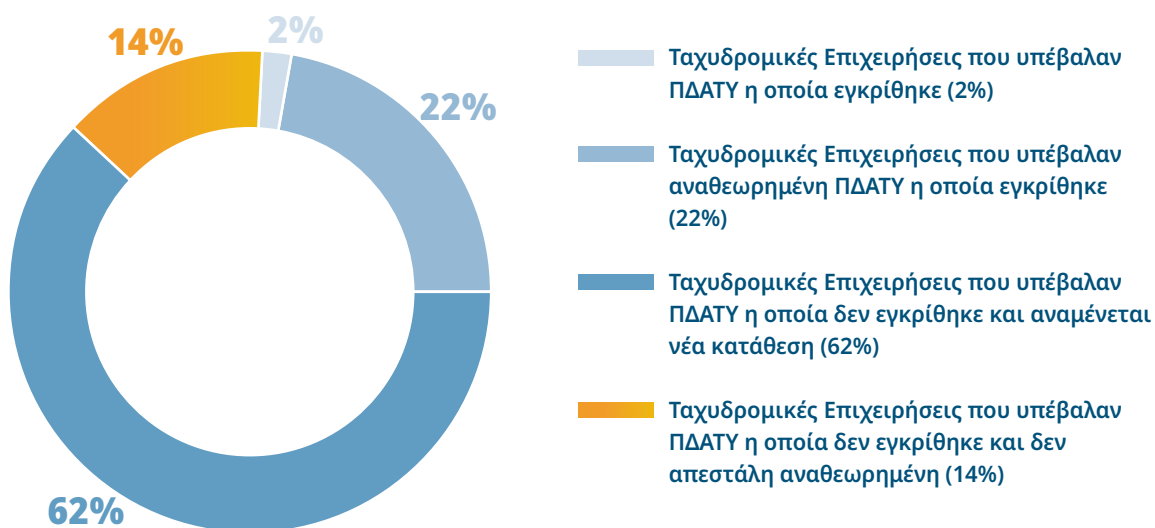
3.3 Πολιτικές διασφάλισης απορρήτου επικοινωνιών για ταχυδρομικές υπηρεσίες

Η ΑΔΑΕ μέσα στο 2024 και σε συνεργασία με την ΕΕΤΤ, η οποία διατηρεί το μητρώο που περιλαμβάνει τις εταιρείες που παρέχουν ταχυδρομικές υπηρεσίες, ενημέρωσε τις παλαιότερες και νεοσυσταθείσες εγγεγραμμένες εταιρείες για την υποχρέωση υποβολής Πολιτικής Διασφάλισης Απορρήτου Ταχυδρομικών Υπηρεσιών (στο εξής ΠΔΑΤΥ).

Κατά τη διάρκεια του 2024, η ΑΔΑΕ διαχειρίστηκε και επεξεργάστηκε 42 υποθέσεις που αφορούσαν Πολιτικές Διασφάλισης του Απορρήτου των Ταχυδρομικών Υπηρεσιών, σύμφωνα με τον Κανονισμό για τη Διασφάλιση του Απορρήτου των Ταχυδρομικών Υπηρεσιών.

Πιο συγκεκριμένα, από τις 42 ΠΔΑΤΥ τις οποίες επεξεργάστηκε η Αρχή εντός του 2024, σε 1 περίπτωση παρόχου εγκρίθηκε η ΠΔΑΤΥ του χωρίς καμία παρατήρηση, σε 9 περιπτώσεις παρόχων εγκρίθηκαν οι αναθεωρημένες ΠΔΑΤΥ που ζητήθηκαν από την Αρχή λόγω ελλείψεων στις αρχικές Πολιτικές τους, σε 26 περιπτώσεις παρόχων η ΠΔΑΤΥ δεν εγκρίθηκε και αναμένεται η κατάθεση και η εξέταση αναθεωρημένων ΠΔΑΤΥ εντός του 2025, ενώ σε 6 περιπτώσεις παρόχων η αρχική ΠΔΑΤΥ, που κατατέθηκε, δεν εγκρίθηκε και δεν απεστάλη αναθεωρημένη, αν και ζητήθηκε από την Αρχή, αφού οι πάροχοι διέκοψαν την παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών εντός του 2024 οπότε και διαγράφηκαν. (βλ. διάγραμμα 11).

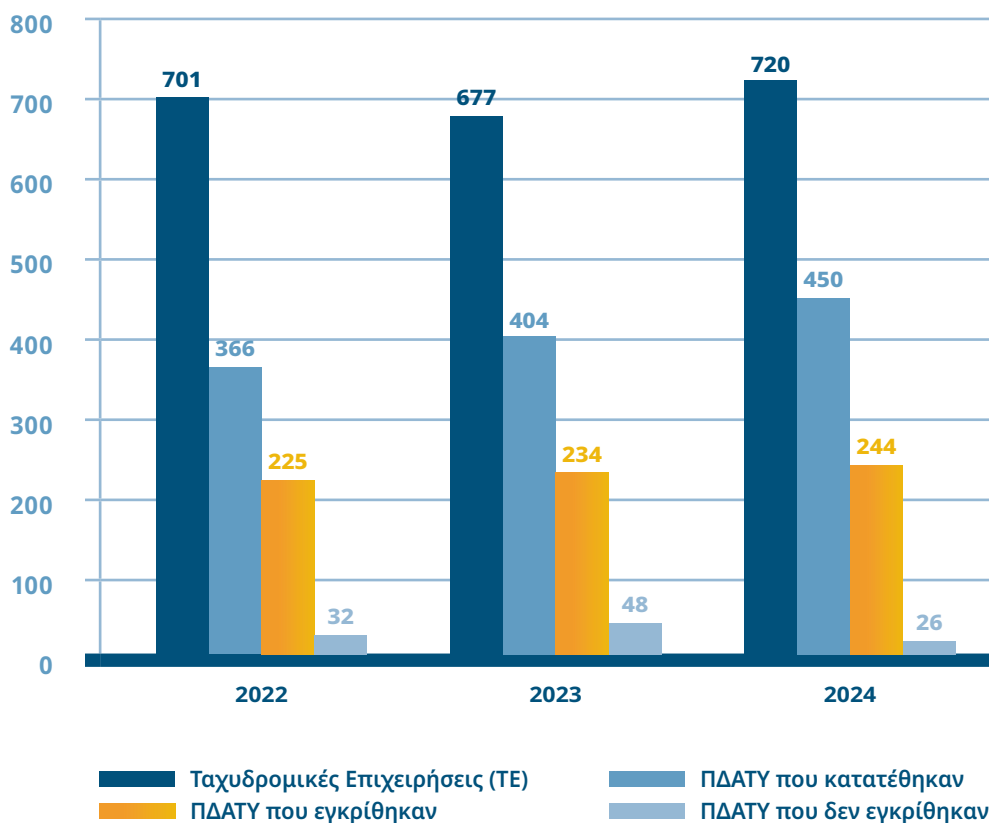
Διάγραμμα 11 Πολιτικές διασφάλισης του απορρήτου ταχυδρομικών επιχειρήσεων που εξετάστηκαν από την ΑΔΑΕ, 2024

Σημειώνεται ότι οι εγκεκριμένες Πολιτικές Διασφάλισης του Απορρήτου των Ταχυδρομικών Υπηρεσιών (ΠΔΑΤΥ) αφορούν τις επιχειρήσεις οι οποίες διακινούν μέσω των δικτύων τους πάνω από το 95% των ταχυδρομικών αντικειμένων.

Επισημαίνεται ακόμη ότι η αγορά των ταχυδρομικών υπηρεσιών παρουσιάζει συνεχείς μεταβολές (βλ. Διάγραμμα 12: Αυξομειώσεις του αριθμού των ταχυδρομικών επιχειρήσεων και Πολιτικών Διασφάλισης του Απορρήτου (ΠΔΑΤΥ) στο τέλος κάθε έτους, 2022-2024). Μέχρι το τέλος του 2024, ο συνολικός αριθμός ταχυδρομικών επιχειρήσεων ήταν 720. Ο συνολικός αριθμός ΠΔΑΤΥ που έχουν υποβληθεί στην Αρχή είναι 450. Από αυτές έχουν εγκριθεί 244 Πολιτικές και δεν έχουν εγκριθεί 26.

Διάγραμμα 12 Αυξομειώσεις του αριθμού των ταχυδρομικών επιχειρήσεων και Πολιτικών Διασφάλισης του Απορρήτου (ΠΔΑΤΥ) στο τέλος κάθε έτους, 2022-2024

4. Περιστατικά ασφάλειας που αφορούν υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3115/2003 («Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών», ΦΕΚ 47 Α'), του Ν. 3674/2008 («Ενίσχυση του θεσμικού πλαισίου διασφάλισης του απορρήτου της τηλεφωνικής επικοινωνίας και άλλες διατάξεις», ΦΕΚ 136 Α'), καθώς και με βάση τον Κανονισμό για τη διασφάλιση του απορρήτου των ηλεκτρονικών επικοινωνιών (απόφαση υπ' αριθμ. 165/2011 της ΑΔΑΕ), ο πάροχος οφείλει να καταρτίζει και να εφαρμόζει «Διαδικασία Διαχείρισης Περιστατικών Ασφάλειας», η οποία θα ενεργοποιείται αμελλητί σε κάθε περίπτωση εμφάνισης περιστατικού ασφάλειας. Στη διαδικασία αυτή προβλέπεται η καταγραφή όλων των στοιχείων που αφορούν το εκάστοτε περιστατικό και αναφέρονται λεπτομερώς στον παραπάνω Κανονισμό, καθώς και η σύνταξη και διατήρηση σε αρχείο όλων των εγγράφων που σχετίζονται με τα περιστατικά ασφάλειας.

Σε περίπτωση εμφάνισης περιστατικού ασφάλειας, οι πάροχοι υποχρεούνται να ενημερώνουν αμελλητί την ΑΔΑΕ, υποβάλλοντας αρχικά για κάθε περιστατικό το έγγραφο «Έκθεση Άμεσης Αναφοράς Περιστατικού Ασφάλειας» και, μετά τη διερεύνησή του, το έγγραφο «Τελική Έκθεση Αναφοράς Περιστατικού Ασφάλειας».

Σημειώνεται ότι, για τους σκοπούς του Κανονισμού, ως περιστατικό ασφάλειας που αφορά την ασφάλεια δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, νοείται κάθε συμβάν που δύναται να σχετίζεται με τη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών ή κάθε ιδιαίτερος κίνδυνος παραβίασης του απορρήτου των επικοινωνιών, καθώς και κάθε περίπτωση μη εφαρμογής ή ιδιαίτερου κινδύνου μη εφαρμογής της πολιτικής ασφάλειας για τη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών.

Το 2024 υποβλήθηκαν στην ΑΔΑΕ συνολικά 31 αναφορές περιστατικών ασφάλειας που αφορούσαν το απόρρητο των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, ενώ από το προηγούμενο έτος βρίσκονταν υπό επεξεργασία άλλες 31 αναφορές. Από το σύνολο των 62 αυτών περιστατικών ασφάλειας που εξετάστηκαν εντός του έτους, για τα 24 ολοκληρώθηκε ο έλεγχος, ενώ για τα υπόλοιπα 38, οι σχετικές υποθέσεις τελούν υπό επεξεργασία.

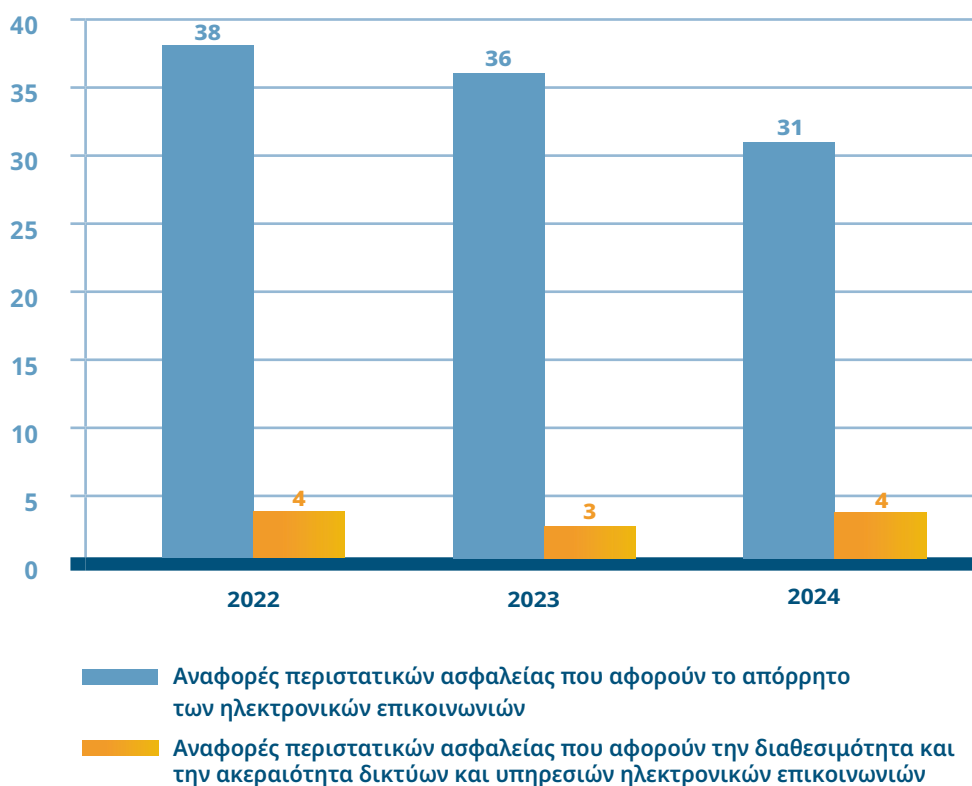
Επίσης, με βάση τις διατάξεις των άρθρων 148 και 149 του Ν. 4727/2020 (ΦΕΚ Α'184/23.09.2020) με τον οποίο ενσωματώθηκε η Οδηγία 2018/1972 (European Electronic Communications Code), καθώς και με βάση τον Κανονισμό για την Ασφάλεια και την Ακεραιότητα Δικτύων και Υπηρεσιών Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών» (Απόφαση υπ' αριθμ. 205/2013 της ΑΔΑΕ), η ΑΔΑΕ εξετάζει περιστατικά ασφάλειας που αφορούν την ακεραιότητα Δικτύων και Υπηρεσιών Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών.

Σημειώνεται ότι, για τους σκοπούς του Κανονισμού, ως περιστατικό ασφάλειας νοείται κάθε γεγονός το οποίο επηρεάζει την ακεραιότητα του δημοσίου δικτύ-

ου ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή τη συνέχεια παροχής υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών που διατίθενται στο κοινό. Στο πλαίσιο του Κανονισμού δεν εμπίπτουν γεγονότα που επηρεάζουν το απόρρητο των επικοινωνιών, καθώς και προγραμματισμένες εργασίες συντήρησης ή αναβάθμισης συστημάτων, οι οποίες επηρεάζουν τη συνέχεια παροχής υπηρεσιών, στο βαθμό που αυτές υλοποιούνται σύμφωνα με το προγραμματισμένο για τον πάροχο χρονοδιάγραμμα.

Το 2024 υποβλήθηκαν στην ΑΔΑΕ 4 αναφορές περιστατικών ασφάλειας που αφορούσαν τη διαθεσιμότητα και την ακεραιότητα δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, ενώ από το προηγούμενο έτος βρίσκονταν υπό επεξεργασία άλλες 5 αναφορές. Από το σύνολο των 9 αυτών περιστατικών ασφάλειας που εξετάστηκαν εντός του έτους, σε 1 περίπτωση ολοκληρώθηκε ο έλεγχος, ενώ για τις υπόλοιπες 8 περιπτώσεις οι σχετικές υποθέσεις τελούν υπό επεξεργασία (βλ. διάγραμμα 13).

Διάγραμμα 13 Περιστατικά ασφάλειας που αφορούν υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, 2022-2024

5. Άρση του απορρήτου των επικοινωνιών

5. Παρατίθενται τα αριθμητικά δεδομένα που αφορούν την άρση του απορρήτου των επικοινωνιών, για τη χρονική περίοδο από 01.01.2024 έως και 31.12.2024, με βάση τα στοιχεία που έχουν προκύψει από την πρωτοκόλληση των εισερχομένων, σε έγχαρτη μορφή, στην ΑΔΑΕ εισαγγελικών διατάξεων και βουλευμάτων και αποθηκευμένων σε φυσικό αρχείο:

i. Ως προς την άρση απορρήτου για λόγους εθνικής ασφάλειας:

Η Διεύθυνση Αντιμετώπισης Ειδικών Εγκλημάτων Βίας (ΔΑΕΕΒ) απέστειλε στην ΑΔΑΕ κατά το έτος 2024 συνολικά 5.402 διατάξεις άρσης απορρήτου για λόγους εθνικής ασφάλειας, για τις οποίες δεν κατέστη εφικτό να καταγραφεί αν αφορούσαν άρσεις, παρατάσεις, απορρίψεις ή παύσεις του μέτρου.

Η Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών (ΕΥΠ) απέστειλε στην ΑΔΑΕ κατά το έτος 2024 εκθέσεις εκτέλεσης από τις οποίες προκύπτει ότι συνολικά εκτελέστηκαν 2.860 διατάξεις άρσης απορρήτου της ΕΥΠ για λόγους εθνικής ασφάλειας και 6 βουλεύματα άρσης απορρήτου.

ii. Ως προς την άρση απορρήτου για λόγους διακρίβωσης εγκλημάτων

Στη διάρκεια του 2024 η ΑΔΑΕ παρέλαβε ως προς την άρση απορρήτου για λόγους διακρίβωσης εγκλημάτων 3.050 βουλεύματα δικαστικών συμβουλίων, για τα οποία δεν κατέστη εφικτό να καταγραφεί αν αφορούσαν άρσεις, παρατάσεις, απορρίψεις ή παύσεις του μέτρου.

5.1 Νομολογιακές εξελίξεις σε σχέση με την άρση απορρήτου των επικοινωνιών

5.1.1 Απόφαση Ολομέλειας Συμβουλίου της Επικρατείας υπ' αριθμ. 465/2024

Με την εν λόγω 465/2024 απόφαση της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας έγινε εν μέρει δεκτή αίτηση ακυρώσεως κατά πράξης του Προέδρου της ΑΔΑΕ., με την οποία απορρίφθηκε το από 7.9.2022 αίτημα του αιτούντος, ευρωβουλευτή και Προέδρου του ΠΑΣΟΚ – ΚΙΝΑΛ, να του γνωστοποιηθούν, κατ' εφαρμογή των διατάξεων των παραγράφων 4 και 9 του άρθρου 5 του ν. 2225/1994, η εισαγγελική διάταξη και ο πλήρης φάκελος με το υλικό που είχε συλλεγεί, μετά την επιβολή σε βάρος του του μέτρου άρσης του απορρήτου των επικοινωνιών του.

Με την απόφαση του αυτή το Συμβούλιο της Επικρατείας έκρινε, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

«Η ρύθμιση του άρθρου 87 του ν. 4790/2021, με το οποίο θεσπίσθηκε στην περίπτωση επιβολής του μέτρου άρσης του απορρήτου των επικοινωνιών για λόγους εθνικής ασφάλειας η πλήρης απαγόρευση της δυνατότητας ενημέρω-

σης του θιγόμενου, μετά τη λήξη του μέτρου, ακόμη και όταν δεν υφίσταται διακινδύνευση των σκοπών εθνικής ασφάλειας που οδήγησαν στην επιβολή του, αποτελεί υπέρμετρο περιορισμό του απαραβίαστου της επικοινωνίας, που δεν δικαιολογείται στο πλαίσιο της λειτουργίας του κράτους δικαίου, και, συνεπώς, αντίκειται στα άρθρα 19 παρ. 1 του Συντάγματος, 5 παρ. 1 και 15 παρ. 1 της οδηγίας 2002/58, 7, 8 και 11 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και 8 της ΕΣΔΑ και είναι ανίσχυρη. (συγκλίνουσα γνώμη ενός Συμβούλου). Επομένως, η προσβαλλόμενη πράξη, κατά το μέρος που ερείδεται στην ανωτέρω ανίσχυρη διάταξη, είναι μη νόμιμη, και για το λόγο αυτό, που βασίμως προβάλλεται, η κρινόμενη αίτηση πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτή, η πράξη αυτή να ακυρωθεί εν μέρει και η υπόθεση να αναπεμφθεί στην Α.Δ.Α.Ε. για νέα, νόμιμη κρίση, σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 9 του άρθρου 5 του ν. 2225/1994, όπως ίσχυε πριν από την τροποποίησή της με την κριθείσα ως ανίσχυρη διάταξη του άρθρου 87 του ν. 4790/2021, διότι, όπως έγινε δεκτό, ο νεώτερος ν. 5002/2022 δεν είναι εφαρμοστέος σε εκκρεμή αιτήματα γνωστοποίησης στον θιγόμενο μέτρου άρσης του απορρήτου των επικοινωνιών του ληφθέντος υπό προηγούμενο νομοθετικό καθεστώς· τούτο δε διότι με τον νεώτερο αυτό νόμο εισήχθη ένα νέο νομοθετικό καθεστώς που καταλαμβάνει όλη τη διαδικασία επιβολής της άρσης του απορρήτου των επικοινωνιών, από την υποβολή του σχετικού αιτήματος και την έγκριση του επίμαχου μέτρου έως την γνωστοποίησή της άρσης του. Το καθεστώς αυτό αποτελεί ένα σύστημα με εσωτερική συνοχή, οι ουσιαστικές και διαδικαστικές προϋποθέσεις του οποίου προσιδιάζουν στις αιτήσεις άρσης του απορρήτου που υποβάλλονται δυνάμει του διατάξεών του, προκειμένου να διεκπεραιωθούν κατά τις ειδικές ρυθμίσεις του και τις εγγυήσεις που το ίδιο θεσπίζει. Τούτο επιρρωνύεται από την απουσία μεταβατικών διατάξεων, ισχύει δε κατά μείζονα λόγο προκειμένου για πολιτικά πρόσωπα, όπως ο αιτών, για τα οποία προβλέπεται ειδική δημόσια αρχή για την κίνηση της διαδικασίας υποβολής του αιτήματος άρσης του απορρήτου και ειδικό όργανο για την χορήγηση της πρώτης από τις δύο συνολικά απαιτούμενες άδειες έγκρισής του.

Εξάλλου, η διάταξη της παρ. 9 του άρθρου 5 του ν. 2225/1994, όπως ίσχυε πριν από την τροποποίησή της, εναρμονίζεται με την νομολογία του ΔΕΕ αναφορικά με τους περιορισμούς του απορρήτου των επικοινωνιών που διενεργούνται μέσω δημοσίου δικτύου επικοινωνιών, εφόσον ο θιγόμενος θα είναι σε θέση, υπό τους τιθέμενους σε αυτήν όρους, να γνωρίζει το αιτιολογικό της επιβολής του μέτρου της άρσης των επικοινωνιών του, ώστε να έχει τη δυνατότητα αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας. (συγκλίνουσα γνώμη Αντιπροέδρου).

Η κατ' άρθρο 5 παρ. 4 του ν. 2225/1994, όπως τροποποιήθηκε αρχικά με το άρθρο 12 του ν. 3115/2003 και στη συνέχεια με το άρθρο 37 παρ. 1 του

ν. 4786/2021, διαδικασία ενημέρωσης των αρχηγών των κοινοβουλευτικών κομμάτων, δεν αποσκοπεί στο να γνωστοποιείται στα πρόσωπα αυτά το κείμενο της εισαγγελικής διάταξης περί άρσης του απορρήτου. Η απλή ενημέρωση και, συνεπώς, η μη πρόσβαση των εν λόγω πολιτικών προσώπων στην εισαγγελική διάταξη αντιδιαστέλλεται σαφώς, κατά τις προβλέψεις του νόμου, τόσο από τη χορηγούμενη πλήρη πρόσβαση, σε όλο το κείμενο της διάταξης, στον Πρόεδρο και τα εξουσιοδοτημένα προς τούτο μέλη της ΑΔΑΕ., καθώς στον Υπουργό Δικαιοσύνης, στον οποίο κοινοποιείται η εισαγγελική διάταξη, όσο και από τη χορηγούμενη περιορισμένη πρόσβαση, μόνο στο διατακτικό αυτής, στον διευθύνοντα το μέσο ανταπόκρισης ή επικοινωνίας και στον εποπτεύοντα το μέσο υπουργό. Συνεπώς, η προσβαλλόμενη πράξη, κατά το μέρος που απέρριψε το αίτημα του αιτούντος να ενημερωθούν ο Πρόεδρος της Βουλής και οι αρχηγοί των κοινοβουλευτικών κομμάτων για το περιεχόμενο της εισαγγελικής διάταξης περί άρσης του απορρήτου των επικοινωνιών του, αιτιολογείται νομίμως, ο δε περί του αντιθέτου λόγος ακυρώσεως είναι απορριπτέος ως αβάσιμος».

Στην συνέχεια η ΑΔΑΕ προέβη σε ενέργειες σε συμμόρφωση προς την απόφαση 465/2024 της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας και σύμφωνα με το άρθρο 5 § 9 του ν.2225/1994 προκειμένου να απαντηθούν οι υπ' αριθ. ΑΔΑΕ2045/29.07.2022, και 2354/07.09.2022 αιτήσεις του Προέδρου του ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΑΛ Ν. Ανδρουλάκη.

Σημειώνεται ότι για το εν λόγω ζήτημα η αντισυνταγματικότητα της επίμαχης διάταξης είχε ήδη επισημανθεί από τον Πρόεδρο της ΑΔΑΕ και μέλη της Αρχής⁷.

5.1.2 Απόφαση Ολομέλειας Αρείου Πάγου 4/2024 (σε Συμβούλιο)

Η ΑΔΑΕ έλαβε ερωτήματα από παρόχους υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών σε σχέση με το εάν η άρση του απορρήτου για τα παρελθοντικά εξωτερικά στοιχεία της επικοινωνίας μπορεί να διατάσσεται για χρονικό διάστημα που υπερβαίνει τους δύο μήνες, καθότι εκλήθησαν να εκτελέσουν βουλεύματα με τα οποία διατάσσεται η άρση απορρήτου για παρελθοντικά στοιχεία επικοινωνίας για διάστημα μεγαλύτερο των δύο μηνών. Σύμφωνα με το άρ. 8 παρ. 4 του Ν. 5002/2022 η χρονική διάρκεια του απορρήτου δεν μπορεί να υπερβαίνει τους δύο μήνες, σύμφωνα δε με το άρ. 6 παρ. 4 περ. ζ του Ν. 5002/2022, αντικείμενο της άρσης απορρήτου αποτελούν τόσο τα εξωτερικά στοιχεία της επικοινωνίας, όσο και το περιεχόμενο αυτής.

Δεδομένου ότι, σύμφωνα με το άρ. 6 παρ. 1 στοιχ. στ' του Ν. 3115/2003, η ΑΔΑΕ, στις περιπτώσεις άρσης του απορρήτου των επικοινωνιών από τις αρ-

7 Βλ. Έκθεση Πεπραγμένων ΑΔΑΕ έτους 2022, σελ. 83, υποσημείωση 42.

μόδιες δικαστικές αρχές για λόγους προστασίας της εθνικής ασφάλειας ή για λόγους διακρίβωσης εγκλημάτων, υπεισέρχεται μόνο στον έλεγχο της τήρησης των όρων και της διαδικασίας άρσης του απορρήτου, χωρίς να εξετάζει την κρίση των αρμόδιων δικαστικών αρχών, ο Πρόεδρος της Αρχής απέστειλε σχετικές επιστολές προς την Εισαγγελία του Αρείου Πάγου για τις νόμιμες ενέργειες.

Σε τρεις περιπτώσεις από την Εισαγγελία του Αρείου Πάγου ασκήθηκαν αναιρέσεις κατά των επίμαχων βουλευμάτων. Η πρώτη ΑΠ 1330/2023 απέρριψε την αναίρεση ως απαράδεκτη επειδή κρίθηκε ότι αφορούσε σε εσφαλμένη εφαρμογή δικονομικής ρύθμισης, η δεύτερη ΑΠ 839/2024 δέχθηκε την αναίρεση λόγω υπερβάσεως εξουσίας και στην συνέχεια με το ζήτημα ασχολήθηκε η Ολομέλεια του Αρείου Πάγου και εκδόθηκε η απόφαση ΑΠ 4/2024 σε Ολομέλεια, με την οποία κατά πλειοψηφία αναιρέθηκε υπέρ του νόμου λόγω υπερβάσεως εξουσίας το προσβαλλόμενο βούλευμα με το οποίο διετάχθη άρση του απορρήτου των επικοινωνιών συνδέσεως κινητής τηλεφωνίας, ως προς τα εξωτερικά στοιχεία, για το παρελθόν, εφάπαξ, για χρονικό διάστημα πέραν των δύο μηνών και έως το μέγιστο επιτρεπόμενο χρονικό διάστημα των δέκα μηνών, χωρίς να διαλαμβάνονται παραδοχές για την ύπαρξη λόγων εξακολούθησης της άρσης του απορρήτου για το πέραν του πρώτου διμήνου χρονικό διάστημα.

Κατά την γνώμη της μειοψηφίας, η αίτηση αναιρέσεως υπέρ του νόμου έπρεπε να απορριφθεί στο σύνολό της, διότι αφενός μεν τα κατασχεθέντα ψηφιακά πειστήρια (συσκευή κινητού τηλεφώνου και εντός αυτής κάρτα μνήμης και κάρτα sim), ήτοι ο τερματικός εξοπλισμός του χρήστη, τα υπάρχοντα σε αυτόν στοιχεία επικοινωνίας, δηλαδή το περιεχόμενο (ηλεκτρονικά μηνύματα, φωτογραφίες, βίντεο) και τα εξωτερικά στοιχεία – μεταδεδομένα των επικοινωνιών (ασφαλώς δε και τα άσχετα με επικοινωνίες στοιχεία, όπως αποθηκευμένοι αριθμοί τηλεφώνων, φωτογραφίες ληφθείσες από τον ίδιο τον κάτοχο κ.λπ.), δεν προστατεύονται από το απόρρητο, αλλά μπορούσαν να κατασχεθούν και να ερευνηθούν κατά την ανακριτική διαδικασία με βάση τις διατάξεις του ΚΠΔ και με παράλληλη τήρηση των οριζόμενων στην Οδηγία (ΕΕ) 2016/680, όπως ενσωματώθηκε στην ελληνική έννομη τάξη με τον Ν. 4624/2019, χωρίς να απαιτείται η τήρηση των διατάξεων για την άρση του απορρήτου των επικοινωνιών και χωρίς οποιονδήποτε χρονικό περιορισμό, αλλά με σεβασμό στην αρχή της αναλογικότητας, έτσι ώστε η έρευνα να περιορίζεται μόνο στα στοιχεία που ενδιαφέρουν την υπόθεση, ενώ επί αιτήματος άρσεως του απορρήτου εξωτερικών στοιχείων ηλεκτρονικών επικοινωνιών αναγόμενων στο παρελθόν επιβάλλεται εξ αρχής η άρση του απορρήτου για όλη την αναγκαία χρονική περίοδο, που μπορεί να εκτείνεται μέχρι την μέγιστη χρονική διάρκεια διατήρησης των μεταδεδομένων από τους παρό-

χους τηλεπικοινωνιών, ήτοι αυτή των δώδεκα μηνών και όχι μόνο των δέκα μηνών, όπως προβλέπεται στον νόμο για τις αναγόμενες στο μέλλον άρσεις του απορρήτου.

6. Παρεμβάσεις και πράξεις νομοθετικού περιεχομένου

6.1 Συμμετοχή σε δημόσιες διαβουλεύσεις

6.1.1 Συμμετοχή της ΑΔΑΕ στη δημόσια διαβούλευση για την ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2022/2555 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (Οδηγία NIS 2).

Η ΑΔΑΕ συμμετείχε στη δημόσια ηλεκτρονική διαβούλευση για το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης με τίτλο: «Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2022/2555 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2022, σχετικά με μέτρα για υψηλό κοινό επίπεδο κυβερνοασφάλειας σε ολόκληρη την Ένωση, την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 910/2014 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972, και την κατάργηση της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/1148 (Οδηγία NIS 2) και άλλες διατάξεις», που έλαβε χώρα από 19.10.2024 έως 02.11.2024, αποστέλλοντας τα σχόλιά της αναφορικά με το προτεινόμενο σχέδιο.

Στη συνέχεια, ο Πρόεδρος της ΑΔΑΕ κ. Χρήστος Ράμμος προσεκλήθη και αρχικώς κατέθεσε στις 18.11.2024 έγγραφο υπόμνημα στη Διάρκη Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης στο πλαίσιο της συζήτησης επί του νομοσχεδίου «Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2022/2555 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2022, σχετικά με μέτρα για υψηλό κοινό επίπεδο κυβερνοασφάλειας σε ολόκληρη την Ένωση, την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 910/2014 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972, και την κατάργηση της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/1148 (Οδηγία NIS 2) και άλλες διατάξεις», ενώ επιπρόσθετα συμμετείχε μέσω τηλεδιάσκεψης στη συνεδρίαση της Επιτροπής, την ίδια ημέρα.

Επισημαίνεται ότι το εν λόγω σχέδιο νόμου ψηφίστηκε και δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως εντός του έτους 2024 (Νόμος υπ' αριθμ. 5160, ΦΕΚ Α 195/27.11.2024). Η ψήφιση του εν λόγω νόμου επέφερε σημαντικές επιπτώσεις στις αρμοδιότητες της ΑΔΑΕ και γενικότερα στην εποπτεία των παρόχων δημόσιων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, ιδίως με την κατάργηση των άρθρων 148, περί ασφάλειας δικτύων και υπηρεσιών, και 149, περί εφαρμογής και επιβολής, του ν. 4727/2020 (Α' 184), σύμφωνα με το Άρθρο 32 αυτού. Επιπρόσθετα, με τον εν λόγω νόμο, ανατέθηκαν στην ΑΔΑΕ νέες αρμοδιότητες, ιδίως με τις παραγράφους 1-4 του άρθρου 29, και τις παραγράφους 25 και 26 του Άρθρου 30 αυτού.

6.1.2 Διατύπωση γνώμης της ΑΔΑΕ αναφορικά με την προμήθεια και χρήση λογισμικών ή συσκευών παρακολούθησης από κρατικές δομές.

Κατά το έτος 2024 ζητήθηκε από την ΑΔΑΕ να διατυπώσει γνώμη, με βάση τα οριζόμενα στην περ. ι της παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 3115/2003, επί σχεδίου προεδρικού διατάγματος με θέμα «Καθορισμός προϋποθέσεων σύναψης συμβάσεων για την προμήθεια λογισμικών ή συσκευών παρακολούθησης από κρατικές δομές και των επιπροσθέτων όρων χρήσης αυτών», το οποίο καταρτίστηκε κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων των άρθρων 13 και 47 παρ. 4 του ν. 5002/22. Η ΑΔΑΕ ανταποκρίθηκε στο ως άνω αίτημα και διατύπωσε γνώμη με την Απόφαση 310/2024 της Ολομέλειάς της.

6.1.3 Συμμετοχή της ΑΔΑΕ στη Δημόσια Διαβούλευση της ΕΕΤΤ για τον ταχυδρομικό τομέα

Η ΑΔΑΕ συμμετείχε στη Δημόσια Διαβούλευση που διοργάνωσε η ΕΕΤΤ σχετικά με το προτεινόμενο σχέδιο Κανονισμού για τις διαδικασίες επίλυσης διαφορών μεταξύ φορέων παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών, καθώς και για τις διαδικασίες εξέτασης παραπόνων των χρηστών. Στο πλαίσιο αυτό, η ΑΔΑΕ υπέβαλε τις απόψεις της στις συμβάλλοντας στη διαμόρφωση ενός σαφούς και λειτουργικού ρυθμιστικού πλαισίου για την προστασία των χρηστών και τη διασφάλιση της ορθής λειτουργίας της ταχυδρομικής αγοράς.

6.2 Κανονιστικές πράξεις της ΑΔΑΕ

Η ΑΔΑΕ, κατά το έτος 2024, απασχολήθηκε με τις παρακάτω κανονιστικές δράσεις στο πεδίο των ηλεκτρονικών επικοινωνιών:

6.2.1 Κανονισμός για την Ασφάλεια Δικτύων και Υπηρεσιών Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών - Τροποποίηση των Αποφάσεων 165/2011 και 205/2013

Στις αρχές του 2024, δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ Β'/551/26.01.2024) ο νέος Κανονισμός για την ασφάλεια δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών της Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών (απόφαση ΑΔΑΕ υπ' αριθμ. 28/2024), από την έναρξη ισχύος του οποίου καταργήθηκε ο Κανονισμός για τη Διασφάλιση του Απορρήτου των Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (απόφαση ΑΔΑΕ υπ' αρ. 165/2011) και ο Κανονισμός για την Ασφάλεια και την Ακεραιότητα Δικτύων και Υπηρεσιών Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (απόφαση ΑΔΑΕ υπ' αρ 205/2013).

Ειδικότερα, μετά την ενσωμάτωση της Οδηγίας 2018/1972 (Ευρωπαϊκός Κώδικας Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών) με τον Ν. 4727/2020, αλλά και σε συνέχεια των συμπερασμάτων από τους συνεχείς ελέγχους που έχει διενεργήσει η Αρχή στους υπόχρεους φορείς την τελευταία δεκαετία, κρίθηκε σκόπιμη η

ανάγκη να αναθεωρηθούν τα εν λόγω κανονιστικά πλαίσια, προκρίθηκε δε η επιλογή της ενοποίησής τους, προκειμένου να υφίσταται ένα ενιαίο κανονιστικό πλαίσιο ως προς την ασφάλεια των δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, που συμπεριλαμβάνει τη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών και την ακεραιότητα των δικτύων και τη διαθεσιμότητα των υπηρεσιών.

Ο νέος Κανονισμός καθορίζει τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα που πρέπει να λαμβάνουν οι πάροχοι δημοσίων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, για τη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών και την κατάλληλη διαχείριση του κινδύνου όσον αφορά στην ασφάλεια των δικτύων και υπηρεσιών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 148 του Ν. 4727/2020. Τα μέτρα στοχεύουν να εξασφαλίζουν τη διαθεσιμότητα, την αυθεντικότητα, την ακεραιότητα και το απόρρητο των δικτύων και των υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, καθώς και των δεδομένων που αποθηκεύονται, μεταδίδονται ή υποβάλλονται σε επεξεργασία μέσω αυτών, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Ο Κανονισμός προβλέπει την υποχρέωση των παρόχων να διαθέτουν και να εφαρμόζουν Πολιτική Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών (Networks and Services Security Policy).

Το πλήρες κείμενο της απόφασης της ΑΔΑΕ περιλαμβάνεται στο Παράρτημα της έκθεσης.

Με την εν λόγω Απόφαση τροποποιούνται και εντέλει ενσωματώνονται σε ένα ενιαίο κανονιστικό κείμενο τα δύο μέχρι τότε ισχύοντα κανονιστικά πλαίσια της Αρχής (Κανονισμός για τη Διασφάλιση του Απορρήτου των Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών – Απόφαση 165/2011 και Κανονισμός για την Ασφάλεια και Ακεραιότητα Δικτύων και Υπηρεσιών Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών – Απόφαση 205/2013), ενόψει των νέων δεδομένων που έχουν διαμορφωθεί στο πεδίο της παροχής δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, λόγω της προόδου της τεχνολογίας και της αναμόρφωσης του σχετικού ευρωπαϊκού και εθνικού νομοθετικού πλαισίου. Περαιτέρω, στον εν λόγω νέο Κανονισμό ενσωματώνεται και το περιεχόμενο της Πράξης για την κοινοποίηση συμβάντων ασφάλειας με σημαντικό αντίκτυπο στη λειτουργία των δικτύων και υπηρεσιών από τους παρόχους δημοσίων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, κατόπιν της εξουσιοδότησης της διάταξης του άρθρου 148.2 του Ν. 4727/2020.

Ο εν λόγω Κανονισμός, σύμφωνα με τις μεταβατικές του διατάξεις ετέθη σε ισχύ έξι μήνες μετά τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ήτοι την 27 Ιουλίου 2024, οπότε και καταργήθηκαν τα προηγούμενα κανο-

νιστικά πλαίσια της Αρχής. Βάσει του νέου κανονιστικού πλαισίου, όλοι οι πάροχοι δικτύων ή/και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, υπαγόμενοι στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού, κλήθηκαν να υποβάλουν στην Αρχή νέα Πολιτική Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών με βάση το νέο κανονιστικό καθεστώς.

6.3 Παρεμβάσεις κανονιστικού περιεχομένου σε ευρωπαϊκό επίπεδο

6.3.1 Συμμετοχή στην Ομάδα Εργασίας ECASEC

Η ΑΔΑΕ συμμετέχει ως μέλος στην Ομάδα Εργασίας (ΟΕ) με διακριτικό τίτλο ECASEC (πρώην Ομάδα του Άρθρου 13α) για την εφαρμογή των Άρθρων 40 και 41 του Κανονισμού EEC Code (DIRECTIVE (EU) 2018/1972) αναφορικά με την ασφάλεια και την ακεραιότητα δικτύων και υπηρεσιών, που αντικατέστησε και διεύρυνε το Άρθρο 13α της Οδηγίας 2009/140/ΕΚ στο σύνολο της ασφάλειας (απόρρητο ή εμπιστευτικότητα, ακεραιότητα, διαθεσιμότητα). Να σημειωθεί ότι η παραπάνω Οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει ενσωματωθεί στο Εθνικό δίκαιο με τον νόμο υπ' αριθμ. 4727/2020 με τίτλο «Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) – Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις». Την Ομάδα, στην οποία εκπροσωπούνται τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέσω αντιπροσώπων, συντονίζει ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια Δικτύων και Πληροφοριών (ENISA).

Στο πλαίσιο αυτό, η Αρχή συμμετείχε στις τρεις συναντήσεις που πραγματοποιήθηκαν μέσα στο έτος. Αναλυτικότερα:

Η ΑΔΑΕ συμμετείχε στην 42η συνάντηση της Ομάδας Εργασίας του ECASEC που συνδιοργάνωσε ο ENISA μαζί με τους εκπροσώπους των Κρατών-Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για την εφαρμογή των Άρθρων 40 και 41 του Κώδικα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (EECC) και η οποία έλαβε χώρα στις 21 και 22 Φεβρουαρίου 2024 στη Πράγα της Τσεχίας. Τα κύρια ζητήματα ασφάλειας και κυβερνοασφάλειας που συζητήθηκαν αφορούσαν α) την αναθεώρηση της Οδηγίας του ECASEC-Enisa και συγκεκριμένα την αναθεώρηση των μέτρων ασφάλειας λαμβάνοντας υπόψη το νέο Κανονισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις κρίσιμες υποδομές (NIS2), τις πρωτοβουλίες του Cooperation Group αναφορικά με προτάσεις μέτρων ασφάλειας για κρίσιμες υποδομές καθώς και ενσωμάτωση νέων μέτρων ασφαλείας με βάση τις σύγχρονες επιστημονικές εξελίξεις στον τομέα της ασφάλειας και β) την αναθεώρηση της Οδηγίας του ECASEC-Enisa για την αναφορά των περιστατικών ασφάλειας των κρατών μελών προς τον ENISA.

Επίσης παρουσιάστηκε το έργο και οι πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής καθώς και παρουσίαση των δράσεων του Φορέα Ευρωπαϊκών Ρυθμιστικών Αρχών για τις Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες - Body of European Regulators for Electronic Communications (BEREC) και του Cooperation Group του NIS2. Τέλος έγιναν παρουσιάσεις σχετικά με την χαρτογράφηση και αξιολόγηση κινδύνων και τρωτών σημείων σε περιφερειακά δίκτυα μεταφοράς (regional transmission networks), ενημέρωση αναφορικά με σύστημα πιστοποίησης σε 5G καθώς και σενάρια χρήσης του ENISA 5G security control matrix.

Η ΑΔΑΕ συμμετείχε στην 43η συνάντηση της Ομάδας Εργασίας του ECASEC, η οποία έλαβε χώρα στις 14 Μαΐου 2024 στο Ελσίνκι της Φινλανδίας. Κύρια ζητήματα ασφάλειας και κυβερνοασφάλειας που συζητήθηκαν αφορούσαν τη πρόοδο των εργασιών σχετικά με την αναθεώρηση των μέτρων ασφάλειας της Οδηγίας του ECASEC-ENISA και τη πρόοδο σχετικά με την αναθεώρηση της Οδηγίας για την αναφορά των περιστατικών ασφάλειας των κρατών μελών προς τον ENISA, του ECASEC-ENISA.

Τέλος, η ΑΔΑΕ συμμετείχε στην 44η συνάντηση της Ομάδας Εργασίας του ECASEC, η οποία έλαβε χώρα στις 5-7 Νοεμβρίου 2024 στο Μάινζ της Γερμανίας. Κύρια ζητήματα που απασχόλησαν την συνάντηση ήταν παρουσίαση της εργασίας και του συνόλου των αποτελεσμάτων που προέκυψαν από την αναθεώρηση των μέτρων ασφάλειας της Οδηγίας του ECASEC-ENISA και της αναθεώρησης της Οδηγίας του ECASEC-ENISA για τις αναφορές των περιστατικών ασφάλειας των κρατών μελών προς τον ENISA.

Σημαντικό ζήτημα που απασχόλησε την Ομάδα στην συγκεκριμένη συνάντηση ήταν η συζήτηση, μετά από πρόσκληση, με εκπροσώπους των Number Independent – Interpersonal Communication Service Providers (NI-ICS) προκειμένου για ζητήματα αναφοράς περιστατικών ασφάλειας. Τέλος, πραγματοποιήθηκαν παρουσιάσεις σχετικά με NIS2 Quick Scan and Self-Assessment tools καθώς και για οδηγίες για τερματικούς δρομολογητές CPE.

6.3.2 Συμμετοχή στην Ομάδα Εργασίας 5G/Telecoms Cybersecurity WS του NIS Cooperation Group

Η ΑΔΑΕ συμμετέχει στην υποομάδα WS 5G/Telecoms Cybersecurity του NIS Cooperation Group και όρισε εκπρόσωπό της, στις αρχές του έτους 2024, για θέματα της υποομάδας που άπτονται των αρμοδιοτήτων της Αρχής, μαζί με στελέχη της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας και της Γενικής Γραμματείας Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Την Ομάδα, στην οποία εκπροσωπούνται τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέσω αντιπροσώπων, συντονίζει η ομάδα της οδηγίας NIS (the NIS Directive Team) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Κατά το έτος 2024, η ΑΔΑΕ συμμετείχε στην 31η συνάντηση της εν λόγω υποομάδας στις 9.10.2024 στην Αθήνα (διά ζώσης), καθώς και στην 32η συνάντηση που έλαβε χώρα στις 5.12.2024 στις Βρυξέλλες (μέσω τηλεδιάσκεψης). Η ατζέντα των συναντήσεων περιλάμβανε εξειδικευμένα θέματα ασφάλειας δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών (ενδεικτικά: high-risk suppliers, cloud computing security, 6G Security), καθώς και ζητήματα υλοποίησης των υποχρεώσεων των κρατών μελών βάσει των Ευρωπαϊκών κανονιστικών πράξεων (ενδεικτικά: NIS2, 5G Toolbox, Nevers Risk Assessment).

Επιπρόσθετα, ο εκπρόσωπος της ΑΔΑΕ συνέβαλε στην ετοιμασία των συνεισφορών και πληροφοριών που ζητήθηκαν από τον συντονιστή της υποομάδας στο πλαίσιο λειτουργίας της (country fiche, legislative framework, concept note on SR3 of Nevers Risk Assessment).

6.3.3 Πρόταση Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση κανόνων με σκοπό την καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών {COM (2022) 209 final}

Τον Νοέμβριο του 2023⁸, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε τη θέση του σχετικά με έναν νέο μόνιμο νόμο για την καταπολέμηση και την πρόληψη της σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών στο διαδίκτυο. Ωστόσο, το Συμβούλιο δεν έχει υιοθετήσει τη θέση του και, επομένως, ο προτεινόμενος Κανονισμός δεν θα έχει προλάβει να τεθεί σε ισχύ πριν από τη λήξη της ισχύος των προσωρινών κανόνων παρέκκλισης⁹.

Η ΑΔΑΕ ανταποκρίθηκε στο υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ 184/12.01.2024 αίτημα της Βουλής των Ελλήνων για αποστολή απόψεων, κατά λόγο αρμοδιότητας, ως προς την τήρηση των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας, καθώς και επί της ουσίας του θέματος, αναφορικά με την Πρόταση Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1232 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για προσωρινή παρέκκλιση από ορισμένες διατάξεις της Οδηγίας 2002/58/ΕΚ με σκοπό την καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών στο Διαδίκτυο [COM (2023) 777].

Ειδικότερα, με το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ 352/29.01.2024 έγγραφο, η ΑΔΑΕ επεσήμανε κατ' αρχάς ότι η εν λόγω πρόταση Κανονισμού αφορά αποκλειστικά και μόνο την παράταση της ισχύος της προσωρινής παρέκκλισης από ορισμένες διατάξεις της οδηγίας 2002/58/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όπως αυτή έχει ειδικότερα ρυθμιστεί στον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1232, έως τις 3 Αυγούστου 2026, ήτοι για 2 επιπλέον έτη.

Επί της ουσίας του θέματος, το εν λόγω έγγραφο της ΑΔΑΕ αναφέρεται στα υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΔΑΕ 2536/22.10.2020 και 2616/26.09.2022 έγγραφα τα οποία είχε ήδη αποστείλει επί του σχεδίου του Κανονισμού 2021/1232 και επί

8 [https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/2023110IPR10118/child-sexual-abuse-online-effective-measures-no-mass-surveillance-2022/0155\(COD\) - 16/11/2023 - Combating child sexual abuse online \(europa.eu\)](https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/2023110IPR10118/child-sexual-abuse-online-effective-measures-no-mass-surveillance-2022/0155(COD) - 16/11/2023 - Combating child sexual abuse online (europa.eu))

9 Regulation (EU) 2021/1232 of the European Parliament and of the Council of 14 July 2021 on a temporary derogation from certain provisions of Directive 2002/58/EC as regards the use of technologies by providers of number-independent interpersonal communications services for the processing of personal and other data for the purpose of combating online child sexual abuse, OJ L 274, 30.7.2021, p. 41–51

του σχεδίου για τη θέσπιση του μακροπρόθεσμου νομικού πλαισίου αντίστοιχα, ενώ όσον αφορά στην τήρηση των αρχών της επικουρικότητας και αναλογικότητας, επισημαίνει ότι η παράταση για 2 ακόμη έτη έχει ως αποτέλεσμα να μην μπορεί να γίνει πλέον λόγος για «προσωρινή» παρέκκλιση από τις διατάξεις της οδηγίας 2002/58/ΕΚ και να τίθεται ζήτημα ως προς την επί της ουσίας τήρησης της αρχής της αναλογικότητας, λαμβανομένης ιδίως υπόψη της βαρύτητας των περιορισμών των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων που κατοχυρώνονται στα άρθρα 7 και 8 του Χάρτη, οι οποίοι θεσπίζονται με τον κανονισμό 2021/1232.

7. Νομοθετικές εξελίξεις

Την 27-11-2024 δημοσιεύτηκε στο υπ' αριθμ. 195 ΦΕΚ, Τεύχος Α' ο νόμος 5160/2024 περί Ενσωμάτωσης στην ελληνική έννομη τάξη της Ευρωπαϊκής Οδηγίας ΕΕ2022/2555 (NIS II) σχετικά με μέτρα για υψηλό κοινό επίπεδο κυβερνοασφάλειας σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Με την εν λόγω Οδηγία, η οποία καταργεί την προγενέστερη Οδηγία NIS I, εντάσσονται στο πεδίο εφαρμογής της και οι τηλεπικοινωνίες και οι ταχυδρομικές υπηρεσίες. Με τον Ν. 5160/2024 ορίζεται ως Εθνική αρμόδια αρχή για την εφαρμογή της Οδηγίας η Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας με διευρυμένες εποπτικές και ελεγκτικές αρμοδιότητες, ενώ από την έναρξη ισχύος του νόμου, καταργούνται τα άρθρα 148 και 149 του Ν. 4727/2020, με τα οποία η ΑΔΑΕ ήταν αρμόδια να εξετάζει περιστατικά ασφάλειας που αφορούσαν στην ακεραιότητα Δικτύων και Υπηρεσιών Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών.

Με τις ρυθμίσεις του άρθρου 29 του νόμου καθορίζονται οι αρμοδιότητες της ΑΔΑΕ υπό το πρίσμα πλέον της νέας Οδηγίας και συγκεκριμένα προβλέπεται ότι η ΑΔΑΕ δύναται να υποχρεώνει τους παρόχους να λαμβάνουν ενισχυμένα μέτρα κυβερνοασφάλειας, πέραν δηλαδή αυτών που κατ' αρχήν θα επιβάλει η Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας, ενώ εξακολουθεί η ΑΔΑΕ να λαμβάνει αναφορές περιστατικών που έχουν σημαντικό αντίκτυπο στη λειτουργία των δικτύων και υπηρεσιών, σύμφωνα με τους Κανονισμούς της. Τέλος, σύμφωνα με το νέο νόμο, η ΑΔΑΕ ορίζεται ως τομεακό σημείο επαφής και συνεργασίας σε εθνικό επίπεδο με την Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας αναφορικά με τους παρόχους δικτύων ή/και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

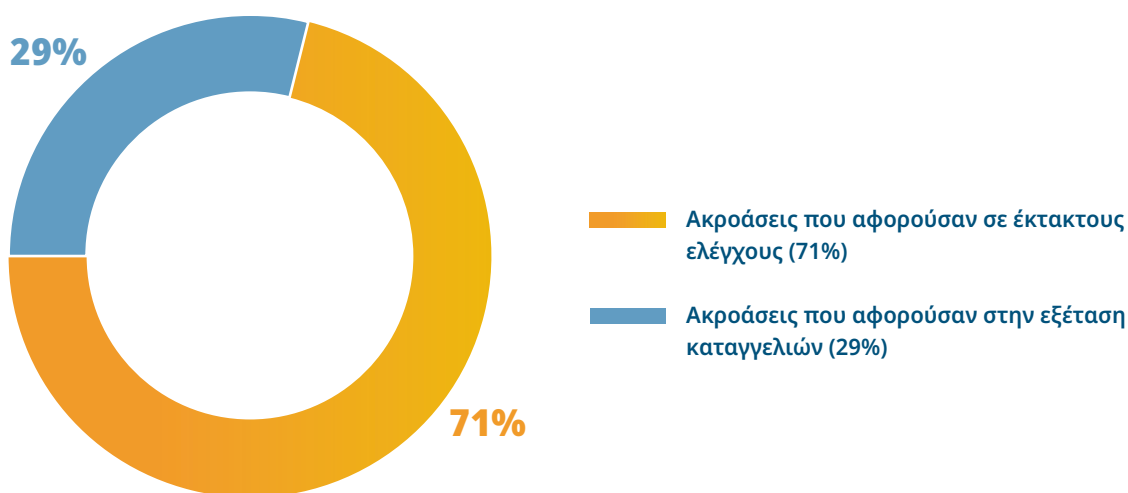
Με τη διάταξη του άρθρου 30 του Ν. 5160/2024 προβλέπεται ότι ενός τεσσάρων μηνών από την έναρξη ισχύος του με κοινή απόφαση των Υπουργών Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Δικαιοσύνης καθορίζεται κάθε ειδικότερο θέμα σχετικά με τη συνεργασία της ΑΔΑΕ με την Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας.

8.
**Ακροάσεις
και κυρωτική
αρμοδιότητα της
ΑΔΑΕ**

Μέσα στο 2024 πραγματοποιήθηκαν συνολικά 7 ακροάσεις, στις οποίες παρέστησαν οι ελεγχόμενες εταιρείες, είτε αυτοπροσώπως, είτε διά της υποβολής εγγράφου υπομνήματος και ανέπτυξαν τις απόψεις τους. Σε 5 περιπτώσεις, η ακρόαση αφορούσε σε αποτελέσματα εκτάκτων ελέγχων σε συνέχεια περιστατικών ασφαλείας, για τα οποία οι ίδιοι οι πάροχοι ενημέρωσαν την Αρχή, και σε 2 περιπτώσεις, η ακρόαση αφορούσε σε αποτελέσματα εκτάκτων ελέγχων κατόπιν καταγγελιών πολιτών. (βλ. διάγραμμα 14).

Διάγραμμα 14

Κατηγοριοποίηση των ακροάσεων παρόχων που πραγματοποιήθηκαν στην ΑΔΑΕ, 2024

Μέσα στο 2024 εκδόθηκαν 32 αποφάσεις της Ολομέλειας της ΑΔΑΕ κατά τη διαδικασία διοικητικών κυρώσεων. Συγκεκριμένα:

- Με την υπ' αριθμ. 25/2024 απόφαση επιβλήθηκε σε εταιρεία παροχής ηλεκτρονικών επικοινωνιών η διοικητική κύρωση του χρηματικού προστίμου ύψους 50.000 ευρώ, για παράβαση της κείμενης νομοθεσίας σε σχέση με το απόρρητο.
- Με την υπ' αριθμ. 26/2024 απόφαση επιβλήθηκε σε εταιρεία παροχής ηλεκτρονικών επικοινωνιών η διοικητική κύρωση του χρηματικού προστίμου ύψους 25.000 ευρώ, για παράβαση της κείμενης νομοθεσίας σε σχέση με το απόρρητο.

- Με την υπ' αριθμ. 29/2024 απόφαση επιβλήθηκε σε εταιρεία παροχής ηλεκτρονικών επικοινωνιών η διοικητική κύρωση του χρηματικού προστίμου ύψους 60.000 ευρώ, για παράβαση της κείμενης νομοθεσίας σε σχέση με το απόρρητο.
- Με την υπ' αριθμ. 34/2024 απόφαση επιβλήθηκε σε εταιρεία παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών η διοικητική κύρωση του χρηματικού προστίμου ύψους 50.000 ευρώ, για παράβαση της κείμενης νομοθεσίας σε σχέση με το απόρρητο.
- Με την υπ' αριθμ. 116/2024 απόφαση επιβλήθηκε σε εταιρεία παροχής ηλεκτρονικών επικοινωνιών η διοικητική κύρωση του χρηματικού προστίμου συνολικού ύψους 45.000 ευρώ, για παράβαση της κείμενης νομοθεσίας σε σχέση με το απόρρητο.
- Με την υπ' αριθμ. 128/2024 απόφαση επιβλήθηκε σε εταιρεία παροχής ηλεκτρονικών επικοινωνιών η διοικητική κύρωση του χρηματικού προστίμου ύψους 60.000 ευρώ, καθώς και η διοικητική κύρωση της σύστασης, για παράβαση της κείμενης νομοθεσίας σε σχέση με το απόρρητο.
- Με την υπ' αριθμ. 139/2024 απόφαση επιβλήθηκε σε εταιρεία παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών η διοικητική κύρωση του χρηματικού προστίμου ύψους 20.000 ευρώ, για παράβαση της κείμενης νομοθεσίας σε σχέση με το απόρρητο.
- Με την υπ' αριθμ. 163/2024 απόφαση επιβλήθηκε σε εταιρεία παροχής ηλεκτρονικών επικοινωνιών η διοικητική κύρωση του χρηματικού προστίμου ύψους 30.000 ευρώ, για παράβαση της κείμενης νομοθεσίας σε σχέση με το απόρρητο.
- Με την υπ' αριθμ. 164/2024 απόφαση επιβλήθηκε σε εταιρεία παροχής ηλεκτρονικών επικοινωνιών η διοικητική κύρωση του χρηματικού προστίμου ύψους 50.000 ευρώ, για παράβαση της κείμενης νομοθεσίας σε σχέση με το απόρρητο.
- Με την υπ' αριθμ. 219/2024 απόφαση επιβλήθηκε σε εταιρεία παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών η διοικητική κύρωση του χρηματικού προστίμου ύψους 60.000 ευρώ, για παράβαση της κείμενης νομοθεσίας σε σχέση με το απόρρητο.
- Με την υπ' αριθμ. 220/2024 απόφαση επιβλήθηκε σε εταιρεία παροχής ηλεκτρονικών επικοινωνιών η διοικητική κύρωση του χρηματικού προστίμου ύψους 25.000 ευρώ, για παράβαση της κείμενης νομοθεσίας σε σχέση με το απόρρητο.
- Με την υπ' αριθμ. 227/2024 απόφαση επιβλήθηκε σε εταιρεία παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών η διοικητική κύρωση του χρηματικού προστίμου

ύψους 60.000 ευρώ, για παράβαση της κείμενης νομοθεσίας σε σχέση με το απόρρητο.

- Με την υπ' αριθμ. 240/2024 απόφαση επιβλήθηκε σε εταιρεία παροχής ηλεκτρονικών επικοινωνιών η διοικητική κύρωση του χρηματικού προστίμου ύψους 25.000 ευρώ, για παράβαση της κείμενης νομοθεσίας σε σχέση με το απόρρητο.
- Με την υπ' αριθμ. 331/2024 απόφαση επιβλήθηκε σε εταιρεία παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών η διοικητική κύρωση του χρηματικού προστίμου ύψους 20.000 ευρώ, για παράβαση της κείμενης νομοθεσίας σε σχέση με το απόρρητο.
- Με την υπ' αριθμ. 373/2024 απόφαση επιβλήθηκε σε εταιρεία παροχής ηλεκτρονικών επικοινωνιών η διοικητική κύρωση του χρηματικού προστίμου ύψους 50.000 ευρώ, για παράβαση της κείμενης νομοθεσίας σε σχέση με το απόρρητο.
- Με την υπ' αριθμ. 490/2024 απόφαση επιβλήθηκε σε εταιρεία παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών η διοικητική κύρωση του χρηματικού προστίμου ύψους 15.000 ευρώ και η διοικητική κύρωση τη σύστασης, για παράβαση της κείμενης νομοθεσίας σε σχέση με το απόρρητο.
- Με την υπ' αριθμ. 491/2024 απόφαση επιβλήθηκε σε εταιρεία παροχής ηλεκτρονικών επικοινωνιών η διοικητική κύρωση του χρηματικού προστίμου ύψους 40.000 ευρώ, για παράβαση της κείμενης νομοθεσίας σε σχέση με το απόρρητο.
- Με την υπ' αριθμ. 492/2024 απόφαση επιβλήθηκε σε εταιρεία παροχής ηλεκτρονικών επικοινωνιών η διοικητική κύρωση του χρηματικού προστίμου ύψους 30.000 ευρώ, για παράβαση της κείμενης νομοθεσίας σε σχέση με το απόρρητο.
- Με την υπ' αριθμ. 493/2024 απόφαση επιβλήθηκε σε εταιρεία παροχής ηλεκτρονικών επικοινωνιών η διοικητική κύρωση του χρηματικού προστίμου ύψους 60.000 ευρώ, για παράβαση της κείμενης νομοθεσίας σε σχέση με το απόρρητο.
- Με την υπ' αριθμ. 494/2024 απόφαση επιβλήθηκε σε εταιρεία παροχής ηλεκτρονικών επικοινωνιών η διοικητική κύρωση του χρηματικού προστίμου ύψους 60.000 ευρώ, για παράβαση της κείμενης νομοθεσίας σε σχέση με το απόρρητο.
- Με την υπ' αριθμ. 509/2024 απόφαση επιβλήθηκε σε εταιρεία παροχής ηλεκτρονικών επικοινωνιών η διοικητική κύρωση της σύστασης, για παράβαση της κείμενης νομοθεσίας σε σχέση με το απόρρητο.

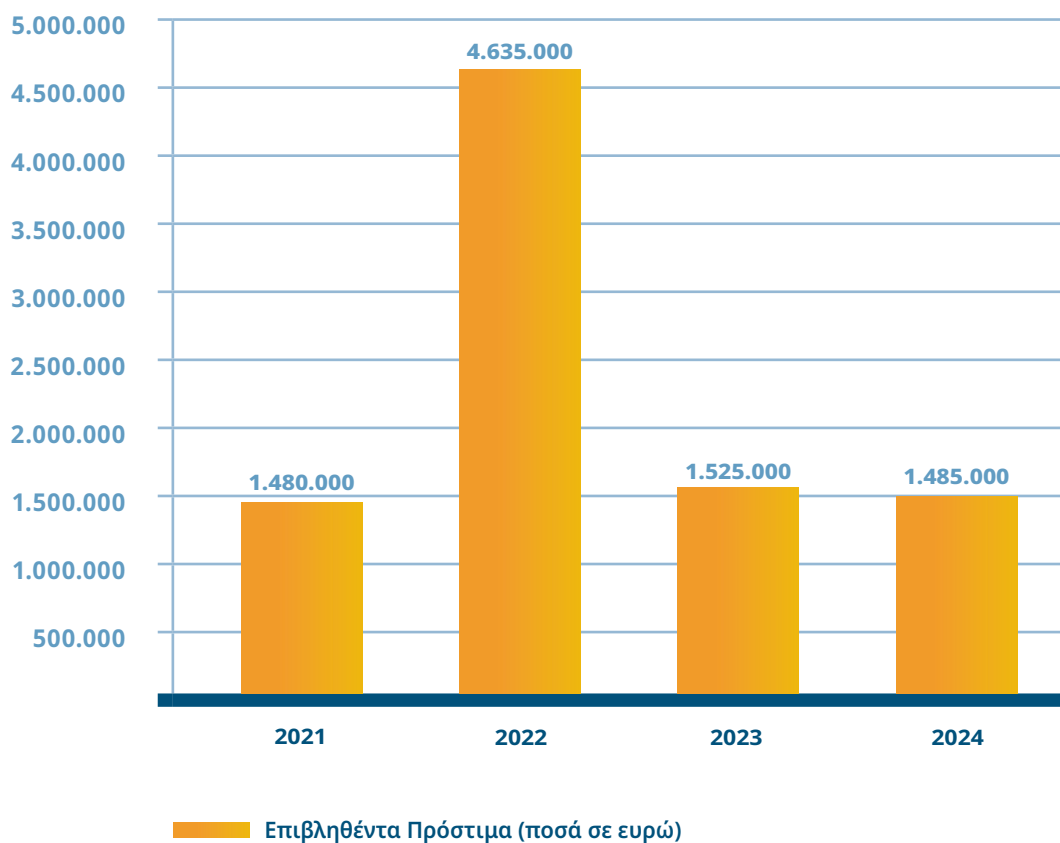
- Με την υπ' αριθμ. 510/2024 απόφαση επιβλήθηκε σε εταιρεία παροχής ηλεκτρονικών επικοινωνιών η διοικητική κύρωση του χρηματικού προστίμου ύψους 90.000 ευρώ, για παράβαση της κείμενης νομοθεσίας σε σχέση με το απόρρητο.
- Με την υπ' αριθμ. 511/2024 απόφαση επιβλήθηκε σε εταιρεία παροχής ηλεκτρονικών επικοινωνιών η διοικητική κύρωση του χρηματικού προστίμου ύψους 80.000 ευρώ, για παράβαση της κείμενης νομοθεσίας σε σχέση με το απόρρητο.
- Με την υπ' αριθμ. 512/2024 απόφαση επιβλήθηκε σε εταιρεία παροχής ηλεκτρονικών επικοινωνιών η διοικητική κύρωση του χρηματικού προστίμου ύψους 80.000 ευρώ, για παράβαση της κείμενης νομοθεσίας σε σχέση με το απόρρητο.
- Με την υπ' αριθμ. 530/2024 απόφαση επιβλήθηκε σε εταιρεία παροχής ηλεκτρονικών επικοινωνιών η διοικητική κύρωση του χρηματικού προστίμου ύψους 50.000 ευρώ, για παράβαση της κείμενης νομοθεσίας σε σχέση με το απόρρητο.
- Με την υπ' αριθμ. 531/2024 απόφαση επιβλήθηκε σε εταιρεία παροχής ηλεκτρονικών επικοινωνιών η διοικητική κύρωση του χρηματικού προστίμου ύψους 40.000 ευρώ, για παράβαση της κείμενης νομοθεσίας σε σχέση με το απόρρητο.
- Με την υπ' αριθμ. 532/2024 απόφαση επιβλήθηκε σε εταιρεία παροχής ηλεκτρονικών επικοινωνιών η διοικητική κύρωση του χρηματικού προστίμου ύψους 30.000 ευρώ, για παράβαση της κείμενης νομοθεσίας σε σχέση με το απόρρητο.
- Με την υπ' αριθμ. 533/2024 απόφαση επιβλήθηκε σε εταιρεία παροχής ηλεκτρονικών επικοινωνιών η διοικητική κύρωση του χρηματικού προστίμου ύψους 50.000 ευρώ, για παράβαση της κείμενης νομοθεσίας σε σχέση με το απόρρητο.
- Με την υπ' αριθμ. 534/2024 απόφαση επιβλήθηκε σε εταιρεία παροχής ηλεκτρονικών επικοινωνιών η διοικητική κύρωση του χρηματικού προστίμου ύψους 60.000 ευρώ, για παράβαση της κείμενης νομοθεσίας σε σχέση με το απόρρητο.
- Με την υπ' αριθμ. 535/2024 απόφαση επιβλήθηκε σε εταιρεία παροχής ηλεκτρονικών επικοινωνιών η διοικητική κύρωση του χρηματικού προστίμου ύψους 40.000 ευρώ, για παράβαση της κείμενης νομοθεσίας σε σχέση με το απόρρητο.
- Με την υπ' αριθμ. 536/2024 απόφαση επιβλήθηκε σε εταιρεία παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών η διοικητική κύρωση του χρηματικού προστίμου

ύψους 90.000 ευρώ, για παράβαση της κείμενης νομοθεσίας σε σχέση με το απόρρητο.

- Με την υπ' αριθμ. 557/2024 απόφαση επιβλήθηκε σε εταιρεία παροχής ηλεκτρονικών επικοινωνιών η διοικητική κύρωση του χρηματικού προστίμου ύψους 40.000 ευρώ, για παράβαση της κείμενης νομοθεσίας σε σχέση με το απόρρητο.

Συνολικά, σε μία περίπτωση επιβλήθηκε η διοικητική κύρωση της σύστασης και στις λοιπές 31 περιπτώσεις επιβλήθηκαν χρηματικά πρόστιμα συνολικού ύψους 1.485.000 ευρώ (βλ. διάγραμμα 15).

Διάγραμμα 15 Διοικητικές κυρώσεις, 2021-2024

9.
Ετήσιες εκθέσεις για
τις κακόβουλες ή
ενοχλητικές κλήσεις
και επεξεργασία
κλήσεων εκτάκτου
ανάγκης

Σε εκτέλεση διάταξης του Ν. 3471/2006, η Αρχή εξέδωσε την Πράξη 2322/2006 (ΦΕΚ 1853/Β'/21.12.2006), με την οποία καθορίστηκαν οι διαδικασίες, ο τρόπος, η διάρκεια και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εξουδετέρωση της δυνατότητας μη αναγραφής της καλούσας γραμμής, από τους φορείς παροχής δημόσιου δικτύου ή διαθέσιμης στο κοινό υπηρεσίας τηλεφωνίας για τον εντοπισμό κακόβουλων ή ενοχλητικών κλήσεων και τη διάθεση των δεδομένων που περιέχουν την αναγνώριση της ταυτότητας του καλούντος συνδρομητή ή χρήστη στον συνδρομητή ή χρήστη που ζητά τον εντοπισμό. Στις διατάξεις της Πράξης, υπάγονται όλοι οι φορείς παροχής δημόσιου δικτύου ή διαθέσιμης στο κοινό υπηρεσίας ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

Σύμφωνα με την παραπάνω αναφερόμενη Πράξη της ΑΔΑΕ (άρθρο 6, §4), εντός του πρώτου τριμήνου εκάστου ημερολογιακού έτους, κάθε υπόχρεος πάροχος υποβάλλει στην ΑΔΑΕ Ετήσια Έκθεση για το προηγούμενο έτος, με στοιχεία που αφορούν στη διεκπεραίωση αιτήσεων για τον εντοπισμό κακόβουλων ή ενοχλητικών κλήσεων και τη διασφάλιση του απορρήτου της συγκεκριμένης διαδικασίας.

Για το χρονικό διάστημα από 1.1.2024 έως 31.12.2024, σύμφωνα με τις σχετικές εκθέσεις των παρόχων Cosmote AE, OTE AE, Vodafone AEET, και Nova Telecommunications & Media Μονοπρόσωπη AE, προκύπτει ότι ο αριθμός των αιτήσεων για τον εντοπισμό κακόβουλων ή ενοχλητικών κλήσεων ανήλθε σε 249 αιτήσεις, ενώ το έτος 2023 ο αριθμός των αιτήσεων ήταν 265. Ειδικότερα, στην εταιρεία OTE AE υποβλήθηκαν 35 αιτήσεις για τον εντοπισμό κακόβουλων ή ενοχλητικών κλήσεων, ενώ η εταιρεία Cosmote διεκπεραίωσε 109 αιτήματα, εκ των οποίων τα 15 απορρίφθηκαν ως απαράδεκτα και 8 απορρίφθηκαν ως μη αιτιολογημένα. Επίσης, η εταιρεία Nova Telecommunications & Media Μονοπρόσωπη AE διεκπεραίωσε 27 αιτήσεις για τον εντοπισμό κακόβουλων ή ενοχλητικών κλήσεων, εκ των οποίων οι 4 απορρίφθηκαν ως απαράδεκτες. Τέλος, η εταιρεία Vodafone διεκπεραίωσε 78 αιτήσεις, εκ των οποίων οι 6 απορρίφθηκαν ως απαράδεκτες.

Ως προς την επεξεργασία κλήσεων εκτάκτου ανάγκης, με την Πράξη της ΑΔΑΕ με αριθμ. απόφ. 216/2008 (ΦΕΚ 1898/Β'/17.09.2008), ρυθμίζονται οι διαδικασίες, ο τρόπος και οι τεχνικές λεπτομέρειες για την επεξεργασία των δεδομένων θέσης και την εξουδετέρωση της δυνατότητας μη αναγραφής της καλούσας γραμμής από τους φορείς παροχής δημόσιου δικτύου ή διαθέσιμης στο κοινό υπηρεσίας ηλεκτρονικών επικοινωνιών, με σκοπό την παροχή πληροφοριών στους αρμόδιους φορείς για τον εντοπισμό της θέσης του καλούντος προς αριθμούς έκτακτης ανάγκης, συμπεριλαμβανομένου του ενιαίου ευρωπαϊκού αριθμού 112.

Σε εκτέλεση των υποχρεώσεων των παρόχων που απορρέουν από το άρθρο 6 της παραπάνω Πράξης της ΑΔΑΕ, η Αρχή παρέλαβε ετήσιες εκθέσεις από

τους εξής παρόχους: Cosmote – Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος Α.Ε., Vodafone Παναφον ΑΕΕΤ και Nova Telecommunications & Media Μονοπρόσωπη ΑΕ. Από τις εκθέσεις αυτές προκύπτει ότι για το έτος 2024 και σύμφωνα με την αναφορά της εταιρείας Nova Telecommunications & Media Μονοπρόσωπη ΑΕ, πραγματοποιήθηκαν 981.621 επιτυχείς αναζητήσεις, μέσω της διασύνδεσης του συστήματος 112 Emergency Call Tracer της NOVA, ενώ η εταιρεία έλαβε και ανταποκρίθηκε σε ένα σχετικό γραπτό αίτημα. Σχετικά με τις αιτήσεις για επεξεργασία δεδομένων θέσης των καλούντων στο 112, η εταιρεία Vodafone Παναφον ΑΕΕΤ αναφέρει ότι δεν παρέλαβε κανένα αίτημα εντοπισμού κλήσεων. Τέλος, σύμφωνα με τη σχετική έκθεση της Cosmote – Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος Α.Ε., το κέντρο εξυπηρέτησης της Υπηρεσίας Έκτακτης Ανάγκης υπέβαλε στην εταιρεία ένα αίτημα κλήσης φωνής και ένα αίτημα για την παροχή θέσης.

10. **Αποφάσεις της ΑΔΑΕ** **και συνεδριάσεις της** **Ολομέλειας**

Η ΑΔΑΕ συνέρχεται στην έδρα της και λαμβάνει αποφάσεις οι οποίες αφορούν κυρίως τη σύσταση ομάδων ελέγχων για τη διενέργεια τακτικών ή εκτάκτων ελέγχων, την επιβολή των προβλεπόμενων διοικητικών κυρώσεων, σε περίπτωση που διαπιστώνεται παραβίαση της κείμενης νομοθεσίας περί απορρήτου των επικοινωνιών, την έγκριση πολιτικών ασφάλειας των παρόχων υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και ταχυδρομικών υπηρεσιών, την εξέταση καταγγελιών, την υποβολή προτάσεων επί θεμάτων διασφάλισης του απορρήτου των επικοινωνιών, τη συγκρότηση ομάδων εργασίας, τη συμμετοχή σε συνέδρια και διεθνείς συναντήσεις. Επίσης, ο Πρόεδρος ως διοικητικός προϊστάμενος της ΑΔΑΕ εκδίδει αποφάσεις για διοικητικά και οικονομικά θέματα.

Μέσα στο 2024, η ΑΔΑΕ πραγματοποίησε 44 συνεδριάσεις και εκδόθηκαν συνολικά 394 αποφάσεις. Η ΑΔΑΕ αξιοποίησε σε 41 περιπτώσεις τα αναπληρωματικά μέλη της, τα οποία συμμετείχαν δια ψήφου, στη θέση απόντος τακτικού μέλους. Η Ολομέλεια συζήτησε 392 εισηγήσεις στις συνεδριάσεις της και ανάρτησε στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ 330 αποφάσεις. Τέλος, οι αποφάσεις περί κλήσης σε ακρόαση εταιρειών ήταν 12 και οι κυρωτικές ήταν 32.

11.
Ομιλία του Προέδρου
στο 9ο Οικονομικό
Φόρουμ των Δελφών

Ο πρόεδρος της Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών, κ. Χρήστος Ράμμος, μίλησε στο 9ο Οικονομικό Φόρουμ των Δελφών, που πραγματοποιήθηκε στις 10-13 Απριλίου 2024 και τελούσε υπό την αιγίδα της Προέδρου της Δημοκρατίας, κας. Κατερίνας Σακελλαροπούλου. Ο Πρόεδρος της ΑΔΑΕ συνομίλησε με τη δημοσιογράφο της «Καθημερινής», και Ιωάννα Μάνδρου για ζητήματα της επικαιρότητας, που αφορούσαν τις παρακολουθήσεις και το κράτος δικαίου.

12.
Εκπαιδευτικές
Δράσεις της ΑΔΑΕ
σε Παρόχους
Ταχυδρομικών
Υπηρεσιών

Η ΑΔΑΕ, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της για τη διασφάλιση του απορρήτου των ταχυδρομικών επικοινωνιών και τη συμμόρφωση των παρόχων με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, πραγματοποίησε εντός του 2024 εκπαιδεύσεις σε παρόχους ταχυδρομικών υπηρεσιών και ταχυμεταφορών. Οι εκπαιδευτικές δράσεις είχαν ως αντικείμενο ζητήματα απορρήτου, ασφάλειας ταχυδρομικών αντικειμένων και κανονιστικής συμμόρφωσης, και βασίστηκαν σε εξειδικευμένο εκπαιδευτικό υλικό που ανέπτυξε η Αρχή.

Στο πλαίσιο αυτό, ολοκληρώθηκε κύκλος εκπαίδευσης σε μεγάλους παρόχους, συμπεριλαμβανομένων των εταιρειών Courier Center A.E., ΕΛΤΑ Α.Ε. και Γενική Ταχυδρομική. Οι εκπαιδευόμενοι αξιολογήθηκαν μέσω ερωτηματολογίου που διανεμήθηκε από την ΑΔΑΕ, προκειμένου να αποτιμηθεί η κατανόηση των θεμάτων και η αποτελεσματικότητα της εκπαίδευσης. Οι εκπαιδευτικές δράσεις θα συνεχιστούν και το 2025, με σκοπό την ενίσχυση της συμμόρφωσης των παρόχων και την αποτελεσματικότερη προστασία του απορρήτου των ταχυδρομικών επικοινωνιών.

13.
Συμμετοχή της ΑΔΑΕ
σε εκδήλωση της
εταιρείας ΕΛΤΑ Α.Ε.

Η ΑΔΑΕ συμμετείχε στην εκδήλωση που διοργάνωσε η Διεύθυνση Εκπαίδευσης της ΕΛΤΑ Α.Ε. στις 27 Νοεμβρίου 2024, με αντικείμενο την παρουσίαση εφαρμογής του Ευρωπαϊκού Έργου DigiGreenPost. Στην εκδήλωση συμμετείχαν 154 εργαζόμενοι των Ελληνικών Ταχυδρομείων, τόσο με φυσική παρουσία όσο και διαδικτυακά.

Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης, αναλύθηκαν οι επιμέρους άξονες του έργου, εστιάζοντας στη σημασία του ψηφιακού μετασχηματισμού και της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας στον ταχυδρομικό τομέα. Παρουσιάστηκαν οι εκπαιδευτικές δράσεις, η διαδικασία πιστοποίησης δεξιοτήτων, καθώς και τα εργαλεία που αναπτύχθηκαν για τη διευκόλυνση της υιοθέτησης νέων πρακτικών από τους εργαζομένους του κλάδου.

Η ΑΔΑΕ, ως συνεργαζόμενος φορέας, συμβάλλει στο έργο με εξειδικευμένες παρεμβάσεις που αφορούν ζητήματα ασφάλειας και απορρήτου των επικοινωνιών.

νιών, καθώς και του πλαισίου συμμόρφωσης με τις ευρωπαϊκές και εθνικές κανονιστικές απαιτήσεις. Μέσω της συμμετοχής της, ενισχύεται η διάδοση των αρχών της ασφαλούς και ψηφιακά ανθεκτικής ταχυδρομικής αγοράς, συμβάλλοντας στη βελτίωση της γνώσης και της ετοιμότητας των εργαζομένων του κλάδου για τις νέες προκλήσεις.

14. **Συμμετοχή της** **ΑΔΑΕ σε ευρωπαϊκές** **ομάδες εργασίας,** **συνέδρια και fora**

Η ΑΔΑΕ, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, συνεργάζεται με άλλες αρχές της χώρας, με αντίστοιχες αρχές άλλων κρατών, καθώς και με ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς. Η Αρχή συνέχισε τη συστηματική επαφή και την ανταλλαγή απόψεων με ευρωπαϊκούς και άλλους φορείς, σε θέματα που αφορούν την ασφάλεια και το απόρρητο των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, με στόχο την ενεργό συμμετοχή της στη διαμόρφωση των ευρωπαϊκών εξελίξεων.

14.1 Συμμετοχή της ΑΔΑΕ στο Telecom & Digital Infrastructure Security Forum

Η ΑΔΑΕ συμμετείχε στο συνέδριο που διοργάνωσε ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια Δικτύων και Πληροφοριών (ENISA), στις 15 Μαΐου 2024 στο Ελσίνκι Φινλανδίας, με τίτλο «Telecom & Digital Infrastructure Security Forum». Το συνέδριο επικεντρώθηκε σε ζητήματα ασφάλειας επικοινωνιών και ψηφιακών υποδομών, και ειδικότερα στις παρακάτω θεματικές ενότητες: Telecom Policy Landscape, Threat landscape and challenges in the telecom & digital infrastructure, Emerging technologies and their impacts in telecom & digital infrastructure security.

14.2 Συμμετοχή της ΑΔΑΕ στην Ομάδα Εργασίας ECASEC του ENISA

Η ΑΔΑΕ συμμετέχει ως μέλος στην Ομάδα Εργασίας (ΟΕ) με διακριτικό τίτλο ECASEC (πρώην Ομάδα του Άρθρου 13α) για την εφαρμογή των Άρθρων 40 και 41 του Κανονισμού EEC Code (DIRECTIVE (EU) 2018/1972) αναφορικά με την ασφάλεια και την ακεραιότητα δικτύων και υπηρεσιών, που αντικατέστησε και διέυρνε το Άρθρο 13α της Οδηγίας 2009/140/ΕΚ στο σύνολο της ασφάλειας (απόρρητο ή εμπιστευτικότητα, ακεραιότητα, διαθεσιμότητα). Την Ομάδα, στην οποία εκπροσωπούνται τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέσω αντιπροσώπων, συντονίζει ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια Δικτύων και Πληροφοριών (ENISA).

Στο πλαίσιο αυτό, η Αρχή συμμετείχε στις τρεις συναντήσεις που πραγματοποιήθηκαν μέσα στο έτος (περισσότερα στην ενότητα 6.3.1 του κεφ.2).

14.3 Συμμετοχή στην Ομάδα Εργασίας 5G/Telecoms Cybersecurity WS του NIS Cooperation Group

Η ΑΔΑΕ συμμετέχει στην υποομάδα WS 5G/Telecoms Cybersecurity του NIS Cooperation Group με εκπρόσωπό της, μαζί με στελέχη της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας και της Γενικής Γραμματείας Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Την Ομάδα, στην οποία εκπροσωπούνται τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέσω αντιπροσώπων, συντονίζει η ομάδα της οδηγίας NIS (the NIS Directive Team) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Στο πλαίσιο αυτό, η Αρχή συμμετείχε σε δύο συναντήσεις που πραγματοποιήθηκαν μέσα στο έτος (περισσότερα στην ενότητα 6.3.2 του κεφ.2).

14.4 Ανταπόκριση σε ερωτηματολόγια Ευρωπαϊκών και Διεθνών Οργανισμών

Η ΑΔΑΕ, κατά το έτος 2024, απάντησε σε αίτημα της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων, η οποία προώθησε στην Αρχή ερωτηματολόγιο με θέμα «Backup power resilience», στο πλαίσιο συλλογής στοιχείων από την OFCOM και του IRG (Independent Regulators Group).

14.5 Ανταπόκριση σε αίτημα του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης

Η ΑΔΑΕ, κατά το έτος 2024, απάντησε σε αίτημα της Γενικής Γραμματείας Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, το οποίο αφορά στη συμπλήρωση ερωτηματολογίου αναφορικά με θέματα εκτίμησης και μετριασμού κινδύνων σχετικά με υποδομές υποβρυχίων καλωδίων, στο πλαίσιο συλλογής στοιχείων από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

14.6 Παρακολούθηση των εργασιών του ISS World Training

Η Αρχή συνέχισε την παρακολούθηση των εργασιών του ISS World Training με την συμμετοχή της στο ISS World Asia 2024 στη Σιγκαπούρη.

Το ISS World Training αποτελεί ένα μοναδικό event στο οποίο συμμετέχουν αποκλειστικά κυβερνητικοί φορείς και εταιρείες και στο οποίο παρουσιάζονται επίκαιρα τεχνολογικά ζητήματα που αφορούν την ασφάλεια, το απόρρητο και την άρση του απορρήτου των ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Επιπλέον, στη σχετική έκθεση, παρουσιάζονται καινοτόμες τεχνολογικές λύσεις και προϊόντα στην αιχμή της τεχνολογίας γύρω από τη θεματολογία του συνεδρίου και τα ζητήματα της ασφάλειας και της άρσης του απορρήτου των επικοινωνιών.

14.7 Συμμετοχή της ΑΔΑΕ στην Ημερίδα Επίκαιρα Ζητήματα προστασίας προσωπικών δεδομένων – πρόσφατες εξελίξεις

Στελέχη της ΑΔΑΕ συμμετείχαν στην ημερίδα της Αρχής Προστασίας Δεδομένων με θέμα «Επίκαιρα ζητήματα προστασίας προσωπικών δεδομένων – πρόσφατες εξελίξεις», η οποία πραγματοποιήθηκε στις 30 Ιανουαρίου 2024 στο αμφιθέατρο της Αμερικανικής Σχολής Κλασικών Σπουδών. Η ημερίδα ασχολήθηκε με τον Γενικό Κανονισμό Προστασίας Δεδομένων που έχει διευρύνει το νομικό πλαίσιο προστασίας της προϊσχύουσας Οδηγίας 95/46/ΕΚ με την πρόβλεψη νέων μέτρων και διαδικασιών, καθώς και με την αυστηροποίηση του κυρωτικού οπλοστασίου, με βάση το οποίο παρέχεται η δυνατότητα επιβολής προστίμων εξαιρετικά μεγάλου ύψους, οι προκλήσεις της σημερινής ψηφιακής εποχής για την ιδιωτικότητα, οι εντατικές προσπάθειες της Αρχής να ανταποκριθεί με την προληπτική και κυρωτική δράση της στις υψηλές προσδοκίες της κοινωνίας και των πολιτών κ.α.

14.8 Συμμετοχή της ΑΔΑΕ στην Parcel+Post Expo 2024

Η ΑΔΑΕ συμμετείχε στην Parcel+Post Expo 2024, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 22-24 Οκτωβρίου στο Άμστερνταμ, Ολλανδία. Η έκθεση αποτελεί μία από τις σημαντικότερες διεθνείς εκδηλώσεις στον τομέα των logistics, της εφοδιαστικής αλυσίδας και του ηλεκτρονικού εμπορίου, συγκεντρώνοντας κορυφαίους ειδικούς και πάνω από 250 διεθνείς εκθέτες. Στόχος της ήταν η ανάδειξη και προώθηση καινοτόμων τεχνολογιών και σύγχρονων λύσεων, ενισχύοντας τη δικτύωση και τις διεθνείς συνεργασίες στον τομέα των ταχυδρομικών υπηρεσιών.

14.9 Συμμετοχή της ΑΔΑΕ στο UPU World Leaders Forum και στο Innovation Forum

Η ΑΔΑΕ συμμετείχε στο UPU World Leaders Forum, το οποίο διεξήχθη στις 22-23 Οκτωβρίου 2024 στην Ολλανδία, υπό την αιγίδα της Παγκόσμιας Ταχυδρομικής Ένωσης (UPU), στο πλαίσιο του εορτασμού των 150 ετών από την ίδρυσή της. Το φόρουμ, με θέμα «Smart and collaborative solutions to enhance customer trust», εστίασε στη σημασία της συνεργασίας μεταξύ των παρόχων ταχυδρομικών υπηρεσιών και στη συμβολή των νέων ψηφιακών τεχνολογιών στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης των καταναλωτών.

Παράλληλα, η ΑΔΑΕ παρακολούθησε το Innovation Forum, όπου διεθνείς προμηθευτές τεχνολογίας παρουσίασαν καινοτόμες λύσεις, όπως ρομποτικά συστήματα και αυτοματοποιημένα logistics hubs, που ενισχύουν την αποτελεσματική, αδιάλειπτη και ασφαλή διαχείριση ταχυδρομικών αντικειμένων.

Η συμμετοχή της ΑΔΑΕ στις ανωτέρω διεθνείς πρωτοβουλίες συνέβαλε στην ενημέρωση και αξιολόγηση των σύγχρονων τάσεων στον ταχυδρομικό τομέα και των προκλήσεων που προκύπτουν από τη ψηφιοποίηση και την τεχνολογική εξέλιξη.

14.10 Συμμετοχή της ΑΔΑΕ σε workshops της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το μέλλον του ταχυδρομικού τομέα

Η ΑΔΑΕ το 2024 συμμετείχε στη μελέτη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την ταχυδρομική αγορά, η οποία εκπονήθηκε σε απάντηση της Απόφασης (ΕΕ) 2022/1327 του Συμβουλίου, με στόχο την αξιολόγηση του ισχύοντος ρυθμιστικού πλαισίου και την εξέταση πιθανών παρεμβάσεων. Στο πλαίσιο αυτό, η ΑΔΑΕ έλαβε μέρος στα τρία εργαστήρια διαβούλευσης (workshops) που διοργανώθηκαν εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (DG Grow), συνεισφέροντας στη διαμόρφωση σεναρίων για την ανάπτυξη του ταχυδρομικού τομέα έως το 2040. Η μελέτη, που υλοποιήθηκε από την RPA και τη RAND Europe, εστιάζει στην ανάλυση των διαρθρωτικών τάσεων, τις πιθανές νομοθετικές αλλαγές και τις επιπτώσεις τους στην αγορά, την ψηφιοποίηση και την περιβαλλοντική βιωσιμότητα.

14.11 Συμμετοχή της ΑΔΑΕ στο Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Καινοτομίας DigiGreenPost

Η ΑΔΑΕ συμμετέχει από τον Σεπτέμβριο του 2023 ως συνεργαζόμενος εταίρος στο Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Καινοτομίας EACEA Erasmus+ «DigiGreen Post: Towards a more digital and greener Postal Era», το οποίο εστιάζει στον ψηφιακό μετασχηματισμό του ταχυδρομικού τομέα και στην ανάπτυξη νέων ψηφιακών και «πράσινων» δεξιοτήτων για τους ταχυδρομικούς φορείς.

Το πρόγραμμα υλοποιείται σε συνεργασία με ευρωπαϊκούς οργανισμούς, συμπεριλαμβανομένων των PostEurop (Βέλγιο), Instruction & Formation (Ιρλανδία), CPIP Center for Promoting Lifelong Learning (Ρουμανία), Hellenic Open University (Ελλάδα), Institute for Political Ecology (Κροατία), EVBB (Γερμανία), Hellenic Post – ELTA S.A. (Ελλάδα), Posta Romana (Ρουμανία), EUROCERT (Ρουμανία), BK-Con (Γερμανία), SLING (Βέλγιο), IEK AKMH και Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.

Κατά το 2024, η ΑΔΑΕ συμμετείχε σε όλες τις συναντήσεις του έργου και συνέβαλε στην ανάπτυξη του εκπαιδευτικού προγράμματος, παρέχοντας εκπαιδευτικό υλικό σχετικά με το απόρρητο και την ασφάλεια των ταχυδρομικών υπηρεσιών, το οποίο ενσωματώθηκε στις ενότητες που αφορούν τον ψηφιακό μετασχηματισμό του τομέα. Το έργο αποσκοπεί στην πιστοποιημένη απόκτηση

ση ψηφιακών και περιβαλλοντικών δεξιοτήτων μέσω εξετάσεων και μικρο-διαπιστευτηρίων, τα οποία οδηγούν στο DigiGreenPost Dual Certification (ISO/IEC 17024), συμβάλλοντας στην ενίσχυση της καινοτομίας και της βιωσιμότητας στον ευρωπαϊκό ταχυδρομικό τομέα.

14.12 Συμμετοχή της ΑΔΑΕ στις Δραστηριότητες του ERGP και το 5ο Προγραμματισμένο Forum

Στο πλαίσιο των διεθνών της δραστηριοτήτων και της συμμετοχής της στο ρυθμιστικό κανονιστικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η ΑΔΑΕ έλαβε μέρος στη δημόσια διαβούλευση που διοργάνωσε το Σώμα Ευρωπαϊκών Ρυθμιστικών Αρχών για τις Ταχυδρομικές Υπηρεσίες (ERGP), καταθέτοντας τις προτάσεις της επί του Σχεδίου Προγράμματος Εργασίας 2025 (Work Programme 2025 – WP 2025). Το εν λόγω Σχέδιο παρουσιάστηκε κατά την 27η Ολομέλεια του ERGP, η οποία έλαβε χώρα στη Στοκχόλμη, Σουηδία.

Το WP 2025 ευθυγραμμίζεται με τις κατευθύνσεις της Μεσοπρόθεσμης Στρατηγικής 2023-2025 και ανταποκρίνεται στις εξελίξεις και προτεραιότητες του ταχυδρομικού τομέα, λαμβάνοντας υπόψη τη μεταβαλλόμενη αγορά, τις κανονιστικές απαιτήσεις και τις προκλήσεις που σχετίζονται με τη ψηφιοποίηση και την περιβαλλοντική βιωσιμότητα.

Παράλληλα, η ΑΔΑΕ συμμετείχε στο 5ο Προγραμματισμένο Stakeholder Forum του ERGP, το οποίο συνδιοργανώθηκε από το ERGP και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις Βρυξέλλες, Βέλγιο και αφορούσε στην προσέγγιση της ERGP για τη διαμόρφωση του μελλοντικού ρυθμιστικού πλαισίου για τις ταχυδρομικές υπηρεσίες, με έμφαση σε τεχνολογικές καινοτομίες, βιωσιμότητα, ανθεκτικότητα και ασφάλεια στον ταχυδρομικό τομέα, λαμβάνοντας πάντα υπόψη την προστασία των καταναλωτών και την ποιότητα των υπηρεσιών. Η συμμετοχή της Αρχής συνέβαλε στην ενίσχυση του θεσμικού διαλόγου και της συνεργασίας με τους λοιπούς ρυθμιστικούς φορείς, τους εμπλεκόμενους του κλάδου και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

15. Έκδοση Συστάσεων και Οδηγιών

15.1 Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες

Στον ιστότοπο της ΑΔΑΕ και πιο συγκεκριμένα στην παρακάτω διεύθυνση: <https://adae.gov.gr/polites/ilektronikes-epikoinonies/systaseis-symvoules> οι πολίτες μπορούν να ενημερωθούν αναφορικά με κινδύνους που απειλούν την ασφάλεια των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, αλλά και με μέτρα αυτοπροστασίας τους. Τα μέτρα αυτά κατανέμονται σε τρεις βασικές κατηγορίες, οι οποίες είναι: (α) μέτρα αυτοπροστασίας κατά τη χρήση φορητών συσκευών

επικοινωνίας (κινητό τηλέφωνο, έξυπνο τηλέφωνο, ταμπλέτα-tablet), (β) μέτρα προστασίας κατά τη χρήση υπηρεσιών επικοινωνίας του ψηφιακού κόσμου και (γ) μέτρα προστασίας για το οικιακό δίκτυο.

16. Ομάδες Εργασίας

16.1 Ομάδα Εργασίας για την κατάρτιση της Κ.Υ.Α. της παρ. 26 του άρθρου 30 του Ν.5160/2024

Μετά την ψήφιση του ν.5160/2024, η ΑΔΑΕ, με την Απόφασή της υπ' αριθμ. 544/2024 αποφάσισε τη σύσταση ομάδας εργασίας με αντικείμενο τη μελέτη, τη διατύπωση γνώμης και την πιθανή συνεργασία με τους υπηρεσιακούς φορείς των Υπουργείων Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Δικαιοσύνης προς τον σκοπό της κατάρτισης της Κ.Υ.Α. της παρ.26 του άρ.30 του Ν.5160/2024.

16.2 Ομάδα εργασίας για την τροποποίηση του Κανονισμού για τη Διασφάλιση του Απορρήτου των Ταχυδρομικών Υπηρεσιών της ΑΔΑΕ - Τροποποίηση του Κανονισμού για τη Διασφάλιση του Απορρήτου των Ταχυδρομικών Υπηρεσιών

Κατά το έτος 2024, συνεχίστηκε η διαδικασία τροποποίησης της υπ' αριθμ. 1001/2005 Απόφασης της ΑΔΑΕ «Έγκριση του Κανονισμού για τη Διασφάλιση του Απορρήτου των Ταχυδρομικών Υπηρεσιών» (ΦΕΚ Β' 384/24.3.2005). Η αναθεώρηση του Κανονισμού πραγματοποιείται με γνώμονα τις σύγχρονες εξελίξεις στην ταχυδρομική αγορά, τις νέες προκλήσεις σε νομοθετικό επίπεδο, καθώς και τις απαιτήσεις που προκύπτουν από τη ραγδαία ψηφιοποίηση και τη μετάβαση σε πιο βιώσιμες ταχυδρομικές υπηρεσίες.

Στο πλαίσιο αυτό, η ΑΔΑΕ έλαβε υπόψη τις ευρωπαϊκές και διεθνείς εξελίξεις στον τομέα της προστασίας του απορρήτου των ταχυδρομικών υπηρεσιών, διατηρώντας στενή συνεργασία με αρχές και φορείς. Παράλληλα, συμμετείχε σε ελέγχους σε παρόχους ταχυδρομικών υπηρεσιών και ταχυμεταφορών, εστιάζοντας στην εφαρμογή καινοτόμων πρακτικών που ενισχύουν την ασφάλεια των ταχυδρομικών υπηρεσιών.

Η Αρχή συμμετείχε ενεργά στο ευρωπαϊκό έργο DigiGreen Post, το οποίο προωθεί την καινοτομία και τη βιώσιμη ανάπτυξη στον ταχυδρομικό τομέα, ενσωματώνοντας τις σχετικές κατευθύνσεις στις προτεινόμενες τροποποιήσεις του Κανονισμού. Επίσης, εκπρόσωποί της Αρχής έλαβαν μέρος στο Forum της Παγκόσμιας Ταχυδρομικής Ένωσης (UPU), καθώς και σε εργαστήρια της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, συμβάλλοντας στη διαμόρφωση πολιτικών και κανονιστικών πλαισίων που διασφαλίζουν το απόρρητο και την εύρυθμη λειτουργία των ταχυδρομικών υπηρεσιών.

Το κείμενο του Κανονισμού θα δοθεί το έτος 2025 σε δημόσια διαβούλευση και θα αποτελέσει αντικείμενο σχολιασμού και υποβολής προτάσεων από τους παρόχους ταχυδρομικών υπηρεσιών. Στόχος είναι η διαμόρφωση ενός σύγχρονου, συνεκτικού και αποτελεσματικού ρυθμιστικού πλαισίου, το οποίο θα ανταποκρίνεται στις εξελισσόμενες ανάγκες του τομέα και θα διασφαλίζει την προστασία του απορρήτου των ταχυδρομικών υπηρεσιών.

17. Συμμετοχή της ΑΔΑΕ σε συνέδρια

17.1 Συμμετοχή της ΑΔΑΕ στο 10ο Διεθνές Συνέδριο για το Δίκαιο Τεχνολογίας & Επικοινωνίας

Στελέχη της ΑΔΑΕ παρακολούθησαν το «10ο Διεθνές Συνέδριο για το Δίκαιο Τεχνολογίας & Επικοινωνίας», που διοργάνωσε η Νομική Βιβλιοθήκη και το Επιστημονικό Περιοδικό Δίκαιο Τεχνολογίας & Επικοινωνία (ΔΙΤΕ), στις 13 Μαρτίου 2024. Στο συνέδριο που είχε ως τίτλο «Cutting Edge Issues in Communications, Information and Technology» συζητήθηκαν από διακεκριμένους ακαδημαϊκούς, δημοσιογράφους, ειδικούς επιστήμονες και εκπροσώπους φορέων, από την Ελλάδα και το εξωτερικό, οι συνεχείς εξελίξεις στο χώρο της ψηφιακής εποχής και της ιδιωτικότητας, καθώς και το πώς οι νέες τεχνολογίες επηρεάζουν, διαμορφώνουν και μετεξελίσσουν τη διοίκηση, την επικοινωνία, την ενημέρωση σε όλα τα επίπεδα και σε κάθε πτυχή τους.

17.2 Συμμετοχή της ΑΔΑΕ στο Διεθνές Συνέδριο του International Bar Association

Στέλεχος της ΑΔΑΕ παρακολούθησε τις εργασίες του συνεδρίου που οργάνωσε το International Bar Association στις Βρυξέλλες στις 22-23 Απριλίου 2024 με θέμα «Communications and Competition Law», όπου έγκριτοι νομικοί επιστήμονες, μέλη τα Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης εξέτασαν επίκαιρα ζητήματα σχετικά με τις τηλεπικοινωνίες και τον ανταγωνισμό, τα νέα ευρωπαϊκά νομοθετικά εργαλεία, όπως η DSA και η DMA Οδηγίες και την επίδρασή τους στο τηλεπικοινωνιακό οικοσύστημα, καθώς και τη θέση των εποπτικών αρχών σχετικά με τις νέες αυτές εξελίξεις.

17.3 Συμμετοχή της ΑΔΑΕ στο 3ο Συνέδριο InfoLaw2024

Στελέχη της ΑΔΑΕ, παρακολούθησαν το «3ο Συνέδριο InfoLaw2024» της ELSA Greece σε συνεργασία με το Lawspot, που διεξήχθη στις 28 Μαρτίου 2024 στο Αμφιθέατρο «Μιλτιάδης Έβερτ» της Τεχνόπολης του Δήμου Αθηναίων με τίτλο «Ρυθμίζοντας την Ψηφιακή Καινοτομία: Τεχνητή Νοημοσύνη, Κυβερνοασφάλεια και Πλατφόρμες». Το συνέδριο παρείχε μία ολοκληρωμένη εικόνα των

νομικών ζητημάτων που προκύπτουν από την άνοδο και την αλληλεπίδραση της τεχνητής νοημοσύνης, της κυβερνοασφάλειας και των online πλατφορμών, καθώς και την επίδραση των ρυθμιστικών επιλογών σε νομικό και κοινωνικό επίπεδο.

17.4 Συμμετοχή της ΑΔΑΕ στο Συνέδριο DPO & ICT Security World for Public Sector

Στέλεχος της ΑΔΑΕ συμμετείχε στο Συνέδριο « DPO & ICT Security World for Public Sector» που διεξήχθη 6 -7 Νοεμβρίου 2024 στο Ξενοδοχείο Divani Caravel με κύρια αντικείμενα τις πολιτικές και λειτουργικές στρατηγικές έργων ψηφιακής διακυβέρνησης, την επίδραση της τεχνητής νοημοσύνης σε κομβικούς τομείς όπως η δικαιοσύνη, η οικονομία, η φορολογία, η γεωργία, οι μεταφορές κ.ά., ο σχεδιασμός και υλοποίηση σύνθετων έργων ψηφιακών υπηρεσιών και ψηφιακής ασφάλειας στη Δημόσια Διοίκηση, η ψηφιακή ασφάλεια του περιβάλλοντος cloud και data centers κάτω από την Τεχνητή Νοημοσύνη, οι στρατηγικές κινήσεις και τα επόμενα βήματα της Ψηφιακής Διακυβέρνησης μέσα από το πρίσμα της τεχνητής νοημοσύνης και οι παρουσιάσεις μελετών για τις προοπτικές της τεχνητής νοημοσύνης στην Ελλάδα και τη συμβολή της στον μετασχηματισμό του κράτους.

17.5 Συμμετοχή της ΑΔΑΕ στο 14ο Infocom Security

Στελέχη της ΑΔΑΕ συμμετείχαν στο 14ο Infocom Security, το οποίο διεξήχθη στις 10 – 11 Απριλίου 2024, στην Αθήνα και στόχο να αναδείξει όλες τις κρίσιμες πτυχές του σύγχρονου υβριδικού κόσμου, όπως αυτός έχει διαμορφωθεί τα τελευταία χρόνια, να αναλύσει τις σημαντικές τάσεις που καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε στη διαχείριση της ασφάλειας και να παρουσιάσει τις βέλτιστες πρακτικές, τις ολοκληρωμένες λύσεις, τις καινοτόμες υπηρεσίες και τις νέες κανονιστικές οδηγίες για την ενίσχυση της άμυνας των οργανισμών έναντι των αναδυόμενων εξελιγμένων απειλών.

17.6 Συμμετοχή της ΑΔΑΕ στο Οικονομικό Φόρουμ των Δελφών

Στέλεχος της ΑΔΑΕ παρακολούθησε την Ετήσια Συνάντηση του Οικονομικού Φόρουμ των Δελφών πραγματοποιήθηκε στις 10-13 Απριλίου 2024 στην πόλη των Δελφών. Στο φόρουμ πραγματοποιήθηκαν έντονοι και δυναμικοί συζητήσεις για την κατάσταση και το μέλλον των κοινωνιών μας και συζητήθηκαν ζητήματα που αφορούν στην πολιτική, τις επιχειρήσεις, τη διπλωματία και την κοινωνία των πολιτών.

17.7 Συμμετοχή της ΑΔΑΕ στο 1ο Secure Digital Governance 2024

Στέλεχος της ΑΔΑΕ παρακολούθησε το 1ο Secure Digital Governance 2024, που διεξήχθη στις 27 Νοεμβρίου 2024 στο συνεδριακό χώρο της Εθνικής Ασφαλιστικής, με θέμα την ασφαλή Ψηφιακή Διακυβέρνηση, την απόκριση του Κράτους στις κυβερνοαπειλές και τις απαιτήσεις για διαρκή ανθεκτικότητα για την παροχή αδιάλειπτα ασφαλών και σύγχρονων υπηρεσιών διαθέσιμες σε όλους.

17.8 Συμμετοχή της ΑΔΑΕ το 26ο Συνέδριο InfoCom World 2024 «Digital Greece: Time for a Leap!»

Στέλεχος της ΑΔΑΕ παρακολούθησε το 26ο Συνέδριο InfoCom World 2024 «Digital Greece: Time for a Leap!», που διεξήχθη στις 12 Νοεμβρίου 2024. Το συνέδριο επικεντρώθηκε στη δυναμική ανάπτυξη της χώρας μέσω της υιοθέτησης και αξιοποίησης των νέων τεχνολογιών, των προκλήσεων και των ευκαιριών που προκύπτουν και των βημάτων που πρέπει να γίνουν από τους stakeholders της αγοράς, για να υλοποιηθεί το «ψηφιακό άλμα». Οι θεματικές ενότητες του συνεδρίου κάλυψαν καίρια ζητήματα όπως: τα ιδιωτικά δίκτυα, η τεχνητή νοημοσύνη, τα data centers, το e-government, τα smart cities και τα ψηφιακά έργα, με έμφαση στην πρακτική εφαρμογή και τα οφέλη των νέων τεχνολογιών.

17.9 Συμμετοχή της ΑΔΑΕ στο Digital World Summit Greece - Shaping the future of AI

Στελέχη της ΑΔΑΕ παρακολούθησαν το Digital World Summit Greece - Shaping the future of AI, που διεξήχθη στις 28 Μαΐου 2024, στο Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, το οποίο επικεντρώθηκε στην αντιμετώπιση των προκλήσεων που περιλαμβάνει η Τεχνητή Νοημοσύνη με έμφαση τη συνεχή παρακολούθηση και τη διαφάνεια.

17.10 Συμμετοχή της ΑΔΑΕ στο 26ο Συνέδριο Greek ICT Forum - Digitalizing the Future

Στελέχη της ΑΔΑΕ συμμετείχαν στο 26ο Συνέδριο Greek ICT Forum - Digitalizing the Future, που διεξήχθη 6-7 Μαρτίου, στο Ζάππειο Μέγαρο. Στο συνέδριο ανταλλάχθηκαν απόψεις σε επιστημονικό επίπεδο πάνω σε καίρια θέματα ψηφιακών τεχνολογιών και ανάδειξης των εφαρμογών τους στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, ενώ παρουσιάστηκαν σημαντικές υλοποιήσεις και ψηφιακές υπηρεσίες.

18. Συμμετοχή του προσωπικού της ΑΔΑΕ σε προγράμματα επιμόρφωσης

18.1 Συμμετοχή της ΑΔΑΕ σε δύο διαδικτυακά σεμινάρια που οργάνωσε η ERA (Academy of European Law)

Στελέχη της ΑΔΑΕ παρακολούθησαν το διαδικτυακό σεμινάριο που οργάνωσε η ERA στις 24-25 Ιουνίου 2024 με τίτλο «Data protection and Law Enforcement Directive», καθώς και το σεμινάριο που οργάνωσε η ERA στις 17-18 Οκτωβρίου 2024 με τίτλο «Recent Case Law of CJEU and ECtHR on Privacy and Data Protection».

18.2 Συμμετοχή της ΑΔΑΕ στο Δίκτυο Καινοτομίας

Η ΑΔΑΕ συμμετείχε στο Εργαστήριο Καινοτομίας που διοργάνωσε το Υπουργείο Εσωτερικών στις 11-12 Ιουλίου 2024 στο ΕΚΔΔΑ, στο πλαίσιο του Δικτύου Καινοτομίας, με στόχο τη διαμόρφωση οδηγιών για την ενσωμάτωση του Οδηγού Καινοτομίας στον τρόπο εργασίας των προϊσταμένων και την ενίσχυση της παραγωγικότητας καινοτομίας στον δημόσιο τομέα, σύμφωνα με το ν. 5027/2023. Το εργαστήριο επικεντρώθηκε στην εφαρμογή του μεθοδολογικού πλαισίου για τον σχεδιασμό προτάσεων καινοτομίας, στην ανάπτυξη δεξιοτήτων στελεχών στη χρήση σύγχρονων εργαλείων, στη διαδικασία υποβολής και ένταξης καινοτόμων προτάσεων στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Καινοτομία, καθώς και στην αναζήτηση βέλτιστων πρακτικών για την υιοθέτηση και διάδοση της καινοτομίας στους δημόσιους φορείς. Τα πορίσματα του εργαστηρίου θα υποστηρίξουν τη διαμόρφωση του Εγχειριδίου υιοθέτησης του Οδηγού Καινοτομίας, ενισχύοντας την καινοτομία στον δημόσιο τομέα και τη στρατηγική ανάπτυξης του Εθνικού Συστήματος Διακυβέρνησης Καινοτομίας (Ε.Σ.Δ.Κ.).

19. Η διαδικτυακή πύλη της ΑΔΑΕ

Ο ιστότοπος της ΑΔΑΕ

Στις αρχές του 2024 μπήκε σε παραγωγική λειτουργία ο νέος ιστότοπος της ΑΔΑΕ (<https://adae.gov.gr>), ο οποίος δημιουργήθηκε με στόχο την ύπαρξη και συντήρηση ενός λειτουργικού και ασφαλούς μέσου διαδικτυακής προβολής της Αρχής, το οποίο θα προσφέρει στον επισκέπτη εύκολη και κατανοητή πλοήγηση σε ένα περιβάλλον με όμορφο σχεδιασμό.

Κατά το σχεδιασμό λήφθηκαν όλα τα απαραίτητα μέτρα ώστε ο ιστότοπος να είναι συμβατός με όλες τις κινητές συσκευές (responsive design) διευκολύνοντας την επίσκεψη και την πλοήγηση σε αυτόν.

Ο νέος ιστότοπος διασυνδέεται με το νέο σύστημα υποβολής αιτημάτων πολιτών και Φορέων μέσω του οποίου θα παρέχονται εφεξής οι ηλεκτρονικές υπηρεσίες της Αρχής:

- Καταγγελίες πολιτών και Φορέων.
- Ερωτήματα πολιτών και Φορέων.
- Κοινοποίηση περιστατικού παραβίασης προσωπικών δεδομένων από παρόχους ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

Πλέον τα αιτήματα των πολιτών και των φορέων, πρωτοκολλώνται αυτόματα και διαβιβάζονται από το σύστημα στις αρμόδιες οργανικές μονάδες της Αρχής για ενέργειες.

Επιπλέον, το νέο σύστημα υποβολής αιτημάτων πολιτών και φορέων λειτουργεί ως αποθετήριο αιτημάτων, μέσω του οποίου ο χρήστης (πολίτης ή φορέας) μπορεί να:

- δει όλα τα αιτήματα που έχει καταθέσει μέσω του συστήματος στην Αρχή,
- υποβάλει συμπληρωματικά στοιχεία σε κάποιο αίτημά του,
- παραλάβει την απάντηση της Αρχής στο αίτημά του.

Στο πλαίσιο της παραγωγικής λειτουργίας των ανωτέρω δύο νέων πληροφοριακών συστημάτων, η Αρχή εξετάζει επιπλέον τρόπους βελτίωσης της εξυπηρέτησης των πολιτών και των συνεργαζόμενων φορέων, αλλά και τροποποίησης των εσωτερικών της διαδικασιών με σκοπό τη μείωση της γραφειοκρατίας και την επιτάχυνση των παρεχόμενων υπηρεσιών της.

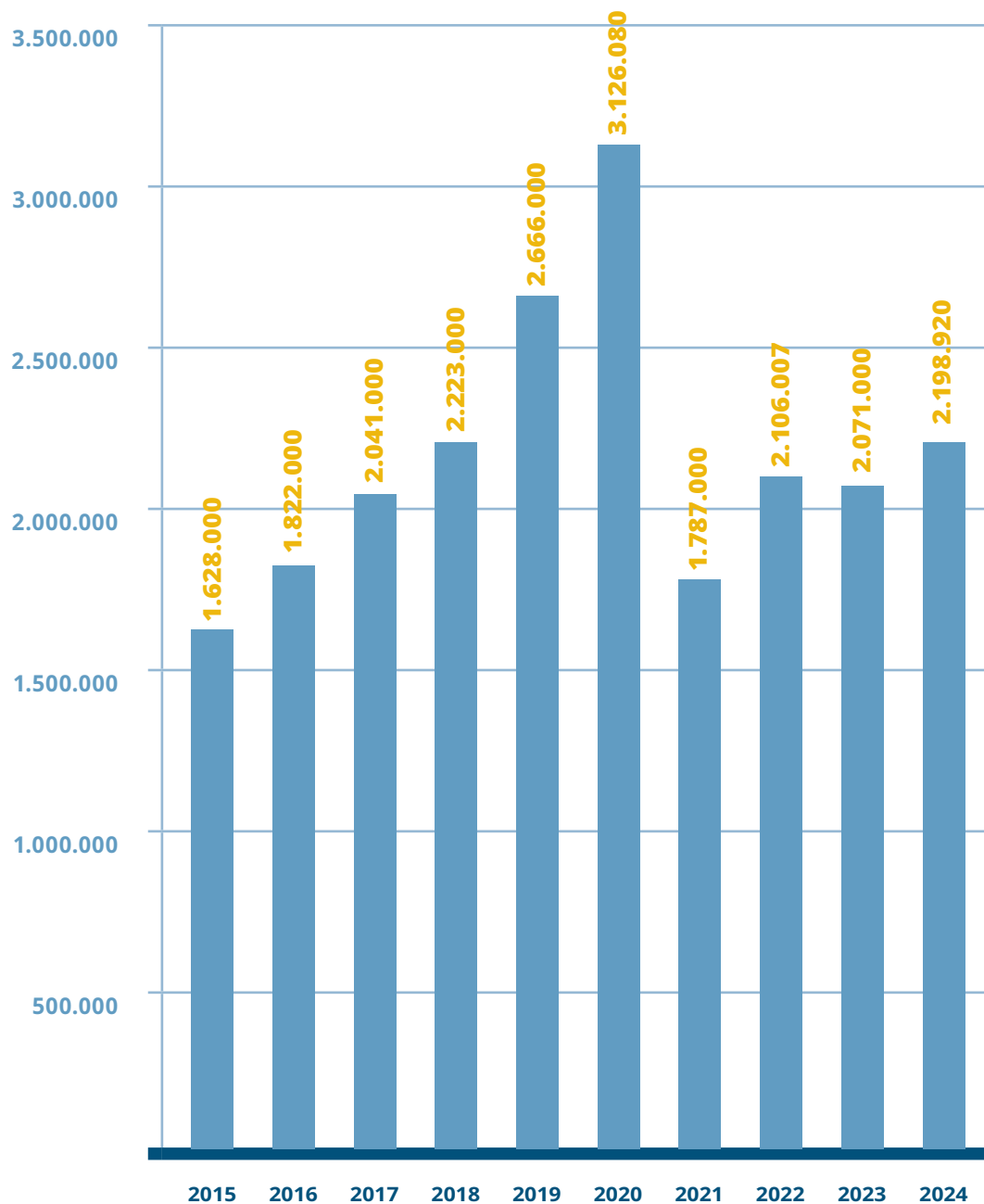

20. Προϋπολογισμός της ΑΔΑΕ

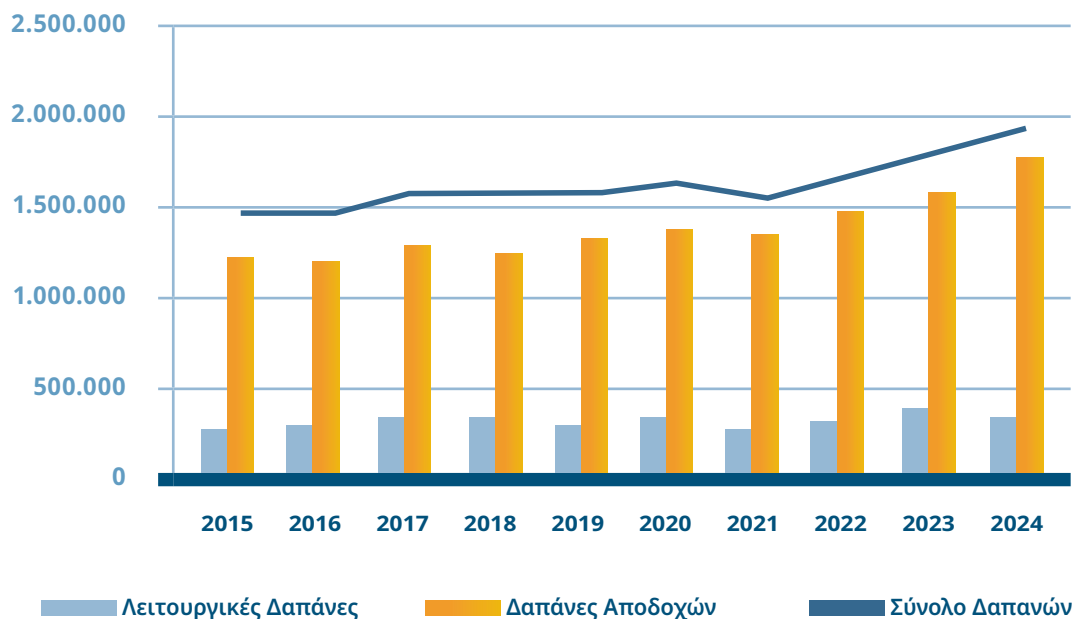
Η ΑΔΑΕ, ως Ανεξάρτητη Διοικητική Αρχή, καταρτίζει δικό της προϋπολογισμό και οι αναγκαίες για τη λειτουργία της πιστώσεις εγγράφονται υπό τον ίδιο φορέα στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Ο προϋπολογισμός της Αρχής καταρτίζεται με ευθύνη του Προέδρου της και υποβάλλεται απευθείας στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους. Η ευθύνη εκτέλεσης του προϋπολογισμού της ΑΔΑΕ ανήκει αποκλειστικά σε αυτήν, στο πλαίσιο της πλήρους αυτοτελείας της, και διατάκτης των δαπανών είναι ο Πρόεδρος της.

Κατά το οικονομικό έτος 2024 ο συνολικός προϋπολογισμός της ΑΔΑΕ διαμορφώθηκε στο ποσό των 2.198.920 ευρώ έναντι 2.157.000 ευρώ αρχικά ψηφισμένου προϋπολογισμού έτους. Οι συνολικές ετήσιες δαπάνες ανήλθαν σε 2.145.301 ευρώ, έναντι 1.976.141 ευρώ κατά το έτος 2023. Οι διαθέσιμες πιστώσεις για τις λειτουργικές δαπάνες ανήλθαν στα 395.920 ευρώ εκ των οποίων δαπανήθηκαν 363.559,95 ευρώ. Επίσης, οι πιστώσεις για μισθοδοτικές δαπάνες ενισχύθηκαν εκτάκτως κατά 43.000 ευρώ, από το ειδικό αποθεματικό του Υπουργείου Οικονομικών, κατόπιν σχετικού αιτήματος της ΑΔΑΕ και διαμορφώθηκαν στο ποσό των 1.803.000 ευρώ έναντι 1.760.000 ευρώ ψηφισμένου αρχικού προϋπολογισμού έτους για την εν λόγω μείζονα κατηγορία. Επισημαίνεται ότι για μισθοδοσία δαπανήθηκαν 1.781.740,99 ευρώ κατά το οικονομικό έτος 2024.

Διάγραμμα 16 Προϋπολογισμός της ΑΔΑΕ 2015-2024

Διάγραμμα 17 Δαπάνες της ΑΔΑΕ 2015-2024

Έτος	Λειτουργικές Δαπάνες	Δαπάνες Αποδοχών	Σύνολο Δαπανών
2015	273.215,30	1.220.164,38	1.495.619,17
2016	277.423,38	1.208.296,99	1.485.720,37
2017	345.638,11	1.287.666,86	1.633.304,97
2018	358.968,69	1.251.832,49	1.610.801,18
2019	280.389,59	1.325.521,74	1.605.911,33
2020	342.445,74	1.365.815,20	1.708.260,94
2021	265.271,58	1.359.575,36	1.624.846,94
2022	333.883,59	1.466.872,44	1.800.756,03
2023	391.633,01	1.584.508,53	1.976.141,54
2024	363.559,95	1.781.740,99	2.145.300,94

Νομοθετικές προτάσεις της ΑΔΑΕ

1. Νομοθετικές προτάσεις της ΑΔΑΕ

Παρακάτω παρουσιάζονται οι νομοθετικές προτάσεις, οι οποίες έχουν υποβληθεί από την ΑΔΑΕ για την ενίσχυση του θεσμικού πλαισίου προστασίας των επικοινωνιών.

Παρατηρείται προκαταρκτικά ότι το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει την ΑΔΑΕ (πρόκειται βασικά για τον Ν. 3115/2003) είναι απαρχαιωμένο, και υπήρξε εξ αρχής ελλιπές κανονιστικά σε πολλά σημεία, ασαφές και μη άρτιο νομοτεχνικά. Οι ελλείψεις αυτές κατέστησαν εντονότερες με την πάροδο των 21 και πλέον ετών έκτοτε, λαμβανομένων υπόψη των ραγδαίων τεχνολογικών εξελίξεων στους τομείς των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και της μεγάλης ανάπτυξης των τεχνικών παρακολούθησης από κρατικές υπηρεσίες. Κατά τη χρονική αυτή περίοδο υπήρξαν επίσης και σημαντικές μεταβολές στο νομικό καθεστώς που διέπει την προστασία των προσωπικών δεδομένων και τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες (κυρίως στο ενωσιακό δίκαιο). Τα προαναφερθέντα έχουν καταστήσει εμφανή την ανάγκη σημαντικών τροποποιήσεων στο σχετικό με την ΑΔΑΕ νομικό κανονιστικό πλαίσιο. Ένα σημαντικό έργο στο οποίο θα πρέπει να εγκύψει η Αρχή, δια των αρμοδίων οργάνων της, είναι η σύνταξη και υποβολή στην Πολιτεία ενός συνολικού σχεδίου τροποποίησης των βασικών νομοθετικών κειμένων που διέπουν την ΑΔΑΕ.

2. Ανάλυση των νομοθετικών προτάσεων της ΑΔΑΕ

2.1. Άσκηση ελέγχου από το προσωπικό της ΑΔΑΕ και διεύρυνση του ελέγχου και στα στοιχεία επικοινωνίας. β. Έλεγχος καταγγελιών για παραβίαση του απορρήτου των επικοινωνιών. γ. Δυνατότητα κατάσχεσης των μέσων παραβίασης του απορρήτου των επικοινωνιών. δ. Πολιτική λειτουργίας και ασφάλειας δικτύου της ΑΔΑΕ

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις αφορούν τις περιπτώσεις α', δ' και ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 6 του Ν. 3115/2003, καθώς και προσθήκη περίπτωσης ιδ':

α) Διευρύνεται ο έλεγχος της ΑΔΑΕ, όχι μόνο στις τράπεζες δεδομένων, αλλά και στα στοιχεία επικοινωνίας.

Προτείνεται ακόμη, η διενέργεια ελέγχων να γίνεται όχι μόνο από μέλος ή μέλη της ΑΔΑΕ, αλλά και από ειδικώς προς τούτο ορισθέντα μέλη του προσωπικού της, προκειμένου η ΑΔΑΕ να αντεπεξέλθει στο εύρος των ελέγχων που είναι επιφορτισμένη να διενεργεί.

β) Αναδιατυπώνεται η διάταξη του άρθρου 6 §. 1δ) του Ν. 3115/2003.

γ) Η παράγραφος 1ε του άρθρου 6 του Ν. 3115/2003 πρέπει να αποσαφηνισθεί ότι έχει την έννοια ότι η ΑΔΑΕ έχει την αρμοδιότητα να εξετάζει γενικώς

τα ζητήματα τα σχετιζόμενα με την νομοθεσία της άρσης του απορρήτου των επικοινωνιών.

δ) Κρίνεται ότι πρέπει να υφίσταται και να εφαρμόζεται Πολιτική Ασφάλειας για το εσωτερικό δίκτυο της Αρχής.

Προτεινόμενη ρύθμιση

Οι περιπτώσεις α', δ' και ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 6 του Ν. 3115/2003, αντικαθίστανται ως εξής και προστίθεται περίπτωση ιδ':

«α) Διενεργεί, αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν καταγγελίας, τακτικούς και έκτακτους ελέγχους, σε εγκαταστάσεις, τεχνικό εξοπλισμό, αρχεία, τράπεζες δεδομένων, δεδομένα επικοινωνίας και έγγραφα της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών (ΕΥΠ), άλλων δημόσιων υπηρεσιών, οργανισμών, επιχειρήσεων του ευρύτερου δημόσιου τομέα, καθώς και ιδιωτικών επιχειρήσεων που ασχολούνται με ταχυδρομικές, τηλεπικοινωνιακές ή άλλες υπηρεσίες σχετικές με την ανταπόκριση και την επικοινωνία. Τον έλεγχο διενεργούν τουλάχιστον ένα μέλος της ΑΔΑΕ και μέλη του προσωπικού της, τα οποία ορίζονται με απόφαση της Αρχής ύστερα από εισήγηση του Προέδρου. Κατά τον έλεγχο αρχείων που τηρούνται για λόγους εθνικής ασφάλειας παρίσταται αυτοπροσώπως ο Πρόεδρος.

δ) Δύναται να προβαίνει στην κατάσχεση μέσων και στοιχείων ή δεδομένων παραβίασης του απορρήτου και ορίζεται η ίδια μεσεγγυούχος αυτών μέχρι να αποφανθούν τα αρμόδια δικαστήρια. Προβαίνει, κατόπιν δικαστικής απόφασης, εφόσον υφίσταται εκκρεμής ποινική διαδικασία, στην καταστροφή πληροφοριών ή στοιχείων ή δεδομένων, τα οποία αποκτήθηκαν με παράνομη παραβίαση του απορρήτου των επικοινωνιών.

ε) Εξετάζει κάθε περίπτωση παραβίασης των διατάξεων περί άρσεως απορρήτου των επικοινωνιών, καθώς και καταγγελίες σχετικές με την προστασία των δικαιωμάτων των αιτούντων.

ιδ) Εκδίδει την Πολιτική Λειτουργίας και Ασφάλειας του δικτύου της.»

2.2. Διατύπωση γνώμης της ΑΔΑΕ για την έκδοση του κανονισμού γενικών αδειών

Προβλέπεται η διατύπωση γνώμης της ΑΔΑΕ κατά την έκδοση του Κανονισμού της § 5 του άρθρου 120 του Ν. 4727/2020 (ΦΕΚ 184 Α'/23.09.2020), όποτε αυτός αφορά θέματα προστασίας του απορρήτου των επικοινωνιών.

Προτεινόμενη ρύθμιση

Στο τέλος της παραγράφου 5 του άρθρου 120 του Ν. 4727/2020 (ΦΕΚ Α'184/23.09.2020) προστίθεται το εξής εδάφιο:

«Όταν ο Κανονισμός αφορά στην προστασία του απορρήτου των επικοινωνιών, εκδίδεται μετά από γνώμη της Αρχής Διασφάλισης Απορρήτου Επικοινωνιών (ΑΔΑΕ)».

2.3. Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αντιπρόεδρο της ΑΔΑΕ

Με απόφαση της Ολομέλειας της ΑΔΑΕ, ύστερα από εισήγηση του Προέδρου, θα μπορούν να ανατίθενται αρμοδιότητές του στον Αντιπρόεδρο της ΑΔΑΕ. Η προσθήκη στον νόμο γίνεται προκειμένου να καταστεί αποτελεσματικότερη η λειτουργία της ΑΔΑΕ.

Προτεινόμενη ρύθμιση

Η παράγραφος 4 του άρθρου 7 του Ν. 3115/2003 αντικαθίσταται ως εξής:

«4) Τα μέλη της ΑΔΑΕ κατά την άσκηση των καθηκόντων τους ενεργούν συλλογικά. Στον Πρόεδρο ανατίθενται καθήκοντα συντονισμού και διοίκησης των υπηρεσιών της ΑΔΑΕ, καθώς και παρακολούθησης της εκτέλεσης των αποφάσεων, πορισμάτων και οποιωνδήποτε άλλων πράξεων της ΑΔΑΕ. Με απόφαση της ΑΔΑΕ μπορούν να ανατίθενται, στα μέλη ή στο προσωπικό της, συγκεκριμένα καθήκοντα, μεταξύ των οποίων καθήκοντα διοίκησης ή διαχείρισης. Ο Πρόεδρος με απόφασή του που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως μπορεί να εξουσιοδοτεί μέλη ή άλλα όργανά της να υπογράφουν «με εντολή Προέδρου» έγγραφα ή άλλες πράξεις της ΑΔΑΕ. Η ΑΔΑΕ εκπροσωπείται έναντι τρίτων δικαστικώς και εξωδίκως από τον Πρόεδρό της και όταν αυτός κωλύεται από τον Αντιπρόεδρο. Η ΑΔΑΕ δύναται να αναθέτει την εκπροσώπηση για συγκεκριμένη πράξη ή ενέργεια ή κατηγορία πράξεων ή ενεργειών σε άλλο μέλος της. Με απόφαση της ΑΔΑΕ, ύστερα από εισήγηση του Προέδρου, μπορούν να ανατίθενται αρμοδιότητές του στον Αντιπρόεδρο.».

2.4. Οικονομική ευελιξία – Πόροι της ΑΔΑΕ

Προτείνεται να προστεθεί άρθρο 7^Α στον ιδρυτικό νόμο της ΑΔΑΕ, ούτως ώστε η Αρχή να αποκτήσει τη δέουσα οικονομική αυτοτέλεια, ώστε να επιτελεί αποτελεσματικότερα το έργο της. Αυτό δικαιολογείται από το γεγονός ότι η ΑΔΑΕ αποτελεί συνταγματικά κατοχυρωμένη ανεξάρτητη αρχή, σύμφωνα με το άρθρο 19 του Συντάγματος, και άρα πρέπει να απολαύει της μέγιστης δυνατής οικονομικής αυτοτέλειας, προκειμένου να αντεπεξέρχεται στις αυξημένες υποχρεώσεις που πηγάζουν από τις αρμοδιότητές της. Ως γνωστόν, η ΑΔΑΕ είναι επιφορτισμένη με ελεγκτική και κυρωτική αρμοδιότητα και πρέπει επομένως να ασκεί τα καθήκοντά της όσο το δυνατόν ταχύτερα, πιο άμεσα και αποτελεσματικά, χωρίς προσκόμματα και καθυστερήσεις που συνεπάγεται η έλλειψη οικονομικής αυτοτέλειάς της και η υπαγωγή της στις διαδικασίες του δημόσιου λογιστικού. Με τον τρόπο αυτόν και η επιβάρυνση του κρατικού προϋπολο-

γισμού θα μειωθεί σταδιακά, και η Αρχή θα αποκτήσει τα αναγκαία οικονομικά μέσα για την πραγμάτωση της αποστολής της.

Προτεινόμενη ρύθμιση

Μετά το άρθρο 7 του Ν. 3115/2003, προστίθεται άρθρο 7^Α ως εξής:

«Άρθρο 7^Α

Πόροι της Αρχής

1. Πόρους της ΑΔΑΕ αποτελούν: α) οι αναγκαίες πιστώσεις για τη λειτουργία της που εγγράφονται στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Δικαιοσύνης, β) λοιπές πιστώσεις από τον κρατικό προϋπολογισμό ή το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων, γ) πόροι ή έσοδα από ημεδαπά ή διεθνή προγράμματα ή προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και κονδύλια από το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς και δ) κάθε άλλος πόρος που περιέχεται στην ΑΔΑΕ βάσει ειδικής ή γενικής διάταξης της κείμενης νομοθεσίας. Η ΑΔΑΕ μπορεί να τηρεί σχετικό τραπεζικό λογαριασμό.
2. Ποσοστό 20 % από τα διοικητικά τέλη του άρθρου 124 του Ν. 4727/2020 που επιβάλλονται στους παρόχους ηλεκτρονικών επικοινωνιών, καθώς και από τα διοικητικά τέλη της παραγράφου 2 του άρθρου 11 του Ν. 4053/2012 που επιβάλλονται στους παρόχους ταχυδρομικών υπηρεσιών περιέρχεται ετησίως στην ΑΔΑΕ. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, καθορίζεται η διαδικασία περιέλευσης του ανωτέρω ποσοστού στην ΑΔΑΕ, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου. Προς τούτο, η ΑΔΑΕ συντάσσει πλήρη, αναλυτική και ειδικώς αιτιολογημένη μελέτη, στην οποία αναλύει το κόστος που υφίσταται για την πιστοποίηση και τον έλεγχο των πολιτικών ασφάλειας των επιχειρήσεων που υπάγονται στην αρμοδιότητά της, ανάλογα με τον αριθμό των συνδρομητών τους, τον κύκλο των εργασιών, καθώς και με τις επιμέρους εγκαταστάσεις τους, την οποία αποστέλλει προς τους αρμόδιους Υπουργούς Οικονομικών και Δικαιοσύνης.
3. Οι πόροι και τα έσοδα της Αρχής που προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος μπορούν να διατίθενται ιδίως για την κάλυψη δαπανών σχετικά με:
 - α) την αγορά υλικού και λογισμικού για τη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών,
 - β) την ενημέρωση και την ευαισθητοποίηση του κοινού και των παρόχων ηλεκτρονικών επικοινωνιών σε θέματα κανονιστικού πλαισίου και τεχνολογικών εξελίξεων,
 - γ) την εκπαίδευση και την πιστοποίηση του προσωπικού της,
 - δ) τη συμμετοχή της ΑΔΑΕ σε διεθνή συνέδρια και οργανώσεις σχετικά με το αντικείμενό της,

ε) τη διοικητική λειτουργία της ΑΔΑΕ και

στ) άλλες ανάγκες που προκύπτουν κατά την εκτέλεση του έργου της.

4. Κάθε τρία (3) έτη μετά την έναρξη ισχύος της διάταξης του παρόντος άρθρου και εφόσον η ΑΔΑΕ έχει αποθεματικό από την κάλυψη των δαπανών της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου, οι πλεονάζουσες πιστώσεις αποτελούν έσοδα του κρατικού προϋπολογισμού, στον οποίο και μεταφέρονται. Η μεταφορά λαμβάνει χώρα μετά την έκδοση διαπιστωτικής απόφασης των Υπουργών Δικαιοσύνης και Οικονομικών, ύστερα από σχετική απόφαση της Ολομέλειας της Αρχής.

3. Άλλες προτάσεις της ΑΔΑΕ

Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 11 § 3 του νόμου 3674/2008, υπόκεινται σε προσφυγή ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών μόνο οι αποφάσεις της ΑΔΑΕ, με τις οποίες επιβάλλονται οι προβλεπόμενες από την §1 του ίδιου άρθρου κυρώσεις, δηλ. μόνον οι κυρώσεις οι οποίες επιβάλλονται σε παρόχους υπηρεσιών τηλεφωνίας για τις παραβιάσεις των υποχρεώσεών τους. Αντιθέτως, οι αποφάσεις της ΑΔΑΕ, με τις οποίες επιβάλλονται αντίστοιχες κυρώσεις σε παρόχους ταχυδρομικών υπηρεσιών, μπορούν να προσβληθούν με αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 6 §4 του νόμου 3115/2003. Πλην όμως, κρίνεται σκόπιμο να ενοποιηθεί η εν λόγω ρύθμιση, λόγω της σοβαρότητας του ζητήματος, έτσι ώστε άπασες οι αποφάσεις της ΑΔΑΕ, με τις οποίες επιβάλλονται κυρώσεις, να μπορούν να προσβληθούν με αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας.

3.1. Αρμοδιότητα επί εσωτερικών δικτύων σε οργανισμούς, υπηρεσίες και επιχειρήσεις, οι οποίες διαθέτουν δίκτυα επικοινωνιών

Σχετικά με τους φορείς, επί των οποίων η ΑΔΑΕ έχει αρμοδιότητα ελέγχου, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 6 § 1 εδ. α', εκτός από τους εν λόγω φορείς, υπάρχουν, όπως είναι γνωστό, οργανισμοί, υπηρεσίες και επιχειρήσεις, που διαθέτουν δίκτυα επικοινωνιών τα οποία προορίζονται καταρχήν για να εξυπηρετούν τις δικές τους ανάγκες, παράλληλα όμως χρησιμοποιούνται από τους εργαζομένους σε αυτές, τους συνεργάτες και τους πελάτες τους και για τις προσωπικές τους επικοινωνίες. Αναφέρονται ενδεικτικά οι περιπτώσεις εκπαιδευτικών ιδρυμάτων (ΑΕΙ, ΤΕΙ), δήμων, επιμελητηρίων, νοσοκομείων, ξενοδοχείων κ.ά. Επειδή δε ένα σημαντικό μέρος των επικοινωνιών που διεξάγονται πραγματοποιείται μέσα από τα προαναφερθέντα ιδιωτικά δίκτυα (ειδικότερα

στις τηλεπικοινωνίες και στο διαδίκτυο), τίθεται το ζήτημα του ελέγχου των εν λόγω φορέων σε ό,τι αφορά στην τήρηση του απορρήτου της επικοινωνίας των υπαλλήλων, των συνεργατών ή των πελατών τους.

Σημειώνεται ότι η σχετική συνταγματική διάταξη (άρθρο 19) ορίζει ότι το απόρρητο των επικοινωνιών είναι απολύτως απαραβίαστο, για τον έλεγχο δε της τήρησης του απορρήτου από κάθε φορέα που εμπλέκεται στην παροχή υπηρεσιών επικοινωνιών συστήθηκε η ΑΔΑΕ.

Όπως προκύπτει από τη διατύπωση του άρθρου 6 § 1α του Ν. 3115/2003 που προαναφέρθηκε, η ΑΔΑΕ δεν έχει αρμοδιότητα να ασκεί έλεγχο στους φορείς αυτούς ως προς την τήρηση του απορρήτου για τις περιπτώσεις που αναφέρθηκαν παραπάνω. Για το λόγο αυτό, η ανωτέρω προταθείσα τροποποίηση της περ. α' της παραγράφου 1 του άρθρου 6 του Ν. 3115/2003 θα δύνατο να εμπεριέχει και σχετική ρύθμιση για τα προαναφερθέντα ιδιωτικά δίκτυα ως εξής:

Προτεινόμενη ρύθμιση

Η περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 6 του Ν. 3115/2003, αντικαθίσταται ως εξής:

«α) Διενεργεί, αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν καταγγελίας, τακτικούς και έκτακτους ελέγχους, σε εγκαταστάσεις, τεχνικό εξοπλισμό, αρχεία, τράπεζες δεδομένων, δεδομένα επικοινωνίας και έγγραφα της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών (ΕΥΠ), άλλων δημόσιων υπηρεσιών, οργανισμών, επιχειρήσεων του ευρύτερου δημόσιου τομέα, καθώς και ιδιωτικών επιχειρήσεων που ασχολούνται με ταχυδρομικές, τηλεπικοινωνιακές ή άλλες υπηρεσίες σχετικές με την ανταπόκριση και την επικοινωνία. Εκτός από τα παραπάνω, διενεργεί, αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν καταγγελίας, τακτικούς και έκτακτους ελέγχους, σε υπηρεσίες, οργανισμούς και επιχειρήσεις που διαθέτουν εσωτερικά δίκτυα (intranet) ή ιδιωτικά τηλεφωνικά κέντρα ή προμηθεύουν εξοπλισμό ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή παρέχουν υπηρεσίες σχετικές με δραστηριότητες ηλεκτρονικών επικοινωνιών στους προαναφερθέντες οργανισμούς και επιχειρήσεις είτε ανήκουν στον δημόσιο είτε στον ιδιωτικό τομέα εν γένει. Η κατοχή οποιασδήποτε άδειας δεν παρεμποδίζει τον έλεγχο. Τον έλεγχο διενεργούν τουλάχιστον ένα μέλος της ΑΔΑΕ και μέλη του προσωπικού της, τα οποία ορίζονται με απόφαση της Αρχής ύστερα από εισήγηση του Προέδρου. Κατά τον έλεγχο αρχείων που τηρούνται για λόγους εθνικής ασφάλειας παρίσταται αυτοπροσώπως ο Πρόεδρος.»

4.
Εξασφάλιση των
αναγκαιών μέσω
της υλοποίησης
του θεσμικού ρόλου
της ΑΔΑΕ

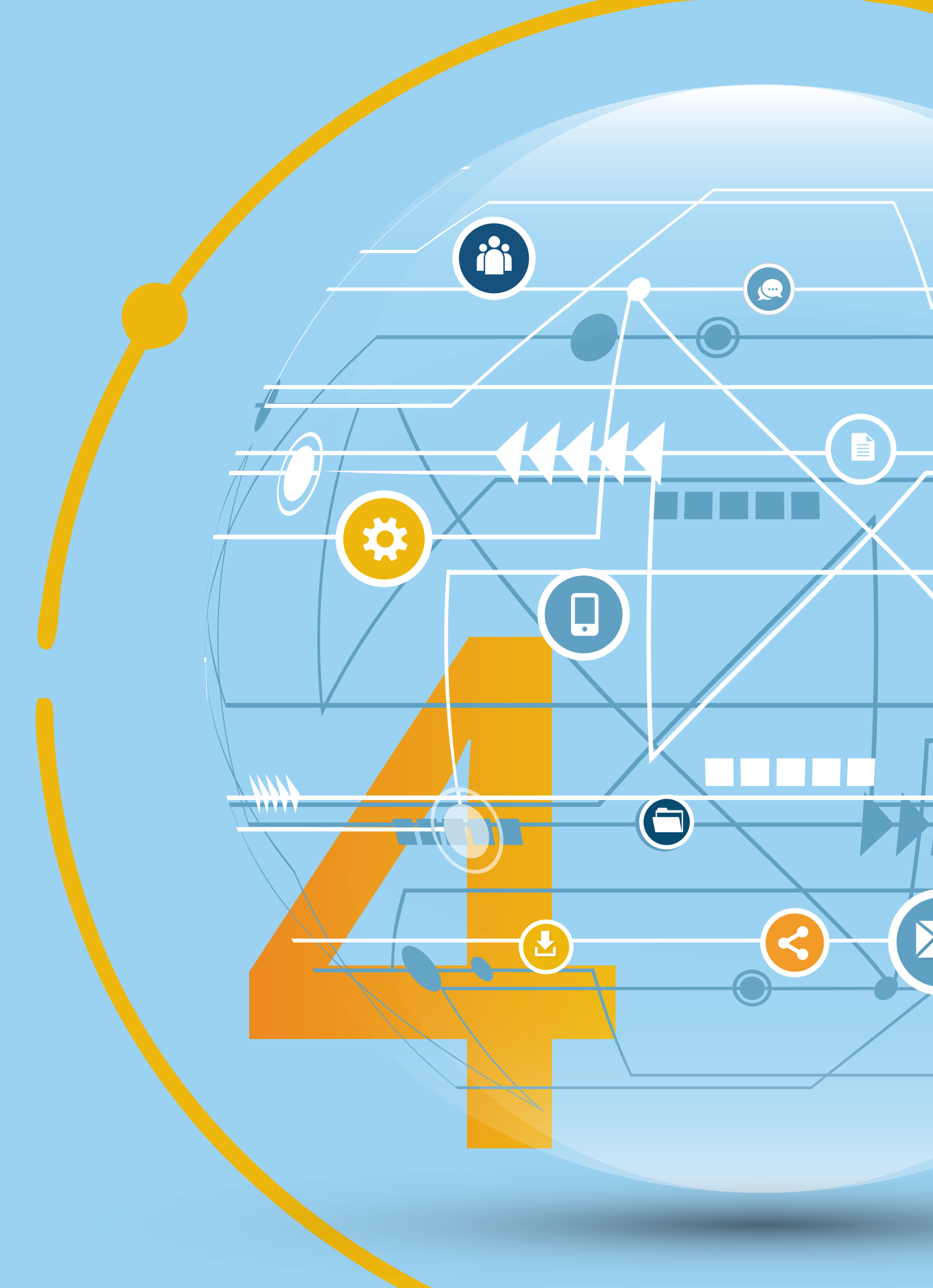
4.1. Προϋπολογισμός

Το 2024, ο προϋπολογισμός της ΑΔΑΕ διαμορφώθηκε στο ποσό των 2.198.920 ευρώ έναντι 2.071.000 ευρώ του προηγούμενου έτους.

Στον πίνακα που ακολουθεί εμφανίζονται αναλυτικά τα εγκεκριμένα ποσά του προϋπολογισμού της Αρχής της τελευταίας δεκαετίας (2015-2024).

Πίνακας 3 Εγκεκριμένοι προϋπολογισμοί της ΑΔΑΕ (2015–2024)

Έτος	Εγκεκριμένος προϋπολογισμός
2015	1.628.000
2016	1.822.000
2017	2.041.000
2018	2.223.000
2019	2.666.000
2020	3.126.080
2021	1.787.000
2022	2.106.007
2023	2.071.000
2024	2.198.920

Προγραμματισμός δράσης για το 2025

Προγραμματισμός δράσης για το 2025

Ο προγραμματισμός δράσης της Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών για το έτος 2025, αποτελεί ένα εργαλείο στρατηγικής καθοδήγησής και διασφάλισης εκπλήρωσης της θεσμικής αποστολής της, αυτήν της διασφάλισης του απορρήτου των επικοινωνιών, ως θεμελιώδες δικαίωμα των πολιτών. Λαμβάνοντας υπόψη της τεχνολογικές εξελίξεις και προκλήσεις καθώς και τις ανάγκες της κοινωνίας, η ΑΔΑΕ διαμορφώνει ένα πλάνο δράσης, με στόχο την ενδυνάμωση του ρόλου της και τη ενίσχυση της συνεργασίας με τους συνεργαζόμενους φορείς, με σεβασμό στο Σύνταγμα και στο νομικό πλαίσιο που διέπει την προστασία του απορρήτου.

Στα τέλη του 2024 ψηφίστηκε ο νόμος 5160/2024 (ΦΕΚ 195/Α/27.11.2024) με τίτλο «Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2022/2555 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2022, σχετικά με μέτρα για υψηλό κοινό επίπεδο κυβερνοασφάλειας σε ολόκληρη την Ένωση, την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 910/2014 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972, και την κατάργηση της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/1148 (Οδηγία NIS 2) και άλλες διατάξεις», ο οποίος επέφερε σημαντικές επιπτώσεις στις αρμοδιότητες της ΑΔΑΕ και γενικότερα στην εποπτεία των παρόχων δημόσιων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Κατόπιν τούτου, η Αρχή οφείλει να προσαρμόσει το κανονιστικό της πλαίσιο σύμφωνα με τις ρυθμίσεις του εν λόγω νόμου.

Το 2025 η ΑΔΑΕ θα προχωρήσει στη διενέργεια όλων των απαραίτητων τακτικών και έκτακτων ελέγχων σε εγκαταστάσεις δημόσιων υπηρεσιών ή και ιδιωτικών επιχειρήσεων που ασχολούνται με ταχυδρομικές και τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες και θα ελέγξει από πλευράς νομιμότητας, τους όρους και τις διαδικασίες που ακολουθούνται κατά την εφαρμογή των διατάξεων για άρση του απορρήτου, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην κείμενη νομοθεσία.

Θα συνεχίσει τις εργασίες αναθεώρησης του Ταχυδρομικού Κανονισμού με γνώμονα τις σύγχρονες εξελίξεις στην ταχυδρομική αγορά, τις νέες προκλήσεις σε νομοθετικό επίπεδο, καθώς και τις απαιτήσεις που προκύπτουν από τη ραγδαία ψηφιοποίηση και τη μετάβαση σε πιο βιώσιμες ταχυδρομικές υπηρεσίες.

Στο πλαίσιο αυτό, η ΑΔΑΕ λαμβάνει υπόψη τις ευρωπαϊκές και διεθνείς εξελίξεις στον τομέα της προστασίας του απορρήτου των ταχυδρομικών υπηρεσιών, διατηρώντας στενή συνεργασία με αρχές και φορείς τόσο στην Ελλάδα, όσο και στο εξωτερικό. Τελικός στόχος είναι η παραγωγή ενός κειμένου που θα διαφυλάσσει το απόρρητο και ταυτόχρονα θα ανταποκρίνεται στις διαρκώς μεταβαλλόμενες τεχνολογικές συνθήκες στον ταχυδρομικό κλάδο. Το κείμενο αυτό θα συζητηθεί και με τους παρόχους.

Παράλληλα θα συνεχίσει η προσαρμογή της Αρχής στις ρυθμίσεις του νέου νόμου 5002/2022, ως προς τη διαδικασία ενημέρωσης των πολιτών τόσο για τα ζητήματα που αφορούν τυχόν πραγματοποιηθείσα άρση του απορρήτου των επικοινωνιών τους (άρθρα 4§7 και 6§8 του εν λόγω νόμου), όσο και για τα ζητήματα που αφορούν τη δημιουργία λειτουργικού και αποτελεσματικού ηλεκτρονικού αρχείου της Αρχής επί των ανωτέρω θεμάτων. Στο πλαίσιο αυτό η ΑΔΑΕ ευελπιστεί ότι θα καταστεί εφικτή η δημιουργία ενός αξιόπιστου ηλεκτρονικού αρχείου, έτσι ώστε να μην αναγκάζεται να καταφεύγει στους παρόχους τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, για την εκτέλεση των καθηκόντων της (διερεύνηση καταγγελιών, απαντήσεις σε αιτήματα ενημέρωσης πολιτών κ.λπ.) παρά μόνον για λόγους διασταύρωσης των στοιχείων.

Η ΑΔΑΕ θα συνεχίσει τις προσπάθειες ρύθμισης της δυνατότητας οικονομικής διαχείρισης Ευρωπαϊκών προγραμμάτων ώστε να μπορεί να συμμετέχει ουσιαστικά και αποδοτικά ως εταίρος σε Ευρωπαϊκά έργα.

Τέλος, εντός του 2025, θα γίνουν περαιτέρω δράσεις οικοδόμησης και διατήρησης των σχέσεων εμπιστοσύνης μεταξύ της ΑΔΑΕ και του κοινού, μέσα από ενέργειες στοχευμένης επικοινωνίας και προβολής, που θα ενισχύσουν την αξιοπιστία και την κοινωνική αναγνώριση της Αρχής.

Πίνακες Συντομογραφιών

Ελληνικές Συντομογραφίες

ΑΔΑ	Αριθμός Διαδικτυακής Ανάρτησης
ΑΔΑΕ	Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών
ΑΕ	Ανώνυμη Εταιρεία
ΑΕΙ	Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα
ΑΠΔΠΧ	Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα
ΑΣΕΠ	Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού
ΔΑΕΕΒ	Διεύθυνση Αντιμετώπισης Ειδικών Εγκλημάτων Βίας
ΔΕ	Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση
ΔΙΔΑΠ	Διεύθυνση Διαχείρισης και Ανάλυσης Πληροφοριών
ΔΙΤΕ	Δίκαιο Τεχνολογίας & Επικοινωνία
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΕΤΤ	Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων
ΕΚΔΔΑ	Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης
ΕΛΤΑ	Ελληνικά Ταχυδρομεία
ΕΣΚ	Ενιαίο Σύστημα Κινητικότητας
ΕΥΠ	Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών
ΙΔΑΧ	Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου
ΙΝΕΠ	Ινστιτούτο Επιμόρφωσης
Ν	Νόμος
ΝΠΔΔ	Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου
ΟΕ	Ομάδα Εργασίας
ΟΤΕ	Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος
ΠΔ	Προεδρικό Διάταγμα
ΠΑΔΥ	Πολιτική Διασφάλισης του Απορρήτου των Ταχυδρομικών Υπηρεσιών
ΠΕ	Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση
ΤΕ	Ταχυδρομικές Επιχειρήσεις

ΤΕ	Τεχνολογική Εκπαίδευση
ΥΕ	Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης
ΥΟΔΔ	Τεύχος Υπαλλήλων Ειδικών Θέσεων & Οργάνων Διοίκησης
ΦΕΚ	Φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως

Ξενόγλωσσες Συντομογραφίες

AI	Artificial Intelligence
BEREC	Body of European Regulators for Electronic Communications
CLI	Command-Line Interface
CSAM	Child Sexual Abuse Material
EACEA	European Education and Culture Executive Agency.
ECASEC	European Competent Authorities for Secure Electronic Communications
EECC	Electronic Communications Code
ENISA	European Network and Information Security Agency
ERGP	European Regulators Group for Postal Services
EU	European Union
ICT	Information and Communications Technology
NI-ICS	Number-Independent Interpersonal Communication Services
NIS	National Information Security
UPU	Universal Postal Union
WS	Web Server
5G	Fifth Generation
6G	Sixth Generation

Παράρτημα

Παράρτημα

Κανονισμός για την ασφάλεια δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
26 Ιανουαρίου 2024 ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ Αρ. Φύλλου 551

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. απόφ. 28/2024

Κανονισμός για την Ασφάλεια Δικτύων και Υπηρεσιών Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών.

Η ΑΡΧΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΤΟΥ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ (Α.Δ.Α.Ε.)

(Συνεδρίαση της 10ης Ιανουαρίου 2024)

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

- α. Του ν. 3115/2003 «Αρχή διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών» (Α' 47), ιδίως τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 6 αυτού,
 - β. του ν. 4727/2020 «Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) - Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις» (Α'184), ιδίως τις διατάξεις των άρθρων 148 και 149 αυτού,
 - γ. του ν. 3674/2008 «Ενίσχυση του θεσμικού πλαισίου διασφάλισης του απορρήτου της τηλεφωνικής επικοινωνίας και άλλες διατάξεις» (Α' 136), ιδίως τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 4 και του άρθρου 5 αυτού,
 - δ. του ν. 3959/2011 «Προστασία του ελεύθερου ανταγωνισμού» (Α' 93),
 - ε. του ν. 3471/2006 «Προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και τροποποίηση του ν. 2472/1997» (Α' 133),
 - στ. της υπ' αρ. 165/2011 απόφασης της Α.Δ.Α.Ε. «Κανονισμός για τη Διασφάλιση του Απορρήτου των Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών» (Β' 2715),
 - ζ. της υπ' αρ. 205/2013 απόφασης της Α.Δ.Α.Ε. «Κανονισμός για την Ασφάλεια και την Ακεραιότητα Δικτύων και Υπηρεσιών Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών» (Β' 1742),
 - η. της υπ' αρ. 991/4/2021 απόφασης της ΕΕΤΤ «Κανονισμός Γενικών Αδειών» (Β' 2265).
2. Την υπ' αρ. 251/2022 απόφαση της Α.Δ.Α.Ε. με θέμα «Σύσταση Ομάδας Εργασίας για την τροποποίηση των Αποφάσεων 165/2011 και 205/2013 της Α.Δ.Α.Ε.».
3. Τη διαπίστωση της ανάγκης αναθεώρησης των ως άνω υπ' αρ. 165/2011 και 205/2013 αποφάσεων της Αρχής, ενόψει και της ενσωμάτωσης της Οδηγίας 2018/1972 με τον ν. 4727/2020 προς την κατεύθυνση της ενοποίησης των εν λόγω δύο υφιστάμενων κανονιστικών πλαισίων.

4. Το πρακτικό της από 8 Ιουνίου 2023 συνεδρίασης της Ολομέλειας της Α.Δ.Α.Ε..
 5. Την υπ' αρ. 261/2023 απόφαση της Α.Δ.Α.Ε. με θέμα «Διαβούλευση για την έκδοση Κανονισμού με θέμα Κανονισμός για την Ασφάλεια Δικτύων και Υπηρεσιών Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών».
 6. Την υπ' αρ. 259/2023 απόφαση της Α.Δ.Α.Ε. με θέμα «Έγκριση κειμένου Πράξης με θέμα "Κοινοποίηση συμβάντων ασφάλειας με σημαντικό αντίκτυπο στη λειτουργία των δικτύων και υπηρεσιών από τους παρόχους δημοσίων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών"».
 7. Το σχέδιο κανονισμού που ετέθη σε δημόσια διαβούλευση από την Α.Δ.Α.Ε. για το χρονικό διάστημα από 19.06.2023 έως και 29.09.2023.
 8. Το από 21.07.2023 και υπό στοιχεία ΑΔΑΕ 2651/ 21.07.2023 έγγραφο της εταιρείας «Digital Realty Μονοπρόσωπη Α.Ε.».
 9. Το από 29.09.2023 και υπό στοιχεία ΑΔΑΕ 3293/ 02.10.2023 έγγραφο των εταιρειών «ΟΤΕ Α.Ε.» και «Cosmote Κινητές Τηλεπικοινωνίες Μονοπρόσωπη Α.Ε.».
 10. Το από 29.09.2023 και υπό στοιχεία ΑΔΑΕ ΕΜΠ 345/02.10.2023 έγγραφο της εταιρείας «VODAFONE- ΠΑΝΑΦΟΝ ΑΕΕΤ».
 11. Το από 29.09.2023 και υπό στοιχεία ΑΔΑΕ ΕΜΠ 346/02.10.2023 έγγραφο της εταιρείας «NOVA TELECOMMUNICATIONS & MEDIA ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.».
 12. Την υπ' αρ. 415/2023 εισήγηση προς την Ολομέλεια της Α.Δ.Α.Ε..
 13. Το πρακτικό της από 10 Ιανουαρίου 2024 συνεδρίασης της Ολομέλειας της Α.Δ.Α.Ε..
 14. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν προκαλείται δαπάνη για το τρέχον και τα επόμενα οικονομικά έτη εις βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζει:
- Την έκδοση του παρόντος Κανονισμού, οι διατάξεις του οποίου έχουν ως ακολούθως:

ΜΕΡΟΣ Α

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Σκοπός - Πεδίο Εφαρμογής

- 1.1. Με τον παρόντα Κανονισμό καθορίζονται τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα που πρέπει να λαμβάνουν όλα τα πρόσωπα που παρέχουν δημόσια δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή διαθέσιμες στο κοινό υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών (εφεξής καλούμενοι για λόγους συντομίας «οι πάροχοι»), για τη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών και την κατάλληλη διαχείριση του κινδύνου όσον αφορά στην ασφάλεια των δικτύων και υπηρεσιών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 148 του ν. 4727/2020. Τα μέτρα αυτά πρέπει να εξασφαλίζουν τη διαθεσιμότητα, την αυθεντικότητα, την

ακεραιότητα και το απόρρητο των δικτύων και των υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, καθώς και των δεδομένων που αποθηκεύονται, μεταδίδονται ή υποβάλλονται σε επεξεργασία μέσω αυτών, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

- 1.2. Οι πάροχοι υποχρεούνται να διαθέτουν και να εφαρμόζουν Πολιτική Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών (Networks and Services Security Policy), της οποίας το περιεχόμενο είναι σύμφωνο με τις διατάξεις του παρόντος Κανονισμού.
- 1.3. Οι πάροχοι που λειτουργούν υπό καθεστώς Γενικής Άδειας, όπως αυτό καθορίζεται από την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία, υποχρεούνται να υποβάλλουν στην Α.Δ.Α.Ε. προς έγκριση την προβλεπόμενη στην προηγούμενη παράγραφο Πολιτική Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών, καθώς και κάθε αναθεώρηση αυτής, όποτε αυτή λαμβάνει χώρα. Εξαιρούνται της υποχρέωσης υποβολής προς έγκριση στην Α.Δ.Α.Ε. της εφαρμοζόμενης Πολιτικής Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών οι πάροχοι που παρέχουν τις ακόλουθες κατηγορίες δικτύων ή/ και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, όπως προβλέπονται στον Κανονισμό Γενικών Αδειών της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων, όπως εκάστοτε ισχύει:
 - α) S014: Υπηρεσίες μηχανή με μηχανή (M2M)
 - β) S015: Δορυφορική συλλογή ειδήσεων (Satellite News Gathering)
 - γ) S016: Επίγεια συλλογή ειδήσεων (ENG)
 - δ) S025: Υπηρεσίες ραδιοεπικοινωνιών, όπως τηλεματικής, τηλεμετρίας, ραδιοεντοπισμού.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος Κανονισμού νοούνται ως: «Ασφάλεια Δικτύων και Υπηρεσιών (Networks and Services Security)»: η ικανότητα δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών να ανθίστανται, σε δεδομένο βαθμό αξιοπιστίας, σε ενέργειες που πλήττουν τη διαθεσιμότητα, την αυθεντικότητα, την ακεραιότητα ή το απόρρητο των εν λόγω δικτύων και υπηρεσιών, των δεδομένων που αποθηκεύονται, μεταδίδονται ή υποβάλλονται σε επεξεργασία ή των συναφών υπηρεσιών που προσφέρονται ή είναι προσβάσιμες μέσω των εν λόγω δικτύων ή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

«Δεδομένα Επικοινωνίας (Communication Data)»: το περιεχόμενο και τα συναφή δεδομένα κίνησης και θέσης για κάθε επικοινωνία.

«Περιστατικό Ασφάλειας (Security Incident)»: κάθε συμβάν το οποίο έχει αρνητική επίπτωση στην ασφάλεια των δικτύων ή των υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, με εξαίρεση τις προγραμματισμένες εργασίες συντήρησης ή αναβάθμισης συστημάτων, οι οποίες επηρεάζουν τη λειτουργία των δικτύων και υπηρεσιών, στον βαθμό που αυτές υλοποιούνται σύμφωνα με προγραμ-

ματισμένο από τον πάροχο χρονοδιάγραμμα, κάθε περίπτωση παραβίασης ή ιδιαίτερου κινδύνου παραβίασης του απορρήτου των επικοινωνιών και κάθε περίπτωση μη εφαρμογής της Πολιτικής Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών του παρόχου.

«Πληροφοριακά και Επικοινωνιακά Συστήματα (ΠΕΣ) (Information and Communication Systems)»: Ως ΠΕΣ νοούνται:

(α) Τα συστήματα (υλικό και λογισμικό, φυσικά ή εικονικά), με τα οποία πραγματοποιείται η παροχή δικτύων ή/και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή/και με τα οποία πραγματοποιούνται εργασίες σε δεδομένα επικοινωνίας.

(β) Τα συστήματα που χρησιμοποιούνται για την υποστήριξη, διαχείριση, εποπτεία, λειτουργία, έλεγχο πρόσβασης και ασφάλεια των ως άνω υπό σημείο (α) συστημάτων.

(γ) Τα συστήματα που περιέχουν πληροφορίες που είναι απαραίτητες για την πραγματοποίηση εργασιών στα ως άνω υπό σημείο (α) συστήματα ή σε δεδομένα επικοινωνίας.

Με βάση τα ανωτέρω, στα ΠΕΣ περιλαμβάνονται, κατ' ελάχιστον, τα μέσα μετάδοσης και διασύνδεσης, οι μεταγωγείς, οι δρομολογητές, συμπεριλαμβανομένων των δρομολογητών των συνδρομητών ή χρηστών για την πρόσβαση και τη διαχειριστική εποπτεία που ασκούν οι πάροχοι επί αυτών, τα συστήματα για την πρόσβαση στο Διαδίκτυο, τα συστήματα διαχείρισης και εποπτείας, οι εξυπηρετητές ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, τα συστήματα για την άρση του απορρήτου των επικοινωνιών (συστήματα νόμιμης επισύνδεσης και διατήρησης δεδομένων), τα συστήματα ελέγχου φυσικής και λογικής (τοπικής και απομακρυσμένης) πρόσβασης, τα τείχη προστασίας (firewalls), τα συστήματα ανίχνευσης/αποτροπής εισβολών, τα συστήματα ανίχνευσης κακόβουλου λογισμικού και ανεπιθύμητης αλληλογραφίας, τα συστήματα καταγραφής και διατήρησης αρχείων καταγραφής, τα συστήματα χρέωσης συνδρομητών, τα συστήματα πωλήσεων και εξυπηρέτησης πελατών, τα συστήματα πρόληψης τηλεπικοινωνιακής απάτης, οι βάσεις δεδομένων που περιέχουν δεδομένα επικοινωνίας ή πληροφορίες σχετικές με την παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και τα συστήματα επεξεργασίας αυτών των δεδομένων ή πληροφοριών.

Κατά τα λοιπά, ισχύουν οι ορισμοί που περιλαμβάνονται στο άρθρο 110 του ν. 4727/2020 («Ψηφιακή διακυβέρνηση - Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες και άλλες διατάξεις» (Α'184), όπως ισχύει.

ΜΕΡΟΣ Β

Περιεχόμενο Πολιτικής Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών

Άρθρο 3

Διακυβέρνηση Πολιτικής Ασφάλειας και Διαχείριση Κινδύνου

3.1. Πολιτική Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών

3.1.1. Η Πολιτική Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών αφορά τους χρήστες, συνδρομητές, εργαζόμενους και συνεργάτες του παρόχου, έχει ως σκοπό τον καθορισμό και την υλοποίηση, από τον πάροχο, των κατάλληλων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων για την επίτευξη του σκοπού της ασφάλειας δικτύων και υπηρεσιών του και εφαρμόζεται σε όλα τα ΠΕΣ, όπως ορίζονται ανωτέρω.

3.1.2. Η Πολιτική Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών έχει αρθρωτή δομή και αποτελείται από επιμέρους ενότητες, οι οποίες ορίζουν τις απαιτήσεις ασφάλειας που πρέπει να ικανοποιούνται για κάθε επιμέρους κατηγορία ειδικών θεμάτων.

3.1.3. Σε περίπτωση που η Πολιτική Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών εντάσσεται σε ευρύτερη πολιτική ασφάλειας πληροφοριών και επικοινωνιών του παρόχου, αυτός διαθέτει αρχείο με αναλυτική αντιστοίχιση της δομής της ευρύτερης πολιτικής ασφάλειας πληροφοριών και επικοινωνιών με τις απαιτήσεις του παρόντος Κανονισμού. Οι πάροχοι της παρ. 1.3 του άρθρου 1 του παρόντος Κανονισμού υποβάλλουν στην Α.Δ.Α.Ε. το εν λόγω αρχείο αντιστοίχισης μαζί με την υποβολή προς έγκριση της Πολιτικής τους.

3.1.4. Κάθε αδυναμία συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις που ορίζονται στον παρόντα Κανονισμό καταγράφεται και τεκμηριώνεται επαρκώς στην Πολιτική Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών. Ειδικά για τις αδυναμίες συμμόρφωσης που οφείλονται σε τεχνική αδυναμία κάλυψης συγκεκριμένων απαιτήσεων, ο πάροχος καταγράφει, επιπλέον, τις προϋποθέσεις και τις ενέργειες για την κάλυψη αυτών των απαιτήσεων και άρση της αδυναμίας, καθώς και το σχετικό χρονοδιάγραμμα προς τον σκοπό αυτόν.

3.1.5. Για την υλοποίηση των επιμέρους απαιτήσεων της Πολιτικής Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών, ορίζονται, τεκμηριώνονται, εφαρμόζονται και αναθεωρούνται συγκεκριμένες διαδικασίες ασφάλειας, οδηγίες εργασίας, τεχνικά και άλλα οργανωτικά εγχειρίδια. Τα παραπάνω έγγραφα ορίζουν συγκεκριμένες ενέργειες των εργαζομένων, συνεργατών, χρηστών και συνδρομητών του παρόχου, την αλληλουχία των ενεργειών, τους υπεύθυνους για την εκτέλεσή τους και τον τρόπο και τα μέσα τεκμηρίωσής τους.

3.1.6. Ο πάροχος εξετάζει περιοδικά, κατ' ελάχιστον κάθε δύο (2) έτη ή μετά από την εκδήλωση σημαντικού περιστατικού ασφάλειας, την ανάγκη τυχόν αναθεώρησης της Πολιτικής Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών και αποφασίζει σχετικώς, λαμβάνοντας υπόψη κατ' ελάχιστον τα αποτελέσματα της Αποτίμησης Κινδύνου, τα αποτελέσματα του εσωτερικού ελέγχου και των δοκιμών ασφάλειας στις οποίες έχει προβεί, τα περιστατικά ασφάλειας που τυχόν έχει αντιμετωπίσει, και τις επιχειρησιακές και οργανωτικές αλλαγές που τυχόν έχουν προκύψει. Σε περίπτωση που ο πάροχος αποφασίσει ότι η Πολιτική Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών δεν χρειάζεται

αναθεώρηση, τεκμηριώνει εγγράφως την απόφαση αυτή, ενώ, σε περίπτωση που ο πάροχος προβεί σε αναθεώρηση της Πολιτικής Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών, την υποβάλλει προς έγκριση στην Α.Δ.Α.Ε., σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 13 του παρόντος Κανονισμού.

3.2. Διαχείριση Κινδύνου (Risk Management)

3.2.1. Ο πάροχος διατηρεί και εφαρμόζει Διαδικασία Αποτίμησης Κινδύνου (Risk Assessment) σχετικά με την ασφάλεια δικτύων και υπηρεσιών, βασισμένη σε μεθοδολογία που λαμβάνει υπόψη διεθνείς πρακτικές, με σκοπό την αναγνώριση, την αξιολόγηση και αντιμετώπιση των απειλών (threats) στην ασφάλεια των δικτύων και υπηρεσιών του.

3.2.2. Ο πάροχος αναγνωρίζει και εξετάζει ενδογενείς και εξωγενείς απειλές, όπως, ενδεικτικά αποτελούν οι αστοχίες υλικού και λογισμικού, η πλημμελής εφαρμογή της Πολιτικής Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών και των συναφών διαδικασιών, οι πράξεις ή παραλείψεις εργαζομένων και συνεργατών, οι απειλές προερχόμενες από άλλα διασυνδεδεμένα δίκτυα, οι κακόβουλες ενέργειες και οι πράξεις δολιοφθοράς, τα ατυχήματα και τα φυσικά φαινόμενα.

3.2.3. Η Αποτίμηση Κινδύνου περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τα παρακάτω:

3.2.3.1. Ο πάροχος καταρτίζει και διατηρεί κατάλογο των πόρων του (ΠΕΣ, εγκαταστάσεις, διαδικασίες, προ- σωπικό), με συνοπτική περιγραφή τους.

3.2.3.2. Ο πάροχος καταρτίζει και διατηρεί κατάλογο με τις διαφορετικές εκτιμώμενες απειλές που μπορούν να εκδηλωθούν σε πόρους του, καθώς και τις ευπάθειες (vulnerabilities), τα ευάλωτα σημεία και τις αδυναμίες των πόρων του. Επιπρόσθετα, ταξινομεί τους πόρους του ως προς την κρισιμότητά τους, λαμβάνοντας υπόψη τις απειλές που μπορεί να τους επηρεάσουν.

3.2.3.3. Ο πάροχος πραγματοποιεί αξιολόγηση επικινδυνότητας (risk evaluation), ήτοι αξιολογεί την πιθανότητα πραγματοποίησης των απειλών που έχει αναγνωρίσει και εκτιμά την επίδρασή τους στην ασφάλεια των δικτύων και υπηρεσιών του.

3.2.3.4. Ο πάροχος καθορίζει τα κατάλληλα μέτρα ασφάλειας για την αντιμετώπισή των απειλών, συμπληρωματικά ως προς τα μέτρα ασφάλειας που ορίζονται από τον παρόντα Κανονισμό, το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης αυτών, καθώς και διαδικασίες αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας των επιλεγέντων μέτρων.

3.2.4. Η Αποτίμηση Κινδύνου πραγματοποιείται από τον πάροχο πριν τη σύνταξη της Πολιτικής Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών και εφεξής, κατ' ελάχιστον κάθε δύο (2) έτη ή μετά από την εκδήλωση σημαντικού περιστατικού ασφαλείας. Για την αναθεώρηση της Αποτίμησης Κινδύνου λαμβάνονται υπόψη: (α) η αποτελεσματικότητα των εφαρμοζόμενων μέτρων, (β) η αναγνώριση νέων απειλών, (γ) η καταγραφή νέων ευπαθειών των ΠΕΣ,

(δ) οργανωτικές ή τεχνολογικές αλλαγές, (ε) αλλαγές στο νομοθετικό πλαίσιο, σε εθνικό ή κοινοτικό επίπεδο, (στ) τα αποτελέσματα των ελέγχων που πραγματοποιούνται από τις Ελεγκτικές Αρχές και τις σχετικές υποδείξεις τους και (ζ) κάθε άλλο νέο στοιχείο που πρέπει να λάβει υπόψη του ο πάροχος.

3.2.5. Ο πάροχος διατηρεί καταγεγραμμένη την περιγραφή της εφαρμοσθείσας μεθοδολογίας Αποτίμησης Κινδύνου, καθώς και τα αποτελέσματα της Αποτίμησης Κινδύνου (τα στοιχεία της παρ. 3.2.3 του παρόντος άρθρου). Όλα τα ανωτέρω είναι διαθέσιμα κατά τον τακτικό ή έκτακτο έλεγχο της εφαρμογής της Πολιτικής Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών από την Α.Δ.Α.Ε..

3.3. Ρόλοι και Αρμοδιότητες

3.3.1. Ο πάροχος ορίζει, στην Πολιτική Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών, τις διοικητικές οντότητες και τα φυσικά πρόσωπα στα οποία ανατίθενται συγκεκριμένες αρμοδιότητες σχετικά με τη διαχείριση και εφαρμογή της Πολιτικής. Ο πάροχος αναθέτει τους ρόλους και τις αρμοδιότητες στους εργαζόμενους ή συνεργάτες του, και διατηρεί σχετικό αρχείο με τις εν λόγω αναθέσεις.

3.3.2. Ο πάροχος ορίζει συγκεκριμένο εργαζόμενο του, ως Υπεύθυνο Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών, επιφορτισμένο με την ευθύνη ελέγχου της υλοποίησης των μέτρων και των απαιτήσεων που ορίζονται στην Πολιτική Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών. Οι πάροχοι της παρ.

1.3 του άρθρου 1 του παρόντος Κανονισμού κοινοποιούν στην Α.Δ.Α.Ε. τα στοιχεία του εκάστοτε Υπεύθυνου Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών (ονοματεπώνυμο, ΑΔΤ, διεύθυνση, τηλέφωνο επικοινωνίας, διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου), ιδιαιτέρως δε κατά την υποβολή της Πολιτικής προς έγκριση, καθώς και σε κάθε μεταβολή αυτού.

3.3.3. Ο πάροχος επανεξετάζει περιοδικά, κατ' ελάχιστον κάθε δύο (2) έτη, τις αναθέσεις ρόλων και αρμοδιοτήτων, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις της παρ. 3.1.6 του παρόντος άρθρου, και διατηρεί εγγράφως τη σχετική τεκμηρίωση.

3.4. Υποχρεώσεις του Παρόχου σχετικά με τους Συνεργάτες

3.4.1. Ο πάροχος ευθύνεται για το σύνολο των πράξεων οποιουδήποτε συνεργάτη, φυσικού ή νομικού προσώπου, τους οποίους χρησιμοποιεί στο πλαίσιο της παροχής των δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών του.

3.4.2. Ο πάροχος διατηρεί ενημερωμένο αρχείο στο οποίο καταγράφονται οι συνεργάτες του, φυσικά ή νομικά πρόσωπα, τους οποίους χρησιμοποιεί στο πλαίσιο της παροχής των δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Σε ειδικό πεδίο του αρχείου της παρούσας παρ. καταγράφονται εκείνοι οι συνεργάτες που, προκειμένου να παράσχουν τις υπηρεσίες τους,

αποκτούν ή δύνανται να αποκτήσουν πρόσβαση σε δεδομένα επικοινωνίας των συνδρομητών ή χρηστών των παρεχόμενων δικτύων ή υπηρεσιών, καθώς και οι συνεργάτες που κατέχουν ή διαχειρίζονται ΠΕΣ μέσω των οποίων πραγματοποιείται, αποκλειστικά ή εν μέρει, η παροχή των υπηρεσιών του παρόχου.

3.4.3. Ο πάροχος συνάπτει με τους συνεργάτες της προηγούμενης παραγράφου, συμβάσεις, των οποίων το ελάχιστο περιεχόμενο περιλαμβάνει:

3.4.3.1. Όρους εμπιστευτικότητας, μη αποκάλυψης και τήρησης του απορρήτου.

3.4.3.2. Απαιτήσεις και μέτρα ασφάλειας που λαμβάνονται για την ασφάλεια των δικτύων και υπηρεσιών του, και επιπρόσθετα, ειδικότερα, μέτρα με τα οποία διασφαλίζεται η εμπιστευτικότητα και ακεραιότητα των δεδομένων επικοινωνίας κατά την επεξεργασία αυτών από τους συνεργάτες του παρόχου, καθώς και η οριστική διαγραφή και καταστροφή αυτών μετά τη λήξη της συνεργασίας.

3.4.3.3. Αποδοχή εκ μέρους των συνεργατών της υποχρέωσης για τήρηση των μέτρων ασφάλειας, που αναφέρονται στην παρ. 3.4.3.2 του παρόντος άρθρου.

3.4.3.4. Στην περίπτωση που οι συνεργάτες χρησιμοποιούν τρίτα πρόσωπα προκειμένου να παρέχουν τις υπηρεσίες τους στον πάροχο, τότε στις συμβάσεις τους με τον πάροχο περιλαμβάνεται όρος που προβλέπει την εν λόγω δυνατότητα και ο πάροχος εγκρίνει τα εν λόγω τρίτα πρόσωπα. Οι απαιτήσεις της παρ. 3.4.3 που αφορούν στις συμβάσεις παρόχου - συνεργάτη, δεσμεύουν και τα τρίτα πρόσωπα που χρησιμοποιεί ο συνεργάτης.

3.4.4. Στην περίπτωση κατά την οποία οι συνεργάτες της παρ. 3.4.2 του παρόντος άρθρου κατέχουν ή διαχειρίζονται ΠΕΣ μέσω των οποίων πραγματοποιείται, αποκλειστικά ή εν μέρει, η παροχή των υπηρεσιών του παρόχου, τότε ο πάροχος εξασφαλίζει ότι οι εν λόγω συνεργάτες συμμορφώνονται με το σύνολο των απαιτήσεων του παρόντος Κανονισμού.

3.4.5. Ο πάροχος ενεργοποιεί τη Διαδικασία Διαχείρισης Περιστατικών Ασφάλειας, σύμφωνα με την ενότητα 7.1 του άρθρου 7 του παρόντος Κανονισμού, για κάθε παραβίαση των συμβατικών όρων που αναφέρονται στην παρ. 3.4.3 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 4

Μέτρα σχετικά με τους Εργαζόμενους και τους Συνεργάτες

4.1. Εκπαίδευση και Ενημέρωση

4.1.1. Ο πάροχος ενημερώνει και εκπαιδεύει τους εργαζόμενους και συνεργάτες του ως προς την εφαρμογή της Πολιτικής Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών και επισημαίνει τους κινδύνους που ελλοχεύουν από τυχόν παραβίασή της.

- 4.1.2. Η ενημέρωση και η εκπαίδευση των εργαζόμενων και συνεργατών διενεργείται σε τακτά χρονικά διαστήματα, κατ' ελάχιστον μία φορά τον χρόνο, με σκοπό την προσήκουσα επιμόρφωσή τους.
- 4.1.3. Ο πάροχος διατηρεί αρχείο εκπαιδεύσεων στο οποίο αναγράφονται κατ' ελάχιστον αναλυτικά ο χρόνος και η διάρκεια εκπαίδευσης, το εκπαιδευτικό υλικό, τα στοιχεία των εκπαιδευτών και η αξιολόγηση κάθε εκπαιδευόμενου.
- 4.1.4. Σε περίπτωση τροποποίησης της Πολιτικής Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών ή των διαδικασιών, τεχνικών οδηγιών ή άλλων δευτερογενών εγγράφων που σχετίζονται με την υλοποίησή της, ο πάροχος προβαίνει αμελλητί σε ενημέρωση των εργαζόμενων και συνεργατών του και διατηρεί εγγράφως τη σχετική τεκμηρίωση πραγματοποίησης της ενημέρωσης.
- 4.2. Διαχείριση Μεταβολών Εργαζομένων και Συνεργατών
- 4.2.1. Σε περίπτωση πρόσληψης ή μεταβολής των καθηκόντων εργαζόμενου ή συνεργάτη, ο πάροχος προβαίνει στην ενημέρωση και εκπαίδευσή του ως προς την εφαρμογή της Πολιτικής Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών.
- 4.2.2. Σε περίπτωση μεταβολής των καθηκόντων ή αποχώρησης εργαζόμενου ή συνεργάτη, ο πάροχος προβαίνει αμελλητί στην αντίστοιχη τροποποίηση τυχόν δικαιωμάτων που του έχουν αποδοθεί λόγω της φύσης της εργασίας του σύμφωνα με τις απαιτήσεις της εφαρμοζόμενης Πολιτικής Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών (π.χ. κάρτα εισόδου σε εγκατάσταση, πρόσβαση σε συστήματα ή δεδομένα κ.λπ.).
- 4.3. Υποχρεώσεις Εργαζομένων και Συνεργατών
- 4.3.1. Οι εργαζόμενοι και συνεργάτες του παρόχου οφείλουν να συμμορφώνονται με την Πολιτική Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών διαδικασιών, μέτρων ασφάλειας και οδηγιών. Για τον σκοπό αυτό, ο πάροχος καταγράφει στην Πολιτική τον τρόπο με τον οποίο εξασφαλίζει ότι οι εργαζόμενοι και συνεργάτες του λαμβάνουν γνώση και έχουν αποδεχτεί την Πολιτική Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών ως προς την εργασία τους, προ της απόκτησης πρόσβασης σε ΠΕΣ και σε δεδομένα επικοινωνίας.
- 4.3.2. Οι εργαζόμενοι και συνεργάτες του παρόχου, εφόσον αντιληφθούν κάποιο κενό ασφάλειας ή περιστατικό ασφάλειας, ενημερώνουν άμεσα τον Υπεύθυνο Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών ή άλλο, ρητά εξουσιοδοτημένο για τον σκοπό αυτό, πρόσωπο.

Άρθρο 5

Ασφάλεια Εγκαταστάσεων και Συστημάτων

- 5.1. Φυσική Πρόσβαση και Περιβαλλοντική Ασφάλεια Α. Φυσική Πρόσβαση
- 5.1.1. Ο πάροχος καθορίζει τα απαιτούμενα μέτρα (α) για την αποτροπή της

μη εξουσιοδοτημένης φυσικής πρόσβασης στις εγκαταστάσεις του στις οποίες είναι εγκατεστημένα ΠΕΣ, εξαιρουμένων εκείνων που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την εξυπηρέτηση του κοινού, (β) για τον έλεγχο της πρόσβασης στις εγκαταστάσεις του και (γ) για την προστασία των ΠΕΣ.

5.1.2. Ο πάροχος διαθέτει και εφαρμόζει διαδικασία φυσικής πρόσβασης, στην οποία περιγράφονται αναλυτικά όλες οι ενέργειες που απαιτούνται για την πρόσβαση των εργαζομένων, συνεργατών και επισκεπτών του σε εγκαταστάσεις και σε χώρους εντός των εγκαταστάσεών του, όπου είναι εγκατεστημένα ΠΕΣ.

5.1.3. Για την παροχή εξουσιοδότησης φυσικής πρόσβασης στους εργαζομένους ή τους συνεργάτες του παρόχου σε εγκαταστάσεις και σε χώρους εντός των εγκαταστάσεών του όπου είναι εγκατεστημένα ΠΕΣ, προβλέπεται υποχρεωτικά προηγούμενη έγκριση από την αρμόδια διοικητική οντότητα ή το αρμόδιο φυσικό πρόσωπο. Ο πάροχος διατηρεί αρχείο με το ιστορικό όλων των φυσικών προσβάσεων που έχουν εγκριθεί, στο οποίο καταγράφονται όλα τα στοιχεία που αφορούν εκάστη έγκριση (ενδεικτικά, χρονικό διάστημα, εγκατάσταση ή χώρο, είδος δικαιώματος πρόσβασης).

5.1.4. Η φυσική πρόσβαση των εξουσιοδοτημένων προσώπων στις εγκαταστάσεις του παρόχου καταγράφεται (ονοματεπώνυμο, ιδιότητα, ώρα εισόδου και εξόδου) σε σχετικό αρχείο. Σε περίπτωση πρόσβασης συνεργάτη του παρόχου ή άλλου επισκέπτη, στο αρχείο της παρούσας παρ. καταγράφεται επιπλέον ο λόγος της πρόσβασης, καθώς και τα στοιχεία (ονοματεπώνυμο και ιδιότητα) του εργαζομένου που πρόκειται να συναντήσει.

5.1.5. Ο πάροχος ορίζει ασφαλείς χώρους εντός των εγκαταστάσεών του, στους οποίους εγκαθίστανται τα ΠΕΣ. Οι χώροι αυτοί προστατεύονται με ισχυρούς μηχανισμούς ασφάλειας (ενδεικτικά, συστήματα άμεσης ανίχνευσης μη εξουσιοδοτημένης πρόσβασης και ειδοποίησης, συστήματα βιντεοεπιτήρησης) και ελέγχου πρόσβασης (ενδεικτικά, κάρτες ελεγχόμενης εισόδου) τηρουμένης της κείμενης νομοθεσίας περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Η φυσική πρόσβαση στους χώρους της παρούσας παρ. καταγράφεται σύμφωνα με τις απαιτήσεις της παρ. 5.1.4 του παρόντος άρθρου. Οι χώροι της παρούσας παραγράφου, καθώς και οι μηχανισμοί ασφάλειας και ελέγχου πρόσβασης, καταγράφονται σε αρχείο.

5.1.6. Ο πάροχος λαμβάνει όλα τα αναγκαία και αναλογικά μέτρα φυσικής προστασίας και ελέγχου πρόσβασης για την προστασία των ΠΕΣ, τα οποία τοποθετούνται εκτός των εγκαταστάσεών του. Στα ΠΕΣ αυτής της κατηγορίας περιλαμβάνεται ο εξοπλισμός που είναι εγκατεστημένος σε υπαίθριες κατασκευές (ενδεικτικά καμπίνες), σε εγκαταστάσεις άλλης εταιρείας και σε άλλους ιδιωτικούς ή δημόσιους χώρους, εντός ή εκτός της Ελληνικής επικράτειας. Οι μηχανισμοί ασφάλειας για τις περιπτώσεις αυτές περιγράφονται σε αρχείο.

Β. Περιβαλλοντική Ασφάλεια

5.1.7. Ο πάροχος καθορίζει τα απαιτούμενα μέτρα για την προστασία από φυσικές καταστροφές που προκαλούνται από φαινόμενα όπως σεισμός, υγρασία, πλημμύρες, υπερθέρμανση, φωτιά, κεραυνός.

5.1.8. Ο πάροχος λαμβάνει υπόψη του, κατά την επιλογή ή κατασκευή των εγκαταστάσεων στους οποίους εγκαθιστά ΠΕΣ, καθώς και κατά την τοποθέτηση εξοπλισμού και την υλοποίηση μέτρων φυσικής προστασίας, τις ιδιαίτερες φυσικές και άλλες συνθήκες οι οποίες επικρατούν στην περιοχή. Ενδεικτικά αναφέρονται τα ακόλουθα μέτρα: ανιχνευτής φωτιάς, θερμοκρασίας και υγρασίας.

5.1.9. Ο πάροχος επιλέγει, όπου είναι τεχνικά εφικτό, την υπόγεια εγκατάσταση καλωδίων σε σχέση με την εναέρια εγκατάσταση.

5.1.10. Ο πάροχος συνεργάζεται με τις υπηρεσίες οι οποίες ενδεχομένως εκτελούν εργασίες δημόσιου ενδιαφέροντος, όπως, ενδεικτικά, έργα οδοποιίας ή αποχέτευσης, με στόχο την ελαχιστοποίηση της πιθανότητας ζημίας στα ΠΕΣ.

5.1.11. Ο πάροχος μεριμνά για την τακτική συντήρηση των εγκαταστάσεων στις οποίες είναι εγκατεστημένα ΠΕΣ.

5.2. Ασφάλεια Λογικής Πρόσβασης Α. Λογική Πρόσβαση στα ΠΕΣ

5.2.1. Ο πάροχος καθορίζει τη διαβάθμιση των επιπέδων πρόσβασης και θέτει τις απαιτήσεις για τον έλεγχο πρόσβασης στα ΠΕΣ.

5.2.2. Οι απαιτήσεις της λογικής πρόσβασης ισχύουν για τους εργαζόμενους και συνεργάτες του παρόχου, οι οποίοι στο πλαίσιο της εργασίας τους αποκτούν πρόσβαση στα ΠΕΣ και στα σχετικά δεδομένα και τις πληροφορίες. Η λογική πρόσβαση των εργαζομένων και συνεργατών περιορίζεται στις περιπτώσεις που αυτό είναι απαραίτητο για τις επιχειρησιακές ανάγκες του παρόχου.

5.2.3. Για την απόκτηση πρόσβασης στα ΠΕΣ χρησιμοποιούνται κατάλληλοι μηχανισμοί ελέγχου πρόσβασης και αυθεντικοποίησης. Ο έλεγχος της πρόσβασης και της αυθεντικοποίησης επιτυγχάνεται κατ' ελάχιστον με τη χρήση ενός λογαριασμού πρόσβασης που αποτελείται από ένα ζεύγος ονόματος χρήστη και κωδικού πρόσβασης, ή άλλου μηχανισμού που εξασφαλίζει αντίστοιχο επίπεδο ασφάλειας. Επιπλέον, για τα κρίσιμα ΠΕΣ, όπως αυτά έχουν αποτυπωθεί στην Αποτίμηση Κινδύνου στην οποία έχει προβεί ο πάροχος, σε συμφωνία με τις αρχές της Διαχείρισης Κινδύνου της ενότητας 3.2 του άρθρου 3 του παρόντος Κανονισμού, ο πάροχος υλοποιεί λύσεις ελέγχου πρόσβασης και αυθεντικοποίησης δύο παραγόντων (two-factor authentication). Ως καλή πρακτική, η αυθεντικοποίηση δύο παραγόντων θα πρέπει να επιδιώκεται και για τους χρήστες με αυξημένα δικαιώματα διαχείρισης (διαχειριστές) των λοιπών ΠΕΣ. Ο πάροχος διατηρεί

αρχείο που αναφέρει αναλυτικά τους μηχανισμούς ελέγχου πρόσβασης και αυθεντικοποίησης για κάθε ΠΕΣ.

5.2.4. Σε κάθε εργαζόμενο και συνεργάτη του παρόχου εκχωρείται προσωπικός λογαριασμός πρόσβασης ανά ΠΕΣ, ώστε να είναι δυνατή η αντιστοίχιση συγκεκριμένου προσώπου με τις ενέργειες που τελούνται σε κάθε ΠΕΣ. Ο πάροχος διατηρεί αρχείο με την αντιστοίχιση των λογαριασμών πρόσβασης των εργαζόμενων και συνεργατών στους οποίους αυτοί έχουν αποδοθεί, ώστε να είναι δυνατό να διαπιστώνεται με βεβαιότητα ποιος είναι ο κάτοχος κάθε λογαριασμού πρόσβασης και για ποιο χρονικό διάστημα.

5.2.5. Αναφορικά με τους λογαριασμούς πρόσβασης ισχύουν τα εξής:

5.2.5.α. Αποφεύγεται η δημιουργία κοινών λογαριασμών πρόσβασης. Σε περίπτωση που η δημιουργία τέτοιων λογαριασμών κρίνεται απαραίτητη, δικαιολογείται και τεκμηριώνεται η σχετική ανάγκη.

5.2.5.β. Οι προκαθορισμένοι ή/και συστημικοί λογαριασμοί (system accounts) περιορίζονται στον ελάχιστο δυνατό αριθμό και η ανάγκη διατήρησής τους τεκμηριώνεται επαρκώς. Αποφεύγεται η χρήση των εν λόγω λογαριασμών από φυσικά πρόσωπα.

5.2.5.γ. Σε περίπτωση χρήσης κοινών ή προκαθορισμένων-συστημικών λογαριασμών από φυσικά πρόσωπα, εξασφαλίζεται η αντιστοίχιση του συγκεκριμένου φυσικού προσώπου που αποκτά πρόσβαση σε ΠΕΣ με τις ενέργειες που τελούνται σε αυτό με κατάλληλο μηχανισμό, ο οποίος τεκμηριώνεται επαρκώς.

5.2.5. δ. Το υπόχρεο πρόσωπο διατηρεί αρχείο με την τεκμηρίωση αυτής της παραγράφου.

5.2.6. Για τους λογαριασμούς πρόσβασης των παρ.

5.2.4 και 5.2.5 του παρόντος άρθρου, ο πάροχος διατηρεί αρχείο στο οποίο καταγράφεται το ιστορικό όλων των λογαριασμών που έχουν εγκριθεί και ενεργοποιηθεί στα ΠΕΣ (ενδεικτικά ανά ΠΕΣ: λογαριασμός πρόσβασης, δικαιώματα/επίπεδο πρόσβασης αυτού, χρονικό διάστημα ισχύος).

5.2.7. Ο πάροχος καταγράφει σε αρχείο τους τρόπους πρόσβασης των εργαζομένων και συνεργατών του σε δεδομένα επικοινωνίας των συνδρομητών ή χρηστών των παρεχόμενων δικτύων ή υπηρεσιών (ενδεικτικά αναφέρονται οι τρόποι πρόσβασης μέσω εξειδικευμένων εφαρμογών, βάσεων δεδομένων και του συστήματος αρχείων του λειτουργικού συστήματος).

5.2.8. Ο πάροχος διατηρεί και εφαρμόζει τις παρακάτω διαδικασίες:

5.2.8.1. Διαδικασία Διαχείρισης Χρηστών ΠΕΣ

5.2.8.1.1. Στη Διαδικασία Διαχείρισης Χρηστών ΠΕΣ περιγράφεται με σαφήνεια ο τρόπος προσθήκης νέων χρηστών ΠΕΣ, η διαγραφή χρηστών ΠΕΣ, καθώς και η εκχώρηση και μεταβολή των δικαιωμάτων ή των επιπέδων πρόσβασης.

5.2.8.1.2. Για κάθε μία εκ των ενεργειών που αναφέρονται στην παρ. 5.2.8.1.1. του παρόντος άρθρου προβλέπεται υποχρεωτικά προηγούμενη έγκριση από αρμόδιο εργαζόμενο του παρόχου.

5.2.8.1.3. Στη Διαδικασία Διαχείρισης Χρηστών ΠΕΣ προβλέπεται η υποχρέωση τήρησης αρχείου των αιτήσεων που αφορούν σε κάθε μεταβολή στην κατάσταση πρόσβασης των χρηστών ΠΕΣ.

5.2.8.2. Διαδικασία Ελέγχου Ορθής Εφαρμογής των απαιτήσεων της Λογικής Πρόσβασης

5.2.8.2.1. Στη Διαδικασία Ελέγχου Ορθής Εφαρμογής των απαιτήσεων της Λογικής Πρόσβασης περιγράφονται με σαφήνεια οι περιοδικοί έλεγχοι που πραγματοποιούνται, σε συμφωνία με τις αρχές του Ελέγχου Εφαρμογής της Πολιτικής Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών της ενότητας 9.5 του άρθρου 9 του παρόντος Κανονισμού, αναφορικά με:

(α) Τον έλεγχο των δικαιωμάτων πρόσβασης των χρηστών ΠΕΣ, ήτοι, εάν το δικαίωμα πρόσβασης εκάστου χρήστη είναι πράγματι αυτό που του αποδόθη.

(β) Τον έλεγχο των λογαριασμών πρόσβασης, ήτοι, την αντιπαραβολή του αρχείου στο οποίο καταγράφεται το ιστορικό όλων των λογαριασμών (παρ. 5.2.6 του παρόντος άρθρου) με τους λογαριασμούς που προκύπτουν από έκαστο ΠΕΣ. (γ) Τον δειγματοληπτικό έλεγχο των αρχείων καταγραφής πρόσβασης (access logs) της παρ.

9.3.1.α του άρθρου 9 του παρόντος Κανονισμού για την ανακάλυψη ενδεχόμενων μη αιτιολογημένων προσβάσεων.

5.2.8.2.2. Οι εν λόγω περιοδικοί έλεγχοι πραγματοποιούνται κατ' ελάχιστον κάθε έξι (6) μήνες για τα κρίσιμα ΠΕΣ, όπως αυτά έχουν αποτυπωθεί στην Αποτίμηση Κινδύνου στην οποία έχει προβεί ο πάροχος, σε συμφωνία με τις αρχές της Διαχείρισης Κινδύνου της ενότητας 3.2 του άρθρου 3 του παρόντος Κανονισμού, και κατ' ελάχιστον κάθε δώδεκα (12) μήνες για τα λοιπά ΠΕΣ.

5.2.9. Σχετικά με τη δημιουργία και διαχείριση των λογαριασμών πρόσβασης, ο πάροχος διατηρεί (ανά ΠΕΣ ή συγκεντρωτικά) αρχείο, το οποίο περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

(α) Περιγραφή των κανόνων σύμφωνα με τους οποίους γίνεται η δημιουργία ενός ονόματος χρήστη,

(β) περιγραφή των κανόνων σύμφωνα με τους οποίους γίνεται η δημιουργία ενός κωδικού πρόσβασης,

(γ) τον τρόπο σύμφωνα με τον οποίο αποδίδεται με ασφάλεια σε κάθε εργαζόμενο και συνεργάτη του παρόχου το όνομα χρήστη και ο κωδικός πρόσβασης,

(δ) τον τρόπο σύμφωνα με τον οποίο επιτυγχάνεται η τακτική αλλαγή των κωδικών πρόσβασης και εν γένει η διαχείρισή τους,

(ε) περιγραφή των όρων χρήσης των κωδικών πρόσβασης από τους εργαζόμενους και συνεργάτες του παρόχου,

(στ) τη διαδικασία, σύμφωνα με την οποία διενεργείται έλεγχος για την ορθή εφαρμογή των παραπάνω κανόνων και διαδικασιών, σε συμφωνία με τις αρχές του Ελέγχου Εφαρμογής της Πολιτικής Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών της ενότητας 9.5 του άρθρου 9 του παρόντος Κανονισμού.

5.2.10. Για την υλοποίηση των υποχρεώσεων της παρ.

5.2.9 του παρόντος άρθρου, ο πάροχος λαμβάνει υπόψη τις συνήθεις καλές πρακτικές από την επιστήμη και την τεχνολογία και ιδιαίτερα τις παρακάτω απαιτήσεις:

5.2.10.1. Τα ονόματα χρήστη δεν υποδηλώνουν τον ρόλο των εργαζομένων και συνεργατών του παρόχου στο αντίστοιχο ΠΕΣ (ενδεικτικά, δεν είναι παράγωγα της λέξης admin).

5.2.10.2. Οι χρησιμοποιούμενοι κωδικοί πρόσβασης είναι ισχυροί και έχουν δημιουργηθεί με τρόπο που αποτρέπει τον προσδιορισμό τους με εύκολο τρόπο. Ειδικότερα, οι κωδικοί πρόσβασης δημιουργούνται με συνδυασμό δύο (2) τουλάχιστον διαφορετικών ειδών χαρακτήρων (αριθμοί, γράμματα, ειδικοί χαρακτήρες). Οι κωδικοί πρόσβασης έχουν υποχρεωτικά ένα επαρκές, με βάση τις συνήθεις καλές πρακτικές, ελάχιστο μήκος, απαγορεύεται η χρήση πρόσφατων κωδικών στη διαδικασία αλλαγής τους και δεν ακολουθούνται συγκεκριμένα υποδείγματα κατά τη δημιουργία τους.

5.2.10.3. Οι κωδικοί πρόσβασης αλλάζουν περιοδικά, σε συχνότητα που καθορίζεται ρητά ανά ΠΕΣ και αναφέρεται σε αρχείο που διατηρεί ο πάροχος. Ο πάροχος χρησιμοποιεί και καταγράφει στο εν λόγω αρχείο τους τρόπους με τους οποίους επιβάλλει την περιοδική αλλαγή των κωδικών πρόσβασης. Σε χαρακτηριστικές περιπτώσεις όπως είναι, ενδεικτικά, η παραβίαση ενός λογαριασμού πρόσβασης, προβλέπεται η άμεση αλλαγή του αντίστοιχου κωδικού πρόσβασης.

5.2.10.4. Σε περίπτωση επαναλαμβανόμενης εισαγωγής λανθασμένων κωδικών πρόσβασης (ενδεικτικά, μετά από τρεις συνεχόμενες αποτυχημένες απόπειρες εισαγωγής του) ο λογαριασμός πρόσβασης αδρανοποιείται ή μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο μετά την πάροδο ενός προκαθορισμένου χρονικού διαστήματος.

5.2.10.5. Οι κωδικοί πρόσβασης διατηρούνται κρυπτογραφημένοι στα ΠΕΣ. Β. Πρόσθετες Απαιτήσεις αναφορικά με την Απομακρυσμένη Λογική Πρόσβαση

5.2.11. Ο πάροχος καθορίζει τη διαβάθμιση των επιπέδων πρόσβασης και θέτει τις απαιτήσεις για τον έλεγχο της απομακρυσμένης πρόσβασης στα ΠΕΣ.

5.2.12. Οι απαιτήσεις για την Απομακρυσμένη Λογική Πρόσβαση ισχύουν για τους εργαζόμενους και συνεργάτες του παρόχου, οι οποίοι στο πλαίσιο

της εργασίας τους αποκτούν απομακρυσμένη πρόσβαση στα ΠΕΣ και στα σχετικά δεδομένα και τις πληροφορίες.

5.2.13. Η απομακρυσμένη πρόσβαση εργαζομένων και συνεργατών του παρόχου στα ΠΕΣ του περιορίζεται στις περιπτώσεις που αυτό είναι απαραίτητο για τις επιχειρησιακές του ανάγκες.

5.2.14. Ο πάροχος διατηρεί αρχείο, στο οποίο καταγράφονται τα ΠΕΣ στα οποία επιτρέπεται η απομακρυσμένη πρόσβαση και οι τεχνικοί τρόποι απομακρυσμένης ασφαλούς πρόσβασης εργαζομένων και συνεργατών του, για κάθε ΠΕΣ στο οποίο έχει επιτραπεί η απομακρυσμένη πρόσβαση.

5.2.15. Ο πάροχος τηρεί αρχείο με τους εργαζομένους και συνεργάτες του (ονοματεπώνυμο και ιδιότητα), οι οποίοι έχουν εξουσιοδοτηθεί για χρήση της απομακρυσμένης πρόσβασης. Στο εν λόγω αρχείο καταγράφονται τα δικαιώματα πρόσβασης που τους αντιστοιχούν για κάθε ΠΕΣ.

5.2.16. Η απομακρυσμένη πρόσβαση των εργαζομένων και συνεργατών του παρόχου πραγματοποιείται με χρήση μηχανισμών ασφαλούς αυθεντικοποίησης και κρυπτογράφησης (π.χ. μέσω Εικονικών Ιδιωτικών Δικτύων (Virtual Private Networks - VPN)).

5.2.17. Ο πάροχος εξασφαλίζει ότι κάθε σύνδεση εργαζομένων και συνεργατών του στα ΠΕΣ αυτού επιτρέπεται μόνο εφόσον η σύνδεση αυτή δεν παραβιάζει κάποιον από τους κανόνες ασφάλειας του δικτύου του.

5.2.18. Η απομακρυσμένη πρόσβαση των συνεργατών του παρόχου στα συστήματά του επιτρέπεται για την υλοποίηση συγκεκριμένης εργασίας, η οποία πραγματοποιείται εντός καθορισμένου χρονικού διαστήματος. Ο πάροχος επιτρέπει την απομακρυσμένη πρόσβαση των συνεργατών του για τον σκοπό αυτό μόνο κατόπιν έγκρισης σχετικού αιτήματος, στο οποίο θα αναφέρεται η εργασία, τα ΠΕΣ στα οποία θα πραγματοποιηθεί η πρόσβαση, καθώς και το χρονικό διάστημα που απαιτείται. Ο περιορισμός του χρονικού διαστήματος μπορεί να υλοποιείται με τη χρήση προσωρινών κωδικών, οι οποίοι θα μεταβάλλονται μετά το πέρας του προκαθορισμένου χρονικού διαστήματος, ή με την απενεργοποίηση των λογαριασμών μετά το πέρας του διαστήματος αυτού ή με άλλον αντίστοιχο μηχανισμό. Ο πάροχος τηρεί αρχείο με όλες τις πληροφορίες της παρούσας παραγράφου.

5.2.19. Ο πάροχος διατηρεί και εφαρμόζει συγκεκριμένη διαδικασία διαχείρισης των λογαριασμών απομακρυσμένης πρόσβασης των εργαζομένων και συνεργατών του, η οποία είναι σύμφωνη με τις απαιτήσεις που αναφέρονται στην ενότητα 5.2.B του παρόντος άρθρου.

5.2.20. Ο πάροχος ελέγχει, κατ' ελάχιστον, κάθε τρεις (3) μήνες α) την αντιστοίχιση των λογαριασμών απομακρυσμένης πρόσβασης και του αρχείου της παρ. 5.2.15 του παρόντος άρθρου, και β) την υλοποίηση των απαιτούμενων μεταβολών των κωδικών και απενεργοποιήσεων των λογαριασμών

της παρ. 5.2.18 του παρόντος άρθρου, σε συμφωνία με τις αρχές του Ελέγχου Εφαρμογής της Πολιτικής Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών της ενότητας 9.5 του άρθρου 9 του παρόντος Κανονισμού.

Γ. Ειδικές Απαιτήσεις σχετικά με τους Συνδρομητές ή Χρήστες των Παρεχόμενων Δικτύων ή Υπηρεσιών.

5.2.21. Ο πάροχος διατηρεί αρχείο που αναφέρει αναλυτικά τους μηχανισμούς ελέγχου πρόσβασης και αυθεντικοποίησης που χρησιμοποιούνται για την πρόσβαση των συνδρομητών ή χρηστών του στις υπηρεσίες ή/και τα δίκτυα που παρέχει.

5.2.22. Ο πάροχος διατηρεί και εφαρμόζει συγκεκριμένη διαδικασία διαχείρισης των λογαριασμών πρόσβασης των συνδρομητών ή χρηστών στις υπηρεσίες ή/και τα δίκτυα που παρέχει, στην οποία περιγράφεται με σαφήνεια κατ'ελάχιστον ο τρόπος προσθήκης και κατάργησης λογαριασμών πρόσβασης, καθώς και η απόδοση του ονόματος χρήστη και του κωδικού πρόσβασης στους συνδρομητές ή χρήστες των παρεχόμενων δικτύων ή υπηρεσιών. Κατά τη δημιουργία ή επανέκδοση του κωδικού πρόσβασης, ο πάροχος τον δημιουργεί με τρόπο που αποτρέπει τον εύκολο προσδιορισμό του. Ο πάροχος ενημερώνει με κάθε πρόσφορο μέσο τους συνδρομητές ή χρήστες των παρεχόμενων δικτύων ή υπηρεσιών σχετικά με την αναγκαιότητα αλλαγής του κωδικού πρόσβασης, καθώς και σχετικά με ενδεχόμενους κανόνες δημιουργίας ισχυρών κωδικών πρόσβασης.

5.2.23. Ο πάροχος πραγματοποιεί ελέγχους, κατ'ελάχιστον κάθε δώδεκα (12) μήνες, σχετικά με την αλλαγή του κωδικού πρόσβασης που αποδίδει στους συνδρομητές ή χρήστες των παρεχόμενων δικτύων ή υπηρεσιών και τους ενημερώνει εκ νέου για την αναγκαιότητα αλλαγής των κωδικών πρόσβασης σε περίπτωση που δεν έχουν προβεί στη σχετική αλλαγή, σε συμφωνία με τις αρχές του Ελέγχου Εφαρμογής της Πολιτικής Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών της ενότητας 9.5 του άρθρου 9 του παρόντος Κανονισμού.

5.2.24. Σε περίπτωση που προσφέρεται στους συνδρομητές ή χρήστες των παρεχόμενων δικτύων ή υπηρεσιών του παρόχου η δυνατότητα να αποκτήσουν πρόσβαση σε δεδομένα επικοινωνίας τους (ενδεικτικά, εξερχόμενες κλήσεις, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο) μέσω συγκεκριμένης ιστοθέσης, ο πάροχος χρησιμοποιεί τους ευρέως αποδεκτούς μηχανισμούς ασφαλούς αυθεντικοποίησης και κρυπτογράφησης, του οποίους και περιγράφει σε σχετικό αρχείο που διατηρεί. Ο πάροχος καταγράφει τις σχετικές προσβάσεις και ενέργειες των συνδρομητών ή χρηστών των παρεχόμενων δικτύων ή υπηρεσιών, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της παρ. 9.3.1 του άρθρου 9 του παρόντος Κανονισμού.

5.2.25. Οι κωδικοί πρόσβασης των συνδρομητών ή χρηστών των παρεχόμενων δικτύων ή υπηρεσιών διατηρούνται κρυπτογραφημένοι στα ΠΕΣ.

5.3. Ασφάλεια Δικτύου

A. Γενικές Αρχές Μηχανισμών και Συστημάτων Ασφάλειας Δικτύου

5.3.1. Ο πάροχος καταρτίζει και διατηρεί διαρκώς ενημερωμένο αρχείο στο οποίο ορίζονται οι μηχανισμοί και τα συστήματα που χρησιμοποιούνται σε υλικό και λογισμικό για τους σκοπούς της Ασφάλειας Δικτύου. Οι τρόποι λειτουργίας και τεχνικής διαμόρφωσής τους λαμβάνουν υπόψη τις διεθνείς, ευρέως αποδεκτές πρακτικές και πρότυπα, καθώς και την Αποτίμηση Κινδύνου στην οποία έχει προβεί ο πάροχος, σε συμφωνία με τις αρχές της Διαχείρισης Κινδύνου της ενότητας 3.2 του άρθρου 3 του παρόντος Κανονισμού. Οι μηχανισμοί και τα συστήματα της Ασφάλειας Δικτύου περιλαμβάνουν, ενδεικτικά και όχι περιοριστικά: τείχη προστασίας, συστήματα ανίχνευσης και αποτροπής εισβολών (intrusion detection and prevention systems), λίστες ελέγχου πρόσβασης (access control lists), εικονικά ιδιωτικά δίκτυα, εικονικά τοπικά δίκτυα.

5.3.2. Η εγκατάσταση, η επικαιροποίηση και η διαχείριση των αναφερόμενων στην παρ. 5.3.1 του παρόντος άρθρου μηχανισμών και συστημάτων είναι σύμφωνη με τις αρχές της Διαχείρισης ΠΕΣ της ενότητας 6.2 του άρθρου 6 του παρόντος Κανονισμού και συμπεριλαμβάνει τους κανόνες πρόσβασης ή ελέγχου που έχουν τεθεί στους εν λόγω μηχανισμούς και συστήματα (ενδεικτικά αναφέρεται η επικαιροποίηση του συστήματος ανίχνευσης και αποτροπής εισβολών με υπογραφές νέων εισβολών ή επιθέσεων).

5.3.3. Η λειτουργία των αναφερομένων στην παρ. 5.3.1 του παρόντος άρθρου μηχανισμών και συστημάτων είναι συνεχής, εξαιρουμένων των περιπτώσεων προγραμματισμένης συντήρησης ή αναβάθμισης, σύμφωνα με τις αρχές της Διαχείρισης ΠΕΣ της ενότητας 6.2 του άρθρου 6 του παρόντος Κανονισμού.

B. Λογικός Διαχωρισμός και Κατάτμηση Δικτύων του Παρόχου

5.3.4. Ο πάροχος καταρτίζει και διατηρεί διαρκώς ενημερωμένο αρχείο, στο οποίο, με βάση τους αναφερόμενους στην παρ. 5.3.1 του παρόντος άρθρου μηχανισμούς και συστήματα (α) περιγράφεται ο λογικός διαχωρισμός και η κατάτμηση των δικτύων του με αντίστοιχη σχηματική απεικόνιση, (β) περιγράφεται η αρχιτεκτονική που έχει υλοποιηθεί και (γ) καταγράφονται όλα τα ΠΕΣ και η ζώνη ασφάλειας στην οποία έχουν τοποθετηθεί. Ο πάροχος διατηρεί τις προηγούμενες εκδόσεις του εν λόγω αρχείου και το χρονικό διάστημα ισχύος εκάστης.

5.3.5. Σε περίπτωση που ο πάροχος διαθέτει στο κοινό υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών που απαιτούν πρόσβαση σε εξυπηρετητές από εξωτερικά δίκτυα (αναφέρονται ενδεικτικά οι υπηρεσίες ηλεκτρονικού ταχυδρομείου), τα ΠΕΣ που προσφέρουν τις εν λόγω υπηρεσίες τοποθετούνται σε μία ή περισσότερες αποστρατιοποιημένες ζώνες (DeMilitarized Zone, DMZ).

5.3.6. Τα ΠΕΣ του παρόχου που χρησιμοποιούνται από τους εργαζόμενους και συνεργάτες του για την εκτέλεση των επιχειρησιακών διαδικασιών και λειτουργιών (εν- δεικτικά, τα συστήματα διαχείρισης και εποπτείας, τα συστήματα καταγραφής, τα συστήματα χρέωσης συνδρομητών, οι βάσεις δεδομένων που περιέχουν δεδομένα επικοινωνίας και οι εφαρμογές πρόσβασης σε δεδομένα επικοινωνίας) εντάσσονται σε μία ή περισσότερες εσωτερικές έμπιστες ζώνες, ανάλογα με τις απαιτήσεις ασφάλειας και την κρισιμότητά τους.

5.3.7. Τα ΠΕΣ του παρόχου, ιδίως αυτά που δεν τοποθετούνται σε αποστρατιχοποιημένες ή έμπιστες ζώνες (εν- δεικτικά, τα δίκτυα πρόσβασης/μετάδοσης, οι συσκευές και κόμβοι διασύνδεσης με τρίτα/εξωτερικά δίκτυα), είναι δυνατό, ανάλογα με την τεχνολογία τους, να υποστηρίζουν την προαιρετική χρήση συγκεκριμένων μηχανισμών ασφάλειας. Στην περίπτωση αυτή, ο πάροχος επιλέγει, ενεργοποιεί και παραμετροποιεί όλους τους κατάλληλους μηχανισμούς ασφάλειας, εκμεταλλευόμενος τις δυνατότητες και μεθόδους ασφάλειας που διαθέτει (ενδεικτικά αναφέρεται η κρυπτογράφηση), τις διεθνείς, ευρέως αποδεκτές πρακτικές και πρότυπα, και τα αποτελέσματα που προκύπτουν από την Αποτίμηση Κινδύνου, σε συμφωνία με τις αρχές της Διαχείρισης Κινδύνου της ενότητας 3.2 του άρθρου 3 του παρόντος Κανονισμού. Για τα ΠΕΣ της παρούσας παραγράφου, ο πάροχος δια- τηρεί αρχείο με πλήρη ανάλυση των μέτρων προστασίας και ασφάλειας που έχουν υλοποιηθεί σε αυτά, με σκοπό την ασφάλεια δικτύων και υπηρεσιών του.

5.4. Προστασία από Κακόβουλο Λογισμικό και Ακεραιότητα των ΠΕΣ

5.4.1. Ο πάροχος λαμβάνει όλα τα απαραίτητα οργανωτικά, τεχνικά και άλλα μέτρα ασφάλειας, τα οποία αποσκοπούν στην αποτροπή, ανίχνευση και αντιμετώπιση κακόβουλου λογισμικού. Σε περίπτωση ανίχνευσης κακόβουλου λογισμικού, ο πάροχος ενεργοποιεί τους κατάλληλους μηχανισμούς που διαθέτει για τον περιορισμό της εξάπλωσής του και επιπλέον πραγματοποιεί άμεση αξιολόγηση του περιστατικού και, αναλόγως της κρισιμότητάς του, ενεργοποιεί τη Διαδικασία Διαχείρισης Περιστατικών Ασφάλειας, σύμφωνα με την ενότητα 7.1 του άρθρου 7 του παρόντος Κανονισμού.

5.4.2. Ο πάροχος ενημερώνει τους εργαζόμενους και συνεργάτες του αναφορικά με τους κινδύνους από κακόβουλο λογισμικό, καθώς και σχετικά με τις υποχρεώσεις τους σε σχέση με τα μέτρα προστασίας έναντι του κακόβουλου λογισμικού.

5.4.3. Ο πάροχος λαμβάνει τα απαραίτητα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα, τα οποία αποσκοπούν στην αποτροπή της παραποίησης του λογισμικού των ΠΕΣ, κατά την προμήθεια, εγκατάσταση και λειτουργία τους και ιδιαιτέρως στην περίπτωση κατά την οποία πραγματοποιούνται οι αναγκαί-

ες αναβαθμίσεις, ενημερώσεις και διορθώσεις (updates, patches). Ο πάροχος, σε συμφωνία με τις αρχές του Ελέγχου Εφαρμογής της Πολιτικής Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών της ενότητας 9.5 του άρθρου 9 του παρόντος Κανονισμού, πραγματοποιεί έλεγχο της ακεραιότητας του λογισμικού των ΠΕΣ. Ο έλεγχος αυτός έχει ως σκοπό τη διαπίστωση της μη ύπαρξης στα ΠΕΣ λογισμικού πέραν αυτού που έχει επισήμως προμηθευτεί ο πάροχος.

5.4.4. Ο πάροχος διατηρεί αρχείο στο οποίο καταγράφονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής των απαιτήσεων που ορίζονται στην παρούσα ενότητα.

5.5. Χρήση Κρυπτογραφίας

5.5.1. Ο πάροχος χρησιμοποιεί τους κατάλληλους αλγόριθμους και συστήματα κρυπτογράφησης για την επαρκή προστασία των δεδομένων επικοινωνίας ή άλλων πληροφοριών που μπορεί να οδηγήσουν σε αποκάλυψη δεδομένων επικοινωνίας των συνδρομητών ή χρηστών των παρεχόμενων δικτύων ή υπηρεσιών (εν- δεικτικά αναφέρονται κωδικοί πρόσβασης και δεδομένα διάρθρωσης των ΠΕΣ) κατά την αποθήκευση και μεταφορά τους σε ΠΕΣ, καθώς και τα ελάχιστα χαρακτηριστικά ασφάλειας των συστημάτων κρυπτογράφησης.

5.5.2. Ο πάροχος εφαρμόζει συστήματα κρυπτογράφησης για την επαρκή προστασία των δεδομένων επικοινωνίας κατά την αποθήκευση και μεταφορά τους μέσω δικτύων.

5.5.3. Η κρυπτογράφηση εφαρμόζεται στα ΠΕΣ με βάση τα αποτελέσματα που προκύπτουν από την Αποτίμηση Κινδύνου, σε συμφωνία με τις αρχές της Διαχείρισης Κινδύνου της ενότητας 3.2 του άρθρου 3 του παρόντος Κανονισμού.

5.5.4. Σε περίπτωση που χρησιμοποιούνται αλγόριθμοι και συστήματα κρυπτογράφησης, συμπεριλαμβανομένων και των αλγορίθμων ψηφιακής υπογραφής, λαμβάνονται υπόψη τα διεθνώς ευρέως αποδεκτά πρότυπα.

5.5.5. Το μήκος κλειδιού που χρησιμοποιείται λαμβάνει υπόψη τα διεθνώς και ευρέως αποδεκτά πρότυπα, ανάλογα με τον χρησιμοποιούμενο αλγόριθμο κρυπτογράφησης και με τα αποτελέσματα που προκύπτουν από την Αποτίμηση Κινδύνου, σε συμφωνία με τις αρχές της Διαχείρισης Κινδύνου της ενότητας 3.2 του άρθρου 3 του παρόντος Κανονισμού.

5.5.6. Ο πάροχος αποτρέπει τη μη εξουσιοδοτημένη πρόσβαση στα κλειδιά τα οποία χρησιμοποιούνται για κρυπτογράφηση, αυθεντικοποίηση ή ψηφιακή υπογραφή.

5.5.7. Σε περίπτωση που χρησιμοποιούνται ασύμμετροι κρυπτογραφικοί αλγόριθμοι (α) για λογική πρόσβαση σε ΠΕΣ, (β) για κρυπτογράφηση ή (γ) για ψηφιακή υπογραφή, κάθε ζεύγος ιδιωτικού/δημόσιου κλειδιού αντιστοιχεί σε έναν μοναδικό χρήστη και το αντίστοιχο ιδιωτικό κλειδί είναι γνωστό μόνο στον συγκεκριμένο χρήστη, στον οποίο αντιστοιχεί.

5.5.8. Σε περίπτωση που ο πάροχος χρησιμοποιεί ψηφιακά πιστοποιητικά δημόσιων κλειδιών (digital certificates), τα οποία παράγονται από παρόχους υπηρεσιών πιστοποίησης (certification service providers), εξασφαλίζει ότι ο πάροχος υπηρεσιών πιστοποίησης συμμορφώνεται με την κείμενη νομοθεσία.

5.5.9. Σε περίπτωση που ο πάροχος παράγει και διαχειρίζεται κλειδιά κρυπτογράφησης, τα οποία χρησιμοποιούνται σε ΠΕΣ, διατηρεί και εφαρμόζει κατάλληλες διαδικασίες για τη δημιουργία, πιστοποίηση, διανομή και ανάκληση των κρυπτογραφικών κλειδιών.

5.5.10. Ο πάροχος διατηρεί αρχείο, στο οποίο καταγράφονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής των απαιτήσεων που ορίζονται στην παρούσα ενότητα.

Άρθρο 6

Διαχείριση Λειτουργίας

6.1. Παρακολούθηση Δικτύου

6.1.1. Ο πάροχος παρακολουθεί συνεχώς την υφιστάμενη λειτουργία του δικτύου και των υπηρεσιών, καταγράφει και αναλύει τα προβλήματα και προβλέπει τις μελλοντικές ανάγκες, ώστε να προβαίνει έγκαιρα στις απαραίτητες ενέργειες για τη διασφάλιση της ασφάλειας του δικτύου και των υπηρεσιών.

6.1.2. Ο πάροχος προστατεύει το δίκτυο και τις υπηρεσίες από συνθήκες αυξημένης κίνησης. Παρακολουθεί και ελέγχει την κίνηση του δικτύου και των υπηρεσιών και εντοπίζει έγκαιρα την αύξησή της, χρησιμοποιώντας τεχνικές διαχείρισης κίνησης. Προστατεύει, επίσης, το δίκτυο και τις υπηρεσίες από ενδεχόμενη συμφόρηση λόγω αυξημένης κίνησης, εξασφαλίζοντας παράλληλα τη βελτιστοποίηση της απόδοσης.

6.1.3. Ο πάροχος προβαίνει σε προβλέψεις αναφορικά με περιοδικά ή μη γεγονότα, τα οποία ενδέχεται να προκαλέσουν σημαντική αύξηση της κίνησης στο δίκτυο και τις υπηρεσίες, όπως είναι, ενδεικτικά, οι εθνικές ή θρησκευτικές εορτές και οι διαγωνισμοί εθνικής εμβέλειας σε ιδιαίτερα περιορισμένο χρονικό διάστημα. Επίσης, παρακολουθεί την επικαιρότητα, στον βαθμό που αυτή ενδέχεται να επηρεάσει την κίνηση στο δίκτυο και τις υπηρεσίες, όπως, ενδεικτικά, σε περίπτωση καταστροφών ή φυσικών φαινομένων, εθνικής ή τοπικής εμβέλειας.

6.1.4. Ο πάροχος καταγράφει τις τεχνικές διαχείρισης κίνησης και τις συνθήκες υπό τις οποίες τις εφαρμόζει. Καταγράφει, επίσης, τα μέτρα που χρησιμοποιεί προκειμένου να εξασφαλίσει την προτεραιότητα της κίνησης προς τις υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης, ιδιαίτερα σε καταστάσεις εκτάκτων συνθηκών.

6.1.5. Ο πάροχος εξετάζει, αξιολογεί και αξιοποιεί πιθανές αναφορές παρπόνων που υποβάλλονται από χρήστες του δικτύου και των υπηρεσιών

του σχετικά με προβλήματα που παρουσιάζονται κατά την παροχή της υπηρεσίας.

6.1.6. Ο πάροχος πραγματοποιεί τις εργασίες συντήρησης, αναβάθμισης ή άλλες τεχνικές επεμβάσεις στον εξοπλισμό του, χωρίς να διακόπτεται η λειτουργία του δικτύου και των υπηρεσιών. Όπου αυτό δεν είναι τεχνικά εφικτό, ο πάροχος επιλέγει οι εργασίες αυτές να πραγματοποιούνται σε ώρες χαμηλής κίνησης.

6.2. Διαχείριση ΠΕΣ

6.2.1. Ο πάροχος διατηρεί και εφαρμόζει διαδικασία διαχείρισης ΠΕΣ, η οποία προσδιορίζει τις απαιτήσεις που πρέπει να ικανοποιούνται καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής των ΠΕΣ. Κατ' ελάχιστον η διαδικασία περιγράφει τα ακόλουθα στάδια: (α) Προμήθειας/Ανάπτυξης Υλικού και Λογισμικού, (β) Εγκατάστασης/Αρχικής Λειτουργίας Υλικού και Λογισμικού, (γ) Λειτουργίας Υλικού και Λογισμικού και (δ) Διαγραφής/Απόσυρσης Υλικού και Λογισμικού.

6.2.2. Κατά το στάδιο της Προμήθειας/Ανάπτυξης Υλικού και Λογισμικού των ΠΕΣ, ο πάροχος:

(α) Πραγματοποιεί αρχικά Αποτίμηση Κινδύνου για τον εντοπισμό των πιθανών απειλών, ευπαθειών και κινδύνων του υπό προμήθεια/ανάπτυξη ΠΕΣ, αναφορικά με την ασφάλεια δικτύων και υπηρεσιών, σε συμφωνία με τις αρχές της Διαχείρισης Κινδύνου της ενότητας 3.2 του άρθρου 3 του παρόντος Κανονισμού,

(β) συντάσσει κατάλογο (i) κανόνων ασφάλειας που αφορούν σε ρυθμίσεις ή χαρακτηριστικά του υπό προμήθεια/ανάπτυξη ΠΕΣ σχετικά με την ασφάλεια δικτύων και υπηρεσιών, (ii) ελάχιστων κανόνων που αφορούν στα χαρακτηριστικά διαμόρφωσης και διαχείρισης του υπό προμήθεια/ανάπτυξη ΠΕΣ, καθώς και (iii) παραμέτρων διαμόρφωσης της καταγραφής της πρόσβασης και των ενεργειών, ώστε να επιτυγχάνεται η συμμόρφωση με τις προδιαγραφές ασφάλειας που καθορίζονται από τα αποτελέσματα της Αποτίμησης Κινδύνου και από τις βέλτιστες πρακτικές ασφάλειας. Οι ως άνω κανόνες γίνονται αποδεκτοί από όλα τα εμπλεκόμενα μέρη (π.χ. συνεργαζόμενες εταιρείες, υπαλλήλους του υπόχρεου προσώπου που αναπτύσσουν εσωτερικά στην εταιρεία το λογισμικό) και τηρούνται σε αρχείο από το υπόχρεο πρόσωπο.

6.2.3. Κατά το στάδιο της Εγκατάστασης/Αρχικής Λειτουργίας Υλικού και Λογισμικού των ΠΕΣ, ο πάροχος:

(α) Πραγματοποιεί δοκιμές για τον έλεγχο της συμμόρφωσης με τους κανόνες ασφάλειας της προηγούμενης παραγράφου,

(β) καταγράφει και διατηρεί σε αρχείο τις δοκιμές και τα αποτελέσματα αυτών. Το αρχείο αυτό επισυνάπτεται στη συνολική έκθεση αποδοχής του ΠΕΣ και τηρείται αδιάλειπτα.

6.2.4. Κατά το στάδιο Λειτουργίας Υλικού και Λογισμικού των ΠΕΣ, ο πάροχος:

(α) Εκτελεί προληπτική συντήρηση του ΠΕΣ, βάσει προδιαγεγραμμένου χρονοδιαγράμματος, προκειμένου να ελαχιστοποιηθεί η πιθανότητα δυσλειτουργίας του δικτύου και των παρεχόμενων υπηρεσιών. Ειδικότερα, ο πάροχος διαθέτει κατάλληλους μηχανισμούς ώστε να προλαβαίνει τυχόν βλάβες ή να τις αποκαθιστά άμεσα σε περίπτωση εμφάνισής τους, όπως, ενδεικτικά, βλαβοληψία, διαχείριση ανταλλακτικών, διαδικασία εσωτερικής κλιμάκωσης αναφοράς προβλημάτων, δείκτες αποκατάστασης βλαβών με τους προμηθευτές,

(β) εξασφαλίζει ότι υπάρχουν, ανά πάσα στιγμή, διαθέσιμα αντίγραφα ασφαλείας της πλέον πρόσφατης διαμόρφωσης του ΠΕΣ, τα οποία είναι απαραίτητα για την αποκατάσταση του δικτύου του και των παρεχόμενων υπηρεσιών. Τα αντίγραφα ασφαλείας φυλάσσονται σε προστατευμένο χώρο,

(γ) πραγματοποιεί στο λογισμικό/υλικό του ΠΕΣ, αμελλητί, τις αλλαγές (εισαγωγή/μεταβολή/διαγραφή) που σχετίζονται με την ασφάλεια δικτύων και υπηρεσιών,

(δ) διατηρεί αρχείο για οποιαδήποτε αλλαγή υλικού ή λογισμικού ΠΕΣ, στο οποίο καταγράφεται η ημερομηνία, ο τρόπος, η αιτιολόγηση και το προσωπικό που πραγματοποίησε τις αλλαγές. Το αρχείο ενημερώνεται και διατηρείται από εξουσιοδοτημένη προς τούτο διοικητική οντότητα ή προσωπικό του παρόχου.

6.2.5. Κατά το στάδιο της Διαγραφής/Απόσυρσης Υλικού και Λογισμικού των ΠΕΣ, ο πάροχος:

(α) Ορίζει συγκεκριμένες ενέργειες προκειμένου να διασφαλίζεται ότι, με την επιφύλαξη τήρησης υποχρεώσεων που τυχόν απορρέουν από άλλες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, όταν διαγράφεται και αποσύρεται υλικό ή λογισμικό των ΠΕΣ, η πληροφορία που έχει εγγραφεί στον εξοπλισμό των ΠΕΣ (π.χ. σε μνήμες ROM, σκληρούς δίσκους, μαγνητικές ταινίες κ.λπ.) διαγράφεται οριστικά και δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τρίτους, (β) διατηρεί αρχείο στο οποίο καταγράφονται τα ΠΕΣ, τα οποία αποσύρονται.

Άρθρο 7

Διαχείριση Περιστατικών Ασφάλειας

7.1. Διαδικασία Διαχείρισης Περιστατικών Ασφάλειας

7.1.1. Ο πάροχος διατηρεί και εφαρμόζει Διαδικασία Διαχείρισης Περιστατικών Ασφάλειας, η οποία ενεργοποιείται αμελλητί σε κάθε περίπτωση περιστατικού ασφάλειας, με σκοπό τη διαχείριση των περιστατικών.

7.1.2. Η Διαδικασία Διαχείρισης Περιστατικών Ασφάλειας προβλέπει κατ'ελάχιστον τις ακόλουθες ενέργειες: α) την οργάνωση του προσωπικού του

παρόχου (ορισμοί ρόλων και αρμοδιοτήτων), με σκοπό την αποτελεσματική διαχείριση των περιστατικών ασφάλειας, β) τον εντοπισμό, την καταγραφή και αρχειοθέτηση των περιστατικών ασφάλειας, γ) τη διερεύνηση των αιτιών και τον προσδιορισμό των τεχνικών ή/και οργανωτικών αδυναμιών στις οποίες ενδεχομένως οφείλεται το περιστατικό ασφάλειας και την καταγραφή τους, δ) την καταγραφή και υλοποίηση των διορθωτικών μέτρων και ενεργειών με συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα και ε) την ενημέρωση του Υπεύθυνου Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών, των αρμοδίων στελεχών του παρόχου, των αρμοδίων Αρχών και των θιγόμενων συνδρομητών ή χρηστών των παρεχόμενων δικτύων και υπηρεσιών, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

7.1.3. Ο πάροχος ελέγχει σε τακτά χρονικά διαστήματα την ετοιμότητα ενεργοποίησης της Διαδικασίας Διαχείρισης Περιστατικών Ασφάλειας, και αξιολογεί και ανανεώνει την εν λόγω Διαδικασία, με βάση τα αποτελέσματα των ελέγχων και τα προηγούμενα περιστατικά.

7.1.4. Ο πάροχος παρέχει στους συνδρομητές ή χρήστες των δικτύων ή υπηρεσιών του τη δυνατότητα να καταγγέλλουν με απλά μέσα (π.χ. μέσω της ιστοθέσης του) την ενδεχόμενη παραβίαση της ασφάλειας των παρεχόμενων δικτύων ή υπηρεσιών.

7.2 Αναφορά Περιστατικών Ασφάλειας

7.2.1. Ο πάροχος κοινοποιεί το περιστατικό ασφάλειας στην Α.Δ.Α.Ε., σύμφωνα με τις παραμέτρους για την υποχρέωση κοινοποίησης που ορίζονται στο Παράρτημα του παρόντος Κανονισμού, όπως εκάστοτε ισχύει, ως ακολούθως:

Α. Ο πάροχος υποβάλλει αμελλητί στην Α.Δ.Α.Ε. την «Έκθεση Αρχικής Αναφοράς Περιστατικού Ασφάλειας», στην οποία καταγράφονται, κατ'ελάχιστον, τα ακόλουθα:

- i. Το είδος του περιστατικού ασφάλειας (ενδεικτικά εάν αφορά στο απόρρητο των επικοινωνιών ή στη διαθεσιμότητα των υπηρεσιών).
- ii. Περιεκτική περιγραφή του περιστατικού ασφάλειας.
- iii. Σύντομη αναφορά των αιτιών οι οποίες προκάλεσαν το περιστατικό και των στοιχείων των παρεχόμενων δικτύων ή υπηρεσιών, τα οποία έχουν επηρεαστεί.

Ειδικά στην περίπτωση κατά την οποία το περιστατικό ασφάλειας αφορά σε διαθεσιμότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών, ο πάροχος ενημερώνει την Α.Δ.Α.Ε. άμεσα από την εμφάνιση του περιστατικού, με αυτοματοποιημένο τρόπο εφόσον είναι εφικτό άλλως με κάθε πρόσφορο μέσο (τηλεφωνική κλήση, μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου). Επιπρόσθετα, στην «Έκθεση Αρχικής Αναφοράς Περιστατικού Ασφάλειας» καταγράφονται, επιπλέον, τα ακόλουθα:

- i. Εκτίμηση αναφορικά με τα δίκτυα ή/και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοι-

νωνιών, τη γεωγραφική περιοχή και το πλήθος των συνδρομητών/χρηστών που έχουν επηρεαστεί ή/και πρόκειται να επηρεαστούν.

ii. Εκτίμηση αν επηρεάζονται οι υπηρεσίες εκτάκτου ανάγκης.

iii. Εκτίμηση του προγραμματισμού ανάκαμψης.

B. Ο πάροχος υποβάλλει στην Α.Δ.Α.Ε. την «Τελική Έκθεση Αναφοράς Περιστατικού Ασφάλειας», το αργότερο ένα μήνα μετά την υποβολή της Έκθεσης Αρχικής Αναφοράς, στην οποία καταγράφονται, κατ' ελάχιστον, τα ακόλουθα:

i. Ημερομηνία και ώρα εκδήλωσης του περιστατικού.

ii. Ημερομηνία και ώρα που έγινε αντιληπτό το περιστατικό.

iii. Κατηγορία Δικτύου (π.χ. Σταθερό, Κινητό, Δορυφορικό) και Υπηρεσιών που επηρεάστηκαν [π.χ. Τηλεφωνία, Γραπτά μηνύματα (SMS), Πολυμεσικά μηνύματα (MMS), Περιήγηση στο Διαδίκτυο (Web Browsing)].

iv. Αριθμός χρηστών που επηρεάστηκαν ανά υπηρεσία.

v. Χρονική διάρκεια περιστατικού.

vi. Γεωγραφική κάλυψη (π.χ. διοικητική περιφέρεια, Νομός, Δήμος).

vii. Στοιχεία του Δικτύου που επηρεάστηκαν:

1. Είδος, όνομα κατασκευαστή, σύντομη περιγραφή της βασικής του λειτουργίας,

2. κατηγορία του κόμβου (π.χ. πρωτεύον PoP, δευτερεύον PoP, ΑΚ),

3. κατηγορία του δικτύου στο οποίο ανήκει (π.χ. επίπεδο πρόσβασης, συγκέντρωσης, άκρου δικτύου, δια- νομής, πυρήνα).

viii. Συνέπειες στις υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης.

ix. Πρωτεύουσα αιτία του περιστατικού (π.χ. ανθρώπινο λάθος, αστοχία υλικού ή λογισμικού, φυσικά φαινόμενα ή καταστροφές, κακόβουλη ενέργεια, ανεπάρκεια τρίτου μέρους ή εξωτερικού φορέα).

x. Δευτερεύουσα αιτία του περιστατικού.

xi. Εκτίμηση του προγραμματισμού ανάκαμψης.

xii. Ενέργειες διαχείρισης και ανταπόκρισης στο περιστατικό.

xiii. Συλλεχθέντα στοιχεία για τη διερεύνηση του περιστατικού.

xiv. Διορθωτικά μέτρα και σχετικό χρονοδιάγραμμα.

xv. Ενημέρωση θιγόμενων συνδρομητών ή άλλων ατόμων που επηρεάστηκαν από το περιστατικό και γνωστοποίηση στις αρμόδιες αρχές, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

xvi. Ενδεχόμενες συστάσεις σε θιγόμενους συνδρομητές ή άλλα άτομα που επηρεάστηκαν από το περιστατικό, με σκοπό τον μετριασμό των αρνητικών επιπτώσεών του.

Γ. Σε περίπτωση εν εξελίξει περιστατικού κατά τον χρόνο υποχρέωσης υποβολής της Τελικής Έκθεσης, ο πάροχος υποβάλλει Έκθεση Προόδου τη δεδομένη στιγμή και Τελική Έκθεση το αργότερο ένα μήνα μετά την υποβολή της Έκθεσης Προόδου. Η Έκθεση Προόδου καταγράφει τα πεδία της «Τελι-

κής Έκθεσης Αναφοράς Περιστατικού Ασφάλειας» που είναι γνωστά στον πάροχο τη δεδομένη στιγμή.

Δ. Τυχόν πεδία της «Τελικής Έκθεσης Αναφοράς Περιστατικού Ασφάλειας» που είναι γνωστά στον πάροχο ήδη από το αρχικό στάδιο που γίνεται αντιληπτό το περιστατικό, συμπεριλαμβάνονται από τον πάροχο και στην «Έκθεση Αρχικής Αναφοράς Περιστατικού Ασφάλειας».

7.2.2. Η Α.Δ.Α.Ε. δύναται να ζητεί συμπληρωματικές πληροφορίες ή διευκρινίσεις σχετικά με τα περιστατικά ασφάλειας, πέραν των αναφερομένων στις εκθέσεις της παρ. 7.2.1 του παρόντος άρθρου. Για τον λόγο αυτόν, οι πάροχοι διατηρούν όλες τις διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με τα περιστατικά ασφάλειας, για τα οποία έχουν υποβάλει Έκθεση Αναφοράς Περιστατικού Ασφάλειας, για διάστημα δύο (2) ετών από τον χρόνο υποβολής της Τελικής Έκθεσης Αναφοράς Συμβάντος Ασφάλειας, με την επιφύλαξη τήρησης της κείμενης νομοθεσίας περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και τυχόν υποχρέωσης διατήρησής τους για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, εφόσον προβλέπεται από άλλες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.

Άρθρο 8

Διαχείριση Επιχειρησιακής Συνέχειας

8.1. Στρατηγική Συνέχειας των Παρεχόμενων Υπηρεσιών

Α. Ανάλυση Επιχειρησιακών Επιπτώσεων

8.1.1. Ο πάροχος, βασιζόμενος σε μεθοδολογία που λαμβάνει υπόψη τις διεθνείς πρακτικές, υλοποιεί Ανάλυση Επιχειρησιακών Επιπτώσεων (Business Impact Analysis), με την οποία εντοπίζει και καταγράφει τις επιχειρησιακές λειτουργίες και τους πόρους που υποστηρίζουν τις λειτουργίες αυτές και σχετίζονται ή μπορεί να επηρεάσουν την ακεραιότητα του δικτύου και τη διαθεσιμότητα των υπηρεσιών.

8.1.2. Η Ανάλυση Επιχειρησιακών Επιπτώσεων περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τα παρακάτω:

8.1.2.1. Προσδιορισμό των επιπτώσεων που δύνανται να επέλθουν από γεγονότα που μπορεί να επηρεάσουν τις επιχειρησιακές λειτουργίες της παρ. 8.1.1 του παρόντος άρθρου.

8.1.2.2. Κατηγοριοποίηση των επιχειρησιακών λειτουργιών σύμφωνα με την προτεραιότητα αποκατάστασής τους, προκειμένου να επηρεάζεται στο ελάχιστο η λειτουργία του δικτύου και η διαθεσιμότητα των υπηρεσιών. Προς τούτο λαμβάνονται υπόψη, μεταξύ άλλων, ο αριθμός των χρηστών που επηρεάζεται από τη μη διαθεσιμότητα της υπηρεσίας, η γεωγραφική έκταση που εξυπηρετεί κάθε πόρος, καθώς και η γεωγραφική θέση αυτού.

8.1.2.3. Καθορισμός των πόρων (ΠΕΣ, εγκαταστάσεις, διαδικασίες, προσωπικό) που απαιτούνται για τη συνέχιση κάθε επιχειρησιακής λειτουργίας, καθώς και τυχόν εξαρτήσεις αυτών.

8.1.3. Ο πάροχος αναθεωρεί περιοδικά, και κατ' ελάχιστον ανά δύο (2) έτη ή μετά από την εκδήλωση σημαντικού περιστατικού ασφάλειας, την Ανάλυση Επιχειρησιακών Επιπτώσεων λαμβάνοντας υπόψη: α) επιχειρησιακές, οργανωτικές, ή τεχνολογικές αλλαγές, β) αλλαγές στο νομοθετικό πλαίσιο, σε εθνικό ή κοινοτικό επίπεδο, γ) τα αποτελέσματα των διενεργούμενων ελέγχων και δ) άλλα δεδομένα τα οποία οφείλει να λάβει υπόψη του.

8.1.4. Ο πάροχος διατηρεί καταγεγραμμένη την περιγραφή της εφαρμοσθείσας μεθοδολογίας Ανάλυσης Επιχειρησιακών Επιπτώσεων και τα αποτελέσματα εφαρμογής της.

B. Σχέδιο Επιχειρησιακής Συνέχειας

8.1.5. Για την εξασφάλιση επιχειρησιακής συνέχειας, ο πάροχος διατηρεί και εφαρμόζει Σχέδιο Επιχειρησιακής Συνέχειας (Business Continuity Plan), το οποίο βασίζεται στα αποτελέσματα της Αποτίμησης Κινδύνου, σε συμφωνία με τις αρχές της Διαχείρισης Κινδύνου της ενότητας

3.2 του άρθρου 3 του παρόντος Κανονισμού και της Ανάλυσης Επιχειρησιακών Επιπτώσεων, σε συμφωνία με τις αρχές της ενότητας 8.1.A του παρόντος άρθρου, και το οποίο περιλαμβάνει:

8.1.5.1. Το προσωπικό που εμπλέκεται στην περίπτωση που απειλείται η επιχειρησιακή συνέχεια του παρόχου, καθώς και τους ρόλους και τις αρμοδιότητες του προσωπικού αυτού.

8.1.5.2. Τις διαδικασίες λήψης απόφασης, καθώς και τις συνθήκες κατά τις οποίες ενεργοποιούνται τα μέτρα για την εξασφάλιση της Επιχειρησιακής Συνέχειας και το εξουσιοδοτημένο για την ενεργοποίησή τους προσωπικό.

8.1.5.3. Τις διαδικασίες διάχυσης πληροφορίας στο αρμόδιο προσωπικό σχετικά με το εκάστοτε πρόβλημα.

8.1.5.4. Τις λειτουργικές διαδικασίες για την ανάλυση και εκτίμηση του προβλήματος.

8.1.5.5. Τις ενέργειες που πρέπει να γίνουν κατά προτεραιότητα, τις διαδικασίες και τους πόρους που απαιτούνται για την αποκατάσταση του δικτύου και των υπηρεσιών και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης.

8.1.5.6. Τους εκτιμώμενους χρόνους αποκατάστασης (Recovery Time Objectives) σε διαφορετικές συνθήκες βλάβης.

8.1.5.7. Τα στοιχεία και τους τρόπους επικοινωνίας του προσωπικού του παρόχου με τεχνικούς, προμηθευτές και εργολάβους του παρόχου, καθώς και με παρόχους άλλων δικτύων, καθώς και διαδικασίες συνεργασίας μεταξύ αυτών για την υλοποίηση των μέτρων για την εξασφάλιση της Επιχειρησιακής Συνέχειας.

8.1.5.8. Τις πληροφορίες σχετικά με τη διαθεσιμότητα εξοπλισμού αντικατάστασης.

8.1.5.9. Την αξιολόγηση των μέτρων που ελήφθησαν για την επίλυση συγκε-

κριμένου προβλήματος και τις διαδικασίες αναθεώρησης των μέτρων για την εξασφάλιση της Επιχειρησιακής Συνέχειας.

8.1.6. Το Σχέδιο Επιχειρησιακής Συνέχειας αναθεωρείται και αναπροσαρμόζεται από τον πάροχο σε τακτά χρονικά διαστήματα, λαμβάνοντας υπόψη συμβάντα που ενδεχομένως έλαβαν χώρα κατά το παρελθόν και τα αποτελέσματα που προκύπτουν από δοκιμές και ασκήσεις.

Γ. Εφεδρεία

8.1.7. Ο πάροχος εξασφαλίζει ότι υπάρχει στο δίκτυό του η κατάλληλη εφεδρεία, ώστε ενδεχόμενη βλάβη σε κάποιο ΠΕΣ να μην επηρεάσει καθοριστικά τη λειτουργία του δικτύου ή τις παρεχόμενες υπηρεσίες.

8.1.8. Ο πάροχος υλοποιεί λύσεις εφεδρείας, οι οποίες είναι ανάλογες της κρισιμότητας των ΠΕΣ, όπως αυτή έχει προκύψει από την Αποτίμηση Κινδύνου, σε συμφωνία με τις αρχές της Διαχείρισης Κινδύνου της ενότητας 3.2 του άρθρου 3 του παρόντος Κανονισμού. Για τα κρίσιμα ΠΕΣ, ο πάροχος υλοποιεί λύσεις αυτόματης εφεδρείας, σύμφωνα με τις διεθνείς πρακτικές, οι οποίες επιτρέπουν την αδιάλειπτη λειτουργία του δικτύου και των παρεχόμενων υπηρεσιών.

8.1.9. Σε περιπτώσεις που για κρίσιμα ΠΕΣ δεν είναι δυνατή η ύπαρξη μηχανισμού αυτόματης εφεδρείας, ο πάροχος λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα και προ-βαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για την ταχεία αποκατάσταση των λειτουργιών τους και την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων ενδεχόμενης βλάβης αυτών. Ο πάροχος προβαίνει σε σχεδιασμό, δοκιμή και έγγραφη τεκμηρίωση των μέτρων της παρούσας παραγράφου.

8.1.10. Όπου αυτό είναι εφαρμόσιμο, ο πάροχος υλοποιεί την εφεδρεία κατά τέτοιο τρόπο ώστε τα ΠΕΣ, τα οποία παρέχουν εφεδρεία μεταξύ τους, να είναι τοποθετημένα σε διαφορετικές εγκαταστάσεις. Εάν δεν είναι τεχνικά εφικτό τα εν λόγω ΠΕΣ να τοποθετηθούν σε διαφορετικές εγκαταστάσεις, θα πρέπει, όπου αυτό είναι δυνατόν, να είναι τοποθετημένα σε χώρους με ανεξάρτητα μέσα φυσικής προστασίας.

8.1.11. Ο πάροχος διασφαλίζει ότι υπάρχουν λειτουργικά διαθέσιμοι εφεδρικοί μηχανισμοί εναλλακτικής και φυσικά ανεξάρτητης όδευσης, ιδίως στο δίκτυο κορμού μετάδοσης, μεταγωγής και δρομολόγησης.

Δ. Παροχή Ενέργειας και Ασφάλεια Αναγκαίων Αγαθών

8.1.12. Ο πάροχος μεριμνά για την προστασία των ΠΕΣ από διακοπές ή διαταραχές του δημοσίου δικτύου παροχής ενέργειας, ώστε να εξασφαλίζεται η διαθεσιμότητά τους, λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα της Αποτίμησης Κινδύνου, σε συμφωνία με τις αρχές της Διαχείρισης Κινδύνου της ενότητας 3.2 του άρθρου 3 του παρόντος Κανονισμού και της ανάλυσης Επιχειρησιακών Επιπτώσεων της ενότητας 8.1.Α του παρόντος άρθρου.

8.1.13. Ο πάροχος μεριμνά ώστε η παροχή του δημοσίου δικτύου παροχής ενέργειας προς τα ΠΕΣ να γίνεται βάσει των ενδεδειγμένων προδιαγραφών.

8.1.14. Στην περίπτωση διακοπής του δημοσίου δικτύου παροχής ενέργειας, ο πάροχος εφαρμόζει τρόπους/ μέσα εφεδρικής τροφοδοσίας (ενδεικτικά: εφεδρικές συστοιχίες, μπαταρίες, γεννήτριες) που ενεργοποιούνται αυτόματα. Για τον καθορισμό του χρονικού διαστήματος για το οποίο εξασφαλίζεται η συνέχεια λειτουργίας των ΠΕΣ μέσω εφεδρικής τροφοδοσίας λαμβάνονται υπόψη τα αποτελέσματα της Αποτίμησης Κινδύνου, σε συμφωνία με τις αρχές της Διαχείρισης Κινδύνου της ενότητας

3.2 του άρθρου 3 του παρόντος Κανονισμού και της ανάλυσης Επιχειρησιακών Επιπτώσεων της ενότητας 8.1.Α του παρόντος άρθρου.

8.1.15. Όπου αυτό είναι εφικτό, τα ΠΕΣ δεν εξυπηρετούνται από την ίδια πηγή τροφοδοσίας.

8.1.16. Τα μέσα εφεδρικής τροφοδοσίας συντηρούνται σύμφωνα με τις προδιαγραφές του κατασκευαστή και λαμβάνονται όλα τα μέτρα για την εξασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας τους.

Σε περίπτωση που για τη λειτουργία των μέσων εφεδρικής τροφοδοσίας απαιτούνται πρώτες ύλες ή άλλα υλικά, ο πάροχος διατηρεί και εφαρμόζει διαδικασίες για την εξασφάλιση της επαρκούς διαθεσιμότητάς τους, ενδεχομένως και σε συνεργασία με τρίτους παρόχους όπου απαιτείται.

8.1.17. Ο πάροχος μεριμνά για την επάρκεια των επιπρόσθετων αναγκαίων αγαθών για την αδιάλειπτη λειτουργία των ΠΕΣ, όπως ενδεικτικά συστήματα κλιματισμού και καύσιμα.

8.2. Ανάκαμψη από Καταστροφή

8.2.1. Σε περίπτωση καταστροφικής βλάβης του δικτύου ή σε περιπτώσεις ανωτέρας βίας, ισχύουν τα οριζόμενα στη διάταξη του άρθρου 216 του ν. 4727/2020 (Α' 184), όπως ισχύει.

8.2.2. Σε περιπτώσεις εκτάκτου ανάγκης, ο πάροχος συνεργάζεται κατά τις κείμενες διατάξεις με τις Αρμόδιες Αρχές και εφαρμόζει, όποτε αυτό είναι αναγκαίο, σχέδιο εκτάκτου ανάγκης, με το οποίο προσδιορίζεται η διαδικασία με την οποία θα παρέχει υπηρεσίες σε περιοχές που έχουν κηρυχτεί σε έκτακτη ανάγκη και για όσο διάστημα αυτή υφίσταται, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Άρθρο 9

Διαχείριση Παρακολούθησης και Ελέγχου

9.1. Διαδικασία Διαχείρισης Παρακολούθησης και Ελέγχου

9.1.1. Ο πάροχος διατηρεί και εφαρμόζει Διαδικασία Διαχείρισης Παρακολούθησης και Ελέγχου των ΠΕΣ, των υπηρεσιών/εφαρμογών τους και των εγκαταστάσεών τους, η οποία προβλέπει κατ' ελάχιστον τις ακόλουθες ενέργειες: α) την οργάνωση του προσωπικού του παρόχου (ορισμός ρόλων και αρμοδιοτήτων) με σκοπό την αποτελεσματική εφαρμογή της εν λόγω διαδικασίας, β) την κατηγοριοποίηση των απαραίτητων συμβάντων και συ-

ναγερμών, γ) την καταγραφή, διαχείριση και αξιολόγηση των συμβάντων και συναγερμών, με σκοπό τόσο τον προσδιορισμό κακόβουλων ενεργειών, σφαλμάτων και κενών ασφαλείας σε πραγματικό χρόνο όσο και τον εντοπισμό των περιστατικών ασφάλειας, δ) την οργάνωση και κατηγοριοποίηση των ελέγχων εφαρμογής της Πολιτικής Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών και των ασκήσεων και δοκιμών του Σχεδίου Επιχειρησιακής Συνέχειας, ε) την ενημέρωση του Υπεύθυνου Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών και των αρμοδίων στελεχών του παρόχου.

9.1.2. Ο πάροχος αξιολογεί και αναθεωρεί τη Διαδικασία Διαχείρισης Παρακολούθησης και Ελέγχου με βάση προηγούμενη εμπειρία του.

9.2. Παρακολούθηση Συμβάντων και Συναγερμών

9.2.1. Ο πάροχος παρακολουθεί συνεχώς τα συμβάντα που λαμβάνουν χώρα στα ΠΕΣ, στις υπηρεσίες/εφαρμογές τους και στις εγκαταστάσεις τους αναφορικά με την ασφάλεια των δικτύων και υπηρεσιών, ώστε να εντοπίζονται εγκαίρως οι τυχόν κακόβουλες ενέργειες, σφάλματα ή κενά ασφαλείας. Ανάλογα με το είδος, τη φύση και τη σοβαρότητα ενός συμβάντος ενεργοποιείται αντίστοιχος συναγερμός. Ενδεικτικά, και όχι περιοριστικά, ως συμβάντα αναφέρονται: i) οι επανειλημμένες ανεπιτυχείς προσπάθειες πρόσβασης σε ΠΕΣ, υπηρεσίες/εφαρμογές και στους χώρους ή τις εγκαταστάσεις αυτών, ii) πρόσβαση ή μεταβολή στη διαμόρφωση των ΠΕΣ και των υπηρεσιών/εφαρμογών τους που ενδέχεται να έχει σημαντική επίπτωση στην ασφάλεια του δικτύου, iii) πρόσβαση ή μεταβολή σε ευαίσθητα αρχεία, όπως αρχεία που διατηρούν δικτυακά δεδομένα ή αρχεία εντολών για πρόσβαση σε δεδομένα επικοινωνίας συνδρομητών, iv) αλλαγές στην κατάσταση και τη λειτουργία των ΠΕΣ και των υπηρεσιών/εφαρμογών τους, όπως η επανεκκίνηση ή η βίαιη διακοπή λειτουργίας τους, v) κάθε μη σύνηθες συμβάν που εντοπίζεται από τους μηχανισμούς ή τα συστήματα που αναφέρονται στην παρ. 5.3.1 του άρθρου 5 του παρόντος Κανονισμού.

9.2.2. Για την παρακολούθηση των συμβάντων και των συναγερμών στα ΠΕΣ, ο πάροχος χρησιμοποιεί σύγχρονα συστήματα και λειτουργίες. Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται ενδεικτικά τα Κέντρα Λειτουργίας και Ασφάλειας Δικτύου (Network Operations Center - NOC, Security Operations Center - SOC), τα εργαλεία διαχείρισης πληροφοριών και συμβάντων ασφαλείας (Security Information and Event Management - SIEM), η παροχή αναφορών/συμβουλών από Ομάδες Αντιμετώπισης Συμβάντων της Ασφάλειας Υπολογιστών (Computer Security Incident Response Team - CSIRT) και άλλες δομές και υποστηρικτικά εργαλεία εντοπισμού δικτυακών και πληροφοριακών συμβάντων ή συναγερμών.

9.2.3. Ανάλογα με την κρισιμότητα των συμβάντων και των συναγερμών, ο

πάροχος ενεργοποιεί τη Διαδικασία Διαχείρισης Περιστατικών Ασφάλειας της ενότητας 7.1 του άρθρου 7 του παρόντος Κανονισμού.

9.3. Διατήρηση Αρχείων Καταγραφής των ΠΕΣ και Όροι Διατήρησης Αρχείων

9.3.1. Ο πάροχος τηρεί τα ακόλουθα αρχεία καταγραφής των ΠΕΣ:

(α) Αρχείο καταγραφής των προσβάσεων στα ΠΕΣ, στο οποίο καταγράφονται, κατ' ελάχιστον, το όνομα χρήστη που απέκτησε την πρόσβαση και η ημερομηνία και ώρα εκκίνησης και τερματισμού της πρόσβασης.

(β) Αρχείο καταγραφής ενεργειών στο λειτουργικό σύστημα, στις βάσεις δεδομένων και στις εφαρμογές των ΠΕΣ. Κάθε πρόσβαση σε δεδομένα επικοινωνίας των συνδρομητών ή χρηστών των παρεχόμενων δικτύων ή υπηρεσιών πρέπει επιπλέον να αιτιολογείται.

(γ) Αρχείο καταγραφής με τα συμβάντα και τους συναγερμούς των ΠΕΣ.

9.3.2. Αναφορικά με τα αρχεία καταγραφής της παρ.

9.3.1 του παρόντος άρθρου:

(α) Ο πάροχος εξασφαλίζει ότι οι καταγραφές που περιλαμβάνονται στα αρχεία καταγραφής είναι πλήρεις και συνεχείς.

(β) Ο πάροχος διατηρεί Ειδικό Σχέδιο Αρχείων Καταγραφής, το οποίο, κατ' ελάχιστον, περιλαμβάνει την αρχιτεκτονική και τις επιμέρους μεθόδους δημιουργίας, συλλογής, αποθήκευσης και διαχείρισης των αρχείων καταγραφής, πλήρη περιγραφή του περιεχομένου αυτών, καθώς και τις τεχνικές διασφάλισης της ακεραιότητας, της εμπιστευτικότητας, της διαθεσιμότητας και της χρονοσήμανσης (timestamp) των καταγραφών.

(γ) Σε περίπτωση διακοπής των καταγραφών που προβλέπονται στα αρχεία καταγραφής, καθώς και σε περίπτωση περιστατικού παραβίασης της ακεραιότητας, εμπιστευτικότητας, διαθεσιμότητας και χρονοσήμανσης των καταγραφών, ο πάροχος ενεργοποιεί αμελλητί τη Διαδικασία Διαχείρισης Περιστατικών Ασφάλειας της ενότητας 7.1 του άρθρου 7 του παρόντος Κανονισμού.

9.3.3. Με τα άρθρα 3 έως και 10 του παρόντος Κανονισμού ορίζεται υποχρέωση διατήρησης αρχείων για τον σκοπό του ελέγχου της Πολιτικής Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, των ν. 3471/2006 (Α'133), ν. 3783/2009 (Α'136), ν. 3917/2011 (Α' 22), όπως ισχύουν, και της τήρησης υποχρεώσεων που τυχόν απορρέουν από άλλες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, ο πάροχος διατηρεί τα εν λόγω αρχεία για χρονικό διάστημα τουλάχιστον δύο (2) ετών, λαμβάνοντας τα κατάλληλα μέτρα για τη διασφάλιση της ακεραιότητας, της εμπιστευτικότητας και της διαθεσιμότητάς τους. Ειδικά ως προς τα συστήματα για την άρση του απορρήτου των επικοινωνιών (συστήματα νόμιμης επισύνδεσης και διατήρησης δεδομένων), ο πάροχος διατηρεί τα αρχεία καταγραφής της παρ. 9.3.1 του παρόντος άρθρου για χρονικό διάστημα τουλάχιστον δέκα

(10) ετών. Σε περίπτωση που βρίσκεται σε εξέλιξη έλεγχος της Α.Δ.Α.Ε., ο πάροχος διατηρεί τα αρχεία της παρούσας παραγράφου ακόμα και μετά το πέρας του κατά τα ως άνω προβλεπόμενου χρόνου διατήρησης και προβαίνει στη διαγραφή τους μόνο κατόπιν σχετικής απόφασης της Α.Δ.Α.Ε..

9.4. Ασκήσεις Σχεδίου Επιχειρησιακής Συνέχειας

9.4.1. Ο πάροχος διενεργεί περιοδικά ελέγχους εφαρμογής και δοκιμές του Σχεδίου Επιχειρησιακής Συνέχειας της ενότητας 8.1.B του άρθρου 8 του παρόντος Κανονισμού, και προβαίνει, κατ' ελάχιστον μία φορά τον χρόνο, με τη συμμετοχή των εμπλεκόμενων εργαζομένων και συνεργατών του, σε ασκήσεις ετοιμότητας που αφορούν το σύνολο του δικτύου του, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι όλο το εμπλεκόμενο στην εκτέλεση του Σχεδίου προσωπικό έχει την κατάλληλη εκπαίδευση και ότι οι περιγραφόμενες σε αυτό διαδικασίες για την ανάκαμψη των επιχειρησιακών λειτουργιών είναι έγκυρες και αποτελεσματικές.

9.4.2. Η Α.Δ.Α.Ε. δύναται να παρίσταται κατά τη διενέργεια των ως άνω ασκήσεων. Προς τον σκοπό αυτό, ο πάροχος προγραμματίζει τις εν λόγω ασκήσεις και ενημερώνει την Α.Δ.Α.Ε. τουλάχιστον δύο (2) μήνες πριν την πραγματοποίησή τους. Ειδικώς σε ό,τι αφορά στη διενέργεια των ασκήσεων μεγάλης κλίμακας από τους τηλεπικοινωνιακούς παρόχους που κατέχουν σημαντικό μερίδιο στην αγορά, αυτές διεξάγονται με την υποχρεωτική παρουσία της Α.Δ.Α.Ε.. Για τον σκοπό αυτό, ο πάροχος οριστικοποιεί την ημερομηνία διενέργειάς τους σε συμφωνία με την Α.Δ.Α.Ε..

9.4.3. Ο πάροχος διατηρεί σε αρχείο την τεκμηρίωση αναφορικά με τη διενέργεια των ως άνω ασκήσεων.

9.5. Εσωτερικός Έλεγχος Εφαρμογής της Πολιτικής Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών

9.5.1. Ο πάροχος προβαίνει σε προγραμματισμό εσωτερικού ελέγχου εφαρμογής της Πολιτικής Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών, με σκοπό την ορθή τήρηση των απαιτήσεων αυτής και τη διαπίστωση της επάρκειας και αποτελεσματικότητας των μηχανισμών ασφάλειας. Ο εσωτερικός έλεγχος βασίζεται σε διεθνείς, βέλτιστες πρακτικές, καταγράφεται σε αρχείο, καλύπτει όλο το εύρος εφαρμογής της Πολιτικής και πραγματοποιείται κατ' ελάχιστον ανά δύο (2) έτη.

9.5.2. Ο εσωτερικός έλεγχος περιλαμβάνει τη χρήση και την εξέταση των αρχείων καταγραφής της παρ. 9.3.1 του παρόντος άρθρου, κατά περίπτωση σε συσχετισμό με άλλα αρχεία που προβλέπονται στον παρόντα Κανονισμό. Επιπλέον, ο εσωτερικός έλεγχος περιλαμβάνει τεχνικούς ελέγχους διείσδυσης (penetration tests) στα ΠΕΣ.

9.5.3. Ο εσωτερικός έλεγχος είναι δυνατό να πραγματοποιείται από εξωτερικό φορέα ή από ειδικά εξουσιοδοτημένους προς τούτο, εργαζόμενους του παρόχου, λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές της αντικειμενικότητας και

της αμεροληψίας. Σε κάθε περίπτωση, λαμβάνεται μέριμνα από τον πάροχο αναφορικά με ζητήματα τήρησης της εμπιστευτικότητας και μη διαρροής πληροφοριών και δεδομένων.

9.5.4. Διαδικασία Εσωτερικού Ελέγχου

9.5.4.1. Ο εσωτερικός έλεγχος εφαρμογής της Πολιτικής περιλαμβάνει τα ακόλουθα στάδια: α) την προετοιμασία του ελέγχου, β) τη διεξαγωγή του ελέγχου και γ) τα αποτελέσματα του ελέγχου. Ο πάροχος διατηρεί σε αρχείο την τεκμηρίωση για κάθε στάδιο του ελέγχου, ακόμη και στην περίπτωση που δεν υπάρχουν ευρήματα από τον έλεγχο.

9.5.4.2. Κατά το στάδιο της προετοιμασίας του εσωτερικού ελέγχου, ο πάροχος καθορίζει τα συστήματα και τις διαδικασίες/μηχανισμούς που θα ελεγχθούν, το χρονοδιάγραμμα και τον ορισμό των προσώπων που απαρτίζουν την Ομάδα Εσωτερικού Ελέγχου.

9.5.4.3. Κατά το στάδιο της διεξαγωγής του εσωτερικού ελέγχου, η απόδοση σε ένα ή περισσότερα μέλη της Ομάδας Εσωτερικού Ελέγχου δικαιωμάτων πρόσβασης σε εργαλεία λογισμικού, συστήματα ή χώρους των εγκαταστάσεων επιτρέπεται μόνο για το χρονικό διάστημα του αντίστοιχου εσωτερικού ελέγχου και πραγματοποιείται σύμφωνα με την Πολιτική Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών του παρόχου.

9.5.4.4. Σε περίπτωση που προκύψουν ευρήματα από τον εσωτερικό έλεγχο, ο πάροχος ορίζει τις απαιτούμενες ενέργειες (όπως, ενδεικτικά, αναθεώρηση διαδικασιών/οδηγιών, επικαιροποίηση λογισμικού, τροποποίηση παραμέτρων τεχνικής διαμόρφωσης, μερική ή ολική αντ' κατάστασης συστήματος ή εφαρμογής), το χρονοδιάγραμμα πραγματοποίησής τους, τις αρμοδιότητες των εργαζομένων ή των συνεργατών του για την πραγματοποίηση των διορθωτικών ενεργειών και τα πρόσωπα που θα είναι ειδικά εξουσιοδοτημένα να ελέγχουν την ορθή υλοποίηση των ενεργειών της παρούσας παραγράφου.

9.5.4.5. Ανάλογα με τη φύση και την κρισιμότητα των ευρημάτων του εσωτερικού ελέγχου, ο πάροχος ενεργοποιεί τη Διαδικασία Διαχείρισης Περιστατικών Ασφάλειας της ενότητας 7.1 του άρθρου 7 του παρόντος Κανονισμού.

Άρθρο 10

Ευαισθητοποίηση σε Θέματα Απειλών και Ενημέρωση Χρηστών/Συνδρομητών

10.1. Συλλογή και Διαχείριση Πληροφοριών για Απειλές

10.1.1. Ο πάροχος διατηρεί και εφαρμόζει Διαδικασία για την Παρακολούθηση, Συλλογή και Διαχείριση πληροφοριών σχετικά με πιθανές απειλές ασφάλειας του δικτύου και των υπηρεσιών του, η οποία περιλαμβάνει κατ'ελάχιστον τα παρακάτω:

10.1.1.1. Ο πάροχος παρακολουθεί τακτικά πληροφορίες και στοιχεία ανάλυσης απειλών (threat intelligence) από σχετικές, τρέχουσες και αξιόπιστες εξωτερικές πηγές πληροφόρησης, όπως ενδεικτικά πληροφορίες διαθέσιμες στο ευρύ κοινό, πληροφορίες ασφαλείας ανοιχτής πηγής, εκθέσεις ανάλυσης απειλών από εμπορικούς φορείς, κατασκευαστές εξοπλισμού και λογισμικού και ακαδημαϊκούς και ερευνητικούς φορείς, καθώς και άτυπες και περιστασιακές κοινοποιήσεις στοιχείων ανάλυσης απειλών από σχετικούς οργανισμούς και φορείς στη βάση διμερών σχέσεων.

10.1.1.2. Ο πάροχος αναλύει, αξιολογεί, συσχετίζει και χαρακτηρίζει τις συλλεχθείσες πληροφορίες για απειλές.

10.1.1.3. Ο πάροχος ορίζει τους τρόπους λήψης απόφασης, καθώς και τις συνθήκες κατά τις οποίες ενεργοποιούνται τα μέτρα για την ελαχιστοποίηση και τον περιορισμό των συνεπειών/επιπτώσεων από απειλές ασφάλειας του δικτύου και των υπηρεσιών του.

10.1.1.4. Ο πάροχος ορίζει τους τρόπους διάχυσης και κοινοποίησης των πληροφοριών και στοιχείων ανάλυσης απειλών σε συνεργασία με σχετικούς οργανισμούς και φορείς στη βάση διμερών σχέσεων, καθώς και τους κανόνες σήμανσης ευαίσθητων πληροφοριών περί απειλών ασφάλειας για την απλούστευση κοινοποίησης και διάδοσης των πληροφοριών περί απειλών.

10.2. Ευαισθητοποίηση και Ενημέρωση Χρηστών/ Συνδρομητών

10.2.1. Ο πάροχος ενημερώνει τους συνδρομητές ή χρήστες των παρεχόμενων δικτύων ή υπηρεσιών τουλάχιστον κατά τη σύναψη της μεταξύ τους σύμβασης, αλλά και σε τακτά χρονικά διαστήματα, με κάθε πρόσφορο τρόπο, σχετικά με τα μέτρα που ενδείκνυται να λαμβάνουν για την ασφάλεια των επικοινωνιών τους, ιδίως σχετικά με τους κανόνες ενδεδειγμένης χρήσης για την προστασία των κωδικών πρόσβασης που κατέχουν, τους κανόνες ορθής χρήσης των παρεχόμενων δικτύων ή υπηρεσιών, αλλά και τους τρόπους χρήσης τεχνολογιών και πόρων σχετικών με την ασφάλεια των πληροφοριών.

10.2.2. Ο πάροχος ενημερώνει τους συνδρομητές ή χρήστες των παρεχόμενων δικτύων ή υπηρεσιών για συγκεκριμένες και σημαντικές απειλές που ενδέχεται να τους επηρεάσουν, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Η ενημέρωση αυτή δύναται να παρέχεται μέσω τακτικών ή/και έκτακτων δελτίων ασφαλείας που εκδίδει ο πάροχος, μέσω ιστοθέσης του δικτυακού τόπου του με αποκλειστικό θέμα τις απειλές ασφαλείας ή μέσω οποιουδήποτε ευρέως χρησιμοποιούμενου τρόπου παροχής της σχετικής πληροφόρησης.

ΜΕΡΟΣ Γ**Έλεγχος, Υποχρεώσεις Παρόχων, Μεταβατικές και Τελικές Διατάξεις****Άρθρο 11****Διαδικασία Ελέγχου από την Α.Δ.Α.Ε.**

- 11.1. Η Α.Δ.Α.Ε. διενεργεί τακτικούς ελέγχους περιοδικά στους παρόχους, προκειμένου να διαπιστώσει τη συμμόρφωσή τους με την εγκριθείσα από την Α.Δ.Α.Ε. Πολιτική Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών. Επίσης, η Α.Δ.Α.Ε., στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, διενεργεί έκτακτους ελέγχους στους παρόχους, αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν καταγγελίας ή περιστατικού ασφάλειας.
- 11.2. Ο έλεγχος διενεργείται από την Α.Δ.Α.Ε. με την παρουσία του Υπεύθυνου Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών, όπως αυτός προβλέπεται στην παρ. 3.3.2. του άρθρου 3 του παρόντος Κανονισμού, η άλλου εξουσιοδοτημένου προς τούτο εργαζόμενου του παρόχου, σύμφωνα με τα ακόλουθως οριζόμενα:
- 11.2.1. Η Α.Δ.Α.Ε. με απόφασή της ορίζει ομάδα ελέγχου, με σκοπό τον έλεγχο συγκεκριμένου παρόχου. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται η ειδικότερη σύνθεση της ομάδας ελέγχου.
- 11.2.2. Ο τακτικός έλεγχος διενεργείται με επιτόπια επίσκεψη στις εγκαταστάσεις του παρόχου και συμπληρωματική αλληλογραφία όπου κρίνεται απαραίτητο. Η ομάδα ελέγχου ενημερώνει εγγράφως τον Υπεύθυνο Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών για την ημερομηνία διενέργειας του ελέγχου, ζητώντας του παράλληλα να έχει διαθέσιμα πλήρη αντίγραφα των υφιστάμενων διαδικασιών που υλοποιούν την εγκριθείσα από την Α.Δ.Α.Ε. Πολιτική Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών, από τα οποία να προκύπτει σαφώς η ημερομηνία έκδοσής τους. Η ομάδα ελέγχου ζητά, κατά την κρίση της, τα απαραίτητα στοιχεία και συνεργάζεται με το προσωπικό του ελεγχόμενου προσώπου.
- 11.2.3. Ο έκτακτος έλεγχος διενεργείται χωρίς την προηγούμενη ενημέρωση του παρόχου σχετικά με το αντικείμενο του ελέγχου και δύναται να διεξάγεται με επιτόπια επίσκεψη στις εγκαταστάσεις του παρόχου ή εξ αποστάσεως με ψηφιακά μέσα ή δια αλληλογραφίας.
- 11.2.4. Από τη λήψη της έγγραφης ενημέρωσης του Υπεύθυνου Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών περί της διεξαγωγής τακτικού ελέγχου από την Α.Δ.Α.Ε. και εν γένει από την έναρξη κάθε είδους ελέγχου και μέχρι να λάβει έγγραφη ενημέρωση από την Αρχή αναφορικά με το πέρας του ελέγχου, ο πάροχος δεν δύναται να προβεί σε οποιαδήποτε αναθεώρηση του κειμένου της εγκριθείσας Πολιτικής Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών ή των συνοδευτικών αρχείων αυτής (διαδικασίες, τεχνικές οδηγίες κ.ά.).
- 11.2.5. Για κάθε επιτόπιο έλεγχο συντάσσεται ειδικό έγγραφο με τίτλο «Πρακτικό Διενέργειας Επιτόπιου Ελέγχου στις εγκαταστάσεις του παρό-

χου», το οποίο συνυπογράφεται από τον Υπεύθυνο Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών ή τον εξουσιοδοτημένο προς τούτο εργαζόμενο του παρόχου που συνέπραξε στον επιτόπιο έλεγχο καθώς και την ομάδα ελέγχου της Α.Δ.Α.Ε..

11.3. Μετά την ολοκλήρωση όλων των αναγκαίων επιμέρους ελέγχων, η ομάδα ελέγχου εξετάζει διεξοδικά το σύνολο των συλλεχθέντων στοιχείων και συντάσσει ειδικό έγγραφο με τίτλο «Έκθεση διενέργειας τακτικού/ εκτάκτου ελέγχου στον πάροχο», το οποίο περιλαμβάνει απαραίτητως τα ακόλουθα στοιχεία:

α) Τα στοιχεία της απόφασης της Α.Δ.Α.Ε. με την οποία αποφασίστηκε η διενέργεια του ελέγχου.

β) Το ονοματεπώνυμο και την ιδιότητα των προσώπων που απαρτίζουν την ομάδα ελέγχου και την ημερομηνία σύστασης της τελευταίας.

γ) Την επωνυμία του ελεγχόμενου παρόχου, καθώς και το όνομα του Υπευθύνου Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών.

δ) Τα Πρακτικά Διενέργειας Επιτόπιων Ελέγχων στις εγκαταστάσεις του ελεγχόμενου παρόχου, με αναγραφή των συγκεκριμένων ημερομηνιών που αυτοί έλαβαν χώρα, καθώς και κάθε σχετική έγγραφη επικοινωνία μεταξύ της Α.Δ.Α.Ε. και του παρόχου στο πλαίσιο της διεξαγωγής του ελέγχου.

ε) Αναλυτική περιγραφή των ευρημάτων του ελέγχου και διαπίστωση τυχόν παραλείψεων ή αναντιστοιχιών με την εγκριθείσα από την Α.Δ.Α.Ε. Πολιτική Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών και την κείμενη νομοθεσία, καθώς και καταγραφή παρατηρήσεων αναφορικά με την εφαρμογή της Πολιτικής Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών.

στ) Τελικό πόρισμα του ελέγχου.

11.4. Η απόφαση της Ολομέλειας της Α.Δ.Α.Ε. για την έγκριση της «Έκθεσης διενέργειας ελέγχου στον πάροχο», μετά της συνημμένης σε αυτήν έκθεσης, γνωστοποιείται στον ελεγχόμενο πάροχο.

Άρθρο 12

Υποχρέωση Ενημέρωσης της Α.Δ.Α.Ε.

12.1. Οι πάροχοι της παρ. 1.3 του άρθρου 1 του παρόντος Κανονισμού υποχρεούνται εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, να δηλώσουν προς την Α.Δ.Α.Ε. με υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου τους:

α. Τις δραστηριότητες για τις οποίες έχουν υποβάλει Δήλωση Καταχώρησης στην ΕΕΤΤ για τη λειτουργία υπό καθεστώς Γενικής Αδείας.

β. Εάν ασκούν εν τοις πράγμασι τις δραστηριότητες για τις οποίες έχουν υποβάλει Δήλωση Καταχώρησης στην ΕΕΤΤ, περιγράφοντας αναλυτικά τις ασκούμενες δραστηριότητες και τα είδη των ΠΕΣ για την άσκηση αυτών των δραστηριοτήτων.

γ. Εάν δεν ασκούν εν τοις πράγμασι τις δραστηριότητες για τις οποίες έχουν υποβάλει Δήλωση Καταχώρησης στην ΕΕΤΤ, επισημαίνοντας εάν τις έχουν ασκήσει στο παρελθόν και για ποιο χρονικό διάστημα.

δ. Τα ετήσια ακαθάριστα έσοδά τους των τριών τελευταίων ετών, τα οποία προήλθαν από την παροχή δημοσίων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

12.2. Οι πάροχοι της παρ. 1.3 του άρθρου 1 του παρόντος Κανονισμού, οι οποίοι ξεκινούν την άσκηση δραστηριότητας ή δραστηριοτήτων για τις οποίες έχουν υποβάλει Δήλωση Καταχώρησης στην ΕΕΤΤ για τη λειτουργία υπό καθεστώς Γενικής Αδείας μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος Κανονισμού, υποχρεούνται να υποβάλουν την ανωτέρω δήλωση εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών από την έναρξη των εν λόγω δραστηριοτήτων.

12.3. Οι πάροχοι της παρ. 1.3 του άρθρου 1 του παρόντος Κανονισμού οφείλουν να ενημερώνουν αμελλητί την Α.Δ.Α.Ε. σε περίπτωση που επέλθει οποιαδήποτε μεταβολή ως προς τις δραστηριότητες παροχής δικτύων ή/και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών που ασκούν εν τοις πράγμασι, ανεξαρτήτως της υποβολής αντίστοιχης Δήλωσης Καταχώρησης στην ΕΕΤΤ καθώς και στην περίπτωση που επέλθει μεταβολή στην εταιρική μορφή, στην επωνυμία και στην έδρα τους.

Άρθρο 13

Υποβολή και Υλοποίηση Πολιτικής Ασφάλειας

13.1. Οι πάροχοι της παρ. 1.3 του άρθρου 1 του παρόντος Κανονισμού, οι οποίοι ασκούν εν τοις πράγμασι τις δραστηριότητες για τις οποίες έχουν υποβάλει Δήλωση Καταχώρησης στην ΕΕΤΤ, υποχρεούνται να υποβάλουν στην Α.Δ.Α.Ε. προς έγκριση Πολιτική Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών, εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

13.2. Οι πάροχοι της παρ. 1.3 του άρθρου 1 του παρόντος Κανονισμού οι οποίοι ξεκινούν ή μεταβάλλουν την άσκηση δραστηριότητας ή δραστηριοτήτων για τις οποίες έχουν υποβάλει Δήλωση Καταχώρησης στην ΕΕΤΤ μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος Κανονισμού, υποχρεούνται να υποβάλουν στην Α.Δ.Α.Ε. προς έγκριση Πολιτική Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών, εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών από την έναρξη ή μεταβολή των ως άνω δραστηριοτήτων.

13.3. Οι πάροχοι υποχρεούνται εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών από τη γνωστοποίηση σε αυτούς της απόφασης της Α.Δ.Α.Ε. περί έγκρισης της Πολιτικής Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών να την υλοποιήσουν και να ενημερώσουν εγγράφως την Α.Δ.Α.Ε.. Σε περίπτωση υποβολής αναθεωρημένης Πολιτικής Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών, ο χρόνος υλοποίησής της θα ορίζεται κατά περίπτωση από την Α.Δ.Α.Ε. και θα

γνωστοποιείται στον πάροχο με την απόφαση περί έγκρισης της Πολιτικής Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών.

- 13.4. Οι πάροχοι δεν υποβάλουν στην Α.Δ.Α.Ε. προς έγκριση τις διαδικασίες ασφάλειας που προβλέπονται στο πλαίσιο του παρόντος Κανονισμού.

Άρθρο 14

Μεταβατικές Διατάξεις

- 14.1. Ο Κανονισμός για τη Διασφάλιση του Απορρήτου των Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών [υπ' αρ. 165/2011 (Β' 2715) απόφαση της Α.Δ.Α.Ε.] και ο Κανονισμός για την Ασφάλεια και την Ακεραιότητα Δικτύων και Υπηρεσιών Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών [υπ' αρ. 205/2013 (Β' 1742) απόφαση της Α.Δ.Α.Ε.] παραμένουν σε ισχύ μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος Κανονισμού, και καταργούνται από την έναρξη ισχύος του παρόντος.
- 14.2. Οι πάροχοι εφαρμόζουν την Πολιτική Ασφάλειας που έχουν υποβάλει στην Α.Δ.Α.Ε. σε εκπλήρωση της σχετικής υποχρέωσής τους με βάση την καταργούμενη δια του παρόντος υπ' αρ. 165/2011 απόφαση της Α.Δ.Α.Ε., καθώς και τα οριζόμενα στην καταργούμενη δια του παρόντος υπ' αρ. 205/2013 απόφαση της Α.Δ.Α.Ε., μέχρι την υλοποίηση της Πολιτικής Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών, όπως αυτή εγκρίνεται από την Α.Δ.Α.Ε., σύμφωνα με τον παρόντα Κανονισμό και σε κάθε περίπτωση μέχρι το πέρας της οριζόμενης στην παρ. 13.3 του άρθρου 13 του παρόντος Κανονισμού προθεσμίας υλοποίησης της Πολιτικής Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών.
- 14.3. Οι πάροχοι που έχουν αποστείλει στην Α.Δ.Α.Ε. ενημέρωση σχετικά με τις δραστηριότητες για τις οποίες έχουν υποβάλει Δήλωση Καταχώρησης στην ΕΕΤΤ για τη λειτουργία υπό καθεστώς Γενικής Αδείας, σε εκπλήρωση σχετικής υποχρέωσής τους με βάση την καταργούμενη δια του παρόντος υπ' αρ. 165/2011 απόφαση της Α.Δ.Α.Ε., δεν υποχρεούνται να υποβάλουν εκ νέου ενημέρωση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 12 του παρόντος, εφόσον δεν έχουν υπάρξει μεταβολές των εν λόγω δραστηριοτήτων και των ειδών των ΠΕΣ που χρησιμοποιούνται για την άσκησή τους.
- 14.4. Οι πάροχοι που έχουν υποβάλει στην Α.Δ.Α.Ε. Πολιτική Ασφάλειας σε εκπλήρωση σχετικής υποχρέωσής τους με βάση την καταργούμενη δια του παρόντος υπ' αρ. 165/2011 απόφαση της Α.Δ.Α.Ε. υποχρεούνται, χωρίς άλλη ειδοποίηση, να υποβάλουν στην Α.Δ.Α.Ε. προς έγκριση Πολιτική Ασφάλειας Δικτύων και Υπηρεσιών, σύμφωνα με τις προθεσμίες και τις απαιτήσεις του παρόντος Κανονισμού.

Άρθρο 15

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος Κανονισμού αρχίζει έξι (6) μήνες μετά τη δημοσίευσή

του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, υπό την επιφύλαξη των υποχρεώσεων που προβλέπονται στις διατάξεις των παρ. 12.1 του άρθρου 12 και 13.1 του άρθρου 13 αυτού, οι οποίες ισχύουν από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Παράρτημα

Ορισμός παραμέτρων που καθορίζουν την υποχρέωση κοινοποίησης περιστατικού ασφάλειας

1. Καθορισμός Ποσοτικών παραμέτρων

1.1 Περιστατικά ασφάλειας που αφορούν στην ακεραιότητα, στη διαθεσιμότητα και στην αυθεντικότητα.

Για την περίπτωση περιστατικών ασφάλειας που αφορούν στην ακεραιότητα, στη διαθεσιμότητα και στην αυθεντικότητα δικτύων και υπηρεσιών, ο Πίνακας 1 αποτυπώνει το εκτιμώμενο πλήθος των χρηστών που επηρεάζονται σε συνάρτηση με τη χρονική διάρκεια εκδήλωσης του περιστατικού ασφάλειας, για τους σκοπούς του καθορισμού της υποχρέωσης κοινοποίησης του περιστατικού.

Ως χρονική διάρκεια ορίζεται το χρονικό διάστημα από τη στιγμή που το περιστατικό ασφάλειας έλαβε χώρα ή, στην περίπτωση που αυτό δεν είναι γνωστό, από τη στιγμή που ο πάροχος εκτιμά ότι ξεκίνησε ή αν αυτό δεν είναι εφικτό, από τη στιγμή που αντιλήφθηκε το περιστατικό ασφάλειας, έως την αποκατάσταση της ακεραιότητας του δικτύου ή της συνέχειας των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Πίνακας 1: Ποσοτικές παράμετροι για το καθορισμό υποχρέωσης κοινοποίησης περιστατικών διαθεσιμότητας

Χρονική Διάρκεια 1 - 2 ώρες 2 - 4 ώρες 4 - 6 ώρες 6 - 8 ώρες > 8 ώρες

Χρήστες Υπηρεσίας >350.000 >200.000 >100.000 >50.000 >30.000

1.2 Περιστατικά ασφάλειας που αφορούν στο απόρρητο.

Για την περίπτωση των περιστατικών ασφάλειας που αφορούν στο απόρρητο, ο πάροχος οφείλει να κοινοποιήσει το περιστατικό ασφάλειας ανεξάρτητα από το πλήθος των χρηστών που επηρεάστηκαν ή τη χρονική του διάρκεια.

2. Καθορισμός Ποιοτικών παραμέτρων

Οι ποιοτικές παράμετροι που λαμβάνονται υπόψη στο πλαίσιο της υποχρέωσης κοινοποίησης περιστατικών είναι οι ακόλουθες:

ι) Σημαντικός αντίκτυπος σε συνάρτηση με α) το γεωγραφικό εύρος του περιστατικού (διασυνωριακό περιστατικό, απομακρυσμένες ορεινές/νησιωτικές γεωγραφικές περιοχές) β) τον επηρεαζόμενο πληθυσμό (πλέον του 75% του συνολικού εκτιμώμενου αριθμού χρηστών που εξυπηρετούνται από την υπηρεσία του παρόχου στις απομακρυσμένες γεωγραφικές περιοχές κατά τον χρόνο εκδήλωσης του περιστατικού) και γ) τη χρονική διάρκεια του περιστατικού (πλέον των 8 ωρών).

ii) Βλάβη Δικτύου που επηρεάζει την κάλυψη τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών σε κρίσιμες υποδομές, όπως αυτές εκάστοτε ορίζονται στην κείμενη νομοθεσία, και βλάβη Δικτύου από έκτακτες καταστάσεις (π.χ. πυρκαγιά, πλημμύρα).

iii) Σημαντικός αντίκτυπος σε συνάρτηση με τις επιπτώσεις στις οικονομικές και κοινωνικές δραστηριότητες ή στους χρήστες, π.χ. έλλειψη πρόσβασης στο 112 ή/και σε εθνικούς αριθμούς έκτακτης ανάγκης ή δημόσια συστήματα προειδοποίησης, μεγάλες υλικές ζημιές, υψηλός κίνδυνος για τη δημόσια ασφάλεια, αντίκτυπος σε ιδιαίτερα κρίσιμες ημέρες όπως ημέρες εκλογών ή δημοψηφισμάτων.

iv) Αδυναμία αποκατάστασης βλάβης Δικτύου εντός επτά (7) ημερών από την εμφάνιση της βλάβης.

Η Α.Δ.Α.Ε. μπορεί με απόφασή της να ορίζει, σε ειδικές καταστάσεις ή σε περιοχές με ιδιαίτερο ενδιαφέρον, πρόσθετες παραμέτρους κοινοποίησης περιστατικών διαθεσιμότητας με προσδιορισμένη χρονική ισχύ της κάθε απόφασης. Ο παρών Κανονισμός να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Μαρούσι, 12 Ιανουαρίου 2024

Ο Πρόεδρος

ΧΡΗΣΤΟΣ ΡΑΜΜΟΣ

ΑΡΧΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΤΟΥ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ
www.adae.gov.gr

Ιερού Λόχου 3, 151 24, Μαρούσι
Τηλ. 210 6387600

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ